DÖNEM : 19 CİLT : 14 YASAMA YILI : 1

T. B. M. M.
TUTANAK DERGİSİ

92 nci Birleşim

2 . 7 . 1992 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	497
II. — GELEN KÂĞITLAR	498
III. — YOKLAMALAR	500,622
IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	500,506
A) TEZKERELER VE ÖNERGELER	*500,506*
1. — İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın, 3402 sayılı Kadastro Kanununun 18 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi, 22 nci Maddesinin Üçüncü Fıkrasının Değiştirilmesi ve Kanuna Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifini (2/131) geri aldığına ilişkin önergesi (4/47)	500
2. — Bazı milletvekillerine izin verilmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/531)	506:507

Sayfa

V. — ÖNERİLER 500,507,568

A) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *500*

1. — İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun üye sayısının yeniden belirlenmesine ilişkin DYP ve SHP Grupları önerisi 500:506

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ *507,568*

1. — 117 ve 146 sıra sayılı kanun tasarılarının gündemdeki sıra ve görüşülme gününe ilişkin Danışma Kurulu önerisi 507

2. — 115 sıra sayılı kanun tasarısının gündemdeki sırasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi 568

VI. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER 507,568,623

1. — Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/304) (S. Sayısı : 8) 507:518

2. — Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporları (1/393) (S. Sayısı : 119) 518:544, 551,630:635

3. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve 17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 294 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (1/388, 1/106) (S. Sayısı : 117) 544:551, 551:568

4. — Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/408) (S. Sayısı : 146) 568:581, 636:640

5. — Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında 7.5.1992 Tarih ve 3799 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/411, 3/481) (S. Sayısı : 115) 582:622,623: 628,641:646

VII. — SORULAR VE CEVAPLAR 628

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI *628*

1. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya-Tavşanlı, Kütahya-Gediz-Simav ve Kütahya-Balıkesir Karayollarına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Onur Kumbaracıbaşı'nın yazılı cevabı (7/206) 628:629

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 10.00'da açılarak üç oturum yaptı.

Kırklareli Milletvekili Cemal Özbilen ve 50 arkadaşının, bazı kamu iktisadî teşebbüslerine usulsüz ve keyfî harcama yaptırarak Devleti zarara uğrattıkları ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve ilgili maddelerine uyduğu iddasıyla Sanayi ve Ticaret Bakanı Mehmet Tahir Köse ile Devlet bakanları İbrahim Tez, Mehmet Kahraman ve Erman Şahin (9/9),

Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya ve 44 arkadaşının, Bakanlığı sırasında usulsüz ve haksız atama ve ödeme yapılmasına göz yumarak Devleti zarara uğrattığı ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve ilgili maddelerine uyduğu iddiasıyla Devlet eski Bakanı Recep Ercüment Konukman (9/10),

Haklarında soruşturma açılması istemine ilişkin önergelerinin reddedildiği;

Ankara Milletvekili İ. Melih Gökçek ve 20 arkadaşının, beyanat ve icraatları ile milletin temel değerlerine ters düşen davranışlarda bulunduğu ve Bakanlığıyla ilgili atama ve ihalelerde usulsüzlük yaptığı iddiasıyla, Kültür Bakanı Durmuş Fikri Sağlar hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesinin (11/7), yapılan öngörüşmelerden sonra, gündeme alınmasının kabul edilmediği,

Açıklandı.

Çanakkale Milletvekili Hamdi Üçpınarlar ve 53 arkadışının, haksız ve keyfî işlemleriyle Devleti zarara uğrattığı ve bu eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve ilgili maddelerine uyduğu iddasıyla Devlet eski Bakanı Halil Şıvgın hakkında Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi (9/11) üzerindeki görüşmeler tamamlanarak Meclis soruşturması açılması ve kurulacak komisyonun iki aylık çalışma süresinin, komisyonun üyelerinin tespiti için yapılacak ad çekme tarihinden itibaren başlaması kabul edildi.

9/3 esas numaralı Meclis Soruşturma Komisyonunda açık bulunan ve DYP,

9/5 esas numaralı Meclis Soruşturması Komisyonunda açık bulunan ve SHP,

Gruplarına düşen birer üyelik için, gruplarınca gösterilen adaylar arasında, ad çekmek suretiyle seçim yapıldı.

SHP Grubuna ait olup, açık bulunan, Dilekçe Komisyonu üyeliğine, grubunca aday gösterilen Ankara Milletvekili Mehmet Kerimoğlu seçildi.

4.11.1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 13 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve bu Kanuna İki Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/376) (S. Sayısı : 118) ile,

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında (1/387) (S. Sayısı : 94),

Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair (1/383) (S. Sayısı : 75),

Kıyı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair (1/415) (S. Sayısı : 120),

Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin (1/394) (S. Sayısı : 135);

Kanun tasarılarının, yapılan görüşmelerden;

2.3.1984 Tarihli ve 2985 Sayılı Toplu Konut Kanununun 2 nci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin de (2/144) (S. Sayısı : 140) yapılan görüşme ve açıkoylamadan;

Sonra kabul edildikleri ve kanunlaştıkları açıklandı.

2 Temmuz 1992 Perşembe günü saat 10.00'da toplanmak üzere, birleşime 00.06'da son verildi.

Fehmi Işıklar
Başkanvekili

Mehmet Cemal Öztaylan	*Halil İbrahim Artvinli*
Balıkesir	Kocaeli
Kâtip Üye	Kâtip Üye

Ali Günaydın
Konya
Kâtip Üye

II. — GELEN KÂĞITLAR

2 . 7 . 1992 Perşembe

Raporlar

1. — Devlet Planlama Teşkilatı Kuruluş ve Görevleri Hakkında 437 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 470 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/201, 1/319) (S. Sayısı : 58'e 1 inci Ek) **(Dağıtma tarihi : 2.7.1992) (GÜNDEME)**

2. — Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 436 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 16.4.1986 Tarihli ve 3274 Sayılı Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında 256 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sigorta Şirketleri Hizmetlerinin Başbakanlığa Devri Hakkında 303 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/202, 1/76, 1/108) (S. Sayısı : 59'a 1 inci Ek) **(Dağıtma tarihi : 2.7.1992) (GÜNDEME)**

3. — İşletmelerde İşçi Temsilcilerinin Korunması ve Onlara Sağlanacak Kolaylıklar Hakkında 135 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/398) (S. Sayısı : 141) **(Dağıtma tarihi : 2.7.1992) (GÜNDEME)**

4. — Hizmet İlişkisine İşveren Tarafından Son Verilmesi Hakkında 158 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/399) (S. Sayısı : 142) **(Dağıtma tarihi : 2.7.1992) (GÜNDEME)**

5. — Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin 87 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/403) (S. Sayısı : 143) **(Dağıtma tarihi : 2.7.1992) (GÜNDEME)**

6. — Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin 151 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/404) (S. Sayısı : 144) **(Dağıtma tarihi : 2.7.1992) (GÜNDEME)**

7. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu, Bursa Milletvekili Turhan Tayan, Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe ile Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Çorum Milletvekili Cemal Şahin'in 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirimesi Hakkında Kanun Teklifi ile 351 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 26 ncı Maddesinin Değiştirilmesi, Ankara Milletvekili Baki Tuğ ile İzmir Milletvekili Nevzat Çobanoğlu'nun 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi, Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 18 inci Maddesine Geçici (C) Fıkrası ve Geçici Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifleri ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/370, 1/378, 2/159, 2/192, 2/241) (S. Sayısı : 145) **(Dağıtma tarihi : 2.7.1992) (GÜNDEME)**

8. — Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/408) (S. Sayısı : 146) **(Dağıtma tarihi : 2.7.1992) (GÜNDEME)**

9. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Bursa Milletvekili Turhan Tayan, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Bayburt Milletvekili Ülkü Güney, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İçel Milletvekili Aydın Güven Gürkan ile Refah Partisi Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve Bolu Milletvekili Nazmi Çiloğlu'nun, 11.11.1983 Tarihli ve 2954 Sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/375) (S. Sayısı : 147) **(Dağıtma tarihi : 2.7.1992) (GÜNDEME)**

———— o ————

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 10.00

BAŞKAN : Başkanvekili Fehmi Işıklar

KÂTİP ÜYELER : Halil İbrahim Artvinli (Kocaeli), Mehmet Cemal Öztaylan (Balıkesir)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92 nci Birleşimini açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır. Sayın milletvekillerinin, salonda bulunduklarını yüksek sesle belirtmelerini rica ediyorum.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Toplantı yetersayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. — İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın, 3402 sayılı Kadastro Kanununun 18 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi, 22 nci Maddesinin Üçüncü Fıkrasının Değiştirilmesi ve Kanuna Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifini (2/131) geri aldığına ilişkin önergesi (4/47)

BAŞKAN — Bir kanun teklifinin geri verilmesine dair önerge vardır; okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

3402 sayılı Kadastro Kanununun 18 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi, 22 nci Maddesinin Üçüncü Fıkrasının Değiştirilmesi ve Kanuna Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifimi geri çekiyorum.

Gereğini arz ederim. 1.7.1992

Işılay Saygın

İzmir

BAŞKAN — Adalet Komisyonunda bulunan teklif, geri verilmiştir.

V. — ÖNERİLER

A) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1. — İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun üye sayısının yeniden belirlenmesine ilişkin DYP ve SHP Grupları önerisi

BAŞKAN — DYP ve SHP Gruplarının, İçtüzüğün 19 uncu maddesine göre verilmiş önerisi vardır; okutup oylarınıza sunacağım :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 1.7.1992 Çarşamba günkü toplantısında siyasî parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından, İçtüzüğün 19 uncu maddesi gereğince Gruplarımızın aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımızla arz ederiz.

Aydın Güven Gürkan — SHP Grup Başkanvekili

Bekir Sami Daçe — DYP Grup Başkanvekili

Öneri : İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun 23 üyeden kurulması ve üye dağılımının Doğru Yol Partisi Grubuna 9, Anavatan Partisi Grubuna 6, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grubuna 4, Refah Partisi Grubuna 2 ve bağımsız üyeler için de 2 üyelik şeklinde olması önerilmiştir.

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Şanlıurfa) — Sayın Başkan, aleyhinde söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Aleyhinde, buyurun Sayın Çelik.

ÖKKEŞ ŞENDİLLER (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, ben de lehinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Şendiller lehinde söz istiyorsunuz.

Buyurun Sayın Çelik.

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Şanlıurfa) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İnsan Hakları İnceleme Komisyonunun 4.11.1991 tarihinde Sayın Ahmet Türk'ün başkanlığı 12 oyla kabul edilmişti. Ahmet Türk Beyin istifası nedeniyle boşalan İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanlığına 22.4.1992 tarihinde Doğru Yol Partisi Grubundan Sayın Mehmet Özkan Bey seçilmiştir. Her ne hikmetse, şeffaflaştık, demokratikleştik, küreselleştik diye iddia edilen bir ortamda, DYP Grup Başkanvekili, seçimle gelen İnsan Hakları Komisyonu Başkanına, bizim demokratik yolla seçtiğimiz Başkanımızı, "Polis arıyor" diye gazetelere beyanat vererek, bir milletvekilini tahkir ve tazif etmiştir. Evvela...

AHMET SEZAL ÖZBEK (Kırklareli) — Yok öyle bir şey.

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Devamla) — Nasıl yok efendim!.. Gazetelerde yazıyor efendim.

İBRAHİM GÜRSOY (İstanbul) — Sana öyle geliyor.

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Devamla) — Bana öyle geliyor değil...

İBRAHİM GÜRSOY (İstanbul) — Bir gün de hayırlı bir iş yap... Ayıp ediyorsun.

GÜLER İLERİ (Tokat) — Ayıp ediyorsun.

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Devamla) — Hayırlı iş değil... Güler Hanım, bu iş, öyle, yerinden laf atmaya benzemez... (SHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, konuşmacıya müdahale etmeyin.

Buyurun Sayın Çelik.

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Devamla) — Arkasından, Sayın Mehmet Özkan Bey, 30 Nisanda bir basın toplantısı yaparak, 4 Mayısta geçerli olmak üzere, komisyon başkanlığından istifa ettirilmiştir. Bu, evvela Hükümetin bir yüzkarası ve ayıbıdır. (DYP sıralarından "Ayıp ediyorsun" sesleri) Ayıp değil, ayıbı siz yapıyorsunuz. Komisyon seçimiyle bizim Hükümet arasında protokol var diye beyanda bulunuyorsunuz; protokol icraatlardadır. Seçilen komisyon başkanlarını istifa ettirmek için protokolunuz geçerli olmaz. Arkasından 24.6.1992 tarihinde İnsan Hakları Komisyonu toplanmış, Sayın Ali İbrahim Tutu'nun gelmesiyle -oylamaya iştirak etmemiştir- sayı 11'e çıkmış, seçim yapılmış ve Sayın Eyüp Aşık Bey seçilmiştir. Arkasından... (SHP sıralarından "Sizin yaptıklarınız da mükerrerdir" sesleri) Sizin verdiğiniz mükerrer reyler ve gösterdiğiniz sahte kâğıtlardan daha mükerrerdir o. (RP ve ANAP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Şurada evraklar üzerinde tahrifat yaparak, bir kâğıt gösteriyorsunuz, arkasından "mükerrer oy kullandım" diye ortaya çıkıyorsunuz...

ULAŞTIRMA BAKANI YAŞAR TOPÇU (Sinop) — Siz ne yaptınız?..

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Devamla) — Kimin?.. Sayın Topçu...

İBRAHİM GÜRSOY (İstanbul) — Sen ne kullandın?..

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Devamla) — Efendim, millet adına Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmiş milletvekillerine, adları okunarak kabul - ret çekimser şeklinde oy kullandırmak yerine, kupaları sıralar arasında dolaştırarak mükerrer oy kullandırıp Meclisin üzerine gölge düşürmeye hakkınız yoktur beyler. (RP ve ANAP sıralarından alkışlar, SHP sıralarından "Sen de kullandın" sesleri)

M. ERDAL KOYUNCU (Siirt) — İtiraf eden ANAP'lılar da kullandı.

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Devamla) — Hayır, ben kullanmam. Beyefendi, işte, Sayın Başkan burada; yani dün burada "ben mükerrer rey kullandım" diyen bir milletvekili arkadaşımız...

M. ERDAL KOYUNCU (Siirt) — İtiraf eden ANAP'lılar da oy kullandılar.

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Devamla) — Nasıl oluyor, arkadaşımız nasıl itiraf ediyor?.. Sen, yerine rey kullanmışsın, o da gelip itiraf ediyor tabiî.

M. ERDAL KOYUNCU (Siirt) — Onlar da kullanmış...

İBRAHİM HALİL ÇELİK (Devamla) — Kullanabilir. Bu ikiniz için de hatadır. Biz, Refah Partililer olarak, bu hatayı bir daha işlememenizi söylüyoruz.

Bakınız, şimdi, Aydın Güven Gürkan Beyefendi, Eyüp Aşık Beye "İstifa et" diyor. Meclis Başkanı Sayın Cindoruk, seçimle geldi. Biz, şimdi bir araya gelsek, sizlerden istifa edilse, bir dönem için seçilmiş komisyon başkanlarını çalışmaz hale getirirseniz... Cuma günü, insan hakları bakanlığı kanunu gelecek. Halepçe'de 5 bin insan öldürülürken, ancak hayvanları koruma derneğinden tepki gelmişti. Körfez'de 300 bin insan öldürülürken, dünya kamuoyuna sadece bir kargayı örnek olarak göstermişlerdi. İşte, Bosna-Hersek'te, işte doğu ve güneydoğuda hadiseler oluyor... İnsan haklarını çalıştırmıyorsunuz. Sayıyı 23'e çıkararak kendinizi ayakta tutamazsınız, biz buna muhalifiz; bu demokrasiye de aykırıdır. Bu konuda, İçtüzüğü de alet ederek kendi emellerinizi gerçekleştiremeyeceksiniz, biz muhalefet olarak her zaman ensenizdeyiz, hakkın yanındayız.

Saygılar sunarım. (RP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Çelik.

Lehte, Sayın Ökkeş Şendiller; buyurun efendim.

ÖKKEŞ ŞENDİLLER (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; sözlerime, sizleri saygıyla selamlayarak başlıyorum.

Ben, İnsan Hakları Komisyonunun üyesi olarak, burada sahte oy kullanma gibi hadiselere İnsan Hakları Komisyonunun da adının karıştırılmasını yadırgadığımı ve bundan üzüntü duyduğumu o gün de ifade etmiştim; şu bakımdan : Ben, şunu yapmıyorsunuz, bunu yapmadınız demeyeceğim; ancak, insan hakları edebiyatı yapıp, İnsan Hakları Komisyonunu bir dernek gibi görmenin manasız olduğunu belirtiyor ve bu Yüce Meclisin bir kuruluşu olan Komisyonumuzla ilgili tartışmaların insan haklarına ithaf edilmesini uygun bulmuyorum.

İnsan hakları, son yıllarda Batı'dan kaynaklanan ve kendi menfaatlarının dışında olanları görmeyen çifte standartlı bir uygulamanın Türkiye'ye yansımasıdır. Biz, insan haklarını, öncelikle, insanın eşrefi mahlukat olarak yaratıldığına inanarak, Yüce Peygamberimizin Veda Hutbesinde, "siyahın beyaza, beyazın siyaha üstünlüğü yoktur" mübarek sözü doğrultusunda görüyoruz ki, insan haklarına da, ancak o manada değer verileceğine inanıyoruz. Ben, şahsım itibariyle söylüyorum, insan haklarını bu manada gördüğüm için komisyona seçildim; fakat seçildiğimiz günden itibaren de İktidara mensup milletvekili arkadaşlarımız, İnsan Hakları Komisyonunun çalışmasını sürekli muvazaada bıraktılar. Komisyon protokolüne dayalı olarak, yani koalisyon protokolüne dayalı olark, anlaşma olduğunu ifade ettiler, ilk günkü yapacağımız seçimde bile çoğunluğu sağlayamadıkları ve anlaşamadıkları için DYP'li arkadaşlarımız salonu terk ettiler; Sayın Ahmet Türk, o gün bile seçilememişti, ancak ikinci toplantıda seçildi. İster SHP'den, ister DYP'den olsun, hangi arkadışımız seçilirse seçilsin, biz o karara saygı

duyacağımızı, seçilen arkadaşımızın ve oluşan başkanlık divanının emir ve çalışmaları doğrultusunda, onlarla birlikte hareket edeceğimizi her zaman ifade ettik; ama özellikle Sayın Ahmet Türk'ün istifasından sonra, komisyonun çalışmaları engellendi. Sayı yetersizliği söz konusu değildir; rakam ortadadır. 21 kişiden 11 tane üye SHP ve DYP grubuna mensup arkadaşlarımızdan oluşuyor. Bu komisyonun başkanının seçilememesinin kabahatini bir başkasına yüklemek doğru değildir; ancak, şu yapıldı : Arkadaşlarımız geliyordu 11 üyeyi bulamadıkları için komisyon toplantısını sürekli olarak terk ediyorlardı ama konuşulur, anlaşmaya varılır ve bir arkadışımız başkan seçilebilirdi. Ancak, komisyon üyesi sayısını ister 23 yapın, ister 25 yapın buna saygı duyarız; fakat eğer bu sayının eşit olduğunu falan ifade etmek istiyorsanız bu yanlıştır. Çünkü, muhalefete mensup milletvekili sayısı 10, iktidara mensup milletvekili sayısı ise 11'dir. Yani, istediğinizi başkan olarak her gün seçebilirsiniz.

Komisyon başkan yardımcılarımızdan Sayın Hacı Filiz arkadaşımız bizi en az üç defa toplantıya kendisi davet etti, biz toplantıya geldik; ama kendileri gelmediler. Buradadır kendisi... Ben kimseyi suçlamak niyetinde değilim. Hatta, en sonunda, Sayın Mehmet Özkan arkadışımız geldi, oturdu -iktidara mensup bir milletvekilidir- ve biz kendisine 10 tane oy verdik ve seçtik. Bunda da sahtekârlık var falan diyemezsiniz herhalde ve bunu söylemeyede kimsenin hakkı yoktur. Mehmet Özkan 11 tane oy alarak bal gibi seçildi. Arkasından, olanları İbrahim Halil Çelik anlattı, bunda da, yine bizim kabahatimiz yoktur. Bu arkadaşımız istifa etti; sürekli olarak komisyonu toplantıya çağırdılar ve biz bu toplantılara hiç aksatmadan katıldık. Her konuşmamızda da şunu ifade ettik : Türkiye üzerinde oynanan oyunları önlemek bakımından, Parlamentonun seçilmiş üyelerinden müteşekkil olan İnsan Hakları Komisyonunun çalışmasının faydası çok büyük olacaktır. Çünkü, Avrupa'dan gelen İnsan hakları heyetleri, Türkiye'yi bir müfettiş gibi teftiş ediyorlar; ama bu komisyon, bu şartlarda bile çok güzel faaliyetler ifa etmiştir. Mesela, komisyonumuzun, Lice-Kulp olayıyla ilgili raporu Meclise sevk edilmiştir. Arkasından, Karabağ'daki zulüm ve insan hakları ihlalleriyle ilgili olarak komisyonumuzun teşkil ettiği alt komisyon üyeleri, Karabağ'da çatışma bölgesine kadar giderek, oradaki tespitlerini, gerek Bakü'de, gerek İstanbul ve Ankara'da yaptığı basın toplantılarıyla dünyaya duyurmuş ve bu konudaki rapor yine, komisyon başkanlığımız tarafından Yüce Meclise sevk edilerek güzel görevler ifa etmiştir.

En son olarak da, Bosna-Hersek'te yapılan çalışmalar Viyana'da bir basın toplantısıyla Avrupa'ya ve dünyaya duyurulmuş, bu konuda Hükümetimize ve yetkililerimize hazırlanan raporlar takdim edilmiştir. Komisyon başkanlığı seçiminin çıkmaza girmesinden dolayı hazırlamış olduğumuz alt komisyon raporumuzu görüşüp, Yüce Meclise sevk edemiyoruz. Bu bakımdan, yaptığımız çalışmalarda; -geçen gün yaptığım bir konoşmada da bunu ifade ettim- bu Hükümet içerisinde, Bakanlar Kurulunda, insan haklarından sorumlu bir Devlet Bakanı vardır. İnsan Haklarından sorumlu Sayın Devlet Bakanımız, bugüne kadar İnsan Hakları Komisyonunu bir gün dahi ziyaret etmemiştir. Gerek başörtüsü meselesi, gerek Kulp-Lice olayları, gerek Karabağ ve gerekse Bosna-Hersek konusunda bu Devlet Bakanı komisyonumuzla bir defa olsun irtibata geçmemiş ve bu konuda bir açıklama da yapmamıştır. Bu bakımdan, eğer, komisyonun çalışmalarından memnun değilseniz, ki, öyle gözüküyor... İnsan hakları bakanlığı kurulmasıyla ilgili tasarı önümüzdeki cuma güne Meclis Genel Kuruluna geliyor; ama İnsan Hakları Komisyonunun görüşü alınmamıştır. Esas bizi rahatsız eden, Meclisi de rahatsız etmesi gereken konu budur. Eğer gerçekten insan haklarına saygılıysanız, gerçekten insan hak-

larının seçilmiş milletvekillerince temsilini istiyorsanız, özellikle İnsan Hakları Komisyonuna saygılı davranılması gerektiğine inanıyoruz.

BAŞKAN — Bağlayın Sayın Şendiller.

ÖKKEŞ ŞENDİLLER (Devamla) — Aksi takdirde, eğer, İnsan Hakları Komisyonunu Hükümetin bir yan kuruluşu olarak görüyor veya bir dernek gibi mütalaa ediyorsanız, bizim orada görev yapmamızın bir manası kalmaz. Alacağınız karara saygı duyuyoruz; isterseniz 23'e çıkarın, isterseniz 25'e çıkarın; fakat İnsan Hakları Komisyonunda sahtekârlık olmamıştır ve İnsan Hakları Komisyonu, seçilmiş bütün arkadaşlarla birlikte vazifesini yerine getirmeye çalışıyor. İnsan Hakları Komisyonunun başkansız kalmasının sebebi sayıda değildir; arkadaşlarımızın konuya ilgisizliğindendir.

Bunu arz eder, hepinize saygılar sunarım. (MÇP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

Konu üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

CEMAL ŞAHİN (Çorum) — Herkes istediği gibi konuşuyor.

BAŞKAN — Efendim?..

AYDIN GÜVEN GÜRKAN (İçel) — İçtüzük falan kalmadı Sayın Başkan.

CEMAL ŞAHİN (Çorum) — Herkes gelip konuşuyor... Bizim burada işimiz var.

BAŞKAN — Ne ilişkisi var efendim? Tam 10 dakika olduğu zaman Başkanlık, "Bağlayın" diye uyardı. İki lehte, iki aleyhte 10'ar dakika söz vermek durumundayım.

AYDIN GÜVEN GÜRKAN (İçel) — Lehte söz aldı, bir; aleyhte söz aldı, iki...

BAŞKAN — İki lehte, iki aleyhte söz alınabiliyor.

AYDIN GÜVEN GÜRKAN (İçel) — 15 dakika konuştu.

BAŞKAN — Hayır efendim, 15 dakika değil; ben saat tutuyorum. (RP sıralarından "Bravo Başkan" sesleri, alkışlar)

AYDIN GÜVEN GÜRKAN (İçel) —18 dakika konuştu.

BAŞKAN — Buyurun efendim; lehte mi, aleyhte mi?..

İLHAN KAYA (İzmir) — Karar yetersayısı istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Oylamaya geçmedik.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) — Oylama lafı ağzınızdan çıkmadı Sayın Başkan.

BAŞKAN — Evet, çıkmadı efendim. Daha konuyu tartışıyoruz... Yani, ben söz alındığını sanıyorum.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) — Tamam, peki efendim.

BAŞKAN — Evet.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler...

İLHAN KAYA (İzmir) — Karar yetersayısı...

BAŞKAN — Evet, arayacağım efendim.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Karar yetersayısı yoktur.

Birleşime 15 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 10.54

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 11.10

BAŞKAN : Başkanvekili Fehmi Işıklar

KÂTİP ÜYELER : Halil İbrahim Artvinli (Kocaeli), Mehmet Cemal Öztaylan (Balıkesir)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92 nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

V. — ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1. — İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun üye sayısının yeniden belirlenmesine ilişkin DYP ve SHP Grupları önerisi (Devam)

BAŞKAN — İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuyla ilgili önergeyi oylarken, karar yetersayısı bulunamamıştı; tekrar, karar yetersayısı arayacağız.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı yoktur.

Birleşime 15 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 11.15

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 11.30

BAŞKAN : Başkanvekili Fehmi Işıklar

KÂTİP ÜYELER : Halil İbrahim Artvinli (Kocaeli), Mehmet Cemal Öztaylan (Balıkesir)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92 nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

V. — ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1. — İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun üye sayısının yeniden belirlenmesine ilişkin DYP ve SHP Grupları önerisi (Devam)

BAŞKAN — Oylama yapılacaktır, sayın milletvekilleri lütfen yerlerine otursunlar.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üye sayısının dağılımıyla ilgili önerinin oylanmasında karar yetersayısı aranmış; ancak, yeterli sayı bulunamadığı için ara verilmişti.

Şimdiki oylamamızda tekrar karar yetersayısı aranacaktır.

Grup önerisini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir. (DYP ve SHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KALEMLİ (Kütahya) — Karar yetersayısı var mı Sayın Başkan?

BAŞKAN — Var efendim. Aranacaktır dedim ve aradım.

MUSTAFA KALEMLİ (Kütahya) — Teşekkür ederim. Zapta geçmesi için söyledim.

IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

2. — Bazı milletvekillerine izin verilmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/531)

BAŞKAN — "Sunuşlara" devam ediyoruz efendim.

İki sayın milletvekiline izin verilmesine dair Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır; okutup, ayrı ayrı oylarınıza sunacağım :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Aşağıda adları yazılı sayın milletvekillerinin hizalarında gösterilen süre ve nedenlerle izinli sayılmaları Başkanlık Divanının 30.6.1992 tarihli toplantısında uygun görülmüştür.

Genel Kurulun onayına sunulur.

Hüsamettin Cindoruk
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Burdur Milletvekili Mustafa Çiloğlu, hastalığı nedeniyle 4.5.1992 tarihinden geçerli olmak üzere 37 gün.

Malatya Milletvekili M. Doğan Ölmeztoprak, hastalığı nedeniyle 11.5.1992 tarihinden geçerli olmak üzere 55 gün.

BAŞKAN — Şimdi ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Burdur Milletvekili Mustafa Çiloğlu, hastalığı nedeniyle 4.5.1992 tarihinden geçerli olmak üzere 37 gün.

BAŞKAN — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Malatya Milletvekili M. Doğan Ölmeztoprak, hastalığı nedeniyle 11.5.1992 tarihinden geçerli olmak üzere 55 gün.

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

V. — ÖNERİLER (Devam)

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. — 117 ve 146 sıra sayılı kanun tasarılarının gündemdeki sıra ve görüşülme gününe ilişkin Danışma Kurulu önerisi

BAŞKAN — Bir Danışma Kurulu Önerisi vardır; okutup oylarınıza sunacağım :

Danışma Kurulu Önerisi

No. : 40 Tarihi : 2.7.1992

Danışma Kurulunca aşağıdaki önerinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Hüsamettin Cindoruk
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Bekir Sami Daçe DYP Grubu Başkanvekili	Ülkü Güney ANAP Grubu Başkanvekili
Aydın Güven Gürkan SHP Grubu Başkanvekili	Oğuzhan Asiltürk RP Grubu Başkanvekili

Öneri :

Gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmının 4 üncü sırasında yer alan 117 sıra sayılı Kanun tasarısının bu kısmın 3 üncü sırasına; 2.7.1992 tarihli gelen kağıtlarda yayımlanan ve bastırılıp dağıtılan 146 sıra sayılı Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısının, 48 saat geçmeden, gündemin 4 üncü sırasına alınması ve görüşmelerinin bugünkü Birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN — Öneriyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündeme geçiyoruz.

VI. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/304) (S. Sayısı : 8) (1)

BAŞKAN — 1 inci sıradaki, Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dari Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporunun görüşmelerine başlıyoruz.

---

(1) 8 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Komisyon Raporunun okunup okunmamasını oylarınıza sunacağım : Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde İzmir Milletvekili Sayın İlhan Kaya'ya söz veriyorum.

Buyurun Sayın Kaya.

ANAP GRUBU ADINA İLHAN KAYA (İzmir) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri; Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında Anavatan Partisi Grubunun görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, malumlarınız olduğu üzere, Türkiye, coğrafî konumu itibariyle büyük bir jeopolitik öneme sahiptir. Jeopolitik durumu, Asya ve Avrupa kıtaları arasında köprü teşkil etmesi, petrol kaynaklarına yakınlığı, Batı savunma ve demokrasi sisteminin son ve önemli halkasını oluşturması, zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip olması gibi nedenler, tarihin hemen her döneminde, Türkiye'yi, yıkıcı unsurlar yönünden cazip hale getirmiştir.

Dünya güç dengesinde çok hassas ve kritik bir yere sahip olan ülkemizi, direkt saldırılarla ele geçirmenin zorluğu bir yana, böyle bir girişimin dünya barışını tehdit edebilecek bir durum yaratacağı da açıktır. Bu nedenlerle, dış tehdit unsurlarının, hedef aldıkları ülkelere, doğrudan silahlı saldırı yerine, son yıllarda daha yoğun uygulanmakta olan, içten bölerek çökertmek suretiyle ele geçirme yöntemini tercih ettikleri ve bu amaca yöneldikleri görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, devletimizi yıkmaya ve zayıflatmaya yönelmiş kaynakların, yurt içinde ve yurt dışında bulunan yıkıcı faaliyetleri yürüten kişi ve kuruluşların, örgütlerin, eylemlerinin, alınan bütün tedbirlere rağmen, görünüş değiştirerek ve genişletilerek devam etme azmi karşısında daha etkin güvenlik formüllerinin bulunması zorunlu görülmüştür.

Son zamanlarda, anarşi ve terör faaliyetleri artarak devam etmektedir. Daha dün Pervari'de karakol basılmış ve 2 erimiz şehit olmuştur. Şehit askerlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Bu vesileyle, Hükümetten, daha etkin tedbirler almasını bekliyoruz.

Geniş çapta bir kalkınma atılımına girilmiş olan yurdumuzda, bu hareketlerin bir ürünü olarak ortaya çıkan ve büyük sermaye ve emek harcanmasıyla vücuda getirilen kurum ve kuruluşların, yıkıcı eylemlerin stratejik ve taktik bir hedefi haline geleceği gözönüne alınarak, bunların korunma hizmetlerinin de gelişen şartlar da dikkate alınarak, yeniden gözden geçirilmesi zorunluluğu ile karşı karşıya kalmış bulunmaktayız. Ulusal ekonomimize ve devletimizin gücüne önemli ölçüde katkıda bulunan bu değerlerin, her hangi bir surette zarara uğramaları, bir ekonomik bütünlük teşkil eden kalkınma hareketlerini sekteye uğratacağı gibi, toplum hayatını da ulumsuz yönde etkileyeceği ve sonuç olarak devletimizi zaafa uğratacağı, can güvenliğini ortadan kaldıracağı bir gerçektir.

Bu nedenlerle, kamu kuruluşlarının ve özel kişilere ait olan her türlü kurum ve kuruluşların, günün şartlarına uygun bir şekilde korunması için, devletçe alınan genel güvenlik tedbirlerinin yanı sıra, özel güvenlik tedbirlerinin alınması da bir ihtiyaç haline gelmiştir. Millî Güvenlik Konseyi tarafından çıkarılan söz konusu kanunun uygulamaları sonucunda, bazı aksayan ve yetersiz kalan yönleri görülmüştür. Söz konusu tasarı da bu eksiklikleri gidermek amacıyla, zaten Anavatan Partisi Hükümeti zamanında hazırlanarak, Türkiye Büyük Millet Meclisine

sevkine karar verilmişti. Biz Grup olarak tasarıyı destekliyoruz ve bir an önce kanunlaşmasını istiyoruz.

Bu nedenlerle, tasarıya olumlu oy vereceğimizi bildirir, Yüce Heyetinize saygılar sunarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Ahmet Sezal Özbek; buyurun.

DYP GRUBU ADINA AHMET SEZAL ÖZBEK (Kırklareli) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında, Doğru Yol Partisi Grubu adına görüşlerimizi açıklamak üzere huzurunuza gelmiş bulunuyorum. Bu vesileyle Yüce Heyetinize en derin saygılarımı sunuyorum.

Hepimizin bildiği gibi, 2495 sayılı Kanun, faaliyet alanları açısından, millî ekonomiye veya devletin savaş gücüne önemli ölçüde katkısı bulunan, kamuya ve özel kişilere ait kurum ve kuruluşların sabotaj, yangın, hırsızlık, soygun, yağma, yıkma ve zorla işten alıkoyma gibi, tehdit, tehlike veya tecavüzlere karşı korunması ve güvenliklerinin sağlanması amacıyla yürürlükte bulunmaktadır. Huzurunuza gelen tasarıyla, 2495 sayılı Kanunun 1, 2, 3, 6, 7, 11, 12 ve 14 üncü maddeleri olmak üzere toplam sekiz maddesinde değişiklik öngörülmektedir. Bundan gaye, koruma ve güvenliklerinin sağlanmasında etkinliğin artırılması ve bazı maddelerinin günümüz şartlarına uygun hale getirilmesidir.

Tasarıyla gündeme getirilen değişiklikler şu şekildedir : Halen yürürlükte olan kanunun 1 inci maddesinde, sadece silahlı kuvvetler ve emniyet teşkilatının korunmalarının özel mevzuata göre sağlandığı belirtilmiştir. Halbuki MİT Müsteşarlığının da korunması özel mevzuata göre sağlandığından, kanunun amaçla ilgili 1 inci maddesinin ikinci fıkrasına "MİT Müsteşarlığı" ibaresi ilave edilmiştir.

Gündemdeki tasarının 2 nci maddesini, önemine binaen konuşmamın sonunda arz etmeye çalışacağım.

Mevcut kanunun 3 üncü maddesindeki "2 nci madde kapsamına giren kuruluşlardan hangilerinin güvenliklerinin bu Kanun hükümlerine göre sağlanacağı, ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşların görüşleri de alınarak" ibaresi "görüşleri de dikkate alınarak" şeklinde değiştirilmiştir. Bu suretle, çok defa gözardı edilebilen, ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşların görüşlerine daha fazla ağırlık verilerek, ayrıca bu kuruluşların olanaklarının üstünde zorlanmaları ihtimali de ortadan kalkacaktır.

Kanunun, "Özel Güvenlik Teşkilatının Kaldırılması" başlığı altındaki 6 ncı maddesi; "özel Güvenlik Teşkilatının Kaldırılması veya Personel ve Silah Sayısının İndirilmesi" şeklinde değiştirilerek, 6 ncı maddeye eklenen hükümlerle kurulmuş olan özel güvenlik teşkilatında mümkün olan tasarrufları sağlamak amacıyla; ilgili kuruluşun devamlı ve periyodik olarak incelemeye tabi tutulması, mahallî güvenlik şartlarında ve ilgili kuruluşun tesis yapısında meydana gelen gelişme ve değişiklikler dikkate alınarak; personel ve silah miktarında indirim yapılabilmesi, hatta daha tasarruflu ve yararlı görülmesi halinde, özel güvenlik teşkilatının kaldırılması öngörülmüştür.

Yürürlükteki kanunun özel güvenlik teşkilatı il koordinasyon kurulu ile ilgili 7 nci maddesine göre, kurul üyeleri arasında o ilde kuruluşu varsa, MİT temsilcisi de yer almaktadır. Maddede yapılan değişiklikle, görevi ile ilgili olmadığı için, MİT temsilcisi, kuruluşun oluşumundan çıkarılmıştır.

Tasarının 6 ncı maddesi ile 2495 sayılı Kanunun 11 inci maddesi değiştirilmiştir. "Özel güvenlik teşkilatının görev alanı, ilgili kuruluşun yerleşme sahasıdır" ibaresi, "ilgili kuruluşun faaliyet sahasıdır" şeklinde değiştirilerek, bu maddeye, faaliyet sahasının genişleyebileceği gibi, daraltılabileceği hükmü de eklenmiştir.

Mevcut Kanunun 12 nci maddesinde; özel güvenlik teşkilatı, personelin özel kıyafetleri ve silah teçhizatları ile personelin görev alanı ve görev süresince bu kıyafetleri ile görevlendirilmeleri hususu belirlenmiştir.

Tasarıda, özel güvenlik teşkilatı, personelin kıyafet ve teçhizatı ile ilgili bu maddesine, "İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek kuruluşlarda özel kıyafet giyilmeyebilir" hükmü eklenmek suretiyle, turistik tesisler gibi, özellikle yabancılara hitap eden kuruluşlara daha sivil bir görünüm verilmesi amaçlanmıştır.

Kanunun 14 üncü maddesinde yapılan değişiklikle, özel güvenlik teşkilatında çalıştırılacak personel ve bulundurulacak silah sayısının tespitinde, tasarrufun sağlanması amaçlanmıştır.

Doğru Yol Partisi olarak yaptığımız incelemeler neticesinde, 2 nci maddede şu şekilde bir görüşümüz belirlenmiştir : Mevcut kanunun 2 nci maddesinde, korunacak ve güvenlikleri sağlanacak kuruluşların teker teker belirtildiği, küçük bir işyerinin dahi kanun kapsamı içinde mütaala edildiği, kadro talepleri dolayısıyla, özellikle Hazineye ilave malî külfet getireceği, ayrıca gelişen teknolojik imkânlar ve tasarruf gibi hususların göz önünde bulundurulması gerekçeleri ile, özellikle Kanunun 2 nci maddesinin değiştirilerek, sadece baraj, enerji santralı, rafineri, enerji nakil hatları, akaryakıt nakil, depolama, yükleme tesisleri ve benzeri yerlerde özel güvenlik teşkilatının kurulması öngörülmektedir.

Halbuki, daha önceki uygulama ile mevcut kanunun 2 nci maddesinin aynen yerinde muhafazası Doğru Yol Partisi Grubumuzca uygun mütalaa edilmektedir. 2 nci maddenin değiştirilerek kapsamın daraltılması halinde, kapsam dışında kalacak kuruluşların bünyelerinde mevcut özel güvenlik teşkilatlarının statülerinin ne olacağı, özel güvenlik personeli ve kadrosu, silahlarının ne şekilde işleme tabi tutulacağı ve bu kuruluşların koruma ve güvenliklerinin ne şekilde sağlanacağı konusu açıklığa kavuşmamaktadır. Bu nedenle, 2495 sayılı Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının 2 nci maddesinin değiştirilerek, mevcut kanunun 2 nci maddesinin aynen yürürlükte kalmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Yüce Heyetinize en derin saygılarımı arz ederim. (DYP ve SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Özbek.

Refah Partisi Grubu adına, Konya Milletvekili Sayın Abit Kıvrak; buyurun efendim.

RP GRUBU ADINA ABİT KIVRAK (Konya) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında Grubumuz adına görüş ve düşüncelerimizi açıklamak amacıyla huzurlarınıza gelmiş bulunmaktayım. Sözlerimin başında hepinizi şahsım ve Grubum adına muhabbetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Refah Partisi olarak bu tasarıyı olumlu bulduğumuzu ifade etmek istiyorum. Öyle anlaşılıyor ki, bu tasarıyla, özel güvenlik teşkilatı kurmak durumunda bulunan bazı kamu kurum ve kuruluşlarının niteliklerinin belirlenmesinde bir düzenlemeye gidilmektedir. Bu suretle, aşırı kadro şişkinliklerinin önlenmesi, gereğinden fazla silah taleplerinin önüne geçilmesi, daha da önemlisi, Hazineye ve özel kuruluşlara getireceği ilave malî külfetlerin önemli ölçüde azaltılmasının hedeflendiği anlaşılmaktadır.

22.7.1981 tarih ve 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda yapılması düşünülen değişikliklerde dikkati çeken en önemli husus, tasarının 2 nci maddesiyle düzenlenen, korunacak ve güvenlikleri sağlanacak yerlerin, millî ekonomiyle, devletin savaş gücüne önemli ölçüde katkısı bulunan baraj, enerji santralı, rafineri, enerji nakil hatları, akaryakıt nakil, depolama, yükleme tesisleri ve benzeri yerlerde sınırlı tutulmuş olmasıdır. Zaten bunlar, stratejik ve korunması gerekli olan yerlerdir. Bunların dışındaki yerlerin korunmak istenmesi, malî külfetten başka bir şey getirmeyecektir. Bizce bu düzenlemede geç bile kalınmıştır.

Tasarının dikkat çekici bir diğer yönü de, günün şartları ve gelişen teknoloji imkânları göz önünde bulundurularak, koruma ve güvenliğin sağlanmasında tercih edilecek usuller üç ayrı kalem halinde zikredilerek, katı bir anlayıştan uzak durulmuş olmasıdır. Bunu da olumlu buluyoruz, çünkü, koruma önlemlerinin alınmasında, en tasarruflu olanı tercih etme imkânı getirilmektedir.

Değerli milletvekilleri, tasarının 4 üncü maddesi de özel güvenlik teşkilatında tasarrufu sağlamayı amaçlamakta ve bunun gerçekleştirilebilmesi için, İçişleri Bakanlığı, özel güvenlik teşkilatı il koordinasyon kurulları ve ilgili kuruluşlarca, devamlı ve periyodik olarak incelenece-ği hükme bağlanmaktadır. Burada yeri gelmişken bir hususa değinmekte fayda görüyorum : Devlete ve ilgili kuruluşlara bunca malî yük getiren bu özel güvenlik teşkilatlarında görevli personelin hizmetiçi eğitimi, hâlâ bir sorun olarak ortada durmaktadır. Özel güvenlik teşkilatlarında görevli personelin eğitimlerinin yeterli düzeyde olmadığı ve daha da öte gidilecek olunursa, aslî görevlerinin dışında, başka görevlerde çalıştırıldıklarını görmekteyiz. Kendilerine verilen silahların, günümüzün teknolojik imkânları da göz önüne alınarak, daha modern silahlarla değiştirilmesi gerektiği inancını taşımaktayız, çünkü, iyi bilmekteyiz ki, anarşi, terör, silahlı gasp ve soygun olaylarında, bugün son derece gelişmiş silahlar kullanılmaktadır. Bu tür olayların önlenmesinde kullanılacak silahların standardının yüksek olması gerektiği inancındayız.

Değerli milletvekilleri, tasarının tamamı göz önüne alındığında, asıl amacın, isminden de anlaşılacağı gibi, bazı kurum ve kuruluşların korunması ve güvenliklerinin sağlanmasının olduğu anlaşılmaktadır. Buralarda güvenliğin sağlanması, ülke güvenliğinin sağlanmasıyla yakından ilgilidir.

DYP ve SHP Koalisyon Hükümeti, 7 ayını doldurmuştur. Programında, güvenlik ve asayişin ülke genelinde sağlanacağı ve bunun da demokratik, hukuk devleti çerçevesinde çözümleneceği ifade edilmiş olmasına rağmen, henüz ülkede ve özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki halkımızın mal ve can güvenliğini sağlayacak somut bir tedbir alınmış değildir.

Ülkede huzur ve güvenin temini, vatandaşlarımızın mal ve can emniyetinin sağlanması, devletin ilk ve önemli görevidir. Huzur ve güvenin sağlam ve kalıcı temellere oturtulması gereklidir. Huzur ve güveni sağlarken, insan hak ve hürriyetlerinden vazgeçmek de mümkün değildir. Yakın tarihimize bir göz atacak olursak, memleketimizde son 25-30 yıllık tecrübeler göstermiştir ki, huzur ve güvenin bozulmasının ana sebepleri, ülke ekonomisinin kötüye gitmesi, sosyal dengesizliklerin artması ve devlet otoritesinin zayıflamasıdır.

Memleketimizde hâlâ kan dökülmeye devam etmektedir. Gün geçmiyor ki, ülkemizin çeşitli yerlerinde öldürme olayları olmasın. Nerede ise, bu tür olaylara alışılmış gibi bir görünüm sergilenmektedir. Polislerimiz şehit edilmekte, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da vatandaşlarımız, askerlerimiz, korucularımız kurşunlanmaktadır.

Huzur ve güveni sarsan olayların başında anarşi ve terör gelmektedir. Terörizm, bir çıkmaz sokaktır. Akıl ve mantıkla izah edilebilecek bir tarafı yoktur. İnsanları katletmekle bir sonuç elde edilemez. Anarşi ve terör, basit bir zabıta olayı olmayıp, devlete karşı gelme olayıdır. Eşkıyanın eylemleri, vatanımızın bölünmez bütünlüğünü hedef almıştır. Bu tür olayları, sağduyu sahibi hiçbir vatandaşımızın tasvip etmesi mümkün değildir. Vatandaşlarımızın inanç birliği içinde olmaları terörizmin canına okuyacak en büyük silahtır.

Anarşi ve terörle mücadelede, güvenlik güçlerimizin, üzerine düşen görevi cansiperane gayretlerle ifa ettiğine inanıyoruz. Yalnız, anarşi ve terör olaylarını sadece polisiye tedbirlerle önlemek de mümkün değildir. Sosyal, kültürel ve ekonomik tedbirlerle de desteklenmesi gerekmektedir. Özellikle, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da huzur ve güvenliğin sağlanabilmesi için, bölgeler arası gelişmişlik farkları asgariye indirilmeli, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da kalkınmaya gereken önem verilmeli, diğer yandan, çocuklarımızı ve gençlerimizi, millî ve manevî değerlerine saygılı, bilgili, hoşgörülü birer insan olarak yetiştirmeliyiz.

Geçmiş iktidarlar döneminde yapılan hatalar tekrar edilmemelidir. Yıllarca Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde görevlendirilen kamu görevlilerinin nitelikleri üzerinde hiç durulmamıştır. Bu yörelerimizde görev yapacak kamu görevlilerinin, vatandaşlarımıza karşı müşfik olmalarına, yöre halkının dinî ve millî değerlerine saygılı kimselerden olmasına özen göstermeliyiz.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son verirken, bu kanun tasarısını desteklediğimizi bildirir, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım. (RP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

ULAŞTIRMA BAKANI YAŞAR TOPÇU (Sinop) — Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

ULAŞTIRMA BAKANI YAŞAR TOPÇU (Sinop) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun tasarısı, aslında, yürürlükte bulunan 2495 sayılı Kanun kapsamına giren yerlerin daraltılması için getirilmiştir; getiriliş sebebi budur; daha önce, bizden önce getirilmiştir.

Biz, bunu yanlış bulduk. Çağdaş uygulama böyle değil. Türkiye, güvenlik açısından olağanüstü sıkıntılar içerisinde. Büyük şehirlerin çoğalması, nüfusun artması, özellikle, haberleşme teknolojisinin dünyada vardığı boyutlar, silah vesair saldırı araçlarının vardığı boyutlar karşısında, devletin, sadece polis ve jandarma aracılığıyla, güvenlik bakımından birinci derecede önemli yerlerde güvenliği sağlaması, fevkalade zorluklar göstermektedir.

Ayrıca, polis teşkilatının, jandarma teşkilatının birtakım kırtasiyeli işlere de batırıldığı, batmış olduğu dikkate alınırsa, polisin sayısını artırmak, daha doğrusu mevcut polisi güvenlikte kullanmak, güvenlik işlerinde kullanmak, fevkalade zor olmaktadır. Bu bakımdan, biz bunu daraltmak yerine genişletmeyi uygun bulduk. Özellikle, ülkemizin dünyaya açılan kapısı, penceresi, vitrini durumundaki ve bir iki istisnası dışında tamamen devlet eliyle işletilen havaalanlarında, hava meydanlarında ve limanlarda, güvenliğin, özellikle de pasaport ve giriş-çıkış kontrollerinin, bu meydanların sivil memurlarına bırakılmasını zarurî gördük. Dünyanın her yerinde bu işleri sivil memurlar yapıyor; biz hariç.

Dışarıdan gelen kişilerin İstanbul Havaalanına girdikleri zaman karşılaştıkları manzara şudur : Karşısında resmî polisler, kabinlerin üzerinde oturmuşlar, hemen tamamına yakını

dil bilmiyor; insanlar karşısında kuyruk olmuş, oradan zar zor, saatlerce bekleyerek, pasaport kontrolü için geçiyorlar; içeri girdiği zaman, duvarda, kovboy filmlerindeki ifadesiyle "Vanted" (aranıyor) afişleri ve Thompsonlu polisler... Gelenler, uygar bir ülkeye mi geldi, yoksa savaşan bir ülkeye mi geldi, şaşkınlık içerisinde kalıyorlar. Böyle bir uygulamayı kabul etmek mümkün değil. Onun için, biz, bu tasarının Meclise getirilişinden yararlanarak, özellikle Millî Güvenlik Konseyi döneminde, hava meydanları, limanlar ile sınır kapılarının güvenliği için çıkarılmış olan 2677 sayılı özel yasayı da kaldırarak, buralardaki güvenlik önlemlerinin tümünü, personeliyle birlikte Devlet Hava Meydanları eliyle yürütmeyi, pasaport giriş-çıkış kontrollerinin, keza, Devlet Hava Meydanlarının özel yetiştirilmiş, uygar giyimli ve görünümlü personeli eliyle yürütmeyi, hem Türkiye'nin sivilleşme, çağdaşlaşma arzuları ve istekleri bakımından kaçınılmaz bulduk, hem de son zamanlarda, başta Antalya ve İstanbul olmak üzere hava meydanlarımızda meydana gelen yoğun trafik karşısında, birikmeleri, buradaki yığılmaları önlemek bakımından gerekli bulduk. Çünkü, vilayetler bize yeterli sayıda -özellikle pasaport kontrolü için- polis verememektedir. Bu tür meydanlarda, 24 saat çok fazla sayıda polis istihdamı, pasaport için gerekmektedir. Bu tedbirler alınmazsa, kısa bir süre sonra, Ankara, İstanbul, İzmir, Dalaman ve Antalya havaalanlarımıza gelen turistlerin sayısında artma değil, azalma görülür. Hiç kimse, dört saat, beş saat yedi saat bekleyerek bir ülkeye girmek gibi, bir ülkede dinlenmek gibi fevkalade korkutucu bir işe kalkışmak istemez. O bakımdan, bu tasarıyla yapmak istediklerimizi, Türkiye'nin çağdaşlaşması, Türkiye'nin sivilleşmesi hareketinde bir önemli adım olarak görüyorum.

Bu konuda bütün milletvekili arkadaşlarımızın katkılarını istirham ediyor; saygılarımı sunuyorum. (DYP ve SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler...

CENGİZ BULUT (İzmir) — Sayın Başkan, son söz olarak konuşmak istiyorum...

BAŞKAN — Buyurun Sayın Cengiz Bulut.

CENGİZ BULUT (İzmir) — Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Değerli Bakanım; Türkiye'de bu konuda çok büyük yanlışlıklar yapılıyor. Polis, kahve açılışlarıyla meşgul ediliyor; polis, birahane, meyhane ve pavyon açılışlarıyla meşgul ediliyor. Biraz evvel güzel söylediniz. Polis, işi gücü bırakmış, kırtasiyeye boğulmuş. Bırakın bu birahaneleri, kahveleri, pavyonları, meyhaneleri; buralardaki görevleri belediye zabıtaları yapsın, polis aslî işine dönsün.

Bir partinin bir camı kırılıyor, Türkiye'de ne kadar parti ilçe binası varsa, hepsinin başına birer tane polis dikiyoruz. Bunun maliyetini hesapladığımız zaman, milyarları buluyor. Bir partinin binasının önünde bir silah patlıyor -düşünün Türkiye'de kaç tane parti var- bütün ilçe binalarının, bütün belde binalarının önüne hemen ikişer tane polis koyuluyor; çünkü, bunlar dönüşümlü olarak çalışıyorlar. Bu, bütün Türkiye'de onbinlerce polis ediyor. Bankaların önünü polisler bekliyor, partiler binalarının önünü polisler bekliyor. Polisler, bekçiler yapmaktan, görevini yapamıyor.

Benim kısaca şöyle bir teklifim var : Polisi bu kırtasiyeden kurtaralım, polis güvenlik işlerine baksın, bekçiliği bırakmasın...

Teşekkür ederim. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Bulut.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 22.7.1981 tarihli ve 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Askerî kurum ve kuruluşlarla, Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ve Emniyet Teşkilatına ait kurum ve kuruluşların korunmaları özel mevzuatlarına tabidir."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyle ilgili bir önerge var; okutup işleme koyacağım :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (8 sıra sayılı) Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Güneş Müftüoğlu	İlyas Aktaş
Zonguldak	Samsun
Hüseyin Balyalı	Nazmi Çiloğlu
Balıkesir	Bolu
Aydın Güven Gürkan	Mehmet Gözlükaya
İçel	Denizli

Madde 1. — 22.7.1981 tarihli ve 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1. — Millî ekonomiye veya devletin savaş gücüne önemli ölçüde katkısı bulunan, kısmen veya tamamen yıkılmaları, hasara uğratılmaları veya geçici bir zaman için dahi olsa çalışmadan alıkonulmaları, ülke güvenliği, ülke ekonomisi veya toplum hayatı bakımından olumsuz neticeler yaratacak, kamuya veya özel kişilere ait kurum ve kuruluşların sabotaj, yangın, hırsızlık, soygun, yağma, yıkma; burada bulunanları zorla işten alıkoyma, sağlıklarını ve vücut bütünlüklerinin tehdit ve tehlikelere karşı korunması ve güvenliklerinin sağlanması, yurt dışına giriş-çıkış yapılan yerlerde giriş ve çıkışa yarayan belgelerin kontrolü ile giriş ve çıkış işlemlerinin yapılması, aranan ve giriş çıkışı yasaklananların resmî güvenlik görevlilerine tesliminin sağlanmasıdır.

Askerî kurum ve kuruluşlarla, Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ve Emniyet Teşkilatına ait kurum ve kuruluşların korunmaları özel mevzuatlarına tabidir.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET SEZAL ÖZBEK (Kırklareli) — Çoğunluğumuz olmadığı için katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?..

ULAŞTIRMA BAKANI YAŞAR TOPÇU (Sinop) — Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi, önerge istikametindeki değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — 2495 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 2. — Bu Kanun hükümlerine göre korunacak ve güvenlikleri sağlanacak yerler; 1 inci maddede belirtilen özellikleri taşıyan ve millî ekonomi ile Devletin savaş gücüne önemli ölçüde katkısı bulunan baraj, enerji santralı, rafineri enerji nakil hatları, akaryakıt nakil, depolama, yükleme tesisleri ve benzeri yerlerdir."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyle ilgili bir önerge var; okutup işleme koyacağım :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 2 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Güneş Müftüoğlu
Zonguldak

İlyas Aktaş
Samsun

Hüseyin Balyalı
Balıkesir

Aydın Güven Gürkan
İçel

Mehmet Gözlükaya
Denizli

MADDE 2. — 2495 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 2. — Bu Kanun hükümlerine göre korunacak ve güvenlikleri sağlanacak yerler; 1 inci maddede belirtilen özellikleri taşıyan ve millî eğitim ve öğretim ve ekonomi ile Devletin savaş gücüne önemli katkısı bulunan baraj, enerji santralları, rafineri, enerji nakil hatları, akaryakıt nakil, depolama, yükleme tesisleri ve benzeri yerlerle, sivil trafiğe açık devlet eliyle işletilen hava meydanları ve limanlar, tarihî eserler, ören yerleri, siteler, açık ve kapalı müzeler, sanayi, ticarî ve turistik tesislerdir."

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET SEZAL ÖZBEK (Kırklareli) — Çoğunluğumuz bulunmadığından katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?..

ULAŞTIRMA BAKANI YAŞAR TOPÇU (Sinop) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu değişiklikle maddeyi oylarınıza sunacağım : 2 nci maddeyi, önerge istikametindeki bu değişik şekliyle kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — 2495 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 3. — 2 nci madde kapsamına girenlerden hangilerinin güvenliklerinin bu Kanun hükümlerine göre sağlanacağı, bunların özellikleri gözönünde tutulmak suretiyle, ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşların görüşleri de dikkate alınarak İçişleri Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.

Bu kararda, günün şartları ve gelişen teknolojik imkânlar gözönüne alınarak, koruma ve güvenliğin sağlanmasında aşağıdaki usullerden hangisinin tercih edileceği belirtilir :

a) Sadece özel güvenlik önlemleri aldırılması,

b) Kuruluş bünyesinde özel güvenlik teşkilatı kurdurulması,

c) Kuruluşun önemine ve özelliğine binaen her iki yöntemin birlikte uygulanması.

(a) bendinde belirtilen özel güvenlik önlemlerinin neler olacağı yönetmelikte gösterilir. Bunlardan hangilerinin uygulanacağı; ilgili kuruluşun görüşü de alınmak suretiyle, kuruluşa en az malî yük getirmesi ve yeterince etkili olması gibi hususlar dikkate alınarak, İçişleri Bakanlığınca tespit edilir."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyle ilgili bir önerge var; okutup işleme koyacağım :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, (S. Sayısı : 8) Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Güneş Müftüoğlu
Zonguldak

Aydın Güven Gürkan
İçel

Turhan Tayan
Bursa

Hasan Peker
Tekirdağ

Mehmet Gözlükaya
Denizli

"2 nci madde kapsamına giren yerlerden hangilerinde koruma ve güvenliğin bu Kanun hükümlerine göre sağlanacağı, sivil trafiğe açık hava meydanı ile limanlardan hangilerinde koruma ve güvenlikle birlikte yurt dışına giriş-çıkış kontrol işlemleri yapma yetkisi verileceği ilgili kuruluş ve Bakanlığın görüşleri ve talepleri dikkate alınarak İçişleri Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır."

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET SEZAL ÖZBEK (Kırklareli) — Çoğunluğumuz bulunmadığından katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?..

ULAŞTIRMA BAKANI YAŞAR TOPÇU (Sinop) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değişiklik önergesi istikamedindeki yeni şekliyle maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — 2495 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Özel güvenlik teşkilatının kaldırılması veya personel ve silah sayısının indirilmesi,

"Madde 6. — Kurulmuş olan özel güvenlik teşkilatı; İçişleri Bakanlığı, özel güvenlik teşkilatı il koordinasyon kurulları ve ilgili kuruluşlarca, mümkün olan tasarrufları sağlamak amacıyla, devamlı ve periyodik olarak incelemeye tabi tutulur. Bu inceleme sonucunda;

a) Mahalli güvenlik şartlarında veya ilgili kuruluşun tesis ve yapısında meydana gelen gelişme ve değişiklikler dikkate alınarak, daha önce tespit ve kabul edilmiş özel güvenlik teşkilatındaki personel ve silah miktarında, İçişleri Bakanlığınca indirim yapılabilir.

b) Görev konusunun ve maksadının ortadan kalkması, beklenen faydayı sağlayamaması, ortaya çıkan şartlar nedeni ile veya koruma görevinin kolluk kuvvetlerince yürütülmesinin daha tasarruflu ve yararlı görülmesi hallerinde, özel güvenlik teşkilatları kuruluşlarında uygulanan usulle ortadan kaldırılabilir.

Bu hallerde özel güvenlik teşkilatı personelinin durumu, kuruluş ile aralarında mevcut statüye göre tayin olunur."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 5. — 2495 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "o ilde kuruluşu varsa MİT temsilcisi" ibaresi maddeden çıkarılmıştır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum :

MADDE 6. — 2495 sayılı Kanunun 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 11. — Özel güvenlik teşkilatının görev alanı, ilgili kuruluşun faaliyet sahasıdır. Lüzumu halinde bu alan, görevin devamlılığı ve maksadı dikkate alınarak, o kuruluşun bulunduğu ilin özel güvenlik teşkilatı il koordinasyon kurulu tarafından genişletilebilir veya daraltılabilir.

Kuruluşun faaliyet alanı dışında görevlendirdiği ve 1 inci maddede belirtilen tehdit, tehlike ve tecavüzlere karşı hassasiyet arzeden unsurları da görev alanı içinde mütalaa edilir ve bunların korunması için özel güvenlik teşkilatı personeli görevlendirilebilir."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 7. — 2495 sayılı Kanunun 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek kuruluşlarda özel kıyafet giyilmeyebilir."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 8. — 2495 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 14. — Her kuruluşun özel güvenlik teşkilatında çalıştırılacak personel ve bulundurulacak silah sayısı : Azamî tasarrufa riayet edilmek ve ilgili kuruluşun görüşü de dikkate alınmak suretiyle, o kuruluşun bulunduğu ilin özel güvenlik teşkilatı il koordinasyon kurulu tarafından belirlenir ve İçişleri Bakanlığının onayına sunulur.

Bu belirleme sırasında, kuruluşun;

a) Ürettiği madde ve gördüğü hizmetin cins ve niteliği bakımından önemi ve özelliği,

b) 1 inci maddede belirtilen tehdit, tehlike ve tecavüzlere karşı hassasiyeti, hassas yerleri ve yönleri,

c) Bulunduğu yerin coğrafî ve topoğrafik şartları, bulunduğu bölgenin saldırılara karşı hassasiyeti,

d) Bir saldırı halinde yardım alabilmek bakımından mahalli kolluk kuvvetlerine yakınlığı, haberleşme ve ulaşım imkânları,

Gibi hususlar gözönünde bulundurulur."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 inci maddeden sonra yeni bir madde önerisi var; okutup işleme koyacağım :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Bazı Kurum ve Kuruluşlarının Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının, 8 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin 9 uncu madde olarak eklenmesi ve madde numaralarının teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Güneş Müftüoğlu
Zonguldak

Aydın Güven Gürkan
İçel

Mehmet Gözlükaya
Denizli

İlyas Aktaş
Samsun

Hüseyin Balyalı
Balıkesir

Madde 9. — 10.6.1982 tarih ve 2677 sayılı Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET SEZAL ÖZBEK (Kırklareli) — Çoğunluğumuz bulunmadığından katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?..

ULAŞTIRMA BAKANI YAŞAR TOPÇU (Sinop) — Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiş ve 9 uncu madde olarak tasarıya ilave edilmiştir.

Tasarının 9 uncu maddesini 10 uncu madde olarak okutuyorum :

MADDE 10. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 11. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü, yapılan değişiklik ve ilavelerle birlikte oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir; hayırlı olsun.

ULAŞTIRMA BAKANI YAŞAR TOPÇU (Sinop) — Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

2. — Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporları (1/393) (S. Sayısı : 119) (1)

BAŞKAN — 2 nci sıradaki, Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporlarının görüşmelerine geçiyoruz.

---

(1) 119 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım : Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen?..

Sayın Cevat Ayhan; buyurun.

CEVAT AYHAN (Sakarya) — Muhterem Başkan, muhterem üyeler; müzakere etmekte olduğumuz kanun tasarısı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin uzun dönemli silah ve techizat tedarikiyle ilgili olarak gelecek yıllara sari borçlanma yetkisini ve Silahlı Kuvvetlerin ihtiyacı olan bazı malzemelerin, maddelerin ve techizatın gümrük vergi ve resimlerinden muaf olarak ithalini derpiş etmektedir.

Silahlı Kuvvetlerimizin, uzun vadeli modernizasyonu çerçevesi içerisinde, tedariklerinin planlanmasını, bu plan ve programların da geleceğe sari taahhütler halinde bağlantılara dönüştürülmesini prensip olarak Grubumuz desteklemektedir. Zira, Silahlı Kuvvetlerimizin modernizasyonu, 1970'li yıllardan beri, zaman zaman gündeme gelmesine ve kısmen de icra edilmesine rağmen, bugüne kadar maalesef tamamlanamamıştır.

Bizler, Millî Savunma Komisyonu üyeleri olarak, geçenlerde, Muhterem Genelkurmay Başkanlığımıza, kuvvet kumandanlıklarına ve tesislerine yaptığımız ziyaretlerde aldığımız bilgilerde gördük ki, Silahlı Kuvvetlerin, bugün takriben 80 milyar dolar malî portesi olan bir modernizasyon projesi ve yaklaşımı bulunmaktadır. Yıllık bütçelerden yatırım için tahsis edilen imkânlar ise ortalama 2 milyar dolar mertebesindedir ve takriben 6 milyar dolar mertebesinde bir açık görünmektedir.

Şimdi, orta ve uzun vadeli borçlanma taahhüdünü de tazammun eden bu kanun tasarısının müzakereleri sırasında, burada şunu dile getirmek istiyorum. Silahlı Kuvvetlerin ihtiyaç duyduğu bu teçhizatın, bütçe imkânlarımız içinde, yakın zamanda kolayca karşılanma imkânı zor görünmektedir; ancak, bu zorluğa rağmen, Silahlı Kuvvetlerimizin modernize edilmesi de, Türkiye'nin savunulması ve bölgede sulh ve sükûnun korunması için temel ve vazgeçilemeyecek bir ihtiyaç olduğuna göre; bu kanun tasarısının verdiği yetkiyle, Millî Savunma Bakanlığımızın ve Hükümetimizin, Silahlı Kuvvetlerin ihtiyaçlarını dışarıdan değil de içeriden karşılayacak istikamette bir politika uygulaması; gelecekte, hem Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacının karşılanmasını kolaylaştıracak, maliyet itibariyle küçültecek, millî kaynaklara dayanmasını sağlayacak, hem de işsizlik ve iktisadî büyümede sıkıntılarla karşı karşıya olan Türkiye'de, iç piyasanın geniş siparişlerle beslenmesi, iş sahasının geliştirilmesi ve bunun da ötesinde, ordumuzun ihtiyacı olan silah ve teçhizatın kendi mühendislik gücümüzle, teknolojik gücümüzle, imalat gücümüzle geliştirilmesi ve desteklenmesi imkânlarını getirecektir. Uzun vadeli borçlanma imkânını getiren bu tasarının kanunlaşmasıyla umut ederim ki, Muhterem Millî Savunma Bakanlığımız, bu istikamette programlara yönelecektir.

Biz, Komiyon üyeleri olarak askerî imalat tesislerini gezerken acı acı, şu şikâyetlerle karşılaştık : İç piyasada imal ettirilebilecek olan birçok parça, teçhizat ve malzemenin maalesef, Bakanlık tarafından, şüphesiz bütçe imkânlarının yetersizliği sebebiyle Türk parası tahsis edilemediğinden, Türkiye'de imalat imkânı, sipariş imkânı bulunamamakta, dışarıdan temin edilmiş olan bağlı krediler sebebiyle de bu malzemeler dışarıya sipariş edilmektedir. Dışarıdan dövizle

ithalat yapılmaktadır. Bu, bir taraftan memleketimizin borçlarını artırırken, diğer taraftan da, bu malzemeyi, bu teçhizatı yapan ve iş bekleyen iç payasada çalışan insanlarımızın iş umutlarını dumura uğratmaktadır. Bir diğer faktör olarak da, teçhizat ve malzemeyi imal ederek teknolojisini geliştirecek, bilgi birikimini artıracak olan yerli sanayimizi de bu imkândan mahrum bırakmaktadır.

Bu çerçevede bu yıl ve önümüzdeki yıllarda, Millî Savunma Bakanlığımızın, kuvvet kumandanlıklarımızın çeşitli parça ve teçhizat ihtiyaçlarını karşılarken ve malzeme ve ikmal politikalarını yönlendirirken, dış kredilere değil, Türk Lirasıyla finansmana ve içeride siparişe öncelik tanınması gerekmektedir.

1980'li yılların başında ve 1980'den önceki dönemde Türkiye'de uygulanan bir disiplin vardı; bu disiplin şuydu : Dışarıdan herhangi bir siparişe yöneldiğiniz zaman, Sanayi Bakanlığına müracaat ederdiniz, oradan yerli imal belgesi alırdınız. Eğer o teçhizat Türkiye'de imal ediliyorsa, dışarıdan siparişe imkân verilmezdi. Fiyat ve teslim süresiyle ilgili belirli kriterler oluşmuştu; ithal talebi bu kriterleri karşılamıyorsa, yatırımcı, içeriden tedarik etmeye, içeriye sipariş vermeye yönlendirilirdi. Bu genel disiplin, bakanlıklarımızın, Millî Savunma Bakanlığının ve özel sektörün her türlü siparişlerinin iç piyasaya doğru yönlenmesini ve içeride imalat kapasitesinin, teknolojisinin ve bilgi birikiminin gelişmesini sağlıyordu. Maalesef, 1980'li yıllarda, liberasyon anlayışı içinde bunu terk ettik. Belki, birtakım bürokrasiyi kaldırmak bakımından bu politika faydalı görülebilir; ancak, bugün ithalat rakamlarına baktığımız zaman şunu görüyoruz : 22 milyar dolar mertebesindeki yıllık ithalatımızın 17 milyar doları imalat sanayii mamulleridir ve bu mamullerin genel ithalat içinde payı, giderek yükselen bir durum arz etmektedir. Bu politikalar böyle devam ettiği sürece, sanayimizin gelişmesi ve yeni siparişlerle beslenmesi mümkün değildir.

Bakınız, bugün Avrupa'da ve Amerika'da, yani sanayileşmiş ülkelerde, bilhassa millî savunma politikalarıyla ilgili olarak, o ülkelerdeki deniz, kara ve hava kuvvetleri, yeni silahlar ve teknolojiler geliştirmekle ilgili politikaları zımnında, kendi piyasalarına, uzun vadeli projeler ihale etmektedirler. Hatta, imalat değil, fikir safhasında da, dizayn safhasında da kendi sanayilerine yeni projeler ihale edilmektedir ve o yeni projelerin geliştirilmesi ve bilahara da o yeni projelerin -fikir ve proje safhasından sonra- imalat safhasında da iç piyasaya yöneltilmeleri, o ülkelerde, savunma sanayiinde çok süratli gelişme ve ileri teknolojiye sıçrama imkânlarını getirmektedir. Tabiî, bu imkânlar, o ülkelere, sadece kendi savunmalarını kendi millî kaynaklarından karşılama imkânını getirmemekte; aynı zamanda, gelişen bu savunma sanayileri, üçüncü dünya ülkelerine de çok büyük ihracat imkânları getirmektedir. Böylece, yüz milyarlarca dolarlık bu silah siparişleri, Batılı ülkelerin, yani Amerika'nın, Fransa'nın, Rusya'nın ve benzeri ülkelerin sanayiini beslemekte ve bu ülkelerin refahına hizmet etmektedir.

Ümit ederim ki, bu yeni yetki kanun tasarısıyla, Millî Savunma Bakanlığımız, memleketin ihtiyacı olan silah ve teçhizatı millî kaynaklardan temin edecek -proje ve imalat safhasında- bir temel politikayı oluştururken; aynı zamanda bu politika, Türkiye'de savunma sanayiini geliştireceğinden, hem Türkiye'nin hem Asya İslam cumhuriyetlerinin, Ortadoğunun ve bölgemizin silah ve savunma araçları imalatıyla savunma yönünden desteklenmesi ve Batı'ya muhtaç olmaktan kurtarılması bakımından da, bize makro seviyede fevkalade faydalı neticeler sağlayacaktır. Yeter ki, Muhterem Bakanlığımız mensupları ve Hükümet, bu istikamette, istikrarlı, kararlı ve hükümetten hükümete değişmeyen uzun vadeli politikalar ortaya koysun.

Tasarının tümüyle ilgili olarak bu kadar konuşmayla kendimi sınırlandırıyorum. Maddelere geçildiğinde, tasarının gümrükten muaf olarak ithalatla ilgili getirdiği maddeleri hakkında birtakım düşüncelerim olacak; o mahzurları da dikkatlerinize arz edeceğim.

Bu vesileyle, hepinizi hürmetle selamlarım. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz efendim.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) — Sayın Başkan, Grubumuz adına Sayın Keçeciler konuşacaklar efendim...

BAŞKAN — ANAP Grubu adına, Sayın Mehmet Keçeciler; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

ANAP GRUBU ADINA MEHMET KEÇECİLER (Konya) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; görüşülmekte olan kanun tasarısı hakkında Anavatan Partisi Grubunun görüşlerini arz ve ifade etmek üzere huzurlarınızı işgal etmiş bulunuyorum. Bu vesileyle Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının gerçekleştirilmesi maksadıyla malî mevzuatta bazı kolaylıklar getiren bu tasarıyı, bir maddesi dışında, Anavatan Partisi Grubu olarak destekliyoruz. Gerçekten de ülkemiz, son derece stratejik önemi haiz bir mevkide bulunmaktadır. Bu itibarla, kendi millî savunmamızı, millî sanayimizde kendi imkânlarımızla ürettiğimiz silahlarla karşılamak ve bölgemizde hiç kimsenin tasallutundan korkmayacak bir silah seviyesine erişmek, bizim millî hedeflerimiz arasındadır. Anavatan iktidarları döneminde, bu manada çok önemli gelişmeler de sağlanmıştır.

Bu, bir millî beka meselesidir; millî beka meselesinin ekonomik maliyeti düşünülemez. Bu manada, bir F-16 projesinin gerçekleştirilmesi, tank yenileme projelerinin gerçekleştirilmesi, zırhlı kariyer araçları tesislerinin kurulması, Silahlı Kuvvetlerimizin modernizasyonu, elimizde bulunan ve İkinci Dünya Savaşından kalma silahların ve araçların yenilenerek, yerine modernlerinin konması konusunda, iktidarımız döneminde çok ciddî adımlar atılmıştır. Elbette ki, bu adımlar devam edecektir, bu adımlar devam etmelidir, yarım bırakılmamalıdır. Getirilen tasarıyı, bu adımların devam ettirilmesi yönünde bir gayret, bir niyet olarak telakki ediyor ve değerlendiriyoruz.

Getirilen tasarıyla, Silahlı Kuvvetlerin harcamalarıyla ilgili -1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun getirdiği- kırtasiyeciliği kaldıran, kolaylıklar sağlayan bazı hükümler de getirilmektedir; biz bunu da olumlu buluyoruz. Zira, bu konuda yapılacak harcamaların, 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun dar kalıpları içerisine sıkıştırılarak çözümlenmesi oldukça zor olmaktadır.

Bugüne kadar yapılan faaliyetler, Silahlı Kuvvetlerimizin, bölgede, ülkemizin güvenliğini sağlayacak seviyeye erişmesi açısından faydalı olmuştur; ama yeterli değildir. Konuşmamın başında da ifade ettiğim gibi, Türkiyemiz, son derece önemli bir jeopolitik konumda bulunmaktadır ve sağlıklı, istikrarlı komşularla çevrilmiş değildir. Türkiye'nin komşularında her an belirli olaylar meydana gelmekte, patlak vermekte ve bu da güvenliğimiz için ciddî tehlikeler oluşturmaktadır. Türkiye, hangi komşusuna güvenebilecek, sırtını dönebilecek, daha emin olabilecek; Suriye'ye mi, Irak'a mı, Yunanistan'a mı, Ermenistan'a mı?.. Pek çok problemlerle karşı karşıya kalınabilir. Bu itibarla, hiç temenni etmemekle birlikte, -eskilerin söylediği bir söz vardır; "ister isen sulhu salah, hazır ol cenge" diye- kullanmak mecburiyetinde kalmamamızı

temenni etmekle beraber, cenge hazır olmak durumundayız. Bunun için de, Silahlı Kuvvetlerimizi güçlendirmek ve onu modern araçlarla takviye etmek zarureti vardır.

Tabiî ki, bu yenileştirmeleri sağlarken, klasik usullere ve belli kalıplara giremiyorsunuz, zaman zaman bu kalıpların dışına çıkmak ihtiyacını duyuyorsunuz... O zaman da elinizi bürokrasinin dar kalıpları bağlıyor. Biz, hükümetlere, bu manada yetki vermek icap ettiği kanaatini taşıyoruz; ancak, burada bir 5 inci madde var ki -benden evvel konuşan değerli Refah Partisi sözcüsü Sayın Cevat Ayhan da bu noktaya temas ettiler, arkadaşlarımız da Komisyonda buna muhalefet şerhi verdiler- oraya dikkat etmemiz icap eder.

Elbette ki, savunma sanayiini bir uçtan geliştirmek zorundayız. Bunu geliştirirken de, genel sanayimizin yapısını düşünmek ve onu, dışarının acımasız dampinglerine karşı korumak imkânlarına sahip olmalıyız. Bu 5 inci maddede geniş bir gümrük muafiyeti getirilmekte ve yerli sanayici, âdeta, dışarıya karşı, tamamen korumasız bir hale düşürülmektedir. Bu 5 inci madde gelince, ilgili arkadaşlarımız, Grubumuz adına burada ifadede bulunacaklar; önerge de vereceğiz ve bu hususların Hükümet tarafından da nazarı itibara alınmasını bir defa daha düşünülmesini ve madde metninin, yerli sanayii tahrip etmeyecek tarzda yeniden düzenlenmesini faydalı görüyoruz.

Deniliyor ki, "şu şu vergiler alınmaz; gümrük vergileri tamamen alınmaz..." İyi, alınmaz da; içerisinde yerli katkı maddeleri var ise, o yerli katkı maddeleriyle ilgili olan sanayi kuruluşlarımız tamamen savunmasız bırakılmaktadır. Ona dikkat ettiğimiz takdirde; bütçeye ödenek konulması, avans ve kredi işlemlerinde kolaylık getirilmesi, 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun getirdiği tahditlerin silahlı Kuvvetlerle ilgili modernizasyon programın da nazarı itibare alınmaması gibi maddeler, elbette ki, günün şartlarına uygun maddelerdir; biz onları ANAP Grubu olarak destekliyoruz.

Son olarak şunu bir defa daha ifade ediyorum : Silahlı Kuvvetlerimizin güçlendirilmesi konusunda yapılacak harcamalar, elbette ki dünya konjonktürü içerisinde, dünyanın silahsızlanmaya gittiği bir konjonktür içerisinde yadırganabilir, garipsenebilir; biz de bunu arzu etmiyoruz; biz de istiyoruz ki, silaha harcanan paralar insanlığın mutluluğuna, refahına harcansın; bunu arzu ediyoruz; böyle bir dünyayı gerçekleştirmek nesillerin ideali olmalıdır, bizim de idealimizdir, bizim de idealimiz olmalıdır; ama ne çare ki, Türkiye, son derece kritik bir jeopolitik konuma sahiptir ve kendi güvenliğini kendi kaynaklarından sağlamak mecburiyetindedir. Bu mecburiyeti yerine getirmek için de, refahından fedakârlık ederek bazı harcamalara katlanmak zorunda kalmaktadır.

Bu itibarla, ben, bu tasarı sebebiyle, Silahlı Kuvvetlerimizin modernizasyonu konusunda gayret gösteren bütün Silahlı Kuvvetler mensuplarını, gelmiş geçmiş hükümet mensuplarını ve şimdiki Hükümeti tebrik ediyor; başarılar diliyorum.

Saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Keçiciler.

Şahsı adına, Kayseri Milletvekili Seyfi Şahin?.. Yok.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi

MADDE 1. — Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef PLanının, ilgili yıl genel ekonomik büyüklükleri ile bütçe büyüklükleri dikkate alınmak suretiyle Bakanlar Kurulunca onaylanan yıllık programlarında yer verilen mal ve hizmet alımı, üretimi ve yenileştirme, yapım, ana silah ve malzeme sistemleri ile mühimmat tedarikine ilişkin projeler için sonraki yıllara ait giderleri tutarında gelecek yıllara sari taahhütlere girişmeye ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

Yıllık programlarda her projenin toplam maliyeti, başlama ve bitiş tarihi, önceki yıllar harcama tutarı ile cari ve gelecek yıllar tahmini gider toplamının gösterilmesi zorunludur.

Bakanlar Kurulu, projeleri revize etmeye ve revize yetkisinin belli bir limite kadar olan kısmını ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığına veya İçişleri Bakanlığına devretmeye yetkilidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?..

Buyurun Sayın Cengiz Bulut.

CENGİZ BULUT (İzmir) — Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bu konuda bir endişemi belirtmeden önce, bu tasarıda Hükümetin yanında olduğumu şahsen söylüyorum. Ancak, Amerikan ambargosunu unutmamak lazım, yakın zamanda vuku bulan bir Irak olayını unutmamak lazım.

Savunmayla ilgili olarak Hükümete, daha doğrusu askerî kesime çok rahat hareket edebilecek yetkiler vermemiz gerekiyor. Dünya, artık uzay savaşları yapıyor, en son teknolojiyi kullanıyor; bir gün geç kalırsak büyük kayıplarımız oluyor; ancak, bu fon ve gümrük indirimlerine dikkat etmezsek, ileride kendi elimizi, kendi kolumuzu bağlamış oluruz.

Biz, parti olarak, gümrük muafiyetlerine ve fon yükseltmelerine karşıyız; ancak, savunma sanayii, özel bir sanayidir, özel bir durum arz ediyor. Bugün ithalatı serbest bırakarak yerli üretime darbe vurursak, rekabet imkânı yaratmazsak, yerli sanayi zamanla küçülür, kaybolur. Yarın başımız sıkıştığında, Irak'a yapılanın aynısı bize yapılır. Amerika'nın bize yaptığını unutmadık; Irak'a yapılanı unutmayalım. Yarın, dışarıdan gelecek bu malzemelerin ithalinde ambargo kararı alındıktan sonra zor durumlarda kalırız. Ben bu yetkinin dikkatli kullanılması taraftarıyım. Yetki verilsin, çok rahat hareket edilsin -çünkü, dediğim gibi, silah ve savunma konusunda bir dakika geç kalmaya tahammülümüz yok- ama ne olursa olsun, yerli sanayii...

Irak meselesini hiç unutmayalım. Irak trilyonlarca liralık silah aldı, bütün bütçesini silaha bağladı; ama tamamen dışa bağımlı olduğu için sonunda pasifize edildi. Bu konunun göz ardı edilmemesi dileğiyle, Hükümetimize bu konuda başarılar diliyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Bulut.

Başka söz isteyen var mı?

Buyurun Sayın Seyfi Şahin.

SEYFİ ŞAHİN (Kayseri) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; milletler ve devletler, birbirlerine hâkim olabilmek, kendi varlıklarını sürdürebilmek; düşmanlarını caydırmak, dostlarına güç vermek için silahlı kuvvetler kurarlar. Silahlı kuvvetler, bugün, modern çağda, üç ana dalda -düşmanlarını caydırmaya yönelik- silahlanırlar; birincisi, nükleer silahlanma;

ikincisi, kimyasal silahlanma; üçüncüsü de, mekanik dediğimiz konvansiyonel silahlanmadır. Dünyada, Çernobil olayından ve son olarak Reagan ile Gorbaçov arasındaki Reykjavik görüşmelerinden sonra anlaşılmıştır ki, nükleer caydırıcılık bugün dünyada kullanılmaz haldedir. Muhtemelen Sovyetler Birliğinin dağılma sebebi de, nükleer caydırıcılığın ortadan kalkmasıdır; çünkü, bu silahı kullananların aynı derecede kendisi de zarar gördüğünden, atmosferi fazla kirlettiğinden, çok ağır ve tehlikeli bir silah olduğundan, üretilmesinin bile tehlikeli olmasından dolayı, bu silah bugün, caydırıcılığını ve önemini kaybetmiştir; ancak, kimyasal caydırıcılık yönündeki silahlanma, son zamanlarda çok ucuza temin edildiğinden dolayı, geri kalmış ve fakir ülkelerin bile caydırıcı gücünü artırabilecek bir silahtır. Bundan dolayı da, gelişmiş ülkeler, kimyasal silahları yasaklamışlar ve böylece geri kalmış ülkeleri ve dünyayı kontrol altında tutmak istemişlerdir; ancak, konvansiyonel silahlanma konusu hâlâ gündemdedir. Afganistan'da cereyan eden olayların, Sovyetler Birliğinde cereyan eden olayların ve bugün çevremizi saran Bosna-Hersek, Karabağ ve Ortadoğu'daki yangının esas gücünü konvansiyonel silahlar temin etmektedir.

Türk ekonomisi, konvansiyonel silahları yönünde planlanmalıdır. Yeni Hükümete bizim tavsiyemiz şudur : Türkiye'nin iş istihdamını artırabilmek, Türk ekonomisini üretime sevk edebilmek, israfı önleyebilmek ve enflasyonu düşürebilmektir. Bunun için tek çare de Türk sanayiini geliştirmektir.

Kayseri milletvekili olarak ben özellikle TAKSAN konusunu gündeme getirmek istiyorum. TAKSAN 12 bin metrekarelik çok geniş kapalı alanı olan ve aşağı yukarı Avrupa'nın en büyük fabrikalarından biridir. Takım tezgâhları üretimi yapılmaktadır; ancak, son zamanlarda, devleti tahribe yönelmiş ve Türkiye'yi tamamen dış bağımlılığa götürmüş Anavatan İktidarları, getirdikleri ekonomik tedbirlerle bizim büyük sanayi tesislerimizi de tahribe yönelmişler ve maalesef TAKSAN'ı da zor durumda bırakmışlardır. 3 600 işçi kapasitesi olan TAKSAN'da, bugün ancak 900 civarında işçi çalışmaktadır. TAKSAN'ın geliştirdiği çok modern ve dijital takım tezgâhları konusunda gümrük duvarlarını kaldırarak, maalesef yabancılara Türkiye'ye yağmalattırmışlardır ve TAKSAN bugün zor durumdadır.

TAKSAN fabrikasının yöneticileri ve teknik personeliyle görüştüğümüzde bize şu bilgileri vermişlerdir : TAKSAN'da Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarını karşılayabilecek her türlü teknolojik verimlilik ve bilgi birikimi vardır. Eğer burası tam kapasiteyle çalıştırılabilirse -3 600 kişi ile- Türk Silahlı Kuvvetlerinin her türlü ihtiyacını karşılama durumundadır. Bu bakımdan, benim, Sayın Millî Savunma Bakanımızdan ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin sayın yetkililerinden istirhamım, bu alım ve satımlarda TAKSAN'ın gözetilmesi ve özellikle Hükümet yetkililerimizin, yeni projelerle, Türk Silahlı Kuvvetlerinin teknolojik ihtiyaçlarını, silah ihtiyaçlarını, yani her türlü ihtiyacını karşılayabilecek hale getirilmesidir. Sayın Başbakan Yardımcımız da buradalar, kendisinden özellikle rica ediyoruz bu konu zabıtlara geçsin diye de üzerinde özellikle duruyorum ve TAKSAN'ın Türk Silahlı Kuvvetlerinin emrinde, en güzel silahları yapabilecek güçte olduğunu kendilerine garanti ediyorum. Hem işçi istihdamı, hem Türkiye'nin ihtiyaçlarını karşılama ve hem de dışarıya dövizimizin gitmemesi açısından TAKSAN çok önemli bir tesistir; onu batırmayalım, geliştirelim, güçlendirelim; sizin yeni eseriniz olsun.

Bu duygularla -TAKSAN'ın da kurtarılması gayesiyle- Sayın Meclisi ve Sayın Başkanı saygıyla selamlıyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

Bütçeye Ödenek Konulması

MADDE 2. — Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının yıllık programlarının gerektirdiği ödenekler ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya Jandarma Genel Komutanlığı yılları bütçelerinin ilgili tertibinde yer alır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

Avans ve Kredi İşlemleri

MADDE 3. — Yurt içinden sağlanamayan ihtiyaçlar, yurt dışından peşin veya kredili olarak sağlanır. Bu Kanun kapsamındaki işlerle ilgili avans ve kredi işlemlerinde 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu hükümleri uygulanmaz. Bu işlemlere ilişkin esas ve usuller Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Maliye ve Gümrük Bakanlığınca müştereken çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

Silah ve Benzeri Malzemelerle İlgili İstisnalar

MADDE 4. — 1 inci madde gereğince uygulanacak hizmetlerin yürütülmesi için yurt dışından sağlanacak her çeşit silah sistemi, silah, mühimmat, araç, gereç, malzeme ve hizmetler için öncelikle döviz tahsisi yapılır. Bu silah sistemleri, silah, mühimmat, araç, gereç ve malzemelerin dışalımları her türlü vergi, resim, harç, zam, ardiye ücreti ve fon kesintilerinden müstesnadır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?..

Buyurun Sayın Adnan Kahveci.

Alınan karar gereğince, saat 13.00'te ara verecektik. Sayın Kahveci'nin konuşmasının bitimine kadar sürenin uzatılmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ADNAN KAHVECİ (İstanbul) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Plan ve Bütçe Komisyonunda da yaptığımız görüşmelerde -ki, görüşlerimizin önemli bir kısmı Plan ve Bütçe Komisyonunun raporuna intikal etmiş- bu 4 üncü maddenin ve bundan sonra gelecek maddenin, Türk sanayii için çok büyük sakıncalar taşıdığını ifade etmiştik.

Burada, "dışarıdan gelecek her türlü silah sistemleri, mühimmat, araç, gereç, malzemelerin ithalatları her türlü vergi, resim, harç, zam, ardiye ücreti ve fon kesintilerinden müstesnadır" deniyor. Bunları Türkiye'de üretecek yerli sanayiciye bu muafiyeti nasıl sağlayacağız? Diyelim ki, bir zırhlı araç ithalatı bu madde kapsamından yararlanacak; ama, içeride bir sanayicinin ürettiği zırhlı araç, bu vergi, resim ve harçlardan ve onların girdilerini ithal ederken ödenen çeşitli yüklerden kurtulamayacak. Bu da, bu konudaki Türk sanayiinin maalesef ölüm fermanıdır; yani, bundan sonra Türkiye, silah sanayiinde, harp sanayiinde gelişemeyecek; önünü kesiyoruz burada. Bu belki net bir şekilde görülmüyor; ama varacağı sonuç budur.

Tabiî, niçin bu maddelerin buraya konduğunu da düşünmemiz lazım. Eski bir Maliye Bakanı olarak şunu biliyorum : Bütün kuruluşlar, kendi ödeneklerini maksimize etmek için, Planlama bize daha fazla ödenek versin, Maliye bize daha fazla ödenek versin diye uğraşırlar. Tabiî, bunu sağlayamayınca, bu tip kanunlarla, gümrük vergilerini, resimlerini, harçlarını azalttırarak, hatta sıfıra indirterek, verilen ödeneklerin kullanım etkinliğini en fazlaya çıkarmak isterler; ama, bu, kendi menfaatları için iyi bir şeydir de, ülke menfaatı için maalesef yanlış sonuçlar verecektir. Bu bakımdan, tasarının bu haliyle -komisyonda da belirttik- yasalaşmaması lazım. İnşallah, İktidar grubu, Genel Kurulda, bu yanlışlarını anlar, tasarıyı düzeltir dedik. Ali Dinçer Bey işaret ediyor, bir önergesi var galiba... Bu iki maddenin bu şekilde geçmemesi lazım. İnşallah, iktidar grubu tarafından önerge verilerek bu iki madde modifiye edilir, değiştirilir. Son sekiz yılda, Savunma Sanayi Destekleme Fonuyla, burada, yasanın amaçladığı pek çok işi yaptık; yani, Savunma Sanayii Destekleme Fonuyla uzun vadeli taahhütlere gidilebildi ve pek çok silah sisteminin geliştirilebilmesi için adımlar atılabildi; ama, maalesef, şimdi bunda geriye dönüş var. Hatta, daha da kötüsü, bu tasarının iki maddesi de yerli sanayii öldürücü tehlikeler taşıyor.

Biz, bundan bir sene kadar önce, bir yanlışı düzeltmeye çalışırken, şimdi daha büyük bir yanlış geliyor. Kendi Bakanlığım döneminde, akreditifle yapılan ihalelerde, yerli sanayiin ezildiğini fark ettim; yani, cumhuriyet kurulduğundan beri yerli sanayi ezilmiş. Müsaadenizle, Komisyonda olmayan arkadaşlara da bunu burada anlatayım :

Şimdi, bir yerli sanayici ile bir yabancı sanayici düşünün; bu iki sanayici, Millî Savunma Bakanlığının veyahut da Karayollarının açtığı ihalelere giriyorlar. Bu durum, Millî Savunma Bakanlığı ihalelerinde daha çok olduğu için, burada onu anlatmakta yarar var. Türk Devleti, ihaleyi yerli sanayici kazanırsa başka türlü muamele yapıyor, yabancı sanayici kazanırsa başka türlü muamele yapıyor; şöyle : Diyelim ki, ihaleyi, yerli sanayici olarak ben kazandım; devlet, bana akreditif açmıyor, avans vermiyor ve eğer imalatımı yıl sonuna kadar bitiremezsem, param düyuna kalıyor ve paramı alamıyorum; düyuna kalan paramı alabilmem için uğraşmam lazım. Eğer ihaleyi kazanan yabancı sanayiciyse, Türk Devleti, yabancı sanayici olarak bana bakın ne büyük avandajlar sağlıyor : Devlet, bankada benim için akreditif açıyor; yani, bütçeden ödenek alınıyor, bir bankaya transfer ediliyor ve orada bloke ediliyor, hem de döviz olarak. Dolayısıyla, ben, yabancı imalatçı olarak imalatımı finanse edebilmek için o akreditifi göstererek kredi alıyorum; ama, yerli sanayici olarak akreditifi göstererek kredi alma olanağım yok; dolayısıyla bu, çok büyük bir dezavantaj oluyor.

İkincisi; yabancı sanayicinin, parası bankada döviz olarak bloke edildiği için, enflasyon karşısında herhangi bir sorunu olmuyor; ama, yerli sanayici parasını sadece Türk Lirası olarak alabiliyor.

Üçüncüsü; yerli sanayici, kredi alamadığı için üretimini finanse etmekte zorluk çekiyor. Eğer yerli sanayicinin ipotek gösterecek arazisi veya arsası yoksa, kredi alamıyor; halbuki, yabancı sanayicinin göstereceği akreditifi var.

Daha vahimi, eğer yerli sanayici -demin söylemiştim- imalatı yıl sonuna kadar bitiremezse alacağı para düyuna kalıyor, ama yabancı sanayicinin parasının düyuna kalma tehlikesi de yok. Akreditif bankada bloke olduğu için, imalatı üç sene sonra da biterse, on sene sonra da biterse imalatını bitirir bitirmez parasını hemen alıyor.

Ben görevdeyken Maliye Bakanı bunu düzeltmeye çalıştım. Kanunlarda, yerli sanayiciye akreditif açılamaz diye hiçbir madde yok. Bürokrasiyle boğuştum, Sayıştaya yazı yazdım ve bürokrasi, "biz bunu uygulamayız" dedi; çünkü, yasalarda bunun yapılabileceğini amir bir madde yok. Kendilerine şu gerekçeyi gösterdim : Yasalarımızda, Türk vatandaşlarına ikinci sınfı vatandaş muamelesi yapılacağına dair de hiçbir madde yok; tam tersine, hiçbir zaman ayrıcalık yapılamaz diyor. Yasalarımızda buna aykırı hiçbir madde olmamasına rağmen, ben bunu uygulatamadım.

Ben, Türk vatandaşlarına ikinci sınıf vatandaş muamelesi yapan bu uygulamayı, sırf, bürokrasinin, bunu amir bir madde yok diye yapmamasından dolayı kaldıramazken -ki, yasalarda buna engel hiçbir madde yok- şimdi, daha büyük bir ayrıcalığı yabancılar lehine getiriyoruz. Şimdi, burası Türkiye Cumhuriyeti mi, yoksa bir sömürge devleti mi diye sorarlar.

Onun için, bunun hiçbir şekilde çıkmaması lazım. Millî Savunma Bakanlığı ödenek isterse, ödenek verelim; ama, ödeneği de bu Meclis saptayacaktır. Bu Meclis fazla ödenek vermiyor diye, bu şekilde, ödeneği daha etkili kullanma yöntemlerinin sağlanması, Millî Savunma Bakanlığını belki daha fazla silah sahibi yapabilir, daha modern silahlara daha çabuk zamanda kavuşturabilir ama, yerli sanayiin mahvolması pahasına. Onun için, bu iki maddeyi lütfen düzeltelim ve iliriki yıllarda, gerekirse savunma sanayiinin kaynaklarını artıralım. Daha fazla kaynak verelim ki, fonlara, vergi, resim ve harçlara giden paraları telafi edelim; ama, hiçbir zaman, yerli sanayii, yabancı sanayi karşısında ikinci sınıf durumuna düşürmeyelim -biraz önce Sayın Keçiciler de bahsetti; Plan ve Bütçe Komisyonunda da bahsettim- tam tersine, yerli silah sanayii, her zaman sübvanse edilmesi gereken bir sanayidir. Nedeni şu : Yerli sanayi, çok az imalat yapar, verimli değildir. Verimli olmadığı için, diyelim ki Amerika'da, Almanya'da bir tank 1 milyon dolara mal ediliyorsa yahut da 10 milyon dolara mal ediliyorsa, bizim sanayimiz ilk başladığı zaman bunu belki 15 milyon dolara mal edecektir; çünkü, ilk defa yapıyor. Dolayısıyla, ihalelerde resmen eşitlik getirmek dahi yetmez. İlk yıllarda, belki, Türk Sanayicisine, yüzde 10, yüzde 20, yüzde 30 avantaj tanımamız lazım; çünkü, teknoloji geliştirmesi lazım. Burada bu da yok.

Savunma sanayii konusunda biz, maalesef, dünyanın gerçeklerini iyi takip etmiyoruz ve tam tersine kararlar alıyoruz. Savunma Sanayi Destekleme Fonuyla biz bunu bir ölçüde aşmayı başardık. O fon, yerli sanayii koruma amacıyla ve uzun vadeli projeler için kurulmuştu. Şimdi tersine gidiyoruz. Şu kanun da çıkarsa, Türkiye'de savunma sanayiini, tamamen dışarıya teslim etmiş oluruz; dışarıdan da Türkiye'ye teknoloji gelmesi mümkün olmaz; yani, yerli sanayicinin, o teknolojiyi satın alacak imkânı yoktur; çünkü, bu, rekabeti önlüyor.

O bakımdan, tekrar istirham ediyorum : Bu iki maddeyi düzeltelim ve Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin artırılması için başka yöntemler bulalım. Savunma Sanayii Destekleme Fonunun gelirlerini artıralım, diğer fonlardan oraya aktarma yapalım; ama, bunu lütfen yapmayalım.

Saygılarımı arz ederim. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Görüşmeleri kaldığımız yerden sürdürmek üzere, 14.30'a kadar birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 13.08

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 14.30

BAŞKAN : Başkanvekili Fehmi Işıklar

KÂTİP ÜYELER : Halil İbrahim Artvinli (Kocaeli), Mehmet Cemal Öztaylan (Balıkesir)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92 nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

VI. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

2. — Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporları (1/393) (S. Sayısı : 119) (Devam)

BAŞKAN — Tasarının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini almışlardır.

Tasarının 4 üncü maddesinin görüşmelerinde kalmıştık.

Sayın Cevat Ayhan, söz sırası sizin, buyurun efendim.

CEVAT AYHAN (Sakarya) — Muhterem Başkan, muhterem üyeler; Silahlı Kuvvetlerimizin modernizasyonu ile ilgili olarak hazırlanan ve görüşülmekte olan bu tasarının 4 üncü maddesi, bildiğiniz gibi, her türlü silah ve teçhizatın gümrüksüz olarak ithalına imkân vermektedir.

Ben, iyiniyetle hazırlanmış olan bu madde hükmünün, tasarının kanunlaşması halinde, önümüzdeki dönemde yerli silah ve teçhizat imalatı sanayiini fevkalade zor durumda bırakacağını, zor durumda bırakmak bir tarafa, bu istikametteki yeni teşebbüslerin, yeni kuruluşların genişleme ve büyümesini de önleyeceğini dikkatlerinize arz etmek istiyorum.

Bu meseleyi görüşürken bazı arkadaşlarımız, "Efendim, bu 20 yıldan beri 30 yıldan beri böyle olmuş, böyle gelmektedir, biz de o anlayış içinde bunu getirdik" demektedirler. Şüphesiz, alışkanlıkları devam ettirmek bazen faydalı, bazen de zararlıdır. Evet, biz 20 yıldır 30 yıldır bunu böyle yaptığımız için, savunma sanayiinde ciddî bir adım atamıyoruz. Bugün savunma sanayii alanında ordumuzun ihtiyaçlarını karşılamak için kurulmuş olan Makine Kimya Endüstrisi Kurumu fevkalade verimsiz çalışmaktadır. Bazı tesisleri yüzde 10 - 15 kapasiteyle çalışmaktadır. Eğer, önümüzdeki dönemde Ordumuzun ihtiyaçlarını millî kaynaklardan karşılayacaksak -Makine Kimya Endüstrisi Kurumu denemesi başarısız olduğuna göre- yeni Hükümetin de, KİT'leri rehabilite etmek yerine, özelleştirmeyi hedef alması yerindedir; ancak, bu, ne kadar zaman alır, nasıl olur, ayrı bir tartışma konusudur; ama, devletin ticaret ve imalat yapmasının ne kadar zor olduğu da malumdur. Bu düşünceye hürmet ederiz; ancak, eğer Makine Kimya Endüstrisi Kurumu da bu özelleştirme kapsamında ise -ki, öyledir muhakkak- özel sektörün de savunma sanayiinde gelişebilmesi için, Ordunun ihtiyacı olan silah ve teçhizat imalatının da özel sektöre, eşit şartlarda verilmesi gerekir.

Daha evvel konuşan arkadaşlarımız da ifade ettiler, Millî Savunma Bakanlığı olarak ithal ederseniz, gümrüksüz ithal etme hakkınız var; ama, yerli imalata dönerseniz, yerli imalatçılar, birçok imalat girdilerini, meri gümrük mevzuatı ve fonlar ne ise, onları ödeyerek getirecektir. Bu, aslında, diğer sektörlerde de bir problemdir. Hatırlarsanız, 1980 öncesi, hatta 1980'li yılların başında Sanayi Bakanlığı tarafından yerli imalatı yönlendirmek için uygulanan usullere, ilave olarak, 1980'den sonra ve 1984'ten sonraki dönemde -şayet yanlış hatırlamıyorsam- yerli imal edilen makine ve teçhizatı da ithalata karşı korumak için, teşvikli yatırımlarda yerli imalat primi uygulaması getirilmişti. İki sene önce bu uygulama kaldırılmıştı; ancak, yeni teşvik politikalarında, yine KDV'yi geçmemek şartıyla, bunun konulduğunu görüyoruz; bu da doğru bir anlayıştır. Ancak, benim burada bilhassa dikkatinize arz etmek istediğim husus şudur :

Eğer ülkemizde savunma sanayiini geliştireceksek ve bunun gelişme yeri de özel sektör olacaksa -ki, doğrusu da budur- araştıran, yeni projeler geliştiren, onu denemeye ve imalata yönlendiren zihnî kapasitelerin, kabiliyetlerin sevk ve idarenin özel sektörde çok daha başarılı kullanılabildiğini kabul etmek gerekir. O zaman bunun yolu, bu sahada gelişecek olan yerli sanayiimizi yabancı firmalara karşı "korumak" demiyorum; ama eşit şartlara getirmek gerekir. Ordunun ihtiyacı olan savunma araç gereçlerini, silahları -bu 4 üncü madde kapsamında ihaleye çıktığınız zaman- yabancı firmalardan aldığınız takdirde, her türlü gümrük vergi ve resimlerden muaf olarak bunları ithal edeceksiniz; yabancı firma bu bazda teklif verecek. Ama bir zırhlı aracı yerli imal eden veya falan silahı veya falan silahın şu cihazlarını -ASELSAN'ı ele alın, bugün Millî Savunma Bakanlığı bünyesinde askerî haberleşme cihazları, sivil sektörede geniş ölçüde imalat yapan fevkalade başarılı bir kuruluş- özel sektörün kuruluşları bunu imal ettikleri zaman; malzemesini, parçalarını, komplementlerini, şu veya bu kısmını dışarıdan getirmesi gerekiyorsa, gümrük ve fonlarını ödeyerek getirecek; ama komple dışarıdan teklif veren firma ise, bu malı her türlü gümrük vergi ve harçlarından, her şeyden muaf olarak Türkiye'ye ihraç edebilecektir. Tabiî, bunun özel sektör için, memleket sanayii için ne kadar zararlı olacağını görmemek mümkün değildir.

Ayrıca biz, eğer özel sektörde, savunma sanayiine, dizayn, proje, imalat ve araştırma ile katkıda bulunacak olan firmaları desteklemezsek, memleketin savunmasını da güvenlik altına alamayız.

Bugün savunma araç ve gereçleri, bir taraftan imalat kabiliyeti kadar, öbür taraftan da sır olarak korunması gereken hususlardır. Gelişmiş olan ülkeler, savunma araç ve gereçlerini üçüncü dünya ülkelerine veya başka ülkelere satarlarken fevkalade sıkı kontrollar uygulamakta ve sıkı şartlarda vermektedirler; ama, sizin dışarıdan aldığınız savunma araç ve gereçlerin hiçbir güvenliği yoktur. Nitekim, Irak'ın Körfez Savaşı sırasında ithal ettiği birçok savunma araç ve gereçlerin şifreleri, kontrol ve kumanda tertibatına ait bilgiler, İngiltere, Amerika ve Avrupa ülkelerinde olduğu için, bu savunma araç ve gereçleri, Körfez savaşında kolaylıkla kullanılamaz hale getirilmiş, haberleşmeler ve Irak'ın faaliyetleri anında haber alınarak, Irak'ı perişan eden askerî uygulama Batılılar tarafından başarıyla uygulanmıştır.

Hatırlarsanız, 1980'li yıllarda, Reagan'ın, yıldız savaşlarıyla ilgili olarak basına da yansıyan "SDI" diye bir projesi vardı; "Space Defence İnitiation" diye, uzun menzilli füzelerin daha havada iken yakalanıp imha edilmesini sağlayan yeni bir silah sistemiydi. Ruslarla olan silahsızlanma görüşmelerinde Rusların, Doğu Blokunun, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinin, bu projenin de silahsızlanma kapsamına alınmasını ısrarla ifade etmesine rağmen, Reagan

yönetimi hiçbir zaman bu projeyi silahsızlanma kapsamına almamış ve bu projeden vazgeçmemişti. Dünya konjonktürü kadar, Rusya'daki iç meseleler, ekonomik meseleler kadar, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğini bir süper güç olarak Batı ile rekabetten caydıran unsurların başında, herhalde, kanaatimce, bu yeni geliştirilen ve geliştirilmek üzere olan silah sistemlerinin müessiriyeti olmuştur.

Şimdi biz, eğer silahlarımız yerli yapılsın, kendi kaynaklarımıza dayansın, bu sahada teknolojimiz, now-howe'mız gelişsin istiyorsak, hizmet verecek olan yerli imalatçı firmaları, mutlaka yabancı firmalarla eşit seviyeye getirmemiz lazım. Bilhassa, bu 4 üncü maddedeki gümrük vergi ve resimlerle ilgili muafiyetleri kaldırmak lazım.

Sayın Bakanımızla meseleyi Millî Savunma Komisyonunda da görüştüğümüzde, kendileri, "Bu, daha önce de böyleydi; biz, yeni bir şey getirmiyoruz" dediler. Doğrudur, bu maddeyi kendileri getirmemişlerdir; ama biz, daha öncelerde, 10-20-30 yıldır süren bu uygulamanın yanlış olduğunu ifade etmek istiyoruz.

Ben, bir mühendis kardeşiniz olarak, 30 yıllık mühendislik hayatımda yaşadıklarımı ve bütün gruplar içindeki değerli meslektaşlarımın yaşadıklarını biliyorum. Türkiye, yıllar yılı gümrük vergi ve resimlerinin, maalesef yanlış ulgulanmasıyla, kendi sanayiini kendi engellemiştir. Bir ülkede hammaddenin gümrüğü yüksek, mamul maddenin düşükse, o ülkede kimse hammadde getirip mamul madde haline dönüştürecek sanayiye sipariş vermez, daha ucuz olduğu için dışarıdan getirir. Bunun misalleri çoktur, vaktinizi almak istemediğim için anlatmıyorum. Yani, bu yanlış uygulamaları bir yerde durdurmak ve düzeltmek gerekir. Bu konuda bir önerge de verdim. Umut ederim ki, önergem kabul edilir, bu 4 üncü madde tasarı kapsamından çıkarılır ve ordumuzun her türlü silah ve teçhizat ithalatı normal ithalat rejimi çerçevesinde yapılır. Bu anlayışla biz, ordumuzun gelişmesine ve güçlenmesine herhangi bir zarar vermek değil; yanlış anlaşılmasın, bilakis bunu kuvvetlendirmeye çalışıyoruz. Eğer memlekette bu sektör gelişirse, ordumuzun ihtiyaçları çok daha kolay, güvenli ve ucuz şekilde karşılanır. Memlekette bu sektör gelişirse, memleket insanları daha kolay iş bulur; memleketimizin mühendisleri, işçileri, ustaları, çalışacak insanları, genişleyen iş sahalarında daha kolay istihdam edilir.

Sayın Bakanımızla görüşmelerimizde, şu istikamette bir beyanda bulunmuşlardır : "Efendim, biz bu gümrükleri ödemeye kalkarsak, bu sene için bunlar, farzımuhal 2 trilyon lira tutabilir" dediler. Bu gümrükler nereye ödenecek?.. Türkiye Cumhuriyeti Hazinesine ödenecek. Kim ödeyecek?.. Yine Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi ödeyecek. Burada bir kayıp yok; devletin parası kaydî olarak yer değiştiriyor. Millî Savunma Bakanlığı bütçesine, gümrük vergi ve resimleriyle ilgili ilave tahsis vereceksiniz ve ithalat yaparken gümrüğünü ödeyecek; bu şekilde, yerli sanayi de, eşit şartlarda millî savunma ihalelerine katılmış olacaktır. Bunun aksine bir anlayış, memleketin bu sahadaki sanayiinin mevcudunu imalattan caydıracağı gibi, yeni yatırımları da caydıracaktır. Bu bir kanundur; yıldan yıla değişen bir bütçe müzakeresi değildir. Kanunları değiştirmek çok uzun zaman almaktadır; onun için bunu bu noktada tutup, bu muafiyetleri kaldırmakta, hem millî savunmamız için, hem memleket sanayii için fevkalade büyük faydalar mülahaza etmekteyim.

Bu düşüncelerimizi size arz etmek istedik.

Hürmetlerimi arz ederim. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — 4 üncü madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Bu maddeyle ilgili bir önerge vardır; okutup işleme koyacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

119 sıra sayılı Kanun Tasarısının 4 üncü maddesinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Cevat Ayhan
Sakarya

Zeki Ergezen
Bitlis

Musa Demirci
Sivas

Zeki Ünal
Karaman

Mehmet Keçeciler
Konya

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ADINA MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Çoğunluğumuz olmadığı için katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?..

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NEVZAT AYAZ (Çankırı) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum :

Petrol ürünleriyle ilgili istisnalar

MADDE 5. — a) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatının ihtiyacı için Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin aşağıda belirtilen pozisyonlarında yer alan maddelerin dışalımı ve bunların yurt içinde üretilenlerinin teslimi, gümrük vergisi, belediye hissesi, ithalde alınan damga resmi, ulaştırma alt yapıları resmi ve akaryakıt tüketim vergisi ile Hazineye, katma bütçeli idarelere, özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi, resim, harç, zam ve ardiye ücretlerinden (katma değer vergisi hariç) müstesnadır.

1. (27.09) pozisyonundaki, petrol yağları ve bitümenli minarellerden elde edilen yağlar (ham),

2. (27.10) pizosyonundaki petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham yağlar hariç); esas unsur olarak, ağırlık itibariyle % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minarellerden elde edilen yağları içeren ve tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yeralmayan müstahzarlar,

3. (34.02) pozisyonundaki, yüzeyaktif organik maddeler (sabunlar hariç); yüzeyaktif müstahzarlar, yıkama müstahzarları (yardımcı yıkama müstahzarları dahil) ve temizleme müstahzarları (sabun içersin içermesin) (34.01 pozisyonundakiler hariç),

4. (34.03) pozisyonundaki yağlama müstahzarları (kesici aletleri yağlamaya mahsus, esası yağ olan yağlama müstahzarları, civata veya somun gevşetme müstahzarları, pas veya korozyonu önleyici müstahzarlar ve döküm kalıplarına mahsus yağlama müstahzarları dahil) ve dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin katı ve sıvı

yağlarla yağlanmasına mahsus müstahzarlar (esas madde olarak içinde ağırlık itibariyle % 70 veya daha fazla petrol yağı veya bitümenli minerallerden elde edilen yağ içeren müstahzarlar hariç),

5. (34.05) pozisyonundaki, ayakkabı, mobilya, döşeme, otomobil karoseri, cam veya metal boya ve cilaları, temizleme pat veya tozları ve benzeri müstahzarlar (bu müstahzarlar emdirilmiş, sıvanmış veya kaplanmış kâğıt, vatka, keçe, dokunmamış mensucat, gözenekli plastik veya gözenekli kauçuk şeklinde olsun olmasın) (34.04 pozisyonundaki mumlar hariç),

6. (38.11) pozisyonundaki, ateşlemeyi önleyici müstahzarlar, oksidasyonu durdurucu maddeler, peptizan katkılar, akışkanlığı düzenleyici maddeler, aşınmayı önleyici katkılar ve mineral yağlar (benzin dahil) veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkılar,

7. (38.19) pozisyonundaki, hidrolik fren sıvıları ve hidrolik transmisyonlar için petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içermeyen veya ağırlık itibariyle % 70 den az oranda içeren müstahzar sıvılar,

8. (38.23) posiyonundaki, dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan kimya sanayii veya kimya sanayiine bağlı sanayilerde kullanılan kimyasal ürünler ve müstahzarlar (tabiî ürünlerin karışımlarından oluşanlar dahil), tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan kimya sanayii ve kimya sanayiine bağlı sanayilere mahsus artık ürünler,

9. (39.03) pozisyonundaki stiren polimerleri (ilk şekillerde) ve (39.10) pozisyonundaki silikonlar (ilk şekillerde),

b) (27.10) pozisyonuna giren petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham yağlar hariç); esas unsur olarak, ağırlık itibariyle % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içeren ve tarifenin başka yerinde belitilmeyen veya yer almayan müstahzarlar, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatı ihtiyaçları için adı geçen kuruluşlara veya onların gerek göstermesi üzerine akaryakıt ikmalini yapan müesseselere (a) fıkrasındaki istisna esasları çerçevesinde teslim edilir.

Ancak, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatı ihtiyaçları için vergi bağışıklığı uygulanarak ithal olunan ham petrolden elde edilen ürünlerin bunlara tahsis olunmayan kısmı yukarıdaki istisnadan faydalanamaz.

c) Bu Kanunda yer alan hükümlerde çeşitli mallar için Gümrük Tarifelerindeki Eşya Tasnif Nomanklatürü esas alınarak belirtilmiş bulunan tarife pozisyon numaraları yerine, aynı mallar için "Armonize Sistem Nomanklatüründe" yer alan tarife pozisyonu numaralarını tatbike ve bu konudaki düzenlemeleri yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Sayın Cevat Ayhan, buyurun.

CEVAT AYHAN (Sakarya) — Muhterem Başkan, muhterem üyeler; bu okunmuş olan 5 inci maddede, madde metni okunurken de dikkatinizi çekmiş olduğu gibi, çeşitli tüketim maddeleri zikredilmekte, bunların her türlü gümrük vergi ve harçlardan muaf olarak ithaline imkân verilmektedir.

Nedir bunlar?.. Petrol yağları. Petrol yağları Türkiye'de var mı?.. Var. 1970'li yıllarda Aliağa'da kurulan makine yağı rafinerisi vardır; bendeniz o projede bizzat proje mühendisi olarak dizaynında yıllarca çalıştım, yakınen bildiğim bir tesistir. Yani, petrol yağları Türkiye'de imal edilmekte; biz, bunun gümrük, vergi ve resimlerden muaf olarak ithaline de imkân vermekteyiz.

Başka ne var?.. Yıkama müstahzarları, yıkama maddeleri var; temizlik müstahzarları var, temizlik malzemeleri var. Başka ne var?.. Kesici aletleri yağlamaya mahsus sıvılar var; torna tezgahlarında, frezelerde, matkaplarda, metaller işlenirken kullanılan mayi maddeler var; soğutma sıvıları var. Başka ne var?.. Pas veya korozyonu önleyici müstahzarlar, metallerin paslanmasını ve korozyonunu önleyici maddeler var. Daha devam edelim...

5 inci sırada, "... ayakkabı, mobilya, döşeme, otomobil karoseri, cam veya metal boya ve cilaları, temizleme pat veya tozları ve benzeri müstahzarlar" var. Yine devam ediyorum. "Ateşlemeyi önleyici kimyasal maddeler, oksidasyonu önleyici kimyasal maddeler, akışkanlığı düzenleyici maddeler..." ve 7 nci sırada, "... hidrolik fren sıvıları ve hidrolik transmisyonlar, dişli kutularında kullanılan çeşitli yağlar ve maddeler. Devam ediyorum : 8 inci sırada, "dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzarlar, dökümhanede kumdan kalıp yaparken kullandığınız kumu, kalıp haline getirmek için kullanılan yapıştırıcı malzemeler... Bunlar da gümrükten muaf ve maddeler devam ediyor.

Muhterem kardeşlerim, şimdi, bu anlayışla nereye gidiyoruz? Bizim Karadeniz'de bir kemençe türküsü vardır, kemençeci çalarken, "Temel Reis ne isun/ domizdan yağa misun/ ha benden yağa misun" diye kemenceye vurur ve Karadenizlilere horon teptirir. Biz bununla nereye gitmek istiyoruz? Bu memleketin sanayi gelişmesini ve mevcudunu çökertmek mi istiyoruz? Bu, yirmi otuz yıldır böyle yapılıyorsa, böyle devam etmeye mecbur muyuz? Bu yanlışlığı bir yerde düzeltecek olan bir anlayışın ortaya çıkması gerekmez mi? Bu, bir parti meselesi değildir. Partiler gelir, gider, hükümetler gelir, gider; ama Türkiye bugün hangi noktaya gelmişse, mevcut Hükümet o noktadan almaktadır ve maalesef Türkiye'de her iktidar değişkliğinde, yeni iktidar, "Enkaz devraldık, borç aldık, sıkıntı devraldık" diye feryat etmektedir. Bunları düzeltmenin yolu nedir?.. Bunları düzeltmenin yolu, memleketin sanayileşmesine imkân verecek tedbirleri almaktır. "Bunun, bununla ne alakası var?" diyeceksiniz. Bununla alakası şu : Siz, ayakkabısına, camına, tutkalına kadar herşeyi dışarıdan getirecek bir anlayışı hâkim kılacaksınız, ondan sonra da "Memlekette imalatçı ve sanayici üretim yapsın, yeni yatırım yapsın, istihdam sağlasın" diyeceksiniz... Bugün binlerce, eğitim görmüş, yüksek tahsil yapmış insanlar işsiz. Hepimizin kapısına her gün gelen yüzlerce insandan -Bilhassa iktidar mensubu milletvekili arkadaşlarımızın- ne kadar sıkıntı çektiğimizi görüyoruz. Geçenlerde de arz ettim, Akhisar bölgesine bir gezimde, Orta Doğu Teknik Üniversitesinden mezun petrol mühendisi bir arkadaşımız, tütün tarlasında iki yıldır traktör üzerinde çalışmaktadır ve işsiz. Buna benzer daha nice işsiz insanlar var. Yani, biz burada bir alışılmışlığı devam ettirerek, memleketin iktisadî gelişmesine zarar veren fevkalade bir yanlış anlayış içindeyiz.

Bu maddelerle ilgili gümrükler eğer -biraz evvelki maddede de arz ettiğim gibi- silahlarda ve askerî teçhizat da dahil, yüksekse, indirelim; ama, herkes için indirelim, sadece Millî Savunma için indirmeyelim. Millî Savunmanın ihtiyaçları başımızın üzerindedir; ama, onları doğru yoldan, haklı yoldan, memleket ekonomisine en faydalı olacak bir anlayış içinde değerlendirip, karşılayacak bir istikamete düşünürek tedbir almamız gerekmektedir.

Ben, bu madde geçtiği takdirde -biraz evvel silah araç, gereçlerle ilgili maddenin görüşülmesi sırasında da arz ettiğim gibi bilhassa bunun da fevkalade yanlış olduğunu ifade etmek için huzurunuza geldim, hepinize hürmetlerimi arz ederim. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Buyurun Sayın Eser.

ALİ ESER (Samsun) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlayarak, bu madde üzerinde görüşlerimi belirtmek istiyorum.

Benden evvel konuşan değerli konuşmacı sınıf arkadaşımdır. Konu, Millî Savunma konusu. Dış politikamızda, millî savunmamızda -dün de bahsettik- ülkenin bütünlüğü konusunda hiçbir partinin farklı düşünmesini ne arzularız, ne de o yönde bir gelişime kapı açarız. Bu, bir defa, böylece bilinsin; fakat, değerli arkadaşımın burada konuyu birazcık exagere ederek konuştuğuna şahit olduğum için söz almak durumunda kaldım.

Bu maddeyle alakalı bir önergemiz var. Önergedeki hususlar, Hükümet tasarısında da daha önce yer almış; fakat, komisyondan geçerken bazı değişiklikler olmuş; sorun değildir. Demin Sayın Ayhan'ın belirttiği argümanların hepsi komisyonda sayın Bakanca cevaplandı. En mühimi de, -bu bahsedilen maddelerin yerli imal durumlarını muhakkak ki, her zaman destekleyeceğiz- içeriğini bilmediğim için tereddüt ettiğim bir konu yardı, o da şu şekilde aydınlanmış durumda ve Sayın Bakan, zannediyorum konuşmasında bunu zaten açıklayacak. İthal edilen malzemenin Millî Savunma Bakanlığı ihaleleriyle temin edildiği ve aracı firma bulunmadığı kaydı var. Bu şekliyle, bu esas üzerinde yapılacak ithalatta, zaten aracı firma da devreye girmeyeceği için, bu endişeler bir nebze izale olacaktır.

Kaldı ki, Bakanlık olsun, ithalatla ilgili prosedürlerin devamında devreye giren Maliye Bakanlığı, Hazine Dış Ticaret vesaire olsun, hepsi, çözümün bürokratik engellere takılmadan ve millî menfaatlar çerçevesinde yapılması hususunda mutabıktır; bunun aksini düşünmek zaten abestir.

Onun için, kusura bakmasın arkadaşım, burada ne enkaz edebiyatı yapalım, ne de kemençeci benzetmesi. Teşbih, bana göre biraz hatalı olmuştur; teşbihte hata olmaz; ama, bu teşbih biraz hatalıdır. O söylediğiniz mahlukat, Millî Savunma Bakanlığımız ve millî savunma sanayiimizle pek ilgili değildir ve ilgili tutulmamasını tercih ederdim. Hepimiz, ülkemizin kalkınmasının sanayiyle olmasında mutabıkız. Buna yol açacak, buna yol verecek, bu konuda yapılacak her türlü önerinin, parti farkı gözetilmeksizin desteklenmesi -demin de söylediğim gibi- zaten millî mutabakatımızın gereğidir.

Bu düşüncelerle, verdiğimiz önergenin de desteklenmesi ricasıyla, hepinizi tekrar sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

MEHMET KEÇECİLER (Konya) — Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

MEHMET KEÇECİLER (Konya) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının 5 inci maddesiyle ilgili olarak daha önce konuşan Refah Partisi sözcüsü Sayın Ayhan'ın görüşlerine katıldığımı ifade ediyorum. Meselenin, petrol ürünleriyle ilgili bölümüne kısaca temas etmek istiyorum.

Burada şu hususu hiçbir zaman unutmamalıyız; Silahlı Kuvvetlerimiz, petrol ürünleriyle ilgili ihtiyaçlarını, bu maksatla Petrol Ofisi Genel Müdürlüğünün bünyesinde birlikte yönetilen, "ANT", "Akaryakıt NATO Tesisleri" diye bir bölümü vardır; her türlü akaryakıt ihtiyacını ve petrol ürünü ihtiyacını bu vasıtasıyla, millî kuruluş olan, bir KİT olan Petrol Ofisi aracılığıyla temin eder.

Şimdi, burada getirdiğimiz hükümlerle petrol ürünlerindeki bütün vergileri kaldırıyoruz. Petrol Ofisi, bir üretici kuruluş değil; o da TÜPRAŞ'tan satın alıyor. Burada sıkıntı şuradan doğacaktır : Bizim rafinerilerimiz henüz arzu ettiğimiz verimlilikte değildir. Mesela, Batman Rafinerimiz yüzde 83 verimle çalışmaktadır. Bugün dünyada yüzde 95 verimliliğin altına düşen rafineriler tamamen kullanımdan kaldırılmıştır; yoktur. Bizim rafinerimiz demodedir; ama, kullanmak mecburiyetindeyiz. Yenilenmesi için teşebbüsler vardır; ama, bu yenilenme faaliyetleri 5 yıl içerisinde ancak tamamlanacaktır. Şimdi burada getirdiğimiz hükümlerle, ithalatı tamamen libere etmiş olacağız. Burada, bizim rafinerilerimizin dışırdaki rafinerilerle bugünkü şartlar içerisinde rekabet etmesi söz konusu değildir. Ancak, bu haydro-krakır üniteleri bittiği zaman rafinerilerin verim seviyesi yüzde 95'in üzerine çıkacak. Modernizasyon projelerimiz başladı, devam ediyor, bittiği zaman rekabet edebilir belki.

Gerçi burada denilebilir ki : "Bir an evvel yapsınlar. Rafinerilerimizi bir an evvel modernize edelim ve Avrupa ile veya dünyanın diğer ülkeleriyle rekabet edecek seviyeye getirelim." Ancak, maddenin sondan bir evvelki fıkrasında bir hüküm var ki, o, millî petrol arama politikamıza da aykırı. Fıkrayı aynen okuyorum : "Ancak, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatı ihtiyaçları için vergi bağışıklığı uygulanarak ithal olunan ham petrolden elde edilen ürünlerin bunlara tahsis olunmayan kısmı yukarıdaki istisnadan faydalanamaz." Yani, Millî Savunmanın, silahlı kuvvetlerin ihtiyacı olan petrol illa da ithal yoluyla getirilecek gibi bir hüküm koyuyoruz. Oysa ki, bizim kendi yerli petrolümüz Millî Savunmanın ihtiyaçlarını karşılayacak düzeye gelmiştir. 1991 petrol üretim miktarımız 4,5 milyon tondur; 1992'deki seviyemiz 5 milyon tonu bulacaktır ve bizim kendi silahlı kuvvetlerimizin ihtiyacını karşılayacak millî petrolümüz vardır.

Ben şuna inanıyorum : Eğer iyi ararsak, ciddî ararsak, arama faaliyetlerini aynı süratle, Anavatan İktidarı zamanında olduğu gibi devam ettirirsek, bu memleketin, bu mübarek vatanın, bu topraklar üzerinde yaşayan insanların ihtiyacını karşılayacak petrolü vardır ve bunu çıkarmak mecburiyetindeyiz.

Şimdi, yerli petrol aramalarını bir ölçüde cezalandırıyoruz bu maddeyle. Yani, dışarıdan ithal edilecek petrol, savunma ihtiyaçlarında kullanılacak, silahlı kuvvetler ihtiyaçlarında kullanılacak ve onlara belli öncelikler tanınacak, belli muafiyetler verilecek... Çok sıkıntı çekeriz. Tüpraşla, Petrol Ofisinin, TPAO'nun arasında kurulmuş bulunan dengeyi bu maddeyle bozarız; bunların vergilerini hesaplamakta çok müşkülat çekeriz. Yani, burada yaptığımız şey, şu cebimizden alıp bu cebimize koyuyoruz. Halbuki, bunların hepsi hesaba girse, zaten Akaryakıt Tüketim Vergisi tahsil edilse, götürüp Maliyeye yatırılacak. Tüpraş bunu cebine koymuyor, götürüp Maliye Bakanlığına veriyor.

Şimdi, diyoruz ki : "Bunlar vergiden muaf olsun." İyi de, bunların hesabını tutmakta çok zorlanır kuruluşlar. Tatbikatta büyük müşkülatlarla karşi karşıya kalınır. Kurulmuş ve iyi bir şekilde işleyen bir düzen vardır. Petrol krizine rağmen, bu memleket akaryakıt sıkıntısı çekmemiştir. Silahlı kuvvetlerimiz büyük nakiller yapmıştır, kuvvet kaydırmaları yapmıştır; akaryakıt

sıkıntısı çekmemiştir; hiçbir malzeme sıkıntısı çekmemiştir. Kurulmuş, iyi çalışan ve başarılı olmuş bir düzen vardır. Şimdi, bu düzenin içerisine "Vergi muafiyeti getireceğiz" endişesiyle bir sıkıntı sokuyoruz; bir problem sokuyoruz. Bu problemi, gelin petrol sektörümüze sokmayalım.

Bu konuda verilmiş bir önergemiz vardır. DYP sözcüsü arkadaşımızın verdiğini söylediği önergeyi henüz duymadık; eğer bunu düzeltecek istikametteyse, ona da katılabiliriz.

Bizim buradaki kastımız, sadece ve sadece, yerli kuruluşlarımızı korumaktır, kollamaktır. Onları rekabet edecek seviyeye gelinceye kadar makul bir ölçüde korumak mecburiyetindeyiz. Aksi takdirde, elimizdeki rafinerilerden de oluruz. Herkes gider dışardan getirir, daha ucuza getirir. Petrol ithalatı liberedir; dışardaki rafineriden daha ucuza alır. Bizim maliyetimize göre onlar daha ucuza mal etmektedirler; bunu kabul edelim. Dışarıdan getirirler silahlı kuvvetlere satarlar. Artık, silahlı kuvvetlerin ihtiyacını Shall, Mobil, Elf, vesaire gibi yabancı petrol şirketleri temin etmeye başlar ve sıkıntı doğar gibi gelir bana.

Bu manada verdiğimiz bir önerge vardır. Dileğimiz, eğer Doğru Yol Partili arkadaşlarımızın verdiği önergeler de bu istikamette ise, birleştirilerek bu yanlışlığın tashih edilmesidir.

Bu duygu ve düşüncelerle, hepinize saygılar sunarım efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Keçeciler.

Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NEVZAT AYAZ (Çankırı) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun tasarısının amacı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ana malzeme, silah ve teçhizatını bir sene içinde tedarik etmeye imkân bulunmamasından kaynaklanmaktadır. Bunlar, genellikle iki ila on sene gibi bir zaman içerisinde tedarik edilen bu malzemelerdir. Tasarıyla, Bakanlar Kurulunca yapılan yıllık programlarda yer verilen ana silah ve malzemeler ve mühimmat tedarikine ilişkin projeler için gelecek yıllara sari taahhütlere girişme yetkisi verilmektedir.

Şu anda üzerinde münakaşa yapılan 5 inci madde hakkında bilgi arz etmeden evvel, bu konunun bir kanun halinde Yüce Meclisin huzuruna getirilmesinin gerekçesini arz etmek istiyorum.

Aslında, bu konular her yıl bütçe kanunlarına konulan bir maddeyle gerçekleştirilmekte idi. 1989, 1990, 1991, 1992 yıllarının bütçe kanunları elimde. Bütün bu kanunlarda, biraz önce münakaşasını yapmış olduğumuz maddeler aynen mevcuttur; ancak, bilindiği gibi, Anayasa Mahkemesinin almış olduğu bir kararla, bütçe kanunlarına bütçe dışı birtakım maddelerin eklenmesinin Anayasaya aykırı olduğu kabul edilmiştir. O nedenle, her yıl bütçe kanunlarına konulan bu konu, yeni bir kanunla, Yüce Meclisin huzuruna getirilme zaruretinde kalınmıştır ve o nedenle, mesele bir kanun halinde getirilmiştir. Yoksa, huzurunuza getirdiğimiz yasa, hiçbir değişikliği ve yeniliği ifade etmemektedir. Bu yasadaki hükümler 1992 yılı Bütçe Kanununda da vardır, ondan önceki bütçe yasalarında da aynen bulunmaktadır.

Şimdi, 5 inci maddeyle ilgili, değerli milletvekili arkadaşlarımın ifade buyurdukları hususlardaki görüşlerimi arz etmek istiyorum.

Burada, ithal edilen petrol ve türevleri söz konusu değildir. Tüm akaryakıt ve onun türevleriyle ilgili satın alımlar söz konusudur. Yani, sadece ithalata muafiyet getirilmesi söz konusu

değildir. Bakınız; maddede aynen ifade edilen şudur : "Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatının ihtiyacı için Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin aşağıda belirtilen pozisyonlarında yer alan maddelerin dışalımı ve bunların yurt içinde üretilenlerinin teslimi, gümrük vergisi, belediye hissesi, ithalde alınan damga resmi, ulaştırma altyapıları resmi ve akaryakıt tüketim vergisi ile Hazineye, katma bütçeli idarelere, özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi, resim, harç, zam ve ardiye ücretlerinden (katma değer vergisi hariç) müstesnadır." Yani burada, ister ithal olsun, isterse içeriden alınsın, bütün petrol ürünleri bu muafiyetlere tabi olmaktadır.

Biz, öteden beri -biraz önce de burada ifade edildiği gibi- Petrol Ofisiyle işlem yapmaktayız; yani, Türk Silahlı Kuvvetleri dışarıdan kendi başına herhangi bir petrol ürününü ithal etmek gibi bir işlem yapmaz; bu, esasen söz konusu değildir. Kurulmuş bir sistem vardır ve bu sistem devam etmektedir. Bu muafiyetler onbeş-yirmi senedir uygulanıyor. Yirmi senedir uygulanan bu muafiyet içerisinde, demin burada ifade edilen şüpheli birtakım alımların yapılmaması gösteriyor ki, burada herhangi bir şekilde Millî Savunma Bakanlığının müstakilen, içeride üretilmiş olmasına rağmen, birtakım petrol ürünlerini ithal etmesi yoluna gitmesi kesinlikle söz konusu değildir. Sistem konulmuştur, Petrol Ofisinin dışında herhangi bir şekilde ürün satın alınması da söz konusu değildir.

Binaenaleyh, bu maddeyle kesinlikle yeni bir hüküm ve sistem getirmiyoruz. Bu madde, tamamen, bugüne kadar uygulanan maddelerin aynısıdır.

Bir de şu hususu ifade etmek istiyorum : "Bu madde, bu istisnalar kaldırılsın. Buradan Bakanlığın elde edeceği tasarruflar bütçe yasalarına konulmak suretiyle mesele halledilsin" denilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe kanunlarının hazırlanmasında birtakım prensipler ve esaslar vardır. Bunu, değerli arkadaşlarımız -içlerinde Maliye eski Bakanları vardır, bütçeyle ilgili çalışmalar yapmış değerli arkadaşlarımız vardır- bilirler. Belli yüzdeler içerisinde her bakanlığa muayyen miktarlarda ödenekler verilir. Bundan on sene öncesinde Millî Savunma Bakanlığının genel bütçe içerisindeki yeri yüzde 17'ler civarındaydı. 1991, 1992 yıllarında bu oran yüzde 10'lara kadar düşmüştür. 1992 yılında yaptığımız hesaplarla, asgarî bu muafiyetlerle bütçeye 2 trilyon gibi bir tasarruf gelmektedir; kendi bütçemiz için konuşuyorum. Bu 3 trilyonu bütçeye ilave etmek suretiyle mesele hallolunsun demek, elbette salt bir düşünce tarzıyla doğrudur; ama, bir bütçenin hazırlanması sırasında 3 trilyonun buraya ilave edilmesi, o paranın, bütçe içerisindeki yeri itibariyle mukayese edildiğinde, elbette karşımıza birtakım sıkıntılar ve güçlükler çıkacaktır. Bu miktarlar önümüzdeki yıllarda, tabiî daha da artacaktır.

Binaenaleyh, Maliye Bakanlığımız bu sistemi kabul etmekte ve uygulamaya devam etmektedirler. Bunun dışında, bugün bu yasayla getirilmiş olan muafiyetlerin kaldırılması, burada serdedilen düşünceler çerçevesinde meseleyi tümüyle halletmemektedir; çünkü, birçok yasalarla birçok müesseselere çeşitli şekillerde getirilmiş olan muafiyetler vardır. Şimdi, sadece bu yasadaki muafiyetlerin kaldırılması, Türkiye'de yerli sanayiin gelişmesini sağlama yönünden ve başka düşünceler yönünden meseleyi halledecektir şeklinde de konuyu bağlamak mümkün değildir. Eğer bu konu tümüyle halledilecekse, o takdirde, meseleyi, başka yasalarda bulunan tüm muafiyet maddeleriyle de ele almak suretiyle -belki birkaç maddelik bir kanunla- genelde çözmek mümkün olacaktır. Yoksa, tek başına, bu kanundaki muafiyet maddelerinin kaldırılması suretiyle meseleyi tümüyle halletmenin mümkün olmadığı da ortadadır.

Bu hususu bilgilerinize arz ediyor, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN — Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyle ilgili iki önerge var; okutup, işleme koyacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planı" mevzuundaki Kanunun 5 inci maddesinin (a) ve (b) fıkrasının Kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Cevat Ayhan	Adnan Kahveci
Sakarya	İstanbul
Mehmet Keçeciler	Lütfi Doğan
Konya	Gümüşhane
İsmail Coşar	Lütfü Esengün
Çankırı	Erzurum

Ömer Faruk Ekinci
Ankara

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer önergeyi okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz 119 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının 5 inci maddesinin ekli öneri gibi değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Ali Eser	Mehmet Gözlükaya
Samsun	Denizli
Hacı Filiz	Muzaffer İlhan
Kırıkkale	Muğla

İsmail Kalkandelen
Kocaeli

Öneri :

Madde 5. — Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatının ihtiyacı olan ham petrol, akaryakıt ve madenî yağlar, yalnız petrol istihsalinde kullanılan kimyevî müstahzarlar ve makine yağı istihsalinde kullanılan katkı maddeleri (addetifler) dış alımı ve bunların yurt dışında üretilenlerin teslimi, Gümrük Vergisi ve belediye hissesi, ithalinde alınan Damga Resmi, Ulaştırma Altyapıları resmi, Akaryakıt Tüketim Vergisi ile Hazineye, katma bütçeli idarelere, özel idarelere ve belediyelere ait her türlü vergi, (katma değer vergisi hariç) resim, harç, zam ve ardiye ücretlerinden müstesnadır.

Birinci fıkrada belirtilen maddeler ihtiyaçları için adı geçen dairelere veya onların gerek göstermesi üzerine akaryakıt ikmalini yapan kuruluşlara bu maddede belirtilen istisna esasları çerçevesinde teslim edilir.

Ancak, yukarıda belirtilen vergi istisnası uygulanarak ithal olunan ham petrolden elde edilen ürünlerin bu dairelere tahsis olunmayan kısmı istisnadan faydalanamaz.

Bu maddede sayılan çeşitli mallar için gümrük tarifelerinde yer alan tarife pozisyonu numaraları tespit ve tatbike ve buna ilişkin düzenlemeleri yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

BAŞKAN — Önergeleri aykırılık sırasına göre tekrar okutup, işleme koyacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planı" mevzuundaki Kanunun 5 inci maddesinin (a) ve (b) fıkrasının Kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Cevat Ayhan
Sakarya
ve arkadaşları

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ADINA MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?..

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NEVZAT AYAZ (Çankırı) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

CEVAT AYHAN (Sakarya) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Ayhan.

CEVAT AYHAN (Sakarya) — Muhterem Başkan, muhterem üyeler; önergemizdeki maksat; (a) ve (b) fıkralarındaki muafiyetlerin kaldırılmasıdır.

Daha önceki konuşmamda, Karadeniz kemençe türküsüne atıfta bulunarak Karadeniz lehçesiyle "Domuzdan yağa misun, ha benden yağa misun" dedim. (RP sıralarından alkışlar) Bundan maksat şudur : Maddenin (a) fıkrasındaki ifade şöyle diyor : "Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatının ihtiyacı için Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin aşağıda belirtilen pozisyonlarında -ki o pozisyonlarda ayakkabıya kadar yazılıdır- yer alan maddelerin dışalımı ve bunların yurt içinde üretilenlerinin teslimi..." Biz, bu maddeyle yabancı firmaları koruyoruz; yani burada domuzdan kastım yabancı firmalardır. Yanlış anlamayı önlemek için bu açıklamayı yapma ihtiyacını duydum. Aslında madde düzenlenirken, dışalımın kaldırılıp "Bunların yurt içinde üretilenlerinin teslimi" denmesi gerekirdi ki, biz yerli sanayii koruyalım.

Şimdi olacak olan nedir? Muhterem Bakanımız bilgi verdiler; ama bu bilgi yetersizdir. Olacak olan şudur : Ordumuzun 700-800 bin mevcudu var. Farzımuhal, ayakkabı ihtiyacı var, ayakkabı ihalesine çıktınız. Liberal ekonomideyiz; kalktı bir Avrupa firması -Fransız veya İtalyan firması- teklif yaptı. Yerli bir ayakkabı fabrikası da 300-500 bin ayakkabı teklifi yaptı. Şartlar ne olacak? İtalyan firması her türlü gümrük vergi, resim ve harçlardan muaf olarak ayakkabıları getirip ordumuza teslim edecek; ama, Afyon'daki, Yozgat'taki veya İstanbul'daki bir ayakkabı imalatçısı -bizim sanayicimiz- ise, köseleyi Japonya'dan getiriyorsa, köseleye gümrük vergi, resim ve harçlarını ödeyecek; deriyi İtalya'dan veya Fransa'dan ithal etmişse bunları ödeyecek. Yani, imalat girdisi olan bazı malzemeleri dışarıdan getiriyorsa, bunların gümrük vergi, resim ve harçlarını ödeyecek, ayakkabıyı imal edecek; o da teklifte bulunacak... O, gümrüklü olan, vergi ve harçlı olan maliyete göre fiyat verecek; yabancı firmaysa, gümrük vergi, resim ve harçlarından muaf olarak, bu şartlarda teklif, mukayese tablosuna girecek. Olacak budur.

Onun için, bunun değiştirilmesi lazım ve aslında bu (a) ve (b) fıkralarının -bu istisnanın- daha önce müzakere ettiğimiz 4 üncü maddeden de çıkarılması lazım. Konuya yaklaşım tarzımız budur, bunu açıklamak için bu bilgileri verme ihtiyacını hissettim.

Muhterem Bakanımız, "Efendim, bu her sene bütçe kanununa bu şekilde konulmaktaydı; ancak, bir hukukî gerek olarak, Anayasa gereği devamlılık arz eden konuların bütçe kanununa konulması uygun olmadığı için, bunu kanun tasarısı haline getirdik" demektedirler. Evet, kanun tekniği bakımından bir itirazımız yok. Mademki bu konuda bir kanun çıkarıyoruz. Yirmi yıldan beri, her sene bütçe kanunlarına -yanlış bir uygulamayla- bir madde konularak yapılıyorsa; gelin, bunu burada kaldıralım. Bunun kaldırılması bizim menfaatimize değil, Türkiye'nin menfaatinedir. Bu Meclis gelir geçer, bu Hükümet gelir geçer; ama, yanlış yollar iz olmaktadır ve bu yanlışlar devam ettiği sürece de Türkiye belini doğrultamamaktadır. Buyurdular ki : "Türkiye'nin sanayileşmesi sadece bununla olmaz; diğer sahalarda da sanayileşmesi gerekir." Doğrudur; ama, gelin, biz önümüze gelen bir yanlışlığı düzeltelim. İnşallah, diğer yanlışlıkları da düzeltme imkânımız olur.

Bütçe tekniği yönünden bir mahzuru olduğunu kabul edemiyorum. Zira, Millî Savunma Bakanlığı bütçesine 2 trilyonluk ilave bir yük getirecektir; ama, Millî Savunma Bakanlığı alacağı bu 2 trilyonu yine diğer eliyle Maliyeye, Hazineye ödeyecektir. Yani, bütçenin gideri 2 trilyon artacaksa, geliri de 2 trilyon artacak demektir; denklik de bozulmayacaktır.

Teklifimizde yanlış herhangi bir husus yoktur. Hem Türkiye'nin genel ekonomik menfaatları bakımından hem sanayileşmesi yönünden hem de kamu iktisadî teşebbüsleri dahil, Millî Savunma dahil, merkezî hükümete ait kuruluşların rekabet şartlarında, eşit şartlarda çalışma disiplinine ulaşması bakımından bu yaklaşım doğrudur.

Bugün, yeryüzünde rekabet etmek için verimlilik ve teknoloji esas diyorsunuz, maliyet esas diyorsunuz; ama, ordunun falan yerdeki ağır bakım fabrikasının dökümde kullanacağı tutkalı gümrüksüz ithal etme imkânı veriyorsunuz; öbür taraftan İstanbul'daki, İzmir'deki, Bursa'daki dökümhane, bunu ithal etme imkânı ve ihtiyacı varsa, gümrüklü ithal edecektir, ondan sonra, bu firma da teklif verecektir.

Siz, tabiî meseleye baktığımız zaman; "Efendim, Köy Hizmetlerinin atölyelerinde imalat ucuz, maliyet düşük; Millî Savunmanın şu fabrikalarında maliyet düşük..." diyorsunuz. Tabiî düşük olacak; amortismanı hesaba katmazsan, birtakım muafiyetlerle korursan, KİT'ler bu hale gelir, memleketin sırtına bir kambur haline gelir.

Burada bir mantaliteyi düzeltmek istiyorum. Aslında, bu meseleyi bu gözle görüp, bu tedbiri, önümüze gelen her meselede bu ölçüde ele almamız lazım. Ordu, bizim başımızın üzerinde; ama, ordu yanlış yapıyorsa, onu da düzeltiriz. Kim yaparsa yapsın, biz yanlışı düzeltmekle görevliyiz.

Rahmetli Mehmet Akif'in Safahat'ında bir şiir var :

"Hâlıkın namütenahi adı var, en başı hak,

Ne büyüktür kul için, hakkı tutup kaldırmak" diyor. (RP sıralarından alkışlar) Yani, biz memleketin gelişmesini istiyorsak, memleketin inkişafını istiyorsak; bir taraftan hürriyetleri verdiğimiz gibi, diğer taraftan da iktisadî rekabet şartlarını, eşitlik şartlarını getirmemiz gerekmektedir. Gelişme ve kalkınma başka türlü olmaz.

Hepinize hürmetlerimi arz ederim. (RP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Ayhan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. (ANAP ve RP sıralarından "Sayın" sesleri)

BAŞKAN — Saydım efendim, saydım.

EYÜP AŞIK (Trabzon) — Nasıl saydınız efendim?

BAŞKAN — Siz mi sayacaksınız?.. Ben saydım!

Diğer önergeyi işleme koyuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz 119 sıra sayılı Kanun Tasarısının 5 inci maddesinin ekli öneri gibi değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Ali Eser
Samsun
ve arkadaşları

Madde 5. — Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatının ihtiyacı olan ham petrol, akaryakıt ve madenî yağlar, yanlız petrol istihsalinde kullanılan kimyevî müstahzarlar ve makine yağı istihsalinde kullanılan katkı maddeleri (addedifler) dışalım ve bunların yurt içinde üretilenlerinin teslimi, gümrük vergisi, belediye hissesi, ithalde alınan damga resmi, ulaştırma altyapıları resmî, akaryakıt tüketim vergisi ile Hazineye, katma bütçeli idarelere, özel idarelere ve belediyelere ait her türlü vergi (Katma Değer Vergisi hariç) resim, harç zam ve ardiye ücretlerinden müstesnadır.

Birinci fıkrada belirtilen maddeler, ihtiyaçları için adı geçen dairelere veya onların gerek göstermesi üzerine akaryakıt ikmalini yapan kuruluşlara bu maddede belirtilen istisna esasları çerçevesinde teslim edilir.

Ancak, yukarıda belirtilen vergi istisnası uygulanarak ithal olunan hampetrolden elde edilen ürünlerin bu dairelere tahsis olunmayan kısmı istisnadan faydalanamaz.

Bu maddede sayılan çeşitli mallar için gümrük tarifelerinde yer alan tarife pozisyon numalarını tespit ve tatbike ve buna ilişkin düzenlemeleri yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ADINA MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Hükümet?..

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NEVZAT AYAZ (Çankırı) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi, kabul edilen önergeyle birlikte oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum :

Yürürlükten Kaldırılan Kanunlar

MADDE 6. — 27.6.1972 tarihli ve 1601 sayılı, 23.11.1972 tarihli ve 1632 sayılı kanunlar ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici maddeyi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 1601 ve 1632 sayılı Kanunlara göre sağlanan ödeneklerden yapılan harcamalar mahsup edilerek, bakiyesi ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya Jandırma Genel Komutanlığı 1992 yılı bütçesine devredilir ve başlamış olan işlerin bu yılın sonuna kadar 1601 ve 1632 sayılı Kanunlara göre yürütülmesine devam edilir. 1992 yılı sonunda bu ödeneklerden kullanılmayanlar iptal edilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyle ilgili bir önerge vardır, okutup; işleme koyuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısının Geçici 1 inci Maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Güneş Müftüoğlu
Zonguldak

Kadir Bozkurt
Sinop

Aydın Güven Gürkan
İçel

Cafer Keseroğlu
Sinop

Bekir Sami Daçe
Adana

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce 1601 ve 1632 sayılı kanunlara göre sağlanan ödeneklerden yapılan harcamalar mahsup edilerek, bakiyesi ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya Jandarma Genel Komutanlığı 1993 yılı bütçesine devredilir ve başlamış olan işlerin bu yılın sonuna kadar 1601 ve 1632 sayılı kanunlara göre yürütülmesine devam edilir. 1993 yılı sonuna kadar bu ödeneklerden kullanılmayanlar iptal edilir.

Gerekçe :

Kanun tasarısının 1992 Malî Yılı Bütçe Kanunundan önce görüşülüp kanunlaşması mümkün olmadığından, "1992 yılı" ibaresinin, devir işlemlerine imkân tanıması açısından "1993" yılı olarak değiştirilmesi zorunluluğu hasıl olmuştur.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ADINA MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?..

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NEVZAT AYAZ (Çankırı) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önergeyle birlikte geçici maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum :

Yürürlük :

MADDE 7. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyle ilgili bir önerge vardır; okutup işleme koyacağım :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının yürürlüğe ilişkin 7 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Güneş Müftüoğlu
Zonguldak
Turhan Tayan
Bursa

Adnan Türkoğlu
Çorum
Mehmet Gözlükaya
Denizli

İbrahim Artvinli
Kocaeli

Madde 7. — Bu Kanun 1 Ocak 1993 tarihinde yürürlüğe girer.

Gerekçe : Önergeyle yapılan değişiklik dikkate alınarak, kanunun yürürlük tarihinin, yayım tarihi yerine, 1 Ocak 1993 tarihi olarak değiştirilmesi uygun mütalaa edilmektedir.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ADINA MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?..

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI NEVZAT AYAZ (Çankırı) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi kabul edilen önerge istikametinde oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 inci maddeyi okutuyorum :

Yürütme :

MADDE 8. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir hususu sayın milletvekillerinin bilgisine sunmak istiyorum. Oylama yapmadan önce, sayın konuşmacılar konuşmalarını sürdürürken, yani daha madde üzerinde görüşmeler sürerken, kısaca, oturuş yerlerine göre sayıp not alıyorum buraya; ayrıca yeni katılanları da saymaya çalışıyorum. Bunun dışında çok az değişiklik oluyor. Ayrıca, oylama esnasında da gene son olarak bir bakıyorum. Yani, oylama sayılarında herhangi bir yanlışlık yoktur; bunun böylece bilinmesini istiyorum. Burada boş oturunca insanın canı sıkılıyor; en azından sağlıklı bir oylama için de vakit geçirmiş oluyorum. (Alkışlar)

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın, oy kutusunun sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler...

REFİK ARSLAN (Kastamonu) — Oylamanın şekline itiraz ediyoruz Sayın Başkan.

HALİL ORHAN ERGÜDER (İstanbul) — Bu oylama şekli çok çirkin efendim... Bu yüzden başımıza dert geldi.

BAŞKAN — Sayıyoruz efendim.

ALİ ESER (Samsun) — 10 kişiyle çok kanun çıkardınız.

BAŞKAN — Müsaade eder misiniz efendim, lütfen...

Oturun efendim, sayıyoruz.

Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yanında basılı oy pusulası bulunmayanlar, imzalayacakları bir kâğıda adını, soyadını, seçim çevresini ve oyunun rengini belirterek oy kullanabilirler.

Kupalar sıralar arasında dolaştırılsın.

(Oyların toplanmasına başlanıldı)

3. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve 17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 294 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (1/388, 1/106) (S. Sayısı : 117) (1)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve 17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 294 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim Komisyonu Raporunun görüşmelerine geçiyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini almışlardır.

Komisyon Raporunun okunup okunmamasını oylarınıza sunacağım : Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?..

ADNAN KAHVECİ (İstanbul) — Grup adına söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — ANAP Grubu adına, Sayın Adnan Kahveci; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

ANAP GRUBU ADINA ADNAN KAHVECİ (İstanbul) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının burada görüşülmesi nedeniyle, ANAP Grubu olarak bazı beklentilerimiz vardı. Tasarıyı çok büyük bir ümitle inceledik ve ümit ettik ki, gerçekten, TÜBİTAK'a çok büyük bir dinamizm getirecek.

Öncelikle şunu belirtmek isterim ki, TÜBİTAK'la yirmi küsur yılı aşkın ilişkisi olan bir kişiyim; TÜBİTAK'ın ilk lise bursiyerlerindenim, ilk üniversite bursu alanlarından biriyim; TÜBİTAK Araştırma Enstitüsünde çalışan bir kişiyim. Yasanın en önemli kısımları galiba bu Araştırma Enstitüsünü daha etkili hale getirmek amacını taşıyor.

---

(1) 117 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

Öncelikle şunu belirtmemiz gerekir ki, TÜBİTAK'ın kuruluş gerekçeleri çok haklı gerekçelerdir. 1963 yılında kurulan bu Kurum, Türkiye'nin özlemini çektiği bilimsel ve teknik araştırmaları ülke çapında, ülkenin kalkınmasındaki önceliklere göre geliştirmek, özendirmek, düzenlemek ve koordine etmek amacıyla kurulmuştu. Kurum, o yıllarda, öğrencileri teşvik ederek, temel bilimlere yönlendirerek çok ciddî bir başlangıç yapmıştı. Sonra, Marmara Araştırma Enstitüsüyle, uygulamalı araştırma ve geliştirme faaliyetlerini canlandırmak düşüncesiyle yola çıktı. Yirmidokuz yıl sonra geriye dönüp baktığımızda, "TÜBİTAK, amacına ulaştı mı ulaşamadı mı?" diye sorduğumuzda, zannetmiyorum ki çok kimse, "TÜBİTAK, amacına ulaşabildi" diyebilsin. Bunu demek isterdik. Zaten, böyle bir değişikliğin getirilmesinin temel nedenlerinden bir tanesi de, zannediyorum, TÜBİTAK'ın amacına ulaşamadığını kabul edip, Kurumu, acaba nasıl, "Amaç" maddesindeki hedefleri gerçekleştirmek için tekrar reorganize ederiz düşüncesidir.

TÜBİTAK'ı içinden bilen, bir zamanlar da TÜBİTAK'ın bağlı olduğu bir Bakan olarak şunu belirtmek istiyorum : Türkiye'de, devlet güdümünde bilim yapılabileceğini düşünüyorduk; hâlâ düşünüyoruz. Ben hâlâ, devlet güdümünde bilimin bir ölçüde yapılabileceğine, temel ve uygulamalı bilimlerde araştırma ve geliştirme yapılabileceğine olan inancımı yitirmek istemiyorum; fakat, bu kanun tasarısında getirilen hususları gördükten sonra ümidim pek artmış değil. Şöyle ki. Bütün araştırmacıların sendikalı olduğu; araştırmacının, çalışsın çalışmasın, aynı ücreti aldığı bir ortamda, siz, bilimsel araştırmayı ne oranda teşvik edebilirsiniz?.. Bugün, Marmara Bilimsel Araştırma Kurumunun, Ankara'daki araştırma kurumlarının temel sıkıntısı budur. Çok vasıflı bir bilim adamıyla, orta vasıflı bir bilim adamı, çok üreten bir bilim adamıyla, hiç üretmeyen bir bilim adamı aynı ücreti alır; toplusözleşmede aynı oranda zam alır ve üretenle üretmeyenin, çalışanla çalışmayanın arasında pek fazla bir fark yoktur; belki, çalışana bazı öncelikler veriliyor. Mesela, lojman var mı; onu da bilmiyorum. Lojmanda bazı öncelikler veriliyor sanıyorum; şu anda öyle bir öncelik var mı, yoksa kurumdaki kıdeme göre mi lojman tahsis ediliyor; onu da tam olarak bilmiyorum.

Yasa tasarısında, bilim kurulunun oluşturulmasıyla, Danışma kurullarının teşkiliyle, kurumun daha büyük hayatiyet kazanacağı, daha etkili olacağı ümit ediliyor. Ben o kadar ümitli değilim. Bilim kurulunu kimlerden seçersek seçelim, esas, içerideki işleyişi, içerideki çalışma düzenini değiştiremediğimiz sürece, kuruma tahsis ettiğimiz kaynakların en etkin, en verimli şekilde kullanılacağına dair ümidim kuvvetli değil.

Danışma Kuruluna hemen hemen her yerden birer üye konmuş ve Bilim Kurulu da Danışma Kuruluna yeni üyelikler ekleyebiliyor, yani yeni üyelikler ihdas edebiliyor, tasarı, "Yeni bir kuruluştan da buraya üye alınabilir" diyebiliyor.

Bir defa, bu kadar çok kişiden oluşan Danışma Kurulunda kuruma hayatiyet kazandıracak kararların nasıl alınacağını ben merak ediyorum. Hele bakanlıkların buraya göndereceklerî temsilcilerden -ki, nasıl temsilciler gönderdiklerini geçmişte de gördük; bunu bir angarya olarak gördüklerini de geçmişte gözlemledik- oluşan bir danışma kurulunun ne gibi sonuçlar vereceğini, itiraf edeyim şu anda tahmin edemiyorum. Bundan pek ümitli değilim.

Yasa tasarısında, belki olumlu görülebilecek, kurumun hayatiyetini, etkinliğini artırabilecek tek şey, dışarıdan anlaşmalı araştırmacıların ve danışmanların alınması işidir. Tasarıda, "ve yabancılardan da danışmanlar alınabilir" deniyor. Bu, kurumdaki bazı kişilerin projelere katkılarını artırabilir, hatta ve hatta sanayide çalışan bazı teknik personelin, kurumda çalış-

tırılarak araştırma ve geliştirme projelerine katkıları sağlanabilir; tabiî, bu madde çok iyi kullanılabilirse.

Unutmamak gerekir ki, son yirmi küsur yılda sanayi ile kurum arasında arzu edilen işbirliğini sağlayabilmiş değiliz. Bunda, sanayimizin mi kabahati var, kurumun mu kabahati var; o konuya girmek istemiyorum. Belki herkesin bir ihmali var; ama bu işbirliğini sağlayamadık.

Tasarının 13 üncü maddesi, eğer iyi işletilebilirse, kurum için faydalı sonuçlar üretebilir. Yine 14 üncü madde var ve bu madde, kurumda üretilen patentlerden elde edilecek gelirin yüzde 30'unu ihtira beratı sahibine verileceğini söylemektedir. Bu da önemli bir teşvik olabilir.

Yasanın, bunlar dışındaki maddelerinin kuruma büyük bir hayatiyet kazandıracağı ümidim yoktur. Belki yapılması gereken en önemli şeylerden birtanesi, halen kurumda teknik düzeyde çalışan bütün araştırmacıların kontrat bazına dönüştürülmesi ve projelerden elde edilen gelirle ücretlerinin ilişkilendirilmesidir. Projeyi başarılı bir şekilde yürütüyorsa ve o araştırmacının ücretinin bir kısmı projeyi finanse eden kurum veya kuruluştan gelirse; eğer bunu bu yasa tasarısına bir önergeyle ekleyebilirsek, itiraf edeyim tasarıyla, kurumun etkinliğine en az bir iki misli daha fazla hayatiyet kazandırabiliriz. Onun dışında, sadece bilim ve danışma kurullarını yeniden oluşturarak, yeniden şekillendirerek, kurumda fazla bir gelişme olacağını ümit etmiyorum. Belki bu, tartışmaya açık bir konudur. Kurum için yapılabilecek en iyi yaptırım, Kurumu özel bir statü ile özerkleştirmektir; yani özelleştirmeye yakın bir özerkleştirmektir, bilim kurulunu da aradan çıkararak, araştırma müesseselerini özelleştirmektir. Aynen bir vakıf üniversitesi gibi "Sizin harcamalarınızın yüzde 30, 40, 50'sini devlet olarak karşılayacağım; ama, geri kalan gelirinizi sanayiden temin ettiğiniz veyahut da yurt dışından temin ettiğiniz projelerle finanse edeceksiniz" diyerek, bu araştırma enstitüsü özelleştirilir. Hükümetin özelleştirme programında böyle bir düşünce var mı yok mu bilmiyorum; zannediyorum yok. Bizim özelleştirme programımızda da bu yoktu; çünkü, biz henüz, özelleştirmenin ilk adımlarını, sayenizde, atamamıştık, onun için bunu gündemimize sokmamıştık; ama, itiraf edeyim, ileriki yıllarda gündeme gelmesi gereken konulardan bir tanesi, TÜBİTAK'a bağlı araştırma enstitülerinin özerk bir yapı ile özelleştirilmesidir. Bunları kimse satın almaz, bunu söylemiş olayım; yani, bunlar kâr getiren kurumlar değildir. Üniversiteler gibi bir özgün yapıya kavuşturulmalarında ülke açısından yarar görüyorum.

Tasarıyı bu haliyle de destekleyeceğiz. İyiniyetli bir girişim olarak görüyoruz. Demin bahsettiğim konuda hazırlamış olduğumuz önergeyi de, eğer olumlu bulursanız; zannetmiyorum ki, ülkeye bir zarar gelsin, aksine, hem ülkeye, hem kuruma bir fayda getireceği kanaatındayız.

Tasarının maddeleri üzerinde de, gerekirse görüşlerimizi bildirmeye devam etmek kaydıyla, Yüce Heyetinize saygılarımı arz ederim. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Kahveci.

Refah Partisi Grubu adına, Sayın Musa Demirci; buyurun.

RP GRUBU ADINA MUSA DEMİRCİ (Sivas) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye Bilimsel Teknik Araştırma Kurumu Kanununun Bazı Maddelerini Değiştiren Kanun Kuvvetindeki Kararname üzerinde Refah Partimizin görüşlerini arz edeceğim. Şahsım ve Grubum adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bugün dünyada teknolojik yarış bütün süratiyle hüküm sürmektedir. Değişen dünya düzeni, teknoloji ile şekillenmektedir. Teknolojik değişmenin esasını araştırma, geliştirme faali-

yetleri oluşturmaktadır. Bilim ve teknolojinin alt yapısını, araştırmacı insangücü, araştırma ve geliştirme harcamaları, standardizasyon, kalite kontrolü, enformasyon ve dokümantasyon, müşavirlik ve mühendislik hizmetleri oluşturmaktadır.

Türkiye'de bu altyapı arzu edilen seviyede olmadığı için, sanayinin ihtiyacı olan teknoloji hâlâ üretilememektedir. Dolayısıyla, teknolojiyi transfer yoluyla sağlamaktayız. İthal teknolojiyle her şeyi temin etmek de maalesef mümkün değildir. Teknoloji altyapısının güçlendirilmesi, sanayileşme ile yakından ilgilidir. Sanayileşme olmadan, sanayi ve üniversite ilişkisini kurmadan, bu ilişki kurulmadan teknolojik gelişmemizi mümkün göremiyoruz.

Üniversite sanayi ilişkilerini geliştirmede kilit rol bugün TÜBİTAK'a verilmiş durumdadır. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planının "Bilim, Araştırma, Geliştirme ve Teknoloji" başlığı altında, hedefler, ilkeler ve politikalar belirtilmiştir. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planının hedeflerine bakıyoruz; "Toplumun bilgi toplumu haline getirilmesi ve haberleşme araçlarından yararlanarak araştırma, geliştirme altyapısının kurulması amacıyla 33 bin olan araştırmacı sayısı iki katına çıkarılacak ve her 10 bin kişiye düşen araştırmacı personel sayısı 15 olacaktır. Öncelikle, üniversitelere tahsis edilen kadro sayısı iki kat artırılacaktır. Araştırma, geliştirme harcamalarının gayri safî millî hâsıladan alacağı pay yüzde 1'e çıkarılacaktır" gibi ibareler var.

İlkeler ve politikalara bakıyoruz; bunlar 19 paragrafta çok güzel olarak tespit edilmiş; tabir caizse, suyun akması için ark çizilmiş, yolu gösterilmiştir. Bu ülkelerin ve politikaların birkaç tanesini örnek olarak okumak istiyorum :

"Türk toplumunun, ihtiyaç duyduğu bilgilere sahip olabilmesinin yollarını öğrenmiş bir bilgi toplumu haline getirilmesinde, bilgi teknolojisi imkânları yoğun şekilde kullanılacaktır.

Üretim ve kalitenin artırılarak, dış pazarlarla rekabet gücünün kuvvetlendirilmesi amacıyla, gerekli ileri teknolojiler transfer yoluyla sağlanacak, teknoloji üretimine geçilmesi ve elde edilen bilgi ve teknolojilerin yaygınlaştırılması temel ilke olacaktır.

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kuruluna işlerlik kazandırılacaktır.

Türkiye'nin, gelişmiş ülkelerle arasındaki bilgi açığını kapatabilmek için, araştırma yapmanın yanı sıra, bilgilere erişmenin yol ve araçları üzerinde durulacaktır." Bunların hepsi, "Yapılacaktır, durulacaktır" gibi güzel tavsiyeler.

"Bilgisayar okuryazarlığı bütün eğitim seviyelerinde ve karar verme yetkisine sahip yönetim kadrolarında artırılacak ve yaygınlaştırılacak, buna ulaşmak için, örgün ve hizmet içi eğitim yanında, radyo ve televizyondan yararlanılacaktır."

Bunların tamamı, Devlet Planlama Teşkilatının yapmış olduğu uyarılar, yapmış olduğu tavsiyeler; ama TRT, tabiî, bugün bu görevinin yerine, başka görevlerle meşgul.

Görüldüğü gibi, ilkeler ve politikalar, gerek Altıncı Beş Yıllık Planda, gerekse 1992 yılı Programında belirtilmiş; ama biz neredeyiz?.. Biz hâlâ, gayri safî millî hâsılanın öngörülen yüzdesini dahi bu araştırmalar için ayırmış değiliz; durumumuz gerçekten iç açıcı değil.

Bugün dünyadaki araştırma, geliştirme harcamalarına bakıyoruz; bu harcamalara gayri safî millî hâsıladan ayrılan pay yüzde 2,5 - 3 arasındadır, bazı ülkelerde yüzde 5'e kadar varmaktadır ve Japon mucizesinin altında da, tahmin ediyorum ki, bu gerçek yatmaktadır.

TÜBİTAK, bütçelerin elverdiği ölçüde desteklenmiş ve bu araştırma geliştirme görevi kendisine verilmiş; ama bakıyoruz, TÜBİTAK yönetimleri araştırma, geliştirme faaliyetlerinin neresindeler, ayrılan ödeneği nerelere harcadılar, bilimsel gelişmenin altyapısını yüzde kaç olarak gerçekleştirdiler; şu anda elimizde bu konuda bilgiler yok.

Son yıllarda yöneticiler hakkında da bazı spekülasyonlar var, bunların da aydınlatılması lazım. Nasıl?.. Araştırma ve geliştirmeye ayrılan kaynaklar bina yapımına harcanmıştır; araştırmalar durmuştur, araştırma grupları atıl vaziyettedir, gruplar proje geliştirememektedirler ve gruplara yapılan atamalarda ehliyet aranmadığı iddiaları söz konusudur. Dolayısıyla, bu şaibelerin tamamının bilimsel kurulun ve TÜBİTAK'ın üzerinden kalkması lazımdır.

Bilim adamına ihtiyacımız olduğu gerçekten doğrudur; ama, faklütelerin çoğu da TÜBİTAK'tan şikâyetçidir. Çünkü, dış ülkelere gönderilecek elemanların fakültelerden sorulmadığı söylenmektedir; bu kişiler duruma göre gönderilmektedir; yani, sanki burada, adama göre iş prensibi güdülmektedir ve doktorası, mastırı olmayan bazı elemanlar yurt dışına gönderilmektedir; bunun da mahzuru vardır. Bu mahzur şudur : Bilimden habersiz kişi, gittiği ülkelerde, o ülkenin ihtiyacına göre yönlendirilmektedir. Oysa ki, mastır yapmış, doktora yapmış insanlar yurt dışına gönderilirse, kendi bilgilerinin üzerine daha taze bilgiler koymak suretiyle, ülkemize daha yararlı olacakları kanaati bizde hâsıldır ve doğrusu da budur.

Üniversitelerimiz kurulalı aşağı yukarı bir asrı geride bıraktık. Bu konuda ordinaryüslerimiz de yetişmiştir. Öyleyse, artık birçok konuda, başka ülkelere memleketimizden insan göndermememiz lazım; ama, bugün hâlâ o yoldaysak, tahmin ediyorum ki, sistemin bir yerinde yine hata var, yine yanlışlarımız var. Bugün, gerek doktora yapmak için, gerekse diğer çalışmalarda bulunmak için yurt dışında bulunan, hakikaten çok sayıda insanımız var. Türkiye'nin bunlara ödediği döviz azımsanamaz. Görüşümüz o ki, mecbur olmadıkça yurt dışına insanımızı göndermeyelim. Peki, göndermeyelim de ne yapalım?.. onun yerine, artık Türkiyemizde bir bilimsel araştırma şehrini kuralım. TÜBİTAK'ın elinde bu gibi yerler varsa -mesela Gebze'de olduğu söyleniyor- orada bir araştırma şehri kursun; eğer yoksa, devletin göstereceği bir yerde -mesela Amerika'daki Nebraska gibi- mesela Erzurum veya Orta Anadolu'nun bir yerinde bilimsel bir şehir kursun. Eğer Türkiye'deki bilim adamları yetersizse, dışarıdan bilim adamı getirilebilir. Türkiye; Türk Cumhuriyetleri, Balkanlar, Arap ülkeleri, Uzakdoğu ve Afrika ülkelerine, kurduğu bu şehrin kapılarını açabilir ve burada İngilizce veya Arapçayla eğitim yapabilir. Türkiye bu görevi süratle üstlenmeli ve zaman kaybetmemeli, bu tarihî fırsatı kaçırmamalıdır.

Sonuç olarak şunu arz etmek istiyorum : Altıncı Beş Yıllık Plan ve 1992 Programı yol gösterici tavsiyelerle doludur. Ayrıca, bu konuda bilgi birikimi olan insanlarımız da az değildir. Bunlardan istifade edip, ülkemizin büyümesini, teknolojik ilerlemeyle gerçekleştirebiliriz. Büyümenin itici gücü teknolojidir, bilgiye yapılacak olan yatırımdır. Bugün, teknoloji, siyasî rejimleri değiştirmektedir. Bu, bir vakıadır. Türkiye'de iktisadî devlet teşekküllerinden şikâyet edilmesinin arkasında teknoloji noksanlığı ve bilgisizlik yatmaktadır. Genç cumhuriyetimizin 1937 yılında kurduğu Devlet Demiryolları cer atölyelerine bugüne kadar hâlâ bir çivi bile çakılmamış, o gün getirilen tezgâhlarla bugüne kadar idare edilmiş ve bugün ise bunlar satışa çıkarılmıştır. Savunma endüstrimiz de bu açmazın içindedir. Üniversitelerimiz ise kabuğuna çekilmişlerdir.

TÜBİTAK ve üniversiteler, teknolojik gelişmelerin merkezi olmalıdır. TÜBİTAK'a hatırla, gönülle seçim yapılmamalı, oraya, bilgili, kabiliyetli insanlar getirilmeli ve hükümetler bu Kurumdan hesap sormalıdır. Neden hâlâ dışarıdan topluiğne ithal ettiğimizi, Hükümet olarak, bu bilimsel kurumlara sormalıyız. Millet olarak elbette bunu sormaya hakkımız ve yetkimiz vardır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 278 sayılı TÜBİTAK Kanunu ve 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, millîlik vasfına da sadık kalarak hazırlanmışlardır; ama, şu anda getirilen tasarıyla, özellikle millîlik vasfından uzaklaştırılmıştır. Bakın, daha 1 inci maddede "kalkınma planları doğrultusunda" ibaresi kaldırılarak, sanki devletin kontrolünden kaçar bir duruma getirilmiştir. Yine 294 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamenin 2 nci maddesinde, "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, aşağıda belirtilen görevleri millî kalkınma hedeflerine uygun olarak yerine getirir" denilmesine rağmen, teklif edilen metinde, özellikle millîlik vasfı, "millî" kelimesi çıkarılmıştır.

Yine 2 nci maddenin (c) bendine "Kamu idare ve kurumları ile özel idare, belediye ve diğer gerçek ve tüzelkişilerin bilimsel ve teknik araştırma alanındaki taleplerini karşılamak, faaliyetleri ile ilgili bilgi akımını sağlamak." denilmektedir. Burada -çok önemli- "taleplerini karşılamak, faaliyetleri ile ilgili bilgi akımını sağlamak" ibaresi, maalesef, teklif metninden çıkarılmış, yalnızca "fikir bildirmek" diye bir ibareyle geçiştirilmiştir.

Yine 294 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamenin 2 nci maddesinin (g) bendi de dikkat çekicidir. Bu bentte aynen, "Bilim ve teknoloji kavramları hakkında millî bir şuur yaratılması -özellikle altını çiziyorum- maksadıyla seminerler, konferanslar, kurslar tertip etmek ve ettirmek." denilmesine rağmen tasarı metninde bu da kaldırılarak, "bilimsel seminer ve konferanslar" demek suretiyle geçiştirilmiştir. Yalnızca (b) bendinde "millî" kelimesi bir yere eklenmiş ve Hükümete bu konuda yardımcı olacağı gibi bir ibare sıkıştırılmıştır.

Ülke olarak bugünkü sıkıntımız, millî ve manevî şuurdan yoksun gençlerimizden kaynaklanmaktadır; onların bu manalardan, bu değerlerden uzaklaştırılmalarından kaynaklanmaktadır. Öyleyse, bu kelimelerden kaçmadan, bu muhteva içerisinde kanun tasarısının bu maddelerinin yeniden düzeltilmesi lazım.

Grubum ve şahsım adına sizleri saygıyla selamlıyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Demirci.

119 sıra sayılı kanun tasarısıyla ilgili oyunu kullanmayan var mı efendim?.. Yok.

119 sıra sayılı Kanun Tasarısıyla ilgili oylama işlemi bitmiştir; kupalar kaldırılsın.

(Oyların ayırımına başlanıldı)

BAŞKAN — Tasarının tümü üzerinde, hükümete söz veriyorum efendim.

Buyurun Sayın Erdal İnönü. (SHP ve DYP sıralarından alkışlar)

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ERDAL İNÖNÜ (İzmir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun durumunu düzenlemek üzere getirilen tasarı üzerinde Hükümetin görüşünü ifade edeceğim.

Biraz evvel konuşan iki milletvekili arkadaşımıza da teşekkür ediyorum. Her ikisi de, getirilen tasarıya partilerinin olumlu oy vereceklerini ima ettiler; o açıdan kendilerine teşekkür ediyorum.

Getirilen tasarı, 1963 yılında getirilmiş olan ve TÜBİTAK diye bilinen Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun kuruluşuna imkân veren tasarının bugünkü durumda yeniden ele alınması şeklinde değerlendirilebilir. 1963 yılında getirilen öneri -ki 1964'te TÜBİTAK'ın kurulmasına yol açmıştır- ülkemizde temel bilimler ya da müspet bilimler (mühendislik, tıp, vete-

rinerlik gibi) ve uygulamaları alanında yapılan araştırmaları özendirmek, üniversitelerde yapılan araştırmalara destek olmak, üniversiteler dışında araştırma enstitüleri kurmak; özet olarak, ülkemizin bu alanlardaki araştırma etkinliğini artırmak için getirilmiştir. 1964 yılından itibaren geçen otuz yıla yakın zaman içinde, bu kurumun çok yararlı çalışmalar yaptığını biliyoruz; bir tanesi -Sayın Kahveci söyledi- gençlerimizi bilim ve teknoloji alanında araştırıcı olarak yetiştirmektir; bundan başka, üniversitelere araştırma projeleri vererek, üniversitelerde araştırmaları desteklemek; üniversiteler dışında araştırma enstitüleri kurmak, bu enstitülerde bilimsel ve teknik araştırmalar, geliştirmeler yapmak; tabiî, bunlarla birlikte, dokümantasyon çalışmalarıyla bu alanda yardımcı olmaktır.

Özetle, inanıyorum ki, bu Kuruluş, geçen yirmisekiz yıl içinde çok yararlı çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmalarda yol göstermiş olan çerçeve 1963 yılında kabul edilmiş olan yasanın çerçevesidir. Bu Kurumun çalışmaları, bir bilim kurulu ve bir genel sekreter tarafından, özerk olarak; ama, ülkemizdeki bilim ve teknoloji âleminin ve tabiî, Hükümetin denetimi altında, bütün saydığım çalışmalar -yeni enstitülerin kurulması, öğrencilerin yetiştirilmesi, üniversitelerin desteklenmesi gibi çalışmalar- bu çerçevenin dinamizmi ile etkinliği ile gittikçe artan bir tempoda yürütülmüştür.

Bu çerçeveye itiraz ve bu çerçeveyi değiştirme teşebbüsü zaman zaman ortaya çıkmıştır ve 1987'de getirilen bir kanun hükmünde kararname ile bu çerçeve değiştirilmiştir. Bunun yerine, "Bir başkan olsun, o başkanı hükümet üçlü kararname ile atasın ve yönetim bu başkan ve onun yardımcıları eliyle yapılsın" denilmiştir. Bu, Kurumu doğrudan doğruya siyasal iktidara bağlamak ve Kurumun yönetiminden de bir kişiyi sorumlu tutmak şeklinde özetlenebilir. Düşünüleceği ve korkulacağı gibi, bu, daha önce Türkiye'deki bütün bilimsel âlemin ve tabiî, Hükümetin, Meclisin denetimi altında bir heyetin yürüttüğü yönetim yerine, bir kişi ve bu kişinin iktidarla bağlantısı yoluyla yürütülen bir yönetim getirmiştir. Bunun, denetimsizliği dışında en büyük mahzuru da, siyasal iktidarın, değişebilecek gidişlerine göre, bir bilimsel ve teknik araştırma kurumunun politikasını da değiştirmesi olmuştur.

Nitekim, bu değişiklikten sonra, Kurum, büyük dalgalanmalara girmiş, çalışmaları çok azalmış, İstanbul - Gebze'deki araştırma enstitüsünden araştırıcılar uzaklaşmışlar ve Kurum, duraklamaya girmiştir. Sonradan, daha iyi bir döneme de girmiştir; ama, iyi bir dönemde midir, değil midir; bunlar artık seçilen insanın davranışlarına bağlı kaldığından, Kurum, tesadüfler ve belirsizlikler dönemine girmiştir. Buna gerek yoktur.

Getirdiğimiz tasarı, kanun hükmünde kararnamenin yerini almaktadır; çünkü, zaten kanun hükmünde kararnamenin yasalaşması için Meclise gelmesi gerekli idi. Şimdi, bizim yaptığımız şey, bu kanun hükmünde kararnameyi kaldırıp, yerine yasa çıkarırken, bu yasa ile Kurumun ilk çerçevesini de yeniden getirmek; yani, gene bir bilim kurulu, bir genel sekreter, bir danışma kurulu oluşturmak, onların ülkedeki sanayi ve iş âlemiyle, her türlü meslek kuruluşuyla temasını, zaman zaman yapılanların incelenmesini sağlayacak -danışma kurulu aracılığıyla- bir iletişim sağlamaktır. Burada, esas yönetim işlevini yapacak olan, bilim kurulu ve genel sekreterdir. Bu ilk çerçevedir ve bu suretle ona dönmüş oluyoruz. Yapılan bundan ibarettir.

Kurumun bu çalışmalarıyla amaçlarına varılmış mıdır?.. bu amaçlar, her zaman peşinde koşulacak amaçlardır; tıpkı, Büyük Atatürk'ün "Çağdaş uygarlık düzeyine erişeceğiz" demesi gibi. Bu amacın hep peşinde koşarsınız; ama, mesele, oraya yaklaşıyor muyuz, yaklaşamıyor muyuz; yaklaşamıyorsak, niçin yaklaşamadığımızı görerek, eksiklerimizi düzeltmek meselesidir.

Tasarıyla getirilen çerçeve, Kuruma, kendi özerkliği içinde, yine doğal gelişme doğrultularını getiren bir çerçevedir; o bakımdan Hükümetimizce öneriliyor ve sizin de desteğinizi diliyoruz.

Sayın Kahveci'nin bir önerisi oldu : "Proje bazında, her projede çalışan araştırıcılara yapılacak teşvik ödemelerinin esaslarını belirlemek gibi bir yetkiyi Bilim Kuruluna verelim" dedi. Aslında, buna gerek yok. Çünkü, Bilim Kurulu, kurumun çalışmasıyla ilgili bütün yönetmelikleri onaylayan kuruluştur. Genel sekreterlik, yönetmelikleri hazırlayarak Bilim Kuruluna getirir, o da onaylayarak bunları yürürlüğe sokar ve zaten bugüne kadarki çalışmalarında, yapılan araştırmalara ödenen mükafatlar veya yapılan masrafların hepsi bu Bilim Kurulunun hazırladığı yönetmelikler içinde olmuştur. Dolayısıyla, yeni bir yetki vermeye gerek yoktur.

Sayın Kahveci özelleştirmeden de bahsetti. İsteriz ki, ülkemizde de, batı da olduğu gibi, özel sektör kuruluşları bilimsel ve teknik araştırmalara girsinler, araştırma ve geliştirme yapsınlar. Gerçekten, dünyada, bu doğrultuda bir ilerleme, bir gelişme var. Sadece devlet değil, büyük sanayi kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, çokuluslu kuruluşların hepsi, çeşitli ülkelerdeki araştırma enstitülerinde yeni buluşları gerçekleştiriyorlar, bu buluşların uygulamasını yapıyorlar. Ülkemizde, ne yazık ki, henüz bu noktaya gelmiş değiliz. Biz bunu teşvik ediyoruz; özel kuruluşların, özel sektörümüzün, büyük sanayi kuruluşlarının araştırma laboratuvarları, enstitüler kurmalarını istiyoruz. TÜBİTAK, elbette bunu özendirir; ama, TÜBİTAK, kendi durumunu, devletten aldığı güçle devam ettirmek ve bütün üniversitelere yaptığı yardımı ve kendi enstitülerinde yaptığı araştırma çalışmalarını devam ettirmek görevini bırakamaz.

Söyleyeceklerim bundan ibarettir. Getirilen tasarıda değişiklik olarak bir şey yoktur; maksat, esasa dönüştür. O açıdan, bunları söylemekle gerekeni yaptığıma inanıyorum.

Hepinize saygılar sunarım. (SHP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

2. — Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporları (1/393) (S. Sayısı : 119) (Devam)

BAŞKAN — 119 sıra sayılı kanun tasarısının açık oylamasının sonucunu okuyorum :

Oy sayısı	:	198
Kabul	:	163
Ret	:	33
Çekinser	:	1
Geçersiz	:	1

Böylece, tasarı kanunlaşmıştır.

3. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve 17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 294 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (1/388, 1/106) (S. Sayısı : 117) (Devam)

BAŞKAN — 117 sıra sayılı tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

(11.11.1987 Tarihli ve 294 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Yürürlükten Kaldırılması ile 17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı)

MADDE 1. — 17.7.1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 1. — Türkiye'de müsbet bilimlerde, temel ve uygulamalı araştırma ve geliştirme faaliyetlerini ülke kalkınmasındaki önceliklere göre geliştirmek, özendirmek, düzenlemek ve koordine etmek amacıyla, tüzelkişiliğe, idarî ve malî özerkliğe sahip, Başbakana bağlı "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu" kurulmuştur.

Başbakan, bu Kurumun yönetimi ile ilgili yetkilerini, gerekli gördüğü takdirde bir bakan eliyle kullanabilir.

Kurum, bu Kanunda belirtilmeyen hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir.

Kurumun merkezi Ankara'dadır."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — 278 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 2. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun görevleri şunlardır :

a) Müsbet bilimler alanında temel ve uygulamalı araştırmalar yapmak, yaptırmak, teşvik etmek ve bu alanda çalışmak maksadıyla merkezler ve enstitüler kurmak,

b) Müsbet bilimlerde, temel ve uygulamalı araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde izlenecek millî politikanın tespitinde Hükümete yardımcı olmak; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kuruluna sekreterya görevi yapmak,

c) Müsbet bilimler ve araştırma alanında yapılacak öğretime temel olacak prensip ve yolları tespit etmek ve ilgili kurumlara tavsiyelerde bulunmak,

d) Kamu idare ve kurumları ile özel idare, belediye ve diğer gerçek ve tüzel kişilerin bilimsel ve teknik araştırma alanındaki talepleri hakkında fikir bildirmek,

e) Temel ve uygulamalı bilim alanlarında, bilim adamlarının, araştırıcıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkânlar sağlamak; öğrenim, öğrenim sonrası ve meslek hayatında üstün kabiliyet ve başarısıyla kendini gösteren gençleri izleyerek onların yetişme ve gelişmelerine yardım etmek ve bu maksatla yurt içinden ve dışından burslar sağlamak, yarışmalar tertiplemek ve yayınlar yapmak,

f) Kurumun görevleriyle ilgili konularda yapılacak milletlerarası anlaşmaların hazırlanması ve müzakeresi için lüzumlu bilgileri Hükümete vermek,

g) Araştırma alanında yerli ve yabancı kurumlar ve kişilerle işbirliği yapmak ve bunların çalışmalarını yakından izlemek,

h) Bilimsel seminerler, konferanslar, kurslar düzenlemek veya düzenlettirmek,

i) Kurumun çalışmaları ile ilgili alanlarda yayınlar yapmak veya bu gibi yayınları desteklemek ve bir dokümantasyon merkezi kurmak,

j) Yukarıda belirtilen amacın gerçekleştirilmesi ve görevlerin yerine getirilebilmesi ile ilgili her türlü faaliyetlerde bulunmak."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Refah Partisi Grubu adına, Sayın Cevat Ayhan; buyurun.

RP GRUBU ADINA CEVAT AYHAN (Sakarya) — Muhterem Başkan, muhterem üyeler; görüşülmekte olan Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun Tasarısının 2 nci maddesiyle ilgili olarak, Grubum adına görüşlerimi arz etmek üzere huzurunuza gelmiş bulunuyorum.

Muhterem arkadaşlar, bu madde, aslında, Kurumun esasını teşkil eden bir maddedir. Kurulacak olan Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun sevk ve idaresiyle, hedefler istikametinde başarıya doğru götürülmesi, görevini layıkı veçhile yapmasına bağlıdır.

Kurum, takriben otuz yıllık bir dönemden beri Türkiye'de faaliyettedir; Türkiye'nin bilim ve teknolojide geri kalmışlıktan kurtulması için, 1960'tan sonra kurulup hizmete sokulmuş bir kuruluştur. Bu Kurumun otuz yılda ne yapıp, ne yapmadığına bir bakalım.

Türkiye ve OECD ülkeleriyle ilgili rakamların verildiği bir yayının bilim ve teknoloji bölümüne bakıyorum "Türkiye'deki teknoloji faaliyetleri bir bu Kurum tarafından, bir de Üniversiteler tarafından yönetilmektedir" denilmektedir. Bu Kurumun dışında, fakültelerimizde, bilim ve teknolojiye hizmet veren araştırma enstitülerimiz var. Türkiye bu konuda nereye gelmiştir, bulunduğu nokta nedir ve diğer ülkelerle mukayese edersek bize ne göstermektedir, şimdi de ona bakalım.

Toplam yurt içi millî hâsılaya oranla, araştırma ve geliştirme faaliyetlerine, yeni bilim ve teknoloji sahasına harcanan paralara bakıyorum : Almanya, 26 milyar 743 milyon dolar; gayri safî yurt içi hâsılanın yüzde 2,88'i -yani takriben yüzde 3'ü- İtalya 9 milyar 963 milyon dolar -GSMH'nin yüzde 1,25'i- Japonya 57 milyar 740 milyon dolar -GSMH'nın yüzde 2,98'i- İspanya ki, yakın zamanda gelişen ve kalkınan bir ülkedir; 3 milyar 5 milyon dolar -GSMH'nın yüzde 0,75'i- komşumuz Yunanistan'a baktığımızda, 339 milyon dolar -GSMH'nın yüzde 0,47'si- ve memleketimiz Türkiye'ye baktığımızda, Türkiye 339 milyon dolar -GSMH'nın yüzde 0,14'ünü bu işe ayırdığını görüyoruz.

İşte size bir tablo.

Fert başına, nüfus başına yapılan bilimsel ve teknik araştırma harcamaları ne düzeydedir? Bu rakam Almanya'da 431 dolar -fert başına yılda araştırma ve geliştirme harcaması- İtalya'da 173 dolar, Japonya'da 469 dolar, İspanya'da 77 dolar, komşumuz küçücük Yunanistanda 34 dolar, Türkiye'de ise fert başına yılda araştırma ve geliştirme için yapılan harcama miktarı sadece 6 dolardır.

Araştırma ve geliştirme sahasında, yüksek eğitimde ve üniversitelerimizde yapılan çalışmalara da bir göz atalım. Üniversitelerde ve araştırma kuruluşlarında araştırma ve geliştirme sahasında kaç kişi çalışmaktadır : Almanya'da 165 bin kişi, Japonya'da 560 bin kişi, İspanya'da 31 bin kişi, komşumuz Yunanistan'da 5 461 kişi -10 milyon nüfusu var- ve Türkiye'de ise bu alanda 22 bin kişi çalışmaktadır.

Sizi sıkmak istemediğim için bir diğer rakam vererek konuşmamı bitireceğim : Patent müracaatlarına bir bakalım; bütün bilimsel ve teknik araştırma çalışmalarının neticesinin -şüphesiz- üretime dönüşmesi lazımdır. Yoksa odalarda rahat oturup, bol maaş alıp, pipoyu tüttürüp, akşama kadar sohbet ve dedikodu yapmak değildir bu; üretime dönüşmesi lazımdır bunun. Bilim ve teknolojide üretim nedir : Üretim, patenttir, icattır Türkçesiyle.

Bu rakamlara baktığımızda şöyle bir tablo ile karşı karşıya geliyoruz; biraz önce vermiş olduğum rakamlar 1989 yılına ait rakamlardır : Almanya'da bir yılda yapılan patent müracaatı sayısı 89 256, bu değer Japonya'da 357 bin, İspanya'da 30 596, komşumuz Yunanistan'da 15 530, Türkiye'de bu rakam yılda sadece 1 048 adettir. İşte size Türkiye'nin 30 yıldan beri bilim ve teknoloji araştırmalarıyla geldiği noktanın fotoğrafı.

Bu kanunu en güzel şekilde çıkarmak şüphesiz gereklidir; kanunu tartışalım; ama kanunu çıkarmakla mesele hallolmuyor. Bütün mesele, sevk ve idarededir; kurumları geliştirecek olan anlayış ve başlarındaki yönetimdir. Hedefi doğru ortaya koymak ve insanları o hedefe doğru şevkle, gayretle çalıştıracak, üretecek hale getirmektir. Aslında Türkiye'nin bütün kurumlarında bir türlü yakalayamadığı mesele budur.

Şimdi, bir başka noktaya geçmek istiyorum : Muhterem arkadaşlar, bilimsel ve teknolojik araştırma, bir taraftan TÜBİTAK'ta olacak, bir taraftan da üniversitelerde olacaktır. Bunu, sadece TÜBİTAK'ın inhisarına vermek, oradan mucize beklemek mümkün değildir. Üniversitelerde de buna önem vermek ve geliştirmek lazım; ama siz üniversitelerde hocaları sabahtan akşama kadar dersle yükler, hafta sonu dahil gece yarılarına kadar kâğıt okumakla yüklerseniz, o üniversitelerden bilimsel araştırma ve teknolojik gelişme sahasında ürün almanız mümkün değildir.

Buradan dönüp, bir hatıramı ortaya koymak istiyorum : 1950'lerde Türkiye'nin fikrî gelişmesinde epey ağırlığı olan rahmetli Mümtaz Turhan hocayı burada rahmetle anıyorum; kendisinin, "Kültür Değişmeleri ve Garplılaşmanın Neresindeyiz" diye, Türk düşünce hayatına fevkalade faydalı olmuş, Türk düşünce hayatını yönlendirmiş olan eserleri vardı. Onun bir sohbetinde dinlemiştim; Oxford ve Cambridge üniversitelerini misal olarak alırdı. Bu üniversitelerde bir üniversite hocasına 5 yılda bir ders okutma sırası gelir, onun dışında 4 yıl bilimsel araştırmalarla günlerini, haftalarını, aylarını ve yıllarını doldurur diye ifade etmişti.

Biz, burada 30, 40 veya 50 üniversitenin açılışını belki müzakere edeceğiz; maalesef, bir yarış halinde, her ile üniversite açıyoruz. Tabelayı koymak kolay; içine yığınla talebeyi koymak da kolay; ama çıkan talebenin seviyesi mühimdir. Çıkan talebeye işyerlerini temin edecek bilimsel ve teknolojik gelişme, onun sonucu olarak da, sınaî üretime dönen kalkınma ve gelişme çok önemlidir. Yani, bu dengeleri kaybettiğiniz takdirde, kalkınma yapıyoruz, gelişiyoruz derken -az gittik, uz gittik- otuz sene sonra geriye döner bakarsınız, masallarda olduğu gibi bir arpa boyu yol gitmiş olduğunuzu görürsünüz.

Muhterem kardeşlerim, tabiî, marifet iltifata tabidir; bu bir atasözüdür. Bunun manası şudur : Bilim ve teknolojide istihdam edeceğiniz insanların önüne; mutlaka onları meşgul edecek, onları üretime teşvik edecek ciddî projeleri de ortaya koymamız lazım. Bu projeleri kim ortaya koyacak? Bilimsel Teknik Araştırma Kurumunun bütçesi mahdut; bu bütçe içinde bir inşaat yapmaya kalktığınız zaman -arkadaşlarımız ifade ettiler- bilim ve teknolojiye ayıracak bir kuruş kalmıyor. İşte, bu projelerin önüne özel ve resmî kuruluşlar koyulacak.

Biraz evvel burada bir başka kanunu görüştük. O görüşmelerde müteaddit defalar huzurunuza geldim. O kanunda neyi konuştuk? Ordumuzun silah ve teçhizatının temininde yerli kaynaklara yönelin dedik. İki sene, üç sene veya beş sene sonra askerlerimizin, kumandanlarımızın savunma sistemleri içerisinde ihtiyaç duydukları yeni projeleri, fikir halinde bilimsel ve teknik araştırma yapan kurumların, şahısların, enstitülerin önüne koyacaksınız, finanse edeceksiniz; onlar bu projeleri alacaklar, uygulanabilir projeler haline getirecekler ve yıllar sonra da, nihayet elinize alıp kullanabileceğiniz araçlar, gereçler ortaya çıkacak. Batı'da da bu mesele böyle gelişiyor. Üzerine binip kullandığımız bir otomobilin, tasarımından, ilk projesinden itibaren, üzerine binilir bir hale gelebilmesi için, en azından iki, üç sene çeşitli kademelerde araştırmaları, dizaynları, denemeleri devam ediyor. Bu, silah için de, bütün bilimsel sahalar için de böyledir.

Diğer taraftan -birinci mesele- üniversitelerin ve TÜBİTAK'ın önüne, uygulama projelerini finanse ederek koymak gerekir; uzmanların şevkle bir netice alabilecekleri projelere dönük olarak çalışmalarını sağlayacak şartları getirmek gerekir.

İnsanlar, sadece aldıkları paralardan tatmin olmazlar; insanlar, müsait bir ortamda kendilerine şevk veren, destek veren bir anlayışla; faydalanılabilecek eserler ortaya koydukları zaman iftihar ederler. Bizler de, meslek hayatımızda -sosyal ilimlerde, hukukî sahada veya idarî sahalardaki- gerçekleştirdiğimiz eserlerimizle ömür boyu iftihar ederiz. Bu eserlerin başarılı olması, aldığımız ücretten çok daha fazla manevî haz verir.

Bir diğer husus da şudur : Bilimsel ve teknik araştırma sahasında NATO'nun birtakım imkânları var. Türkiye'nin, Avrupa Topluluğunun, uluslararası kuruluşların bu sahalarda birtakım imkânları var. Bizim bu imkânlardan da yeterince faydalanmadığımız ortaya çıkmaktadır. Hikmet, müminin kaybolmuş malıdır; onu neredeyse bulup, alıp getirmesi lazım. Yani, Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumumuz da, üniversitelerimizin, bu sahalarda çalışan değerli uzmanlarına, bu hedefleri göstermek, bu istikamette teşvik etmek ve memlekete bir taraftan da başkaları ne yapıyor, ne düşünüyor, nereye gidiyor diye bilgi alışverişiyle verimli projeyi ortaya koyacak, projeleri ortaya koyacak olan bir anlayışı hâkim kılmak lazım. Bu tip kuruluşların partilerin ve birtakım ideolojik görüşlerin dışında fevkalade tarafsız ve dikkatli yönetilmesi gerekir. Bir kafada ilim varsa, o, ister sağcı olsun, ister solcu olsun, mühim değil; mühim olan, o insanın kafasındaki bilgiyi, yeteneği memleketin hizmetine sokacak olan bir anlayışta... Bunu, şunun için söylüyorum -Oturduğu yerden bir değerli üyemiz belki itiraz ediyor, görüyorum- TÜBİTAK üzerinde de, zaman zaman o ekip geliyor, bir kısmını kapı dışarı bırakıyor, o ekip geliyor bir kısmını kapı dışarı bırakıyor. Bu tip sürtüşmeleri, bu tip klikleşmeleri bilimsel sahada çalışacak olan kurumların için soktuğumuz takdirde, bunlardan verim almak da mümkün değildir.

Ben, bu düşüncelerimi arz edeyim dedim.

Bu Kanunun da hayırlı olmasını diler, hepinize hürmetlerimi arz ederim (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahsı adına, Konya Milletvekili Sayın Ahmet Remzi Hatip.

Buyurun efendim.

AHMET REMZİ HATİP (Konya) — Muhterem Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım. Üzerinde konuştuğumuz husus, maddelerine geçilmesi kabul edilen TÜBİTAK Kanunu Tasarısının 2 nci maddesi. 2 nci maddenin başlığı şöyle : "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun görevleri şunlardır" Malumunuz bu Kanun tasarısı, 278 sayılı TÜBİTAK Kanununun Değiştirilmesi Hakkındadır. 278 sayılı TÜBİTAK Kanununu açtığımız zaman, şunu görüyoruz : "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, aşağıda belirtilen görevlerini, millî kalkınma hedeflerine uygun olarak yerine getirir." Demin okuduğum gibi, yeni tasarıda ne diyor? "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun görevleri şunlardır." Yani, aşağıda sıraladığı hususlar, bir evvelki Kanunda olduğu gibi, millî kalkınma hedeflerini yakalayacak hususlar değil midir? Bu kelime niçin çıkarılmıştır? Sosyal demokrasi, bize millî kalkınma hedeflerinin dışında bir hedef mi göstermektedir? Tasarı hazırlanırken bu madde, özellikle neden çıkarılmıştır? Bunun cevabını Sayın İnönü'den bekliyorum, bu bir.

Gene aynı maddenin (h) bendinde "Bilimsel seminerler, konferanslar, kurslar düzenlemek veya düzenlettirmek," Bunun bir evvelki kanunda paraleli olan fıkra ne diyor? Okuyorum : "Bilim ve teknoloji kavramları hakkında, millî bir şuur yaratılması maksadıyla seminerler, konferanslar, kurslar tertip etmek ve ettirmektir." Burada da görülüyor ki, maddenin başında olduğu gibi, millî bir şuur yaratılması gayesi TÜBİTAK'tan alınmıştır. Yani, bu, evrensellik, küreselllik gibi kavramlar, millî şuurun millî kalkınma hedeflerinin dışında bir hedef midir? Bize bu mu empoze edilmektedir? Bunun da açıklanmasını istiyorum.

Gene bu maddenin (b) bendinde ne görüyoruz? "Şu, şu işleri yopmak... Bilim ve Teknoloji Yüksek Kuruluna sekreterya görevini yapmak," Eski Kanunda da bu var.

Peki, elimizdeki şu kanun tasarısında bilim ve teknoloji yüksek kurulu nerede var? Onu göremiyoruz. Bunun izah edilmesini, açıklanmasını istiyorum.

Bu kurum yani (TÜBİTAK) Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun dışında veya bu Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu başka bir kuruluş da, lütfen, TÜBİTAK bunun sekreteryasını mı yapacak?!.

Size meseleyi bildiğim şekliyle izah etmek istiyorum : Ben, Sanayi ve Teknoloji Komisyonu üyesiyim. Önümüze Bülent Ulusu zamanında, 1983 senesinde çıkarılmış olan bilim ve teknoloji yüksek kurulunun kurulmasına ilişkin bir kanun hükmünde kararnamenin kanunlaşması konusu getirildi. Bu kanun hükmünde kararname, Bülent Ulusu'dan sonra Başbakan olan Turgut Özal zamanında yeni bir kanun hükmünde kararnameyle değiştirilmiştir. 391 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname Bilim ve Teknoloji Kurulunda müzakere edildi. Orada bendeniz söz aldım. Evvela bir alt komisyon teşekkül etti; bu iki kararname neyi içeriyor, bizden ne isteniyor, bunu öğrenelim diye. Sonra tekrar komisyona geldiği zaman, tekrar müzakereler yapıldı ve ben, heyet halinde olan komisyon üyelerine ve sayın başkana dedim ki; "Efendim, gazetelerden okuyoruz, Sayın İnönü'nün beyanatları var; TÜBİTAK Kanunu değiştirilecekmiş, TÜBİTAK Kanunu tasarısı Meclise verilmek üzereymiş. Binaenaleyh, bunun birlikte görüşülmesi lazım gelir."

Niçin bunu söyledim? Çünkü, gene Başbakanlığa bağlı, devletin temel kuruluşlarından birisi olan Devlet Planlama Teşkilatı bu tarzda teşekkül etmiştir de onun için.

Bakınız, Devlet Planlama Teşkilatı Kanununda der ki; "Devlet Planlama Teşkilatı, Yüksek Planlama Kurulu ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığından meydana gelir." Şu halde,

"TÜBİTAK da, aynen Devlet Planlama Teşkilatında olduğu gibi, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu ile TÜBİTAK Başkanlığından veya TÜBİTAK Genel Sekreterliğinden meydana gelir" diye birleştirilmesi lazım. Öyle ise, gelin, bu kanun hükmündeki kararnameyi bu tasarının sevkine kadar bekletelim dedim; fakat "Sayın İnönü acele ediyor; çünkü, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunu toplayacaklar, bu kanun hükmünde kararnamenin çok acele kanunlaşması lazım" dediler ve de benim bu itirazî kaydımı kabul etmediler; Sonra anladık ki, aynı gün TÜBİTAK Kanunu Tasarısı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, ama Sanayi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmemiş. Nereye havale edilmiş? Millî Eğitim Komisyonuna havale edilmiş. İşte, şimdi karşımızda Hükümetin yanında Millî Eğitim Komisyonu var; nerede Sanayi ve Teknoloji Komisyonu? Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu ile ilgili görüşmeler ısrarla Sanayi ve Teknoloji Komisyonunda yapılıyor ve de kanun hükmünde kararnamenin kanunlaşması hakkındaki Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun raporu buraya gelmiyor; ama muahharen gönderilmiş olan tasarı önümüze geliyor.

Burada acayip bir durum var. Demin söylediğim, millî şuur verilmekten kaçınılıyor, millî kalkınma hedeflerinin dışında bir bilim ve teknolojiyle uğraşılıyor, bu Kanun tasarısı Millî Eğitim Komisyonuna gönderiliyor. Çok büyük çelişkiler var. Buradaki meseleleri anlamak için bu konulara eğilmek lazım.

Bunları hatırlatmak üzere söz aldım. Demek ki, bizim bilim ve teknolojimiz Türkiye'nin millî menfaatlarına, millî kalkınma hedeflerine değil, millî bir şuur meydana getirilmesine müteveccih değil, bizim dışımızdaki dünyaya hizmet etmek için -ki, o dünyayı da kimler temsil ediyor bilemiyoruz- bir düzenleme getiriliyor.

İlgili maddede tekrar konuşmak istiyorum. Çünkü, Danışma Kurulunun teşekkülü hakkındaki maddede gene bilemediğimiz birtakım formüllerle bu yüksek kurulun idaresi derpiş edilmiştir.

Hepinizi hürmetle selamlıyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Hatip.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ERDAL İNÖNÜ (İzmir) — Kısa bir cevap vermek istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Başbakan Yardımcısı. (SHP sıralarından alkışlar)

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ERDAL İNÖNÜ (İzmir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biraz evvel konuşan değerli arkadaşımızın millî konusunda bir sorusu oldu, onu hemen cevaplandırmak istiyorum. Aslında iki soru sordular; ikinci soruya kendileri cevap verdiler. "Millî şuurla ilgilenmiyorlar" dediler; ama arkasından "Tasarıyı Millî Eğitim Komisyonuna gönderdiler" dediler. Demek ki, millî şuurla ilgileniyoruz. (RP sıralarından gülüşmeler)

Öbür soruları şu idi : 287 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde şöyle söyleniyor "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu aşağıda belirtilen görevlerini millî kalkınma hedeflerine uygun olarak yerine getirir."

Hükümetin şimdi getirdiği şekilde "Müspet bilimlerde temel ve uygulamalı araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde izlenecek millî politikanın tespitinde hükümete yardımcı olmak" deniyor. Dolayısıyla, politikanın millî olacağı söyleniyor Hükümetin getirdiğinde...

AHMET REMZİ HATİP (Konya) — Hayır söylenmiyor; tasarıda yok efendim...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ERDAL İNÖNÜ (Devamla) — Var; madde 2'nin (b) şıkkına bakarsanız, orada, "İzlenecek millî politikanın tespitinde hükümete yardımcı olmak" diyor. Yani, millî politika var. Tabiî, politikanın millî olması önemli. Millî olan politika... Milletimizin yararına olacak politikanın tespitinde yardımcı olacak. Dolayısıyla, burada unutulan bir şey yok.

Saygılar sunarım, teşekkür ederim. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — 278 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 3. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu aşağıdaki organ ve kuruluşlardan meydana gelir.

a) Bilim Kurulu,
b) Danışma Kurulu,
c) Genel Sekreterlik,
d) Araştırma grupları,
e) Enstitüler, araştırma merkezleri ve benzeri birimler."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — 278 sayılı Kanunun 21.10.1987 tarihli ve 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Bilim Kurulu;

Madde 4. — Bilim Kurulu;

a) Kuruluş

Bilim kurulu, onbir üye ve Genel Sekreterden meydana gelir. Üyelerden beşi temel bilimler, dördü uygulamalı bilimler alanlarında eser, araştırma ve buluşlarıyla tanınmış kişiler arasından; kalan iki üye, sanayide üstün nitelikteki araştırma veya uygulamalarıyla, kendilerini göstermiş kişiler arasından seçilir.

Kurul, kendi üyeleri arasından iki yıl için bir Başkan ve bir Başkanvekili seçer. Başkan ve Başkanvekilinin görev ve yetkileri yönetmelikte belirtilir.

b) Üyelik Süresi

Bilim kurulu üyelik süresi dört yıldır. Açılacak üyelikler için Kurul tarafından gizli oyla ve üye tamsayısının çoğunluğu ile seçim yapılır. İlk iki turda salt çoğunluk sağlanamadığı takdirde, en çok oyu alanlar üye seçilmiş olurlar. Süresi biten üye, ancak bir dönem daha seçilebilir. İstifa veya ölüm gibi sebeplerle boşalan üyelikler için, aynı bilim alanından yukarıdaki esaslara göre yeni üye seçilir. Ancak, bu suretle seçilen üye, yerine seçildiği üyenin süresini tamamlar. Bilim Kurulu üyesi seçimleri, Başbakan tarafından onaylanır ve Resmî Gazete'de yayımlanır.

c) Görevleri

1. Kurumun çalışma ilkelerini tespit etmek ve çalışma programlarını hazırlamak,

2. Merkezler, enstitüler ve diğer birimler kurmak,

3. Araştırma gruplarının yürütme komiteleri üyeleri ve sekreterleri ile merkez başkanları ve enstitü müdürlerini Genel Sekreterin önerisi üzerine seçmek,

4. Tanınmış bilim adamları arasından, Bilim Kurulu içinden veya dışından Genel Sekreteri üye tamsayısının salt çoğunluğu ile seçerek teklif etmek,

5. Kurumun ve Kuruma bağlı organların çalışmalarını izlemek, kalkınma planı ve yıllık programlar doğrultusunda hazırlanacak bütçe ile yıllık ve uzun vadeli çalışma programlarına uygun olarak düzenlenen yönetmelikleri ve faaliyet programlarını onaylamak,

6. Bilim ve teknoloji politikalarının hazırlanmasında yardımcı olmak,

7. Bilim adamı ve araştırmacı yetiştirmek üzere hazırlanan eğitim programlarını onaylamak,

8. Mevzuatla diğer görevleri yapmak."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?..

Buyurun Sayın Adnan Kahveci.

ADNAN KAHVECİ (İstanbul) — Sayın Başkan, birkaç hususa açıklık getirmek istiyorum. Öncelikle, Sayın İnönü, önerdiğimiz değişiklikle ilgili Bilim Kurulunun böyle bir yetkisinin olduğunu beyan etmiş; fakat Hükümetin teklif ettiği ve Millî Eğitim Komisyonunun kabul ettiği metinin 14 üncü maddesinde "İhtira bedelinin yüzde 30 unun ihtira yapana verileceği"ne dair bir hüküm var. Eğer Bilim Kurulunda böyle bir yetki varsa, böyle bir madde niye tasarıya konmuş? Demekki Bilim Kurulunun yetkisi yok ki, böyle bir madde tasarıya konmuş. Dolayısıyla teklif ettiğimiz hususun, Bilim Kurulu tarafından yapılamayacağı görüşü bende daha ağırlık kazandı.

Esas bu madde üzerinde anlatmak istediğim önemli bir konu var. Hükümet bu tasarıyı Meclise gönderirken 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hakkındaki söylediği şeyleri tekrar etmek istiyorum.

Kanun hükmünde kararnamenin gerekçesinde, yapılan bu değişikliğin amacı şu, şu, şudur diye ifade ediyor. Oysa, gerçekte bu değişikliği yapan siyasal iktidarın amacı, kanunda öngörülen seçime dayalı atama yöntemi dolayısıyla yeterince güdümüne alamadığı kurumun karar ve yürütme organlarını görevden uzaklaştırarak, kurumu bilimsel bir kuruluştan çok, ticarî bir işletmeye yaraşır bir örgütlenme modeline göre oluşturacağı yeni yönetime teslim etmek, böylece kurum yönetimini tümüyle güdümüne almaktı diyor; fakat kanun hükmünde kararnameye bakarsanız, 3 üncü maddesinde "yönetim kurulunun nasıl atanacağı" diyor. "Yönetim kurulu, biri başkan, 8'i üye olmak üzere 9 kişiden teşekkül eder ve müşterek kararla atanırlar" diyor. Yani, Cumhurbaşkanının imzası var. Gönderen, "Başbakan Turgut Özal..." O zamanki kararname... Bu ne biçim siyasî güdüme alma bilmiyorum ki... Müşterek kararla atanırlar diyor ve Cumhurbaşkanının imzasını da arıyor...

Kanun hükmünde kararnamenin 5 inci maddesinde 6 ncı maddeye atıf var. "Kurum Başkanı da müşterek kararla atanır" diyor. Yine, Cumhurbaşkanının imzasını istiyor. Bakanlar Kurulu Kararnamesi ve Cumhurbaşkanının imzası. Gelelim bugün kurumu siyasi güdümden kurtarmayı amaçladığını hedefleyen hükümetimizin önerisine. Diyor ki; Bilim kurulu üyesi seçimleri Başbakan tarafından onaylanır ve Resmî Gazetede yayımlanır. Yani, Cumhurbaşkanını tekrar by-pass ediyor... Bu ne biçim siyasî güdümden kurtarmaktır? Bu ne çelişkidir?

Yine, aynı şekilde, "Genel Sekreterlik : Genel Sekreter, Bilim Kurulunun teklifi üzerine, Başbakan tarafından atanır." Daha önceki kanun hükmünde kararnamede, bunların Cumhurbaşkanı tarafından, yani müşterek kararla atanacağı açık bir şekilde belirtiliyor. Beyler bu bir çelişkidir, hem de çok büyük bir çelişkidir. Bu kurumu, siyasal güdümden kurtaracağınızı iddia ediyorsunuz; ama diğer taraftan tam tersine, tam bir siyasal güdümün altına koyuyorsunuz. Bundan dolayı, kurumun büyük ölçüde partizanlaşması tehlikesi mevcuttur.

Arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Kahveci.

Başka söz isteyen?.. Yok.

4 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 5. — 278 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Danışma Kurulu

Madde 5. — Danışma Kurulu;

a) Kuruluş

Danışma Kurulu üyeleri aşağıdaki şekilde tespit edilir;

Millî Savunma, Dışişleri, Maliye ve Gümrük, Millî Eğitim, Bayındırlık ve iskân, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, Orman, Enerji ve Tabiî Kaynaklar, Ulaştırma, Çevre, Sanayi ve Ticaret Bakanlıklarından birer üye, Devlet Planlama Teşkilatından bir üye, Devlet İstatistik Enstitüsünden bir üye, Sayıştay Başkanlığından bir üye, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulundan bir üye, en fazla üyeye sahip işçi ve işveren sendikalarından birer üye, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığından bir üye, üniversitelerden birer üye, Maden Teknik ve Arama Enstitüsünden bir üye, Türkiye Elektrik Kurumundan bir üye, Elektrik İşleri Etüd İdaresinden bir üye, Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan bir üye, Millî Prodüktivite Merkezinden bir üye, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünden bir üye, Karayolları Genel Müdürlüğünden bir üye, Posta, Telefon ve Telgraf (PTT) Genel Müdürlüğünden bir üye, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayii Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığından (KOSGEB) bir üye, Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinden bir üye, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden bir üye, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyinden bir üye, Türk Eczaları Birliği Merkez Heyetinden bir üye, Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyinden bir üye,

Bilim Kurulu, ihtiyaca göre yeni üyelikler ihdas edebilir.

Bilim Kurulu üyeleri Danışma Kuruluna katılır, fakat oy kullanamazlar.

Danışma Kurulu üyeliklerinin süresi iki yıl olup, nitelikleri ve seçimleri yönetmelikle düzenlenir.

b) Görevleri

1. Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun çalışma ilkeleri hakkında tavsiyelerde bulunmak,

2. Faaliyet raporu, bütçe ve çalışma programları hakkında düşünce bildirmek.

c) Çalışma Esasları

Danışma Kurulu, yılda enaz iki defa toplanır. Toplantılara, Bilim Kurulu Başkanı başkanlık eder."

BAŞKAN — 5 inci madde üzerinde söz isteyen?..

Buyurun Sayın Cevat Ayhan.

CEVAT AYHAN (Sakarya) — Muhterem Başkan, muhterem üyeler; burada baştan sona danışma kuruluna üyeler sayılmış, Devlet İstatistik Enstitüsü, Sayıştay, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu ve Ticaret ve Sanayi Odaları da koyulmuş; ancak, esnaf odaları koyulmamış, bunun da buraya ilavesinde fayda vardır, 3,5-4 milyon müteşebbisi temsil eden büyük bir teşkilattır. Bunların da birçok bilimsel problemleri vardır.

Danışma Kurulunun kuruluşundaki maksadı ben şöyle anlıyorum; Yani, PTT ve TEK gibi bu büyük kuruluşların, kendi hizmetlerini yaparken karşılaştırdıkları bilimsel problemleri kurula aktarmak, kurulun çalışmalarını da kendi çalışmalarında bilgi olarak alıp faydalanmaktır. Türkiye Esnaf Odaları Birliğinin de kendi hukukî ismiyle buraya konulmasında fayda vardır.

Arz ederim, teşekkür ederim. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Ahmet Remzi Hatip.

AHMET REMZİ HATİP (Konya) — Değerli Başkan, muhterem üyeler; Sayın İnönü, 2 nci madde hakkındaki sözlerime cevap vermek lütfunda bulundular; bu arada, iki hususa değindiler. Birinci hususa cevap verdiler, ikincisini cevaplandırmadılar. İşte şu anda görüşmekte olduğumuz madde onu ortaya getirmektedir. Görüşmekte olduğumuz madde, pek çok kurumu danışma kurulu üyeliğine getirmiş. Tabiî bu, tadadî bir şey olduğu için -biraz evvel Cevat Ayhan Beyefendinin söylediği gibi- ben de başka şeyler ilave edebilirim, sizler de ilave edebilirsiniz. Bu gibi kurullara tadadî girerseniz hiçbir neticeye varmanız mümkün olamaz. Mesela, Türkiye Ziraat Odaları Birliği niçin burada temsil edilmiyor?!. Demek ki tadatla bir yere varmak mümkün değil. Bugün Türkiye nüfusunun büyük ekseriyeti çiftçilikle meşgul olmaktadır. Bu nüfusu sanayiye çekip azaltmak mümkün olamamıştır.

Demin sorduğum husus ne idi? TÜBİTAK'ın yanında, eski kanun hükmünde kararnamelerin kanunlaşması için, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu kurulmasına dair önümüze bir kanun tasarısı daha gelecek. Bu, komisyonda müzakere edilirken -maddede aynen gördüğümüz gibi- pek çok kurumun temsil edildiğini görüyoruz. Bu Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu şunlardan teşekkül ediyor :

"Başbakanın başkanlığında ilgili Devlet Bakanı, Millî Eğitim, Millî Savunma, Maliye ve Gümrük, Sağlık, Orman, Tarım ve Köyişleri, Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlıkları YÖK Başkanı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı, Hazine Dış Ticaret Müsteşarı, TÜBİTAK Başkanı ile yardımcısı, Türkiye Atom Enerjisi Komisyonu Başkanı, TRT Genel Müdürü, Türkiye Odalar Birliği Başkanı ve YÖK'ün belirleyeceği konu ile ilgili gelişmiş bir üniversitenin seçeceği bir üye."

Burada ikilem var. Mademki Siz, bu işi yapacak, "Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu" diye bir kurul oluşturuyorsunuz, danışma kurulunu da aynı şekilde teşkil ediyorsunuz, o zaman, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunu niye meydana getiriyorsunuz?

"Danışma Kurulu yılda iki defa toplanacak, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu da senede bir defa toplanır" deniyor. Yani, iki defa toplanacak bir kurul için yeniden bir sürü isimler, bir defa toplanacak kurul için, yine bir sürü isim.. aralarındaki fark, o kurumların bakanları veya genel müdürleri, burada da onların temsilcileri yer alıyor. Şimdi buraya açıklık getirmek lazım.

Bu görüştüğümüz tasarıyı, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun Teşkiline Dair Olan Tasarı ile birlikte görüşmezsek bu iş, iki defa görüşülecek bir iştir; Yüce Meclis de bunun için iki defa meşgul edilecektir.

Bir hususu daha arz ederek sözlerimi tamamlayacağım. Eski Kanunda "TÜBİTAK'ın görevleri şunlardır" derken, başlıkta "Millî kalkınma hedeflerine uygun olarak aşağıdaki görevleri yerine getirir" diyor. Bu yeni yasada "Millî kalkınma hedefleri" kelimesi başlıktan çıkarılmış, tali bir madde içerisine -kendilerine teşekkür ederim- "Hükümete millî politikanın tespitinde yardımcı olmak" diyor. Peki; ama bu millî kelimesini kanunun başlığından çıkarıp bir madde içerisinde yer verirseniz, onun ehemmiyetini reddetmiş olursunuz. Mesele bu şekilde tavzihe muhtaç olduğu için, huzurlarınızda bunu da arz ediyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Hatip.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Madde üzerinde verilmiş bir önerge var; okutup işleme koyacağım :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanunun 5 inci maddesi sonuna "Esnaf Odaları Birliği, Ziraat Odaları Birliği" cümlesinin ilavesini arz ederiz.

Cevat Ayhan Sakarya	İsmail Coşar Çankırı	Ömer Faruk Ekinci Ankara
Kemalettin Göktaş Trabzon		Hüseyin Erdal Yozgat

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ URAL KÖKLÜ (Uşak) — Çoğunluğumuz olmadığı için katılamıyoruz efendim.

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) — Kaçar üye öneriyorlar Sayın Başkan?

BAŞKAN — Bir daha bakayım efendim.

Görüşülmekte olan tasarının 5 inci maddesinin sonuna "Esnaflar Birliği, Ziraat Odaları Birliği" cümlesinin ilavesini arz ederiz. deniyor.

Üye belirtilmemiş...

Kaçar üye?..

CEVAT AYHAN (Sakarya) — Zühul oldu; birer üye.

ALİ DİNÇER (Ankara) — Sayın Başkan o kuruluşun ismi "Esnaflar Birliği" değil, "Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu" dur.

BAŞKAN — Evet, yasal ismi o şekilde.

Hükümet katılıyor mu efendim?

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ERDAL İNÖNÜ (İzmir) — Sayın Başkan, Hükümet katılır. Aslında, bilim kurulunun yeni üyelikler ihdas etmeye yetkisi var. Dolayısıyla, arkadaşlarımızın söyledikleri tutanaklara geçerse, aynı maksat sağlanır; ama arkadaşlarımız istiyorsa, Hükümet katılıyor.

BAŞKAN — Yani, kanun tekniği bakımından, sarih olarak yazılmasında yarar var tabiî; ama önergede "Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonundan bir üye, Türkiye Ziraat Odaları Birliğinden bir üye" şeklinde sarih olarak yazılması gerekir.

Hükümetin de katılmasıyla "Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonundan bir üye, Türkiye Ziraat Odaları Birliğinden bir üye" ibaresi eklendi. Tabiî, "Türkiye Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Komitesinden bir üye" denildikten sonra bu ibare eklenmiş olacaktır. Yani, maddenin (a) bendinin ikinci paragrafının sonuna eklenecektir.

Önergeyi, bu şekliyle oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi kabul edilen önergeyle birlikte oylarınıza sunuyyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum :

MADDE 6. — 278 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Genel Sekreterlik

Madde 6. — Genel Sekreterlik;

a) Kuruluşu

Genel Sekreterlik, Genel Sekreter, Genel Sekreter yardımcıları ve yeterli sayıda personelden meydana gelir.

Genel Sekreterlik personeli, Genel Sekreter tarafından atanır. Atama yetkisi, Bilim Kurulunun uygun görüşü üzerine devredilebilir.

b) Genel Sekreterliğin Görevleri

Genel Sekreterlik, Kurumun yürütme organıdır. Bilim Kurulunca ve yürütme komitelerince verilen kararların uygulanması için gerekli tedbirleri alır. Kurumun çalışmalarını sağlayacak her türlü yönetmelik tasarılarını hazırlar, bütçe hazırlıklarını yapar. Programların ve bütçenin uygulanmasından Bilim Kuruluna bilgi verir. Bilim Kurulu ile Kurumun diğer birimleri arasında bağlantıyı sağlar.

Genel Sekreter, Kurumun her türlü yönetim hizmetlerinin yapılması ve ihtiyaçlarının giderilmesinden sorumludur.

c) Genel Sekreter

Genel Sekreter, Bilim Kurulunun teklifi üzerine Başbakan tarafından atanır. Genel Sekretere yardımcı olmak üzere, Bilim Kurulunca belirlenen sayıda Genel Sekreter yardımcısı bulunur. Genel Sekreter yardımcıları, Genel Sekreterin teklifi üzerine Bilim Kurulu tarafından atanır.

Genel Sekreter ve Genel Sekreter yardımcılarının, Devlet memuriyetine atanabilme genel şartlarını taşımaları, ayrıca Kurumun görevlerini yürütecek nitelikte olmaları gerekir.

Genel Sekreter ve yardımcılarının nitelikleri, görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikle düzenlenir."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 7. — 278 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Araştırma Grupları

Madde 7. — Araştırma grupları;

Araştırma grupları, alanlarındaki bilimsel ve teknik faaliyetlerin programlandığı, yönlendirilip yönetildiği organlardır.

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, aşağıdaki grupları içine alır;

a) Temel bilimler (Matematik, fizik, kimya, biyoloji, yer ve uzay bilimleri ve alt bilimleri),

b) Mühendislik,

c) Tıp,

d) Veterinerlik ve hayvancılık,

e) Tarım ve ormancılık,

f) Çevre ve deniz bilimleri,

g) Bilim adamı yetiştirme,

Bilim Kurulu, gerektiğinde yeni araştırma grupları kurabilir ve mevcut grupları ayrı gruplar şeklinde oluşturabilir."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 8. — 278 sayılı Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 8. — Araştırma grupları; beş kişilik yürütme komitesi, yürütme komitesi sekreteriği, Enstitüler ve diğer birimlerden meydana gelir.

Yürütme Komitesi üyeleri ve sekreteri, grubun çalışma alanında yetkili kişiler arasından Bilim Kurulunca seçilir.

Bunların çalışma süre ve şartları Bilim Kurulunca belirlenir. Yürütme komiteleri, araştırma projelerini inceler veya inceletir, kabul veya reddeder. Bilim Kurulu tarafından incelenmesi istenen konular hakkında görüş bildirir. Enstitülerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesini, bağımsız araştırıcıların atamalarını Bilim Kuruluna teklif eder. Yürütme Komitelerinin emrinde devamlı veya geçici olarak yerli veya yabancı danışmanlar görevlendirilebilir.

Yürütme Komiteleri, merkezler, enstitüler ve diğer birimlerin çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 uncu maddeyi okutuyorum :

MADDE 9. — 278 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 9. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun gelir kaynakları şunlardır :

a) Her yıl Başbakanlık bütçesine konulacak ödenek,

b) Kuruma yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler,

c) Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığında alınacak olan paralar (Bu ücretlerin bağlı olacağı esaslar bir yönetmelikle belirlenir).

d) Yayın gelirleri,

e) Kuruma ait taşınır veya taşınmaz malların gelirleri,

f) Danışma hizmeti karşılığı elde edilecek gelirler.

Bu gelirlerden hesap yılı sonuna kadar harcanmayan paralar, Kurumun ertesi yıl gelir hesabına aktarılır."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10 uncu maddeyi okutuyorum :

MADDE 10. — 278 sayılı Kanunun 21.10.1987 tarihli ve 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Madde 16. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunda Bilim Kurulu üyeliği, Yürütme Komitesi üyeliği ve Sekreterlik görevleri bir kişide birleşemez."

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

10 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 11. — 278 sayılı Kanunun 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 17. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun Genel Sekreteri, danışmanları, araştırmacıları, yöneticileri ve her türlü personeli özel hukuk hükümlerine bağlı olup, bu kişiler hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 233 ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ve bunların ek ve değişiklikleri uygullanmaz.

Kurum, ihtiyaca uygun kuruluş ve kadro statülerinin düzenlenmesinde serbestir."

BAŞKAN — 11 inci madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 12. — 278 sayılı Kanunun 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 18. — Bilim Kurulu üyeleriyle Yürütme Komiteleri üyelerine verilecek huzur hakları ve ücretleri, kurumlarındaki her türlü hakları saklı kalmak kaydıyla Bilim Kurulunun teklifi üzerine Başbakan tarafından belirlenir."

BAŞKAN — 12 nci madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 13. — 278 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 19. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu anlaşmalı araştırıcı ve danışman çalıştırabilir. Sürekli veya anlaşmalı araştırıcılar ve danışmanlar yabancılar arasından da seçilebilir.

Anlaşmalı araştırıcılar ve danışmanlar üniversitelerde, genel ve katma bütçeli dairelerle özel idare ve belediyelerde ve kamu iktisadî teşebbüslerinde çalışan personel arasından da seçilebilirler. Bu şekilde seçilen personelin esas görevlerine ait bütün hakları saklı kalır ve her türlü tazminatlarına halel gelmez. Bunların hangi görevlerde çalıştırılacakları ve verilecek ücretler Bilim Kurulunca tespit olunur. Bunlar hakkında 1475 sayılı İş Kanunu hükümleri uygulanmaz."

BAŞKAN — 13 üncü madde üzerinde söz isteyen?..

Sayın Cevat Ayhan, buyurun.

CEVAT AYHAN (Sakarya) — Muhterem Başkan, muhterem üyeler; bu madde, yabancı uzman istihdamına imkân getirmiş olması itibariyle fevkalade faydalıdır.

Burada şunu hatırlatmak istiyorum : Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinin dağılması neticesinde, orada, bilhassa nükleer enerji ve diğer bilimsel programlarda yetişmiş fevkalade yetenekli uzmanlar var. Bunların bir kısmı da oradaki Müslüman halklara mensupturlar; diğer kavimlere de mensup olabilirler. Bu uzmanların üçüncü dünya ülkelerine dağılmasını önlemek için, Almanya ve Amerika yani Batı ülkeleri, müşterek bir proje çerçevesinde, bunları Batı'da istihdam etmeye çalışıyorlar. Bu ülkeler, bilhassa nükleer enerji ve silah sahasındaki uzmanların üçüncü dünya ülkelerinin hizmetine geçip, o ülkelerde, Batı'nın kontrol edemeyeceği birtakım gelişmelere ve projelere hizmet etmemeleri için bu uzmanları istihdam etmeye çalışıyorlar.

Umut ederim ki, TÜBİTAK bu maddeye göre, bu ülkelerde iş sıkıntısıyla karşılaşmış olan çok değerli uzmanları -belli sahalarda Türkiye'ye getirip istihdam edilmesinde teşebbüse geçecek ve netice alacaktır. Bu, ülkemizde temel bilimlerin gelişmesinde olduğu kadar, üretime ve endüstriye dönük birtakım sahalarda da fevkalade yetenekli uzmanların, Batı'dan olduğu gibi, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinden de Türkiye'ye transferine imkân verecektir.

Bunu hatırlatmak istedim, hürmetlerimi arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Ayhan.

13 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 14. — 278 sayılı Kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 21. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunca bizzat yönetilen projelerin gerçekleştirilmesi sonucunda bir ihtira meydana geldiği takdirde, bu ihtira Kuruma ait olur. Ancak, Kurumun bu ihtiradan dolayı usulüne uygun olarak istihsal edeceği patentini satmak yahut kiralamak suretiyle elde edeceği satış bedeli veya kiranın en az % 30'u ihtira yapana verilir. Bir özel veya kamu kuruluşunun desteği ile Kurumda ele alınacak projelerden kaynaklanan patent hakkı, o kuruluşa aittir. Geri kalan haklar, yönetmelikler ve anlaşmalar ile belirlenir.

BAŞKAN — 14 üncü madde üzerinde söz isteyen sayın üye?. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 15. — 278 sayılı Kanunda ve çeşitli mevzuatta geçen "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Yönetim Kurulu" ve "Yönetim Kurulu" deyimleri, "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Bilim Kurulu" ve "Bilim Kurulu"; "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Başkanı" veya "Başkan" deyimleri, "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Genel Sekreteri" ve "Genel Sekreter" olarak değiştirilmiştir.

BAŞKAN — 15 inci madde üzerinde söz isteyen üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16 ncı maddeyi okutuyorum :

MADDE 16. — 278 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1. — Türkiye Bilimsel ve Teknik araştırma Kurumunca sağlanan tüm burslardan doğan zorunlu hizmet yükümlülükleri, yükümlünün istemi, Türkiye Bilimsel Teknik Araştırma Kurumunun talebi ve yükümlünün bağlı olduğu Bakanın onayı ile Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumuna devredilebilir."

BAŞKAN — 16 ncı madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 17. — 21.10.1987 tarihli ve 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN — 17 nci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde 1'i okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 1. — Bilim Kurulu, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 ay içinde kurulur.

BAŞKAN — Geçici 1 inci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 2'yi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun 4 üncü maddesinde öngörülen Bilim Kurulunun ilk kuruluşu aşağıdaki şekilde yapılır.

Başbakan, bir defaya mahsus olmak üzere, bu Kanunun 4 üncü maddesinde yeralan niteliklere uygun kişiler arasından beş üye seçer. Bilim Kurulunun diğer üyeleri, aynı nitelikleri taşımak şartı ile Başbakan tarafından seçilen üyelerce gizli oyla seçilir.

Bu maddeye göre yapılacak Bilim Kurulu üyesi seçimleri hakkında, bu Kanunun 4 üncü maddesi hükümleri uygulanır."

BAŞKAN — Geçici 2 nci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 3'ü okutuyoyrum :

GEÇİCİ MADDE 3. — Bilim Kurulunun ilk kuruluşunu takip eden ikinci yıl sonunda, bir defaya mahsus olmak üzere ad çekme yolu ile ayrılacak beş üyenin yerine, kurulun geri kalan üyeleri tarafından yeniden beş üye seçilir.

BAŞKAN — Geçici 3 üncü madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 4'ü okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu Kanunun yayımı tarihinde görev başında bulunan Yönetim Kurulu üyeleri ve Kurum Başkanının görevleri, Bilim Kurulunun kurulması ile sona erer."

BAŞKAN — Geçici 4 üncü madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici Madde 5'i okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu Kanunun öngördüğü yönetmelikler altı ay içinde yürürlüğe konulur. Yeni yönetmelikler çıkarılıncaya kadar, mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

BAŞKAN — Geçici 5 inci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 18. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 18 inci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19 uncu maddeyi okutuyorum :

MADDE 19. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

19 uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilmiş olan önergeler doğrultusunda, tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarı Kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır; Bilim Kurulumuza ve Bilim dünyamıza hayırlı ve uğurlu olsun efendim.

V. — ÖNERİLER (Devam)

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ (Devam)

2. — 115 sıra sayılı kanun tasarısının gündemdeki sırasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi

BAŞKAN — Danışma Kurulunun bir önerisi vardır; okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu Önerisi

No : 41 2.7.1992

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 6 ncı sırasında yer alan 115 sıra sayılı Kanunun, bu kısmın 5 inci sırasına alınmasının, Genel Kurulun onayına sunulması Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

Hüsamettin Cindoruk
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Güneş Müftüoğlu DYP Grup Başkanvekili	Ülkü Güney ANAP Grup Başkanvekili
Aydın Güven Gürkan SHP Grup Başkanvekili	Oğuzhan Asiltürk RP Grup Başkanvekili

BAŞKAN — Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

VI. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

4. — Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/408) (S. Sayısı: 146) (1)

(1) *146 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.*

BAŞKAN — Bu sabah alınan karar gereğince, Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporlarının görüşmelerine başlıyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini almışlardır.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım : Komisyon raporunun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen?..

ANAP Grubu adına, Sayın Ercüment Konukman; buyurun efendim.

ANAP GRUBU ADINA RECEP ERCÜMENT KONUKMAN (İstanbul) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte bulunan 146 sıra sayılı, Ahıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı üzerinde ANAP Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere huzurlarınızdayım; hepinize saygılar sunarım.

Sovyetlerde dağınık halde yaşayan, yurtları ve toprakları ellerinden alınmış bulunan Ahıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Tasarıyı tümüyle destekliyoruz. Anadolu'dan, çeşitli sebeplerle, Gürcistan'ın Ahıska bölgesine göçen bu Türk kardeşlerimizin, sembolik de olsa, bir kısmının asıl vatanlarına getirilmesi çalışmaları 1990 yılında, bizim İktidarımız zamanında başlamıştır; ancak, Sovyetler Birliğinin henüz dağılmamış olması ve Türk cumhuriyetlerinin tam bağımsızlığa kavuşmamış bulunmaları ve de Sovyetler Birliği ile bir göç antlaşmasının o günlerde söz konusu olamayacağı sebebiyle bu göç olayını gerçekleştiremedik. Şimdi, Koalisyon Hükümetinin bu sorunları çözdüğünü görüyoruz ve Ahıska Türklerinin yurdumuza getirilmesi için gayret sarf ettikleri için kendilerini kutluyoruz.

Ancak, tasarının başında bulunan "Mesket" ifadesinin çıkarılmasını teklif ediyorum; çünkü, bu Ahıska Türkleri, yüzyıllar önce Osmanlı zamanında Kayseri'den, Kars'tan Iğdır'dan ve Anadolu'nun diğer bölgelerinden Ahıska bölgesine yerleştirilen Türklerdir. "Mesket" lafı Stalin zamanında, bilhassa Sovyetler tarafından uydurulmuş olan ve Türk adını silmeye yarayan bir uydurma laftır. "Ahıska Türkleri" lafzı kanun tasarısının başında geçerse çok daha uygun olur diye düşünüyoruz; bu bakımdan da, müşterek bir önerge vermiş bulunuyoruz.

Şüphesiz, millî sınırlarımız dışında kalan Türklerin bulundukları bölgelerde muhafaza edilmeleri, kültürlerini ve varlıklarını bu topraklarda sürdürmeleri idealdir ve bu, millî hedefimizdir. Ancak, Ahıska Türkleri gibi, Rusya'nın çeşitli bölgelerine sürülmüş; Azerbaycan'da, Özbekistan'da ve Kazakistan'da çok ağır şartlarda yaşam savaşı vermiş olan, yurtlarından kovulmuş ve toppraksız olan Türk varlıklarının, yani Anadolu Türklüğünün yaşamlarının bir parçası olan bu insanların tek dayanağı, Türkiye Cumhuriyeti devletidir.

Ahıska Türklerinin bir sistem dahilinde Türkiye'ye peyderpey getirilmesinde sayısız faydalar vardır. Çünkü, güç durumda kalan, toprakları ellerinden alınmış olan Türk toplulukların, semboluk de olsa, Türkiye'ye getirilmeleri, Türk dünyası için, Türkiye'nin büyük bir prestiji haline gelecektir.

Muhterem milletvekilleri, 1578 tarihinde Kafkasya'nın Ahıska bölgesi Osmanlılar tarafından alınmıştı. Bölgenin stratejik önemi sebebiyle de buraya Anadolu'dan çok sayıda Türk nüfus yerleştirilmişti. Dolayısıyla, şimdi bu bölgede Türk nüfusunun fazla olmasının sebebi, Anadoludan gelen gerçek Türk göçmenleriydi. O zaman da Çıldır Eyaleti içerisinde Ahıska bir büyük bölgeydi. 250 yıl Osmanlı toprağı olan Ahıska'da yaşayan Türkler, bu 250 yıllık zaman zarfında ve 70 yıllık komünizm mezalimi altında dahi, dillerini, dinlerini, kültürlerini ve yaşam

biçimlerini hiçbir zaman değiştirmemişler ve Türk kalabilmenin, kendilerine Türk diyebilmenin erdemini daima yaşamışlardır. 1828'de Ahıska bölgesinin Ruslar tarafından işgal edilmesinden sonra, bunlar yavaş yavaş Türkiye'ye doğru göçe zorlanmışlar; "93-Harbi" diye bildiğimiz 1877-1878 Türk-Rus Harbi esnasında, Anadolu'ya büyük bir kısmı göç etmiştir. Böylece, şu anda Ahıska Türkleri diye bilinen Ahıska bölgesindeki Türklerin çok yakın akrabaları, bugün Kars'ta, Ardahan'da, Erzurum'un kenarlarında, Kayseri'de ve güneydoğu bölgelerimizde yaşamaktadırlar.

1918'de Batum'da düzenlenen bir konferansta, Ahıska, Türkiye'ye iade edilmiştir; ancak, Mondros Mütarekesiyle Gürcistan'ın sınırları içerisinde kalmıştır ve böylece, parçalanmış aileler ortaya çıkmıştır.

Anadolu Türklüğünün ayrılmaz bir parçası olan Ahıska Türklerinin varlığı, Stalin devrinde, Türkiye ile ilişkileri sebebiyle bir tehdit unsuru olarak görülmüş ve böylece, yurtlarından, ta Özbekistan'a, Kazakistan'a ve Rusya'nın içlerine kadar sürülmüşlerdir. Bu sürgün olayı 1944'ten 1956 yılına kadar sürmüştür; bunlar, askerî kamplarda iskân edilmişlerdir, çeşitli mezalime tabi tutulmuşlardır; ama, Stalin devrinden sonra, Ahıska Türkleri, yavaş yavaş yurtlarına dönme çabaları vermişlerdir. Kısmen Azerbaycan'a dönen, kısmen de Özbekistan ve Kazakistan'da kalan bu sovdaşlarımızın 1989 yılında Özbekistan'da çok büyük bir katliama tabi tutulduklarını görüyoruz. Aşağı yukarı 250-300 kadar Ahıska Türkü, Özbeklerin, o zaman hâlâ, Türklük şuurunun var olmasından, gelişmemesinden kaynaklanan bir düşünceyle Türk kardeşlerine karşı bir katliam uygulaması büyük bir faciayı doğurmuştur. O zamandan beri de Türk hükümetleri, yurtlarından zorla atılmış olan bu Anadolu Türklerini, Ahıska Türklerini Türkiye'ye -sembolik de olsa- getirebilme gayretleri içerisine girmişlerdir. Biz, Hükümetin bu gayretlerini destekliyoruz ve şükranla yad ediyoruz. Ancak, tasarı hakkında da birtakım temenniler ortaya koymaya çalışıyoruz.

Tasarının 1 inci maddesinde, iskânla ilgili hüküm getirilirken, serbest ve iskânlı göçmen olarak bu soydaşlarımızın kabul edileceği ifade edilmiştir. Bundan evvelki göç olaylarında, Bulgaristan'dan gelenler için de, Afganistan'dan gelenler için de bu tabir kanuna geçmiştir. Yalnız burada farklı bir durum vardır : Tasarının 2 nci ve 3 üncü maddelerinde, Hükümet, sayılarını, miktarlarını ve zamanlarını kendisi saklı tutmak kaydıyla, bu göç olayını gerçekleştirecektir; yani, Hükümet, belki de 100 - 150 aileyi bir yıl içerisinde alacak, yerleştirecek, onları ev bark sahibi yapacak, sonra, sembolik olarak, ikinci yıl bir miktar daha almayı tasarlayacaktır. Burada, devletin imkânları mutlaka bu göçmenlerin üzerinde temerküz edecektir. Maddedeki "serbest göçmen" ifadesi bizce yersizdir; bunun çıkarılmasında fayda vardır. "İskânlı göçmen" zaten devlet himayesinde gelmiş, yerleştirilmiş göçmen manasına gelir.

Yine tasarının 5 inci maddesinde, "Bu göçmenlerin iskânlarında kullanılmak üzere maddî imkânlar Kızılay vasıtasıyla ödenir" lafzı vardır. Zaten Kızılay bu çeşit durumlarda, afetlerde, iskânlarda veya göçlerde kendine düşen vazifeyi yapıyor. Burada, daha önce Bulgaristan göçmenleri için oluşan deneyimlerimizden de istifade ederek, Hükümetimize Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonunun bir maddesini değiştirerek, bu göçmenler için de maddî imkân sağlamalarını tavsiye ederiz. Böylece bir rahatlık sağlarlar.

Yine bir başka tavsiyemiz de, bu parçalanmış aileleri birleştirmek açısından, sosyal yapılar ve güvenlik mülahazalarıyla bu göçmenlerimizin -gelecek olanların- Kars-Ardahan bölgesine, Şanlıurfa'nın Ceylanpınar bölgesine ve Hatay civarlarına yerleştirilmesinde fayda olacağını ifade etmek istiyoruz.

Tasarının bir diğer maddesinde, çok önemli ve faydalı bir teklif getirilmiştir; Türkiye'ye gelmek istemeyen Ahıska Türkleri de vardır, doğrudur, bunlar kendi yurtlarına dönmek istemektedirler. O kalanlardan da Türkiye'ye gelenlerden de çeşitli yollarla istifade edilebilir. Çifte vatandaşlık yoluyla, bu istifadeleri sağlamak imkânına Hükümet gitmiştir çok başarılıdır, çok münasiptir; çünkü, bu soydaşlarımız, orada bütün imkânsızlıklarına rağmen, çok yüksek tahsil yapmışlardır. İçlerinde atom fiziği uzmanları vardır, doktorlar vardır, petrol mühendisleri vardır, avukatlar vardır ve bunlar Rusya, Özbekçe, Tatarca, Kırgızca dillerini ve Türkceyi, Anadolu lehçesiyle, çok iyi bilmektedirler. O halde, Türkiye'ye ister gelsinler, ister orada olsunlar, çifte vatandaş oldukları takdirde, Türkiye lehine bir kültür ve ekonomi elçisi olarak kullanılabilirler. İşadamlarının yanına takabilirsiniz, devlet adamlarıyla beraber götürebilirsiniz, tercüman olarak kullanabilirsiniz ve her türlü özveriyi yapabilecek sadık insanlar olarak bu soydaşlarımızı kullanabilirsiniz.

Sözlerimi burada bitirirken, bu kanun tasarısına müspet oy vereceğimizi ifade ediyorum. Hayırlı ve uğurlu olması temennisiyle saygılarımı sunarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Konukman.

KÂZIM ATAOĞLU (Bingöl) — Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN — Refah Partisi Grubu adına, Sayın Kâzım Ataoğlu; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

RP GRUBU ADINA KÂZIM ATAOĞLU (Bingöl) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Refah Partisinin, Ahıska Türkleri Kanun Tasarısıyla ilgili görüşlerini belirtmek üzere huzurlarınızda bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlarım.

Bilindiği gibi, Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla, önümüze geniş bir Müslüman - Türk kitlesi çıkmış ve Türkiye, halkı ve devletiyle dikkatlerini bu topluluğa yöneltmiştir. Eski Sovyetler Birliği coğrafyası üzerinde bağımsızlık mücadelesi veren 6 Türk Cumhireyeti yanında, bu coğrafyaya dağılmış ve şu anda hiçbir özerk bölgeye sahip olmadan yaşayan Müslüman-Türk toplulukları da mevcuttur. İşte, bu topluluklardan biri, Osmanlı İmparatorluğunun nüfus politikası çerçevesinde Kafkasya'nın çeşitli bölgelerine yerleştirilmiş Ahıska Türkleridir. Ünlü komünist diktatör Stalin tarafından, yaşadıkları bölgelerden Orta Asya içlerine sürgüne gönderilen bu insanlar, son olarak, Fergana'da KGB'nin kışkırtmasıyla meydana gelen olaylarda büyük ölçüde katledilmişlerdir. Daha sonra, bunların önemli bir bölümü Azerbaycan'a gelip yerleşmiştir. Fergana'da kanlı olayların patlak vermesinden sonra, Ahıska Türklerinin temsilcileri Türkiye'yi ziyaret etmişler ve Türkiye'nin kendilerine sahip çıkmasını istemişlerdir.

Biz, Türkiye dışındaki, hangi etnik kökene mensup olursa olsun, zulme maruz kalmış ve evlerinden yurtlarından uzaklaştırılmış insanlara yardım etmiş ve onlara her zaman kucağımızı açmışızdır; buna tarihimiz de şahittir.

Yalnız, burada bir iki hususu Yüce Meclisin dikkat ve takdirlerine arz etmek istiyorum :

Doğu ve Batı blokları arasındaki soğuk savaş, ABD ve Rusya'nın yakınlaşmasıyla sona ermiştir. Silahsızlanma ve barış çığlıkları arasında başlayan yeni dünya düzeni, bir anda dünyayı ve özellikle bölgemizi kana bulamıştır. Birinci ve İkinci Dünya Savaşları sonrası yapılan anlaşmalar ve bu anlaşmalara bağlı siyasî ve coğrafî düzen ve sınırlar yeniden değiştirilmiştir; Alman İmparatorluğu, Japon İmparatorluğu ve Çarlık Rusyası böylece yeniden oluşturulmuştur. Nitekim, şimdi de bir yandan yeni dünya düzenine ait -başta Doğu Avrupa, Kafkasya ve

Anadolu olmak üzere- haritalar CIA tarafından çizilmekte, bir yandan da Ortadoks ve Katolik dünyasının patronları tarafından bu haritalar, insanlığın ve özellikle de Müslümanlığın kan ve gözyaşı pahasına yeniden oluşturulmaktadır. Oluşturulmaya çalışılan bu yeni dünya düzeni, içinde Osmanlısı bulunmayan, Birinci Dünya Savaşı öncesinin eski dünyü düzeninden başka bir şey değildir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Körfez Savaşını müteakip, bütünüyle Ortadoğu'yu ve nihayet ülkemizi de zor durumda bırakan gelişmeler, Bulgaristan'daki dindaş ve soydaşlarımıza uygulanan vahşi tehcir politikası, Yunanistan'daki aynı boyutlu zulümler, Karabağ ve Nahcivan'daki Ermeni tehcir ve katliam politikalarının arkasındaki güç ve gerçekler ve nihayet, bosna-Hersek'teki, bugün hâlâ devam eden, tarihin en korkunç tehcir ve soykırım pyolitikaları bir bütünlük içinde değerlendirilirse, yeni dünya düzeninin, ülkemiz açısından ne anlama geldiği daha iyi anlaşılır kanaatindeyim.

Osmanlının siyasî, hukukî ve tabiî varisi olarak görülen Türkiye'den, bütün dünyada, başı sıkışan soydaş ve dindaşlarımız tam bir Osmanlı alakası beklemektedirler ve bunda da bir ölçüde haklıdırlar. Ancak, "Kendi muhtacı himmet bir dede, nerede kaldı gayrıya himmet ede" diye meşhur bir darbımeselimiz vardır; şu anda, Türkiye, mevcut imkân ve şartlarla, kendi dahilî siyasî iktisadî ve etnik problemlerinin üstesinden gelmek hususunda büyük sıkıntılar çekmektedir.

Birinci Dünya Savaşı sonrası Yunan stratejik çemberi içine sıkışmış, fevkalade gayri tabiî ve gayri insanî sınırlar içinde, o günkü zor şartlarda ecdadımızın kan ve canlarıyla meydana getirilmiş bu ülke, yetmiş yıldır kendi gayretleriyle birlikte, klasik Doğu-Batı dengeleri üzerine oturtulmuş bulunmaktadır.

Şimdi, yeni dünya düzeni, başta siyasî ve coğrafî sınırlar olmak üzere, bütün denge ve düzenleri altüst etmiştir. Hal böyleyken, önce Bulgarisitan'dan, sonra Kuzey Irak'tan yüzbinlerce göçmene kapısını açmış bir Türkiye, dünyanın hemen her yerinden kendisine yönelik bu göçmen dalgalarını ve buna yönelik talepleri karşılayabilecek midir? Yeni dünya düzeninin, sözde barışçı rüzgârlarının evlerinden ve yurtlarından fırlatarak savurduğu, mevcut yola çıkmış muhacirlere, dünyanın çeşitli yerlerinden yeni göçmen rüzgârlarına davetiye çıkaran bu politikalar doğru mudur? Müslümanların Bosna-Hersek'ten çıkarılmasına şu anda da devam edilmektedir, 1,5 milyonu aşkın muhacir dalgası, Türkiye'ye bu politikalar sonucu yönelmeyecek midir? Sancak ve Kosova bölgesi de boşalmaktadır.

Uzakdoğu ve Çin'de henüz bir kıpırdama olmamakla beraber, yeni dünya düzeninin Ortodoks ve Katolik patronların belki de tarihte ilk defa birbirlerine bu kadar yaklaştıkları ve İslam âlemine karşı tam bir Haçlı ruhuyla anlaştıkları, üstelik de tarihin en korkunç, yıkıcı ve yok edici gücüne sahip oldukları 2000'li yılların insanlık için bu acı dolu günlerinde, ne acı ve ne yazıktır ki, bu gücü dengeleyecek yeni bir oluşum da ufukta gözükmemektedir. Böyle bir denge unsurunu, ancak, Osmanlının vârisi bulunan Türkiye Devleti ve Milletinin oluşturma, şans, tecrübe ve tarihî birikimi vardır. Hiç şüphe yok ki, bu tarihi, şerefli ve büyük fonksiyon, bir sevki tabiî halinde Türkiye'den beklenmektedir. Ancak, ne Mecliste ne kamuoyunda ne de iktidarda buna dair hiçbir ciddî hazırlık ve belirti gözükmemektedir.

Bütün kanallarında, ahlaksızlığın, insanlık tarihi boyunca görülmemiş boyutlarda neşredildiği ve Hıristiyanlık propagandasının fevkalade yoğunlaştığı televizyon; her ne hikmetse,

milletimizi başta Kafkaslar ve Ortadoğu konusunda olmak üzere, siyasî, kültürel ve etnik bağlarımız olan dış dünyayla ilgili aydınlatmak, doğru bilgilendirmek, doğru kamuoyu oluşturmak ve buna paralel olarak da doğru politikalar üretme konusunda hiçbir ciddî gayret göstermemektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, her şeyden önce, yukarıda arz ettiğim gibi, yeni dünya düzeni denilen ve "liberal" kelimesinin sadece siyasî manada, komünist ve kapitalist, Doğu ve Batı bloku uzlaşmasını ifade ettiği ve içinde sadece Osmanlının yer almamasına patronlarının karar verdiği, yeniden ve sunî olarak oluşturulan eski dünya içinde, Türkiye, kendi yerini yeni düzenini, ana hedeflerini ve politikalarını belirlemeden bir yere varamaz.

Şunu kesinlikle ifade ediyoruz ki, biz, başta Müslüman soydaşlarımız olmak üzere, hangi din ve ırka mensup olursa olsun, mağdur, mazlum ve muhtaç muhacirlere ve genelde insanlara kapımızı ve kucağımızı açmaya hazırız. Bunun aksi, dinimize, tarihimize, geleneğimize ve şanımıza sığmaz. Ancak, özellikle bize yönelik olarak soykırım, baskı, tehcir ve katliamlarla vatanlarından edilen göçmenleri Türkiye'ye almak, hem onlar hem de bizim için bir çare midir? Doğru mudur?..

Konunun, geçmişten geleceğe uzanan siyasî, hukukî, ahlakî ve insanî boyutları vardır. Bizim kanaatimize göre, başta Bulgaristan'dan ve Kuzey Irak'tan gelen göçmenler olmak üzere, bundan sonra da gelmesi muhtemel olanlara yönelik genel politika, onları bulundukları yerde muhafazaya ve her türlü haklarının temin edilmiş olmasına yönelik olmalıdır. Ancak, katliamlardan kaçan bu insanların özellikle kadın, çocuk ve yaşlıları, elbette geçici olarak alınmalı ve zaman içinde ev ve yurtlarına dönmelerine yönelik gerekli devlet politikaları da oluşturulmalıdır.

Bu politika çerçevesinde, hem onlar hem de bizim için doğru olan, Ahıska Türklerinin kendi bulundukları yerlerde her türlü azınlık haklarından faydalandırılmak suretiyle muhafaza edilmeleridir.

Gerek Kafkaslar'da ve gerekse Balkanlar'da yaşayan, bulundukları ülkelerde azınlık durumunda bulunan soydaş ve dindaşlarımızın bulundukları yerlerde muhafaza edilmeleri, tarihî süreç bakımından da fevkalade önemlidir. Türkiye, kendisine yönelik göçmen dalgalarına yapacağı maddî, manevî ve siyasî yardımı ve buna harcayacağı imkânları önceden ve tedbirli olarak, onların bulundukları yerlerden kovulmamalarına harcasa, her bakımdan çok daha isabetli davranmış olur kanaatindeyim.

Nitekim, Ahıska Türkleri, başta Azerbaycan olmak üzere, diğer Türk cumhuriyetlerine dağılmış vaziyettedirler. Ahıska Türklerine harcamayı göze aldığımız maddî imkân, zamanında Azerbaycan'a ulaştırılabilmiş ve birtakım özel politikalarla desteklenebilmiş olsaydı, bir kısım Ahıska Türkleri, bir kere daha Karabağ'da tehcire ve katliamlara maruz kalmaz, evlerinden ve yurtlarından olmazlardı. Bu bakımdan, Karabağ'ı göz göre göre Ermenilere terk eden, binlerce Azerinin katline seyirci kalan böyle bir dış politika yanlıştır kanaatindeyiz.

Baştan beri serdettiğimiz görüşler doğrultusunda, Türkiye, değişen dünya düzeni içinde, Başta Lozan Antlaşması olmak üzere, bugün için hemen hemen hiçbir değeri kalmamış siyasî şablonlarını ve klasik politikalarını süratle gözden geçirmek ve her şeyden önce siyasî literatürünü yenilemek ve bu yeni düzen ve yeni politikalar doğrultusunda Ahıska Türkleri ve benzeri problemlere, doğru teşhis koyup, doğru çareler bulmak mecburiyetindedir. Olayları, birer nokta

olayı olarak değerlendirmek yerine, ne anlama geldiği, patronlarınca uygulatılınca malum olan yeni dünya düzeni içinde, bütünün bir parçası olarak değerlendirmek, en isabetli yol olsa gerektir.

Yukarıda arz etmeye çalıştığım sebeplerle, dış dünyadaki soydaş ve dindaşlarımızla ilgili politikaların günübirlik olduğunu devlet ve milletimizin geleceği bakımından fevkalade mahzurlar doğurabileceğini özellikle belirtiyor, Anayasa değişikliğinin, yeni dünya düzeni içinde, yeni ve büyük Türkiye'yi oluşturacak temel iç ve dış politikaları geliştirecek tarzda, bir an önce gerçekleştirilmesini temenni ediyor, Ahıska Türkleri ile ilgili bu tasarıya, ikazlarımızın ışığında "evet" diyeceğimizi belirterek, Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (RP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Kâzım Ataoğlu.

DYP Grubu adına, Sayın Mahmut Öztürk; buyurun.

DYP GRUBU ADINA MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri; başlığı "Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı" olan; ama, bana göre, "Ahıska'da Yaşyayan Osmanlı Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı" olması gereken kanun tasarısı üzerinde söz olmış bulunuyorum. Bu vesileyle Yüce Heyeti saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, Yüce Meclisin saygıdeğer üyeleri, 21 inci yüzyılın eşiğinde insanoğlu, gerek teknolojide gerek bilimde gerekse sosyal alanlarda, korkunç boyutlarda, baş döndürücü hızla gelişmeler elde etmekte; silah, sanayii, ekonomi, ilaç sanayii ve sosyal politikaların boyutları hızla gelişmektedir. Bu gelişmeyi sağlayan hep insanoğludur.

Yine, 21 inci Yüzyılın eşiğinde, her nedense, bu korkunç gelişmeleri sağlayan yüksek teknolojilere ve büyük güce sahip insanoğlu, Türk ve Müslüman kanının akıtılması konusuna gelince -hepsi bir araya gelerek- insanlığını unutmakta, tabiri caizse, Mehmet Akif'in söylediği gibi tek dişi kalmış canavarlaşmaktadır.

Çevremize bakarsak, son on yılda akıtılan bütün kanlar Türk soyundan gelen Müslümanlara ait oluyor, yapılan bütün zulüm yine Türk soyundan gelen ve Müslüman Dinine sahip insanlara yapılıyor. Bu, insanlık için ayıptır, utanç verici bir hadisedir ve aynı zamanda bir gelişmedir!.. (RP sıralarından alkışlar)

Nasıl 19 uncu yüzyılda, Osmanlı'nın ve Türk'ün zayıf düşmesi sonucu, gelişmiş tek dişi kalmış canavar olan Batı medeniyeti, Osmanlı'nın üzerine çullanmış ve onu parçalanmışsa; İkinci dünya savaşından sonra da, galip devletler, kalanların üzerine gitmiştir. Bu saldırılardan nasibini alan Türklerden bir bölümü, bugün, Kuzey Kafkasya'da, "Ahıska" diye bilinen bölgede yaşayan ve Osmanlının oraya yerleştirdiği Türklerdir.

Stalin, bu bölgede yaşayan herkesi, komünist fikirlerin etkisi altında yapılmış çok ince politikalarla dağıtmış; kimisini Sibirya'ya, kimisini Orta Asya'ya, örfleriyle, âdetleriyle, yaşantılarıyla, birbiriyle alakası olmayan insanların arasına sürmüştür. Bu insanlar, yıllardır baskı altında tutulmuşlar ve bu baskıyla beraber bir sindirme, asimilasyon politikası da izlenmiştir. Ancak, 21 inci Yüzyılın eşiğinde, dinlerine, örf ve adetlerine, milliyetlerine bağlı olan bu insanlar, hangi zulüm altında kalırlarsa kalsınlar, erimeyeceklerini göstermişlerdir. Bu insanlardan bir bölümü de, Ahıska bölgesinden sürülen Osmanlı Türkleridir.

Bu Yüce Meclisin bir ferdi olarak, hasbel kader, orayı iki üç defa ziyaret etmiş bir arkadaşınızım ve bu insanlarla çok yakın temaslarda bulundum. Sizleri temin ederim ki bunlar, giyimiyle, kuşamıyla, örfüyle, konuşmasıyla ve fizik olarak tamamen Anadolu'da, Erzurum'da, Konya'da,

Tokat'ta, Aksaray'da, Niğde'de veya Bursa'daki herhangi bir insanın bütün özelliklerini taşıyorlar. Zaten kendileri de Mesketliği şiddetle reddediyorlar, "bu isim, Stalin'in bize taktığı uydurma bir isim" diyorlar ve "biz, Osmanlıyız" diyorlar.

Sayın Başkan, sayın üyeler; Türkiye Cumhuriyeti Devleti büyük bir devlettir. Kim ne derse desin, çok büyük bir devlettir. Meziyetleriyle, geleneklerine, insanlığa bağlılığıyla çok büyük bir devlettir.

AHMET DÖKÜLMEZ (Kahramanmaraş) — O tarif ettiğin, Osmanlı.

MAHMUT ÖZTÜRK (Devamla) — Efendim, tabiî, Osmanlı da göç kabul etmiş; ama, biz de bunu yapıyoruz.

Bugün, Amerika Birleşik Devletleri, silahlarını denemek için Vietnam'da savaş başlattı. Sonra, bu Vietnamlı göçmenleri, çocukları, filikalarla, gemilerle azgın okyanus dalgalarına terk etti, hiç de dönüp bakmadı. Bizden yedi defa gelişmiş İtalya bile, 200 kişilik Arnavut göçmenini kabul etmedi, denizde, gemide bıraktı. Bunlar, onların medeniyet ölçüsüdür!..

Türkiye Cumhuriyeti Devyeti büyük devlettir ve büyük insanlardan oluşmaktadır. Bulgaristan'daki bir katliamdan dolayı oradaki soydaşlarımızı kabul ettik ve onları kabul eden hükümete teşekkür ediyorum. Keza, Kuzey Irak'taki yurtlarından kovulan Peşmergeler, üzerlerinde her türlü silahların denendiği insanlar Türkiye'ye kabul edildi. Bütün sıkıntılara rağmen onları kabul ettik, barındırdık. Onları da kabul edenlere teşekkür ediyorum.

Yugoslavya'da bugün insanlık dramı yaşanıyor. Onlar da gözlerini Türkiye'ye dikmişler, Türkiye'den medet bekliyorlar.

Ahıska Türklerinin, özellikle Türkiye'ye gelmek istemelerinin sebebi, onların, orada aç ve açık olmalarından değil, edindiğim şahsî intiba şu; bu insanlar, Özbekistan'da çok zengin olmuşlar, çok çalışkan insanlar, toprağa bağlı insanlar ve meslekî açıdan da zengin olmuşlar. Zaten KGB'nin kıştırtmasının temelinde de bu yatıyor; yani, sonradan gelen sizin yurdunuzda zengin oldu, siz niye bunlara sahip değilsiniz gibi kışkırtmalarla, Türk olan Özbekler ile Osmanlı Ahıska Türklerini birbirlerine kırdırmışlar ve 300 kişinin öldüğü olaylar meydana gelmiş. Bunun temelinde çalışkanlıkları geliyor. Bunlar Kırgızistan'da da var, Tacikistan'da da var; hep bölük pörçük olmuşlar; ama, fevkalade çalışkan insanlar...

Yine tekrarlıyorum, bunların, Türkiye'ye gelmek istemelerinin sebebi, aç ve açıkta olduklarından değil, "Türkiye vatanımız, biz Osmanlıyız. Siz onların evlatlarısınız, biz vatanımızda ölmek istiyoruz. Orada çalışmak istiyoruz. Orada yurt edinmek istiyoruz. Orada gelişmek istiyoruz" diyorlar ve Türkiye'yi hiçbir zaman akıllarından çıkartmamışlar.

Sayın Başbakanımızın ve bizlerin bu kişilerle görüşmesini belki televizyon da verdi, 95 yaşındaki bir insanın arzusu şu "Mezarım Türkiye'de olsun, mezar taşım Türkiye'de olsun, üzerinde ayyıldız olsun" diyor; başka bir isteği yok bunların.

Sayın Başkan, sayın üyeler; Ahıska'da yaşayan bu Osmanlı Türklerinin Türkiye'ye getirilmesi, Orta Asya'daki Türkler için büyük bir umut kapısı olacak. Hükümetimi de uyarıyorum, benim şahsî kanaatim, bunlara çifte vatandaşlık yani, çift pasaport verilirse, Türkiye'ye gelip gitmeleri kolaylaştırılırsa -bu fonları dünkü kanunla aşağıya indirdik- Türkiye'ye giriş çıkışları kolaylaştırılırsa, devletlerin birbirleriyle olan ilişkileri kadar, o devletin halklarının da birbirleriyle olan ilişkisi çok önem taşır, Zaten buradan 5 bin kilometre, 10 bin kilometre ötede, bir Anadolu köyünde ne görürseniz, oradaki yaşantıyı, oradaki dili de aynen görürsünüz.

Biz, Batı kültürünü Türkiye'ye lanse etmek için, daha üç aylık veya üç yaşındaki çocuklarımızın kafalarına enjekte etmek için gösterdiğimiz çabanın yüzde 1'ini bunlara gösterirsek, Türkiye ile Orta Asya'daki cumhuriyetler arasındaki ilişkilerimiz çok; ama, pek çok gelişir; bu konudaki şahsî kanaatim budur.

Bu vesileyle, Yüce Meclise şunu arz ederim : Ahıskalı Osmanlı Türklerine şurada burada yer aramasınlar, bir Aksaray Milletvekili ve Aksaray'lı bir evlat olarak, onları Aksaray'a kabule hazır olduğumuzu ve bu kanun tasarısını desteklediğimizi bildirir Yüce Heyeti saygıyla selamlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahsı adına, Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Ökkeş Şendiller'e söz veriyorum.

CENGİZ BULUT (İzmir) — Ben de şahsım adına söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Size de söz vereceğim efendim.

Buyurun Sayın Ökkeş Şendiller.

ÖKKEŞ ŞENDİLLER (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; sizleri saygıyla selamlıyorum. Görüşülmekte olan tasarıyı hazırlayan, Meclise sevk eden ve destekleyecek olanlara öncelikle teşekkür ediyorum.

Muhterem milletvekilleri, Türkiye, çok zor, uzak ve geniş ufuklu bir yolculuğa çıkıyor. Ahıskalı Osmanlı Türklerinin durumunun bir kanun tasarısıyla ele alınması, şükranlara mazhar olacak bir hadisedir. Aslolan, Ahıska Türklerinin Türkiye'ye getirilmelerinden ziyade, onların dağınık bir durumdan kurtarılıp, kendi vatanlarında yaşamalarıdır ve bu, bizim açımızdan en önemli hadisedir. Bunu, bütün Müslüman Türkler, Müslüman milletler ve mazlum milletler için de söyleyebiliriz. Türkiye'nin genel politikasının da bu olması gerektiğine inanıyoruz.

Ancak, Doğu Blokunun yıkılıp, dünyada yeni düzenin konuşulmaya başlandığı şu yıllarda bu sorumluluklarımızın çok ciddî manada arttığını devlet ve hükümetler olarak da fark ediyoruz. Aslında bu sorumluluğumuzun sebebi, Osmanlı İmparatorluğunun, sadece Müslüman ve Türk milletler için değil, dünyadaki bütün mazlum milletler için bir ümit ve bir kurtarıcı olmasındandır.

Bunu şunun için ifade ettim : Bosna-Hersek bölgesinde camilerde ve evlerde süsleme olarak ay-yıldızı müşahede ettik. Bugünkü gazetelerde de var, Sarayovada sokak sokak mezarlıkları ve son katliamda ölen insanların mezar taşlarının üzerinde ayyıldız olduğunu gazetelerin çektiği resimlerde gördük. Onlar da bu sevgilerini ve muhabbetlerini, evlerine, cami süslemelerine ve mezar taşlarına ayyıldız çizerek dile getiriyorlar.

Doğu Blokunun yıkılmasıyla birlikte ortaya çıkan şu gerçek, Türkiye'de son on yıl içerisinde bir kısım çevreler tarafından kabul görmeye başlamıştır : Huzurlarınızda ifade ediyorum, 1978 yılında, dış Türkler meselesinde "Esir Türkleri Kurtarma Ordusu" gibi uydurma bir isimden dolayı yargılanmış bir milletvekiliyim. Yani, on oniki sene sonra Türkiye'nin geldiği gerçek, Türkiye'nin dış Türkleri göz ardı edemeyeceğinin en güzel misalidir. Siz isteseniz de istemeseniz de; biz istesek de istemesek de, Orta Asya'da, Avrupa'nın ortalarında, Kerkük'te, Musul'da, Suriye'de ve Yemen'e kadar, bizimle aynı kaderi paylaşmış, soy birliği ile birlikte din birliği ile de kucaklaşmış geniş bir milletiz ve bunu kabul etmek zorundayız. Bunun için, bağımsızlığına kavuşan Türk cumhuriyetleriyle ilgili politikamız da belki hazırlıksız belki de plansız ve programsız gündeme gelmiştir; ama, " zararın neresinden dönersek kârdır" deyip, ciddî politikalar üreterek; onların bulundukları yerde -gerek azınlık ve gerekse bağımsız

cumhuriyet ve muhtar cumhuriyetler olarak- rahat etmelerini sağlamak, Türk Devleti ve hükümetleri için diploması ve milletler düzeyinde dile getirilmesi gereken bir görevdir, Türkiye de bu sorumluluğunu yerine getirmeye çalışmaktadır.

Bu Türklerin buraya getirilmesi, Türkiye için çok büyük bir yük olmayacaktır; ama, en azından sembol olarak, sıkıştığı zaman Türkiye'ye gelmeleri bakımından bir ümit olacaktır; Türkiye'nin yapması gereken de bu ümitleri yıkmamak olmalıdır.

Tasarı görüşülürken şunu da arz etmek istiyorum : Ahıska Türklerinin durumu, Bosna-Hersek'teki durum, Karabağ'daki durum, Azerbaycan ve Orta Asya'daki durum gibi, önümüzdeki günlerde ve yıllarda, Doğu Türkistan meselesi de gündeme gelecektir. Çünkü, zorla baskıyla ve zulümle insanları idare etmenin zorlaştığı çağı yakaladık. Doğu Türkistan'da yaşayan Müslüman Türkler de yakında inşallah hürriyetlerine kavuşacaktır; oradan da Türkiye'ye yönelik bazı sıkıntılar gelebilir; bu çalışmalar onlara da örnek teşkil edecektir.

Son günlerde gözden kaçan bir hadise daha var : Bilhassa, yakından tanıdığım, Irak-İran Savaşında da iki üç sene savaş bölgesinde çalışarak gördüğüm Kerkük ve Musul Türklerinin durumu vardır. Her ne hikmetse bundan önceki Hükümetin çalışmalarında ve bugün de, Kerkük'teki soydaş ve dindaşlarımızın durumu pek gündeme gelmiyor...

Muhterem milletvekilleri, bırakınız, oradaki durum nedir, ne oldular, asimilasyon hareketi nasıl yürütülüyor, oradaki Türkler ne haldedir; aradığımız yok; ama, her gün, burada yaşayan 10-20 arasında Kerküklü soydaşımız "bana bir hafta gün verdiler, bir hafta da ne yaparsanız yapın" diyor ve bize müracaat ediyorlar. Sayın Bakanımız da buradayken kendilerinden istirham ediyorum; bu güzel kanunun gündeme geldiği şu günlerde, burada bulunan ve hepsi de genelde tahsilli, kültürlü ve meslek sahibi olan Kerküklü soydaşlarımızın durumunu mutlaka değerlendirip, bir çözüme kavuşturmalarını bekliyoruz. Özellikle bunu rica ediyoruz.

Muhterem arkadaşlar, Kerkük'ten ve Musul'dan gelen soydaşlarımız, normal şartlarda da gelmediler. Çoğunu yakından tanıyoruz; Irak-İran Savaşında, özellikle ön cephelere ve vuruşma bölgelerine, Saddam Hüseyin, kasıtlı olarak, Kerkük, Musul ve daha doğrusu o bölgedeki Osmanlı Türklerini sürmüştür. Eğer, Irak-İran Savaşı çıkmasaydı, bugün, Kerkük, Musul ve Süleymaniye yöresinde ne bir tane Kürt, ne de bir tane Türk kalacaktı. Onların hepsi için özellikle Basra'nın daha güneyinde büyük şehirler, büyük köyler kurulmuştu ve bunlar, asimilasyon hereketini gerçekleştirmek üzere hazırlanmış projelerdi.

Saddam Hüseyin, bunu gerçekleştirme fırsatını bulamadı; ama, Irak-İran Savaşı çıkınca -Basra'nın içme suyu tesislerinde çalıştım; o bölgede şahit oldum özellikle, doktor, mühendis ve subay olarak, yedi sekiz sene sürekli cephede çarpışan arkadaşlarla orada görüşme fırsatını buldum- Onlar Türkiye'ye çok zor şartlarda kaçtılar. Irak-İran Savaşında, "Karşımızdakiler de Müslümandır, onlarla savaşmak istemiyoruz" diyorlardı; ama, onlar mecburiyet karşısında cephede çarpıştılar. Türkiye'ye gelenlerin büyük bir kısmı da, zor şartlarda cepheden kaçarak geldiler. Birçokları gelirken yolda hanımını bıraktı, anasını bıraktı, yavrusunun ölüsünü bıraktı. Siz, bunları da buradan yurt dışı ettiğiniz takdirde, Irak'a dönemeyeceklerdir. Gidebildikleri yerler, ya Avustralya ya da Yugoslavya'dır. Çoğunu otobüslerle ben de uğurladım ve Uğurlarken gördüm, buradan hep ağlayarak gidiyorlar. Bunların gözyaşlarına, bunların ıstıraplarına, bunların acılarına, Hükümetimiz lütfen sessiz kalmasın.

Bu bakımdan, ister Türk, ister Hıristiyan, isterse başka milletten olsun; biz, insanların, dünyanın her yerinde Allahın onlara bahşettiği hürriyeti tadarak, kendi inanç ve hürriyetlerini yaşayarak, insanlığın faydalandığı haklardan faydalanmasını istiyoruz. Bu bakımdan, Yüce Meclise, bu konularda gösterilen hassasiyetten dolayı tekrar teşekkürler ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN — Şahsı adına, İzmir Milletvekili Sayın Cengiz Bulut; buyurun.

CENGİZ BULUT (İzmir) — Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; biz suyun öbür tarafından geldiğimiz için, göçmenliğin ne demek olduğunu iyi biliriz...

Genelde, yıllardan beri, hükümetlerin süregelen bir politikası vardır ve doğrudur; mümkün olduğu kadar, Türkleri dışarıda, kendi topraklarında tutmaya gayret edelim düşüncesi... Ama, orada bayrak yok, orada dil yok, orada din yok... Biz buraya, dışarıdan, bayrak için geldik, din için geldik, Allah için geldik, rahat ibadet için geldik, rahat Türkçe konuşmak için geldik, bayrağımızı seyretmek için geldik; biz bunun için yaşıyoruz; bunun acısını çekmeyenler bilemezler; bu, bambaşka bir olaydır. (Alkışlar)

Bu, bir politikadır, "kalsınlar, dursunlar..." Tamam doğrudur; ama, gelmek isteyen, İmezarına ay yıldız yazdırmak isteyen gelsin. Orta Asya'dan çıktık, ata bindik, dünyayı dolaştık; ne Asya ne Rusya ne Kafkasya ne Arabistan... Hızımızı alamadık, Avrupa'nın sonuna kadar gittik; ne Yugoslavyası ne de Bulgaristan'ı kaldı; ama, adalet dağıtarak gittik geldik...

Geçen gün, Makedonya Parlamento Başkanvekili bana şunu söyledi : "Cengiz Bey, bize, Bulgar geldi zulüm yaptı; Yunan zulüm yaptı, Sırp zulüm yaptı; kimisi dilimizle oynadı, kimisi dinimizi, kimisi adımızı değiştirmeye kalktı : ama, Osmanlıyla 500 sene beraber yaşadık, ne dilimize ne dinimize ne ırkımıza ne mamusumuza dokunmadı dedi. Bunu, Makedonya Parlamento Başkanvekili Kiro Poposki söyledi. (Alkışlar)

İşte, biz böyle bir milletin çocuklarıyız. adalet dağıttık. Hatta, şu anda sınırlarımız içinde binlerce sene beraber yaşadığımız birçok arkadaşımız, çıkıyor, "benim annem tek kelime Türkçe bilmiyor" diyor. İşte bakın, Türklüğün müsamahası, hoşgörüsü, kardeşliği bu şekildedir. Bakın işte iç içe olmuşuz bundan güzeli var mı...

Değerli arkadaşlarım, gelin politika devam etsin; ama, bayrak için, dil için, din için, Allah için memleketimize gelmek isteyen bu kardeşlerimize kucağımızı, kapımızı açalım. Biliyorsunuz bunlar, Akıncıların torunlarıdır. Akıncıların bu torunları, bugün tekrar memleketlerine, yurtlarına dönmek istiyorlar. Dışarıda yaşamak zordur. Camiler eksiliyor. Bakınız, kaç tane cami kaldı? Dışarıda okulllar kapatılıyor...

LATİF SAKICI (Muğla) — Tasarıya, Adnan Kahveci, muhalefet şehri koymuş...

CENGİZ BULUT (Devamla) — Efendim, ben şahsım adına konuşuyorum. Onu söyledim.

Hükümet politikası devam ediyor. Eskiden beri bir hükümet politikası var, devam ediyor; şimdiki Hükümetin de bazı düşünceleri olabilir. Ona bir yerde tamamen yanlıştır da demiyorum; ama, dışarıda okullar kapatılıyor. Eskiden, Türkçe tedrisat yapan okullar vardı; onlar da kapatılıyor. Bu insanlar yavaş yavaş ve bir süre sonra tamamen asimilasyona uğrayacaklar. Benim annemin babası Yugoslavya'da asimilasyona uğradı, öldürüldü. Ben böyle bir insanın torunuyum. Onun için, şunu söylemek istiyorum : Bu insanlara katı davranmayalım.

Bir eksikliğimiz var; dış Türkler bakanlığının çok acil olarak kurulması gerekiyor. Özellikle, bütün dünya Türklerinin meselelerini ele alacak, bir dış Türkler bakanlığının süratle kurulması gerekiyor. Biraz evvel konuşan sayın milletvekili, geçmiş Hükümetlere teşekkür etti; ben de kendisine teşekkür ediyorum, şimdiki Hükümete de teşekkür ediyorum; çünkü, dün, dış ülkelerden gelen bizim vatandaşlarımızla ilgili yüzde 25'e varan bir fon indiriminde bulundu, bu arada, göçmenlerin de senede bir kere dışarıya çıkarken, muafiyete uğratılması kararını aldılar; bu da güzel bir karar, iyi bir karar; ama, gelin bu işi bölük pörçük yapmayalım Sayın Bakanım, çok acil olarak bir dış Türkler bakanlığı kuralım, meseleyi dışarıda takip edelim. Dışarıda camilerimizin artırılması, oralarda yaşayan insanlarımızın kültürlerini koruyabilmek, okullarını artırabilmek için meseleyi günübirlik, her gün takip eden bir bakanlık kurulursa, daha faydalı olacağına inanıyoyrum.

Gelin, dışarıdan buraya gelmek isteyen kardeşlerimize kucağımızı açalım. Açtığınız için de teşekkür ediyorum.

Sağ olun. (Alkışlar)

BAŞKAN — Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Eski Sovyetler Birliğini oluşturan cumhuriyetlerde dağınık halde yaşayan ve "Ahıska-Mesket" Türkleri olarak adlandırılan soydaşlarımızdan Türkiye'ye gelmek isteyenler, en zor durumda bulunanlardan başlamak üzere, Bakanlar Kurulunca belirlenecek yıllık sayıyı aşmamak kaydıyla, serbest veya iskânlı göçmen olarak kabul olunabilirler. Bunların kabulleri ve İskânları, bu Kanun ile 2510 sayılı İskân Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Gayrimenkul verilerek yapılacak iskânda vali ve kaymakamlar temlikle yetkilidir. Temlik cetvelinde, ailenin bütün fertleri eşit hisselerde belirtilir ve tapuya da temlikteki gibi tescil edilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bir önerge var okutup; işleme koyacağım :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 146 sıra sayılı Ahıska Mesket Türklerinin, Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısının, 1 inci maddesi ile bazı maddelerinde ve başlığındaki "Mesket" kelimesinin çıkarılmasını teklif ederiz.

Emin Kul	Ercüment Konukman	Abdülkerim Doğru
İstanbul	İstanbul	Kars
	Mahmut Orhon	Metin Emiroğlu
	Yozgat	Malatya

Gerekçe :

"Mesket" kelimesi Ruslar ve Stalin tarafından Ahıska Türklerine verilen isimdir.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?..

DEVLET BAKANI ORHAN KİLERCİOĞLU (Ankara) — Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle birlikte maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — 3 üncü maddede belirtilen görevleri yapmak üzere, Başbakanın görevlendireceği bir Devlet bakanının koordinatörlüğünde; İçişleri, Dışişleri, Maliye ve Gümrük, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Ulaştırma, Tarım ve Köyişleri, Orman bakanlıkları, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığı, Türkiye Kızılay Derneği Genel Başkanlığı ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu yetkililerinden oluşan bir üst komisyon kurulur.

Üst komisyona bağlı olarak, Devlet Bakanlığınca belirlenen illerde valinin veya görevlendireceği kişinin başkanlığında ve konunun özelliği dikkate alınarak, birinci fıkrada yazılı bakanlıkların ve kuruluşların o ildeki şube ve kurum başkanlarının iştirak edeceği alt komisyonlar kurulur. İllerde kurulacak alt komisyonlar, üst komisyonun vereceği görevleri yapar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Üst komisyonun görevleri şunlardır :

a) Türkiye'ye göçmen olarak gelecek Ahıska Türklerinin kabul şartlarını, geçici ve kati iskân yerlerini belirlemek,

b) Yerleştirme ve İskân programlarını hazırlamak,

c) Göçmenleri üretici duruma getirmek için gerekli tedbirleri almak,

d) Ahıska Türklerinden Türkiye'ye gelmek isteyenleri tespit ve bulundukları yerler ile Türkiye'ye hareket edecekleri bölgelerden toplanmalarını temin etmek, hareket sırasında iaşe, ibate ve sağlık konularında yapılacak işlemleri planlamak, bulundukları yer ülke yetkilileri ile koordinasyonu sağlayacak ön heyet oluşturmak,

e) Ön heyetin yapacağı giderler ile göçmenlerin bulundukları yerlerden nakil, barındırma ve iskân masrafları için sağlanan ödeneğin miktarını belirlemek,

f) Başbakanlık ve Bakanlar Kurulunca verilecek diğer görevleri yapmak.

Üst komisyonun kararları görevli Devlet Bakanının onayı ile kesinleşir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — Göçmenlerin kendilerine ait zati ve ev eşyalarının tamamı ile mülkiyetinin kendilerine ait olduğu belgelenen her türlü eşya ve damızlık hayvan, bir defada Türkiye'ye getirilmek koşuluyla her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

4 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 5. — Göçmenlerin nakil ve iskân masrafları ile diğer giderleri için gerekli ödenekler öncelikle sağlanır. Bu ihtiyaçları karşılamak için, ilgili bakanlık ve kuruluş bütçelerinde mevcut veya yeniden açılacak tertiplere Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinden aktarma veya Kızılay'a ödeme yapmaya ve bunlarla ilgili diğer işlemleri yürütmeye, üst komisyonun alacağı kararlar doğrultusunda Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

5 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum :

MADDE 6. — Gerek Türkiye'de iskân edilecek ve gerekse Türkiye dışında, eski sovyetler hudutları dahilinde halen bulundukları yeni devletlerde kalacak "Ahıska" Türklerinden Bakanlar Kurulunca tespit edileceklere çifte vatandaşlık statüsü sağlanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

6 ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 7. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

7 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 8. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

8 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylamaya tabidir; kabul edilen değişikliklerle birlikte tümünü açık oylamaya sunacağız.

Açık oylamanın, oy kutusunun sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yanında basılı oy pusulası bulunmayan sayın milletvekilleri, beyaz bir kâğıda adını soyadını, seçim çevresini ve oyunun rengini yazıp imzalamak suretiyle oylarını kullanabilirler.

Oy kutusu sıralar arasında dolaştırılsın.

(Oylar toplanıldı)

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan sayın üye var mı?.. Yok.

Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Kupa kaldırılsın!

(Oyların ayırımı yapıldı)

BAŞKAN — Ahıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısının oylama sonucunu açıklıyorum :

Katılan milletvekili : 193
Kabul : 193

Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Hayırlı ve uğurlu olsun. (Alkışlar)

Saat 20.30 da toplanmak üzere birleşime ara ara veriyorum.

Kapanma Saati : 18.45

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 20.30

BAŞKAN : Başkanvekili Fehmi Işıklar

KÂTİP ÜYELER : Halil İbrahim Artvinli (Kocaeli), Mehmet Cemal Öztaylan (Balıkesir)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 92 nci Birleşimini açıyorum.

VI. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

5. — Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında 7.5.1992 Tarih ve 3799 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/411, 3/481) (S. Sayısı : 115) (1)

BAŞKAN — Daha önce alınan karar gereğince, 5 inci sırada bulunan, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında 7.5.1992 Tarih ve 3799 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporunun görüşülmesine başlıyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etemeyenler... Raporun okunması kabul edilmemiştir.

Kanunun tümü üzerinde söz isteyen?..

Anavatan Partisi Grubu adına, Sayın Güneş Taner; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

ANAP GRUBU ADINA GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün, Yüce Meclisimiz için ender rastlanacak günlerden birisidir. Birinci sebebi; bundan önce görüştüğümüz ve Ahıska ve Mesket Türklerinin Türkiye'ye gelmeleriyle ilgili olan kanun tasarısı üzerinde 201 milletvekili oy kullanmış, 201 milletvekili de oybirliğiyle kabul oyu kullanmıştır; dolayısıyla bu, hakikaten, Meclis için, sevindirici olaydan bir tanesidir. İktidar ve muhalefet partileri, icip ettiği zaman, birlik ve beraberlik içerisinde olabileceklerini yekvücut hale gelebileceklerini göstermişlerdir. Bu, fevkalade sevindirici bir durumdur; ama, bir defa daha görüşülmek üzere, Cumhurbaşkanımız tarafından Yüce Meclise gönderilen Tahkim Kanunu, görüşmelerinin başladığı şu an, maalesef, bu Meclis için, bir kara günün, bir kara gecenin başlangıcıdır. Bu günü, bu tarihi, lütfen iyi belleyiniz; bugün, 2 Temmuz Perşembe. Bu kara gün, sadece bugün değil, tarih içerisinde de devamlı anılacak bir gündür. Niye mi diyeceksiniz; çünkü, Türkiye geçmişte 70 sente nasıl muhtaç edildiyse, bugün çıkaracağınız kanun yürürlüğe girdiğinde, ileriye matuf olarak, sadece 70 sentten bahsetmekle kalmayacağız da onun için. Bu gece, Tahkim Kanununun, Türk ekonomisine, Türk siyasetine ve Türk sosyal

(1) *115 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.*

hayatına vurduğu darbenin, -balyozla bir temeli nasıl sarsıyorsanız- bu balyoz darbesinin vurulduğu günün gecesidir. Onun için, bu tarihî anda burada bulunan sayın milletvekillerinin, bu konuşmaları iyi dinlemelerinde ve bu konuda, mümkün mertebe, gelip burada fikirlerini belirtmelerinde büyük fayda vardır.

Hükümetin, taammüden böyle bir kararı almak istediğine inanmak istemiyorum. Hiçbir zaman için, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetlerinin, maksatlı olarak, hele dünyada serbest ekonominin kabul gördüğü bir dönemde, serbest ekonomiden sapmayı gerektirecek ve ekonomiyi sarsacak bir kanunu bilerek çıkaracaklarına inanmak istemiyorum. Bu, olsa olsa, böyle bir harekette bulunacaklarına, öncelikle ve maalesef bilgisizlik içerisinde hazırlanmış olan bir kanundur. Nitekim, bu sebeple, Sayın Cumhurbaşkanı, bu kanunu, bir kere daha görüşmek üzere Yüce Meclise tevdi etmiştir.

Bu kanun neden bu kadar kötüdür, misal vereyim: Sayın milletvekilleri hatırlayacaklar; 1970'li dönemlerde, DÇM denilen, dövize çevrilebilir mevduat vardı. Bu, o günkü Hükümetin -ki, o günkü Hükümetin başında Sayın Demirel vardı- ülkenin dövize olan ihtiyacına cevap vermek için başvurduğu bir yoldu. Bu dönemde, dışarıdan, sabit kur ve düşük faizle döviz getirilmiş; bu döviz, Türkiye'de Türk Lirasına çevrilmiş ve bazı sanayicilere, işadamlarına verilerek, kur farkı devletin üzerinde kalmak kayıt ve şartıyla, Türkiye'de uzun müddet, âdeta bir peşkeş çekme dönemi başlamıştır. Nitekim, Türkiye, 1978 senesinde, ekonomisi dama dediği zaman, 70 sente muhtaç kaldığı zaman, dış borçları, maalesef konsolidasyona girmiş; Türkiye'nin, asırlardan beri süre gelen büyük ismi, beynelmilel piyasalarda bir anda lekelenmiş ve bunun neticesi olarak, bir taraftan, zor şartlar altında bu dövizlerin konsolidasyonu, 10 sene içerisinde geri ödenmesi mümkün kılınmış, Merkez Bankası, 10 liradan almış olduğu dolar karşılığı dövizleri, geri ödeme süresi geldiğinde 3 000 - 3 500 liradan -başkalarının kullanıp zengin olduğu paraları- ve kendi cebinden geri ödemiştir. Tabiî, hepinizin malumudur, Merkez Bankasının, diğer bankalardan bir farkı vardır; Merkez Bankasının, kendi kaynağı yoktur. Merkez Bankasının kaynağı, ancak ve ancak, basabildiği paradır ve nitekim böyle olmuştur. Merkez Bankası Banknot Matbaasına başvurularak, bugün şikâyet edilen enflasyonun en büyük kaynaklarından bir tanesi o gün işletilmeye başlamıştır. İşte, o gün alınan bilinçsiz kararlar, o günün şartları içerisinde, nasıl o günkü iktidarların çıkış yolu gibi gözüktüyse, bugün de, maaş ödemekte güçlük çeken bir Türkiye'de, Sosyal Sigortalar Kurumu borcunu ödemediği için eczanelere gidip ilaç alamayan vatandaşların olduğu bir Türkiye'de...

ŞİNASİ ALTINER (Zonguldak) — Ne zaman oldu?

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Ne zaman mı oldu; bunun kolayı var; olduyu bırakın siz, olana bakın; yarın, bir Sosyal Sigortalar Kurumu reçetesini eczaneye götürün, ilaç alabiliyor musunuz, bir bakın. Birazcık da vatandaşla beraber olun.

NEVFEL ŞAHİN (Çanakkale) — Biz beraber oluyoruz.

HACI FİLİZ (Kırıkkale) — Siz yaptınız, siz!

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Biz mi yaptık; biz mi taktık o borcu?

Sayın Bakan defalarca ifade etmiştir ve "efendim, biz borç ödüyoruz; bakın, onlardan devraldığımız borcu ödedik" demiştir. Peki, bu borcu ödediyseniz, borçta bir azalma olması lazım; eğer bugün borç miktarı 100 trilyonun üzerine çıktıysa, siz de bunu 90 trilyonda iken -tabiî, bu 100 trilyonu afaki söylüyorum, belki daha da yukarı çıkmıştır- aldıysanız, ödediğiniz borçlar ne oldu; bu aldığınız borçlar nereden geldi? Demek ki, siz borç falan

ödemiyorsunuz; borcu, bugün ödüyorsunuz, yarın misli olarak geri alıyorsunuz. Ondan sonra, burada çıkıp -zavallı vatandaş orada acz içerisinde kalırken, Sosyal Sigortalar Kurumu iflas etmişken- "hangi eczane?" diye sorabilme cüretini gösteriyorsunuz sayın milletvekilleri; yapmayın... Biz, bu milletin vekilleriyiz; biz buraya, kendi kendimizi temsil etmek için gelmedik.

HACI FİLİZ (Kırıkkale) — O ne biçim söz? Hepimiz milletin vekilleriyiz.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Efendim, bugün yapılmakta olan, yapılmak istenen, aslında basit bir tahkim operasyonu değildir. Ben şahsen, tahkim operasyonuna karşı da değilim; geçmiş dönemlerde, icap ettiğinde, icap tahkim operasyonu zaman zaman yapılmıştır; ama, bunun bir farkı vardır. Şimdi, müsaade ederseniz, o farklı yönünü anlatacağız.

Bu farklı yönü şudur : Bu Hükümet, bütçeyi yaparken, 32 trilyonluk açıkla gelmiştir. Bu kürsüden defalarca ifade ettik ve bu hesabınız yanlıştır, 32 trilyonluk açık mümkün değildir, bu açık 70 trilyonu bulacaktır dedik. Nitekim, geçen zaman içerisinde vaziyet o kadar süratle değişti ki, para ihtiyaçlarına cevap veremez hale geldiler ve sonunda, hep beraber oturuldu, düşünüldü taşınıldı hangi yol ve üslupla daha fazla para bulabiliriz denildi. Bunun yolu basitti; bir ek bütçeyle Meclise gelecektiniz ve bu ek bütçeyle yeni imkânlar sağlayacaktınız, bütün demokratik ülkelerde olduğu gibi. Maalesef, siz bu yolu tercih etmediniz. Niye tercih etmediniz; bakın, rakamlarla arz edeyim size :

25 Kasımda Hükümet olduğunuz, şu tarih bu tarih demiyorum, sene başından alıp bugüne kadar getirmek istiyorum. Emisyon, 21 trilyon liradan, sadece 32 trilyon liraya -bana gelen rakamlara göre- gelmiş! Diyeceksiniz ki, normal, ne olacak canım, gelsin.

Kısa vadeli avans, 12 trilyon liradan 30 trilyon liraya kadar gelmiş; belki de geçmiştir, bilemiyorum; Sayın Bakan daha iyi bilir ve buraya geldiğinde muhakkak bilgi verecektir.

Rezervler -Merkez Bankası rezervlerinden bahsediyorum- 4,9 milyar dolardan, 3,2 milyar dolara düşmüş; ama, Sayın Bakan diyor ki, "Siz merak etmeyin, Merkez Bankası rezervleri bankalara gidiyor." Peki, ne olmuş; bankalardaki rezervler de 1 milyar dolar düşmüş; yani, Türkiye'nin tüm rezervleri de 1 milyar dolar düşmüş. Demek ki, Sayın Bakanın dediği gibi de olmuyor, para yavaş yavaş kaçıyor. Sayın Bakan dikkatli dinlesin, para yavaş yavaş kaçıyor; yavaş yavaş kaçarken, hızlı hızlı kaçmaya da başlar, kaçınca da geri gelmez.

BAHATTİN ALAGÖZ (Gaziantep) — Meclise konuş, Meclise.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Tabiî, bununla da kalmamış, Merkez Bankasının kamuya açtığı krediler de, sadece, 22 trilyon liradan 52 trilyon liraya kadar çıkabilmiş! Peki, Merkez Bankası, bu kredileri nereden veriyor; Para basarak veriyor; çünkü, Merkez Bankası, bu Hükümetin anlayışı içerisinde, memleketin ekonomisine hizmet eden özerk bir kuruluş olmaktan çıkarılmış, sadece ve sadece bir banknot matbaası olarak görülmüştür. Nitekim, bu şekilde baskılar altında, Merkez Bankası Başkanı sağda solda, "dünyada bu iş böyle yapılmaz; Almanya'da, Fransa'da, Amerika'da bu iş böyle olmaz. Merkez Bankasının bir özelliği vardır, para programı vardır; bu para programını beraber yaptık, uygulamaya koyduk; bu ne oluyor?" dediği zaman, Merkez Bankası Başkanının üzerine bütün kuvvetiyle gidilmektedir.

Daha başka şeyler de olmuştur. İktidarımız döneminde, size devrederken, Merkez Bankası bilançosunun net dış varlıklar kalemi artıydı, bugün eksidir. Tabiî, her zaman bunun artı olduğunu söylemek de mümkün değildir; çünkü, Türkiye, gelişen bir ülke olarak, dış borç almış bir ülkedir. Uygulanan para programları neticesinde, 1990-1991 döneminde Merkez Bankası hayli yol katetmiş, iyi bir duruma gelmişken, sadece geçen altı ay içerisinde, tepetakla olması için, gereken başlangıç yapılmıştır.

Ödemeler dengesinin ilk üç ay içerisindeki rakamlarına baktığınız zaman, net hata ve noksanların da eksiye gittiğini görüyorsunuz. Diyeceksiniz ki, ne var canım, bugün eksi, yarın artı olur. Hayır, öyle değil; çünkü, aynı zamanda ihracat da durma sinyalleri vermektedir. İlk dört ayda iyi giden ihracat, birdenbire, Hükümetin yaptığı uygulamalar veya uygulamamalarla -yani, zamanında yapması gereken müdahaleyi yapmadığı için- maalesef burada da duraklamalar başlamıştır; yani, ödemeler dengesinin, 1992 senesi içerisinde eksi bakiye vermesi kuvvetle muhtemeldir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; demin de arz etmiştim, biz, Tahkim Yasasına karşı değiliz; ama, Tahkim Yasası içerisindeki gizliliklere karşıyız. Hükümet, buraya çıktığı zaman, bu yasayla getirmek istediği her şeyi açıkça ifade etse, neyi niçin yaptığını söylese, biz burada rahatlıkla konuşabiliriz, fikir ifade edebiliriz; ama, maalesef bunlar gizlenmektedir. Şimdi burada, sırasıyla, karşı olduğumuz hususlardan bahsedeceğim:

Birincisi, Hazinenin kısa vadeli avansının tahkime girmesi, dünya tarihinde, bilhassa gelişmiş ülkelerde hiç görülmemiş bir olaydır. Sayın Bakan, dışarıda okumuş insandır, dış dünyayla irtibatı olan insandır; Hazinede de bu konuları gayet iyi bilen arkadaşlarımız vardır -ben bilmiyorum; açık söylüyorum- eğer dünyada, gelişmiş herhangi bir ülkede, kısa vadeli avansın tahkim edildiğinin bir emsali varsa, buyursunlar, burada söylesinler; biz de bilgilenelim; bunun emsali yoktur. Peki, bu ne demektir, niye yapılmaktadır bu? Adı üzerindedir, kısa vadeli avans, hükümete cari hesaplarda kullanılmak için verilir; yani, bugün tahakkuk eder, iki ay sonra gelir; bu arada nakit akışı olarak paraya ihtiyacınız vardır, kısa vadeli avansı kullanırsınız, paranız geldiği zaman geri ödersiniz. Eğer gelen para yetmiyorsa, yani bulacağınız parayı finansman açığı için kullanmak istiyorsanız, kısa vadeli avans kullanmazsınız. Ne yaparsınız; bütçeyi yaparken, ya harcamalarınızı biraz kısarsınız yahut da gelirlerinizi biraz artırırsınız. Kısa vadeli avansın bu şekilde kullanılmasının emsali, dünya muhasebe tarihinde yoktur.

Uluslararası kabul görmüş muhasebe standartları vardır; bunu, IMF de bilir, Dünya Bankası da bilir, diğer uluslararası kuruluşlar da bilir. Şimdi, bütün bunların bildiği bir hususta, siz gelip burada; efendim, dün bizde kısa vadeli avans vardı, biz Meclisten kanun geçirdik, bunu tahkim ettik, 30 seneye yaydık, bundan sonra sıfırdan başlıyoruz; çünkü, aslında bu, geriden gelen bir borçtu, eskiden beri vardı, bu alışılagelmişti, biz bunu sildik, şimdi hakiki kısa vadeli borçlanmaya başlıyoruz derseniz, size kimse inanmaz. Niye inanmaz; çünkü yok, adı üstünde bu...

AHMET SEZAL ÖZBEK (Kırklareli) — Yüzde 270 faiz dünyanın neresinde var?

HACI FİLİZ (Kırıkkale) — Bunların sayesinde Türkiye'de var.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — İkinci mesele, Bağ-Kur. Doğrudur; Bağ-Kur'un problemleri vardır ve Hükümet, Bağ-Kur'un problemlerini çözmelidir, bunun için çözüm arayışı içerisinde olmalıdır. Buna söyleyecek hiçbir şeyimiz yok; yalnız, Bağ-Kur'un alacaklarını, eğer siz, getirip Tahkim Yasasına koyarsanız, o zaman, Bağ-Kur'un alacağını, bir devlet alacağı imiş gibi görürsünüz; yani, devlete bir borçluluk varmış gibi... Bağ-Kur primleri, özel şahısların ödemekle yükümlü oldukları primlerdir. Şimdi, primlerini ödemeyenleri, siz, bu şekilde tahkime sokarak affediyorsunuz. Bundan evvel kanunlaşan vergi tasarısıyla yaptığımız gibi, -yani, vergisini ödeyen akılsızlar, vergisini ödemeyen, affa giren akıllılar varsa- şimdi, Bağ-Kur'da da iki türlü vatandaş ortaya çıkarıyorsunuz; primini yatıran akılsız, yatırmayıp affa giren akıllı!.. Peki, siz, bunu Anayasanın eşitlik prensibine nasıl uyduruyorsunuz da bunun içerisine

sokuyorsunuz? Sonra, bu vatandaşların prim borçlarının devlet borcunun tahkimiyle ne alakası var? Bunlar özel şahıslar...

ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) — Rakam sadece 264...

AHMET SEZAL ÖZBEK (Kırklareli) — 2,5 milyon Bağ-Kur'ludan yalnızca 20 bini primini düzenli yatırıyor.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Hayır efendim, Bağ-Kur'lulara para verebilirsiniz, ben bunu söylemiyorum; bunu bütçeden vermelisiniz, tahkim suretiyle vermeyin.

Gelelim belediyelere. Belediyelerin tahkimde ne işi var? Efendim, ANAP İktidarı döneminde, hakikaten, belediyelere büyük kaynaklar yaratılmıştır ve bugün belediyelerin yaptığı icraatlar, bu kaynaklarla yaratılmıştır. [DYP ve SHP sıralarından alkışlar (!)] Doğru, alkışlayın, alkışlamanız gerekir; çünkü, rakamlar ortada; bana inanmıyorsanız, Sayın Bakanda rakamlar var, buyursun, size, 1983 yılından bugüne kadar geçen ANAP İktidarları döneminde çıkarılan kanunlarla belediyelerin aldığı paraları ve nasıl aldıklarını göstersinler. Gerçi, geçen gün, siz, fonlarda bir değişiklik yaptınız ve orada belediyelerin alacakları paraları kestiniz; belki haberiniz yok; ama, belediyeler, buradan büyük kaynaklar alıyorlardı.

Şimdi, yaratılan bu kaynaklarla, bazı belediye başkanları, hakikaten hizmetler yaptılar, bazıları da bu hizmetlerin yanı sıra başka işler yaptılar; kendilerine araba aldılar, ofislerine döşediler, partizanca hareket ettiler, bir sürü işçi aldılar, bu işçilerin aldıkları paralar onlar için problem olmadığından, yüksek miktarlarda paralar ödediler ve zaman geldi, o işçi paralarını ödeyemediler, elektrik borçlarını taktılar ve devlete borçlandılar, borçlandılar, borçlandılar... Şimdi hesabını, kitabını bilmeyen bu belediyeler diyorsunuz ki, yahu, aldırmayın, önemli değil, bu bir siyasî karardır, biz, sizin bu borcunuzu affedelim.

Peki, kusura bakmayın; ama, İstanbul Belediye Başkanının hâlâ açıklanmamış olan, kendisine biçmiş olduğu aylık maaşı, siz bu şekilde tahkim ettiğiniz zaman, yazık değil mi? İstanbul Belediye Başkanı, kimseden habersiz kendi cebine birtakım paralar atıyor, ondan sonra siz gelip tahkim ediyorsunuz...

RASİM ZAİMOĞLU (Giresun) — 110 milyon lira aylık!..

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Nasıl oluyor bu iş?..

HÜSEYİN BALYALI (Balıkesir) — İstanbul Belediye Başkanı haber göndermiş "Güneş Taner kadar zengin olursam yetecek" diyor.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Efendim, bizim zenginliğimiz, kendi çalışmamız ve alın terimizdendir, Cavit Çağlar'ın katkısıyla değildir. (ANAP sıralarından alkışlar)

KADRİ GÜÇLÜ (Bursa) — Seninki de Turgut Özal'dan.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Şimdi, bunları bu şekilde taltif edeceksiniz. Peki, edin; İktidarsınız, daha doğrusu iktidar birliği içerisinde olan iki ayrı partisiniz, birbirinize destek vererek buraya geliyorsunuz, parmaklarınızı kaldırıyorsunuz ve birbirinizi idare ediyorsunuz.

Şimdi, Hazinenin parası olsa da, siz, belediyelerin bu borcunu affetseniz ve bizim paramız yok mu; var; biz de bu parayı böyle kullanıyoruz, İktidar biz değil miyiz deseniz... İyi; ama, Hazinenin parası yok, Hazine bu işi nasıl yapacak; para basarak yapacak. Peki, para bastığı zaman ne olacak; enflasyon gene artmaya başlayacak. Diyeceksiniz ki, enflasyondan size ne kardeşim, sizin zamanınızda da enflasyon artmıştı. İyi; ama, siz düşürün, siz düşüreceğinizi söylemediniz mi; aradan 200 gün geçmedi mi; 500 günün dolmasına kaç gün kaldı?

RASİM ZAİMOĞLU (Giresun) — Sihirbazlar var Sayın Bakan.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Şimdi, Sayın Bakan gülerek çıkıp burada diyecek ki, efendim, enflasyon son iki aydır düşüyor, görmediniz mi; geçen ay binde 7 idi, bu ayda yüzde 1'in altına düşecek. O zaman ben de demeyecek miyim, peki, siz ne yaptınız da enflasyon düştü, hangi icraatta bulundunuz da bu memlekette enflasyon düştü? Onun üzerine Sayın Bakan diyecek ki, Sayın Taner, siz gazeteleri okumuyorsunuz, Devlet İstatistik Enstitüsü yeni yayımlarda bulundu, ilk üç ay içerisinde Türkiye'deki büyüme hızı yüzde 6'yı geçti, siz nerede yaşıyorsunuz? Biz de bunu merak ediyoruz zaten, nasıl oldu da bu yüzde 6'lık büyüme gerçekleşti? Bir taraftan, Anadolu'da esnaf siftah yapamayacak; bir taraftan, şirketler her tarafta, bu ekonomi kötüye gidiyor" diye bas bas bağıracaklar; bir taraftan, bankalar, ne yapacaklarını şaşırmış vaziyette; bir taraftan, iflaslar peşpeşe geliyor...

İBRAHİM ARISOY (Niğde) — Sizin eseriniz, sizin!

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Türkiye'de şirketlerin kapasite kullanım oranları ortalama yüzde 60'a düşmüş. Peki, bu değirmenin suyu nereden geliyor? Herhalde bir yerden geliyordur.

Efendim, bununla da kalmıyoruz. Burada ek liste yapmışlar ve demişler ki, İSKİ, İETT, EGO ve ASKİ'yi de buraya koyalım, onların borçlarını da halledelim. Peki, buna insafsızlık denilmez mi? Hatırlayacaksınız, belediyelere bir sürü otobüs alındı, o otobüsler alınırken, defalarca gelip, bizden Hazine garantisi istediler; biz de dedik ki, Hazinenin kendisini besleyecek hali yok size garanti veremeyiz; verirsek, siz borçları ödemezsiniz, bizim üzerimize kalır. Gerçekten, devlet Hazinesi zorluk içinde kıvranırken, böyle bir şey olamazdı. Sonunda, "biz alırız" dediler ve kendi kendilerine aldılar; ama, şimdi borçlarını ödeyemiyorlar ve Tahkim Yasasıyla borçlarını gene Hazinenin üzerine yüklüyorlar; vah benim zavallı Hazinem!.. Bizim zavallı Hazinenin zaten hep şanssızlığı vardır, hiçbir zaman için iki yakası bir araya gelmemiştir. Siz de ne olacak canım, biraz daha devam etsin diyerek, açığı şöyle biraz daha artırın, biraz daha gitsin!.. Bu Tahkim Yasasıyla, alt tarafı, siz deyin 50 trilyon, ben diyeyim 70 trilyonluk bir rakam çıkıyor. Niye bu rakamı söylüyorum; çünkü, tahkime giren paranın miktarını, kaç lira olduğunu kimse bilmiyor.

BAŞKAN — Sayın Taner, süreniz doldu efendim; toparlayın.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Toparlıyorum Sayın Başkan.

HALİL ÇULHAOĞLU (İzmir) — Sayın Başkan, vaktimizi fazla almasın, yavan yavan konuşuyor zaten.

BAŞKAN — Rica ederim... Lütfen... Ben uyardım efendim.

Tüm konuşmacılar güzel konuşuyor efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın Başkan, ne zamandan beri Sayın Başkanlar yalanları doğru göstermeye başladılar?

BAŞKAN — Güzel konuşmak başka, doğru konuşmak başka Sayın Genç. Ben anlamam ne konuştuğunu; ama, güzel konuşuyor; kimseye sataşmadan konuşuyor, kimseye laf atmadan konuşuyor; güzel konuşuyor, nezih konuşuyor.

Buyurun Sayın Taner.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Efendim, bu listede bir de Kamu Ortaklığı var. Diyeceksiniz ki, Kamu Ortaklığı buraya niye girmiş? Kamu Ortaklığı nasıl girmesin ki; bir taraftan özelleştirme için çalışacaksınız, özelleştirme yapıyorum diyeceksiniz; ondan sonra, Kamu

Ortaklığı, Sayın Bakanın verdiği demeçler doğrultusunda, borsayı ayakta tutabilmek için 4 trilyonluk alım yapacak ve hisse senetleri fiyatlarının yukarı çıkacağını tahmin edecek; ama, hisse senetleri fiyatları yukarı çıkmayacak, Kamu Ortaklığı, 4 trilyon lira içeri girecek, parası pulu olmadığı zaman da, Hazineye "tahkim" diyecek. Doğrudur; işte, sizin yapmak istediğiniz buydu, yaptınız. Peki, o paralar bitince ne olacak? Hazineye ne kadar gidersiniz? Hazinenin elinde hiçbir şey yok ki; Hazinenin vereceği, şu kâğıt parçası; bu kâğıt parçasından başka bir şey veremez. Yalnız, bunun altını Sayın Bakan imza edecek, bu kâğıdı götürecekler, Merkez Bankasına verecekler. Merkez Bankası da, haklısınız, bu kâğıt, çok güzel bir kâğıt; ben de size istediğiniz kadar para basayım diyecek; bu kâğıdın beyaz bir türünü alacak -filigranlı kâğıttır- banknot matbaasına koyacak, basacak, öbür taraftan da piyasaya para çıkacak. Ondan sonra, burada gülen arkadaşlarım, enflasyon çıktığı zaman o enflasyonu biz çıkarmıştık, siz çıkartmıştınız diye, buraya çıkıp konuşma cesaretini gösterecekler...

KAMER GENÇ (Tunceli) — Hiç olmazsa kendi yakın akrabalarına tüyo vermiyorlar; o tüyolarla zengin olanlar var.

BAŞKAN — Sayın Genç!..

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Bakın, siz beni karıştırdınız Sayın Genç; benim adın Güneş Taner, Cavit Çağlar değil; aman karıştırmayın... (ANAP sıralarından alkışlar; DYP sıralarından gürültüler) Hayır, hayır benim adın Güneş Taner; karıştırma.

İBRAHİM GÜRDAL (Bursa) — Ne demek Cavit Çağlar?.. Ne yaptı Cavit de böyle söylüyorsun; ne yaptı sana?.. Bir tarafında yaran mı var? Ne yaptı Cavit Çağlar sana da, böyle bağırıyorsun?

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Sayın milletvekilleri, burada bir eşitsizlik var, ben bu eşitsizliği kullanmak istemiyorum. Siz oradan bağırırsınız, ben buradan iki misli bağırırım, bu mikrofonlarla beş misli sesim çıkar.

İBRAHİM GÜRDAL (Bursa) — Ne bağırıp duruyorsun oradan?

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Ben sizi burada konuşturmam beyefendi; kendine gel.

İBRAHİM GÜRDAL (Bursa) — Ne bağırıyorsun?

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Sen bağırırsan, on misli bağırırım, yüz misli yerine bin misli bağırırım...

İBRAHİM GÜRDAL (Bursa) — Cavit Çağlar burada yok; böyle konuşmak sana yakışıyor mu?

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Hele sana hiç yakışıyor mu ya?

NURHAN TEKİNEL (Kastamonu) — Bildiğin bir şey varsa söyle; haysiyetsiz herif!

BAŞKAN — Toparlıyor, sayın milletvekilleri...

MUSTAFA KALEMLİ (Kütahya) — "Haysiyetsiz herif" diye hitabı var Sayın Başkan, zapta da geçti.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Efendim, onların külhanbeyliği, Yüce Meclis çatısı altında, oturdukları yerden olur. Gel o lafı buradan söyle bakayım sen; gel bakayım buraya!.. Gel o lafı da buradan söyle!..

NURHAN TEKİNEL (Kastamonu) — Yürü!..

BAŞKAN — Karşılıklı konuşmayalım sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurun efendim.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu listede tarım satış kooperatifleri de var, tarım kredi birlikleri de var. Bunlar, devletin kuruluşu mu zannediyorsunuz; hayır. Burada da yöneticiler, kendilerine araba almışlar, dış seyahate gitmişler, istedikleri gibi borçlanmışlar; ondan sonra, işler dama deyince, yine gelmişler Hazineye; aman, biz siyasî kuruluşuz, bizim bu kadar ortağımız var, sonra siz oy moy alamazsınız, bizi de tahkime sokun demişler; onlar da tahkime girmişler.

BAŞKAN — Sayın Taner, deneyimli bir arkadaşımızsınız; lütfen toparlayın.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Toparlıyorum Sayın Başkan. Tabiî arkadaşlar bu kadar müdahalede bulunmasalar, bu kadar hakaret etmeseler, biz de herhalde bu kürsünün hakkını vermeye çalışırız; ama, takdir buyurursunuz ki, biz de insanız ve her ne kadar kendilerine bu konuda değer vermiyorsam da, ettikleri küfürler, bizim de haysiyetimizi rencide etmektedir. Sizden de, lütfen, bu konuda kendilerine müdahale etmenizi bekliyorum.

BAŞKAN — Tabiî...

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Efendim, konuşmamı bağlamak üzere Yüce Meclise son sözlerimi arz ediyorum: Bu operasyon, aslında, Tahkim Yasası adı altında, Hükümete para bulma yasasıdır.

Çiftçiye ödenecek borçları ve peşin ödemeleri, zaman zaman, bizim Grubumuzdaki arkadaşlar da merak etmişlerdir, acaba çiftçiye para ödenebilecek mi diye. Ödenecek; buralardan sağlanan kaynaklarla çiftçiye olan borçlar ödenecek.

COŞKUN GÖKALP (Kırşehir) — Siz niye ödemediniz?

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Biz, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde, çiftçiye peşin ödeme yapan tek iktidarız. Siz eğer bu dönem bunu yaparsanız, siz de bu hizmeti yerine getirmiş olmakla övünebilirsiniz. Ben, hiçbir zaman için çiftçiye peşin ödemeyi kötülemedim; her zaman istedim ve Hükümette bulunduğum dönemde de bu peşin ödemeyi yaptık.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Bir gömlek giy de, "no no" diye gez....

BAŞKAN — Sayın Genç, lütfen müdahale etmeyin; konuşmasını tamamlıyor.

KAMER GENÇ (Tunceli) Onun görevi, gömlek giyip, "no, no" demek.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Hürriyet Gazetesindeki karikatürleri gördüyseniz; Sayın Çağlar, onu, sizin Başbakanınıza da giydirdi; bizi takip edenler de var, merak etmeyin siz.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Öyle mi?!. Peki... Size bir gömlek alacağız.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Efendim, partizanca tayinlerle yönetilen KİT'ler de burada Tahkim Yasası içine girmiştir. Mesela, Türk Hava Yollarını düşününüz ki, daha hâlâ zararda olan ve geçen mayıstan beri biletlerine zam yapmayan Türk Hava Yolları, bu sene en azından 2 - 3 trilyon zarar edecektir; ama, Sayın Çiller, enflasyonu düşürmek için onlara zam yapmayı uygun görmektedir. O önemli değil, o zaman yapmasın, oradaki yöneticiler, boş vakitlerinde, uçakları alıp, arkadaşlarıyla beraber Nis'e (Nice) tatile gidiyorlar, orada yaptıkları harcamaları da buraya Tahkim Yasasının kapsamına sokarak, vatandaşın cebinden çıkarıyorlar. (ANAP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN — Bağlıyorsunuz değil mi?

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Bağlıyorum efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın Başkan, sözlerini değil de, bir de kendini bağlasa.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ceman 60 - 70 trilyon lira civarında olacak olan bu yükü, bu Hükümet, getirdiği bu yasayla milletin cebinden enflasyon olarak geri alacaktır ve hak etmeyen insanların cebine koyacakıtr.

Türkiye nüfusunun yüzde 65'i, kendi işinin sahibidir. Bunlar enflasyon altında durumlarını ayarlayabilirler; ama, geriye kalan yüzde 35'e baktığınız zaman -ki, bunlar, köylüdür, işçidir, memurdur, bunların emeklileridir -işte bu kesim, bu ayarlamayı yapamaz; işte bu kesim, en ağır şekilde bu yükün altında ezilmeye mahkûmdur.

BAHATTİN ALAGÖZ (Gaziantep) — Edebiyat yapma.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Seçim meydanlarında, "benim işçim, benim memurum" diyenler, âdeta işçi ve memuru cezalandırırcasına, enflasyonu azdıracak olan bu para operasyonuyla, işçinin ve memurun cebinden bu parayı alacaklardır; belki de kendileri seçimlerde oy vermedikleri için işçiyi ve memuru cezalandırma yoluna gitmektedirler; kim bilir?..

Yalnız, bugün Temmuzun 2'si, hâlâ daha memur maaş katsayısıyla ilgili açıklama yoktur, memura kaç para verilip verilmeyeceği belli değildir; çünkü, bu Hükümet, bir taraftan maaşları ödemekte güçlük çekmektedir, diğer taraftan böyle çetrefilli yasalar getirerek, dünyada eşi görülmemiş bir operasyonla, bütün dünya kamuoyunda gülünç hale gelecek bir ortamı hazırlamaktadır.

Yüce Meclise saygılar sunarım. (ANAP ve RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Taner.

Refah Partisi Grubu adına, Sayın Ahmet Remzi Hatip; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

RP GRUBU ADINA AHMET REMZİ HATİP (Konya) — Sayın Başkan, Yüce Parlamentonun değerli üyeleri; sizleri, Refah Partisi Grubu adına hürmetle selamlarım.

Üzerinde müzakere açılan kanun, Anayasanın 89 uncu maddesine göre, Cumhurbaşkanınca, bir defa daha görüşülmek üzere Meclise iade edilmiş bulunan 3799 sayılı Kanundur.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun, malum olduğu üzere, bütçe kanunlarında, "Kamu Ortaklıkları ve İştiraklerinde Sermaye Değişiklikleri" başlığı altında yer alan hükümler ile bu kuruluşların, Hazineye, fonlara, Sosyal Sigortalar Kurumuna, Türkiye İhracat Kredi Bankasına olan ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası kaynaklı vadesi geçmiş reeskont kredisi borçlarının Hazinece devralınarak, Hazineden olan alacaklarına veya sermayesine mahsup etmeye imkân getiren hükümler taşımakta; ayrıca, tarım kredi ve tarım satış kooperatif ve birliklerinin Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına olan borçlarının görev zararları alacaklarına karşılık olmak üzere Hazinece devralınmasına yetki tanıyan hükümleri içermektedir.

Şimdi, meseleyi, burada, kamu kesiminin; yani kamu kurum ve kuruluşlarının borçları ve nakit meseleleri olmak üzere iki noktada ele almak mümkündür. Birincisi ve asıl olan; bu kuruluşların nakit ve özellikle ödenek yetersizlikleri bütçelerle karşılanmakta ve böylece, kronikleşmeden, bu tıkanıklıklar önlenebilmektedir; ama, bu kurumlar, bütçeye müracaat ettikleri, yani bağlı bulundukları bakanlıklara müracaat ettikleri ve yapacakları işleri ortaya koydukları zaman, kendilerine yeterli ödenek verilmemekte, cevaben, bankalara borçlanmaları, ihtiyaçlarını bu yoldan gidermeleri, tavsiye telkin ve tecviz edilmekte ve âdeta emredilmektedir.

Tabiî, bu hesapsız şekilde borçlanmalar, ortaya büyük rakamlar çıkartmakta ve cari faiz sistemiyle de altından kalkılamayacak rakamlarla karşı karşıya gelinmektedir. Bu kronikleşmiş borçların yapısı, evvela ana para, sonra faiz, daha sonra da, zamanında ödenmediği için gecikmeye müteallik mürekkep faizler ve cezalardır.

Bu Kanunla ele alınan husus, bir defaya mahsus olarak kronikleşmiş bir hadisenin halli değildir ve daha önce de tatbik edilen bir mekanizmadır. Son olarak 1984 senesinde çıkarılan Tahkim Yasasıyla Kamu kuruluşlarının 4 trilyon civarında borcu tahkim edilmiş. İşte, bu 4 trilyonluk borç, bugünkü enflasyon nispetiyle hesaplanırsa; kanunla önümüze getirilen borç tablosu 49,5 trilyon lira civarında bulunmaktadır. Kanun Meclise geldikten sonra, Plan ve Bütçe Komisyonunda, belediyelerin İller Bankasına olan borçları kapsama alınmış ve Emlak, Halk, Denizcilik, Öğretmenler, Etibank, Sümerbank, Türkiye İhracat ve Kredi Bankası gibi bankalar ile Arsa Ofisi ve diğer bazı katma bütçeli kuruluşlar için de ilaveler de yapılarak, bu rakam 55 trilyon lirayı aşmıştır. Böylece, hem faiz hem de enflasyon sebebiyle bu, yılan hikâyesi gibi sürüp gidecek bir mesele olarak Meclisimizin önüne bugün gelmiştir, yarın yine gelecektir.

Bir yaklaşım yapmak için, Tahkim Kanununu ilk müzakeresi sırasında söylemiş olduğum bir hususu tekrar etmek istiyorum: Tamamen ayrı bir sahada da olsa, bu şekilde kronikleşmiş bazı hadiselerin tasfiyesi için, zaman zaman, bazı kanun tasarıları, Türkiye Büyük Millet Meclisinin önüne getirilmektedir. Mesela, Medenî Kanuna göre, medenî nikâhla evli olan kocaların, nikâhsız yaşadığı diğer eşlerinden meydana gelen -ki kanundaki ifadesi, nesebi gayri sahih çocuklardır- nesebi gayri sahih çocukların tanınması hakkında Hükümetler, Yüce Meclise zaman zaman kanun tasarıları getirir ve bunlar, babalarının hanesine tescil edilir. Medenî Kanun, böyle bir evlilik tanımıyorum dediği halde ortaya çıkan fiilî durum, bu Meclis tarafından zaman zaman çıkarılan kanunlarla tasfiye edilir, tashih edilir. Bugün, önümüzde bulunan bu Tahkim Kanunuyla da, kamu kuruluşlarının, faiz yüzünden hâsıl olan, âdeta nesebi gayri sahih bir meselesini sahih hale getirme konusu önümüzdedir.

Üzerinde durmak istediğimiz husus şudur: Sayın Cumhurbaşkanı ve ANAP sayın sözcüsü, bu Kanun kabul edilirse -ki, Yüce Meclis kabul etti- şu şu mahzurlar olacaktır diye ifade buyurdular. Keza, geçen defaki müzakerelerde ve Komisyon gerekçelerinde de, iktidar mensubu olan milletvekilleri, şu şu faydaları olacaktır diye beyanlarda bulundular; ama, bizim şu konuşmamızla üzerinde durmak istediğimiz husus şudur : Bu mesele, özünde, bir faiz meselesidir. Devlet, mademki tek tek toplanan vergilerle kurulmuş olan kamu kurum ve kuruluşlarının sahibi, bu kurumların sahibi başkası değil, öyleyse, bunların işletme ve yatırım ihtiyaçlarının da vergi gelirleriyle karşılanması ve hiç olmazsa, daha dün çıkarılmış olan ve ileride de çıkarılacağı müjdesi verilen yeni vergi kanunlarından hâsıl olacak gelirin, devlet tarafından münhasıran, bu üretken KİT'lere verilmesi sağlanmalıdır ki, kanundaki bu işten istifade edecek olan kamu kurum ve kuruluşları, faiz yükü altında ezilmesinler.

Faizin ne kadar büyük bir yük olduğunu bir misalle gözünüzde canlandırmak istiyorum: Bu seneki bütçe müzakerelerinde, gerek komisyonda gerekse Yüce Meclis huzurunda, Sanayi ve Ticaret Bakanı, "Sanayi ve Ticaret Bakanlığına bağlı olarak çalışan 6 kamu iktisadî teşebbüsünün, bu sene tespit edilmiş olan ve bankalardan aldıkları krediler üzerinden hesaplanan faiz miktarı 2,3 küsur trilyon liradır" dediler. Düşünebiliyor musunuz: Bir Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu, bir çimento, bir azot sanayii ve bunlara bağlı diğer kurumlar, değil rölantide, hareketsizlik içinde bulundukları bir dönemde bile bu kadar yüksek faizlere mahkûm

edilmektedirler. Buna mukabil, gene aynı dönemde - bir gazete kupüründe görüyoruz- 3 tane özel bankanın bir yıllık kazancı, bu 6 tane KİT'in bir senelik faiz borcu miktarına denktir; ki, bu da 2,3 trilyon liradır.

Size bir misal vereceğim; bununla da tezimizi doğrulamaya çalışacağım: Konya'da, TÜMOSAN isimli, bu memleketin medarı iftiharı olan çok modern bir tesis mevcuttur; kuruluş, 100 bin traktör motor ve 80 bin traktör imal edecek kapasitededir; kapasite indirmelerinden sonra bile, bugünkü haliyle, 30 bin traktör, 50 bin motor imal etmesi mümkünken, bu fabrika, bugün atıl vaziyettedir. Dikkat buyurun muhterem üyeler; bu fabrikanın başındaki genel müdür; bana 30 bin traktör imal etmek için gerekli olan ödeneği verin; yapacağım masraf, bir senede 50 milyar Türk Lirasıdır; 50 milyar liralık masraf yapacağım, 30 bin traktör, 50 bin de motor üreteceğim; eğer tanesi 50 milyon liradan bin tane traktör satarsam -ki, müşterileri hazır, bekliyor- bunun bedeliyle, bir senelik masrafını çıkarırım, geri kalan 29 bin traktör, TÜMOSAN'a bedavaya kalır, yani kâra geçerim diyor. Buna karşılık, kendisine bir kuruş ödenek verilmiyor; git, bankadan faizle para al, memurun, işçinin, mühendisin ücretini öde ve otur oturduğun yerde deniliyor ve trilyonlarca liralık borç ve faiz yükü altına sokuluyor.

Muhterem arkadaşlar, TÜMOSAN dahil, KİT'ler, bir kambur değildir. İşte, hesap meydanda, hem 50 milyarınızı çıkaracak hem de size 29 bin traktörü hediye edecek.

Bu hususu teyit etmek için, başka bir misal daha vermek istiyorum: Biz, sanayide, özel sektör - kamu sektörü ayırımına taraftar değiliz; memlekette yatırım olsun, istihdam olsun, sanayi olsun da, kim yaparsa yapsın diyoruz; fakat, bu Hükümet, TÜMOSAN'dan 50 milyar lirayı kıskanırken, İzmir'de birkaç senedir atıl durumda duran ve faiz borcuyla mahvolmuş bulunan METAŞ isimli şirketin yeniden işletilebilmesi için tam 360 milyar liralık kaynak bulmuştur, bunu o tarafa akıtmıştır ve bu fabrikanın bacası tütmeye başlamıştır; memnun oluyoruz. Yarın, Demirel gidip merasimle bu fabrikanın yeniden faaliyete başlamasını kutlayacak. Niçin, traktör fabrikasına da 50 milyar liralık ödenek ayrılmıyor?

Muhterem arkadaşlar, ben, Bütçe Komisyonu müzakereleri esnasında, bu hususu, Sanayi Bakanına sordum ve bana, yazılı cevap vereceklerini buyurdular. Müzakere 17 Mart günüydü ve takriben iki ay sonra, yani 14 Mayıs günü lütfen cevap verdiler; fakat, dikkat buyurun, acı bir tesadüf müdür nedir; bana bu cevap mektubunu yazdıkları tarihte, bu müessesenin başında yırtınan, bu memleketin göz nuru olan bu fabrikayı çalıştıracağım, bana şu kadar ödenek verin diyen Genel Müdür Ziyaettin Tokar Beyi vazifeden azlettiler. Demek ki, bu memlekette Hükümet görevi yapan bu heyet, memleketin, üretimle değil, eskiden olduğu ve bugün de yalvarmaya devam ettikleri gibi, dışarıdan alınacak borç parayla ayakta kalmasını, kendilerine siyaset olarak hedef tayin etmiş bir topluluktur. (RP sıralarından alkışlar)

Muhterem arkadaşlarım, deminki misal bir tane değil ki; İstanbul'da Halit Narin'e ait müessese, Vakıflar Bankasına 15 milyar lira borçluyken, işte bu şekilde yeniden 10 milyar liralık kaynak sağlanmaktadır. Sayın İçişleri Bakanımızın seçilmiş olduğu Aydın'daki Aydın Tekstil de aynı şekilde kurtarılmak istenmekte ve teşebbüs ileri götürülmektedir. Niçin KİT'ler üzerinde durulmuyor da, bunlar kamburdur, bunları biz satacağız, özelleştireceğiz, yabancı sermayeye vereceğiz, -bugün de moda oldu- yeni Türkî devletlere vereceğiz deniyor? Bu fabrikaların kapatılmasından başka bir şey düşünmemektedirler. Yarın METAŞ'ı ziyaret edip yeniden açılış kurdelasını kesecek olan Demirel'i, ertesi gün Konya'da TÜMOSAN'ın kapanış merasimine mi çağıralım? (RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

SÜLEYMAN AYHAN (Çanakkale) — Ne bağırıyorsun?

AHMET REMZİ HATİP (Devamla) — Çok aziz kardeşlerim, muhterem parlamenterler; burada üzerinde durulacak ana mesele şudur: KİT'ler, yılların birikimiyle ve milletin vergisiyle kurulmuş varlıklardır; fakat, hazır bulunmuş bu hazinelere hor bakılmaktadır. Mesele o kadar basittir ki, bu KİT'lerin çalıştırılması için, evvela, ne yapıp yapıp, sermaye yetersizliğini gidereceğiz; bu imkân Türkiye'nin elinde vardır arkadaşlar.

Bu kürsüden ifade ettik, Kültür Bakanlığı Bütçesinde 500 milyar lirayı, balenin geliştirilmesi ve bale okulu inşası için ayırabiliyoruz; Türkiye Büyük Millet Meclisi, dinlenme tesisleri için 300 milyar liralık bir teşebbüse geçiyor; ama, KİT'lere para bulunamıyor!.. (RP sıralarından alkışlar)

LATİF SAKICI (Muğla) — Sayın Başkan, bağırıp çağırarak konuşmasın.

AHMET REMZİ HATİP (Devamla) — Öyleyse, bu milletin hakikî temsilcisi olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin, sermaye yetersizliğinin çaresini, muhakkak temin etmesi ve bulması lazımdır.

İkincisi ise, KİT'lerdeki yönetim kifayetsizliğidir. Bunun da çaresini bulmak fevkalade kolaydır. İşte, biz, bu yöneticilerin kıymetini bilmiyoruz; dün, Ziyaettin Tokar, TÜMOSAN'ın başından alınır; evvelki gün, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun başından Hilmi Güler alınır; daha önceki gün, Petrol Ofisinin başından Sayın Doğan alınır; yani, bu işin sonu yok. Demek ki, bu Hükümet, daha çok, yönetim kifayetsizliğini gidermekle değil, bilakis, yönetimi daha çok kifayetsiz hale getirmekle meşguldür.

Üçüncü olarak, teknolojiyi takip etmek için gayret etmek lazımdır.

Bunlar temin edildiği takdirde, vergi gelirleri kadar sağlam bir kaynak, bu müesseseler eliyle millî gelire canlılık getirecektir.

Bu Tahkim Kanunu, işte bu çarpıklığın, yani üretimde kendilerine imkân verilemeyen bu kamu kurum ve kuruluşlarına; işte siz zarar ediyorsunuz, tahkime mecbur kalıyorsunuz, sizleri özelleştireceğiz, mantalitesinin bir neticesidir; ama, biz, bütün bunlara rağmen, bir an evvel bu Tahkim Kanununun çıkarılarak, bu müesseselerin ferahlatılmasının ve kamu hizmeti veren SSK gibi, Bağ-Kur gibi müesseselerin canlandırılmasının, kendilerine bir nefes aldırılmasının temini bakımından çıkmasını istiyoruz; ama, bu kâfi değildir. Onların işletilebilmesi için gerekli işletme sermayesinin, ne pahasına olursa olsun, bütçeden ayrılıp bunlara tahsis edilmesi lazımdır. Buna mutlaka bir çare bulabilirsiniz; çünkü, burada, Cavit Çağlar misalinde olduğu gibi, çok güzel çareler bulunabileceğini kendiniz ispat ediyorsunuz. 18,5 milyar lira olan bir Ziraat Bankası borcu, zaman içerisinde, üç dört senede 240 milyarı buluyor; ondan sonra, bir protokolle, bunu 170 milyara bağlıyorsunuz ve o fabrikalar tıkır tıkır çalışmaya başlıyor. Öyleyse, bir çare var ve bunu bulacaksınız.

Muhterem arkadaşlar, burada şu hususu da belirtmek istiyorum: Kanunda, belediyelerin de borçları tahkime tabi tutulmuş; ama, istisna getiriliyor. Ne deniyor; İller Bankasına olan borçların şu kısımlarını biz tahkime tabi tutuyoruz, şunları tabi tutmuyoruz. Niçin, çünkü, onlar, cari borç niteliğindedir. Filvaki, bugün o borçlar, cari niteliktedir; ama, yarın diğerleri gibi kronikleşecek, faiz üzerine faiz, mürekkep faiz derken, onların da altından kalkılamacak ve gene sizin önünüze gelinecektir. Gelin, bu meseleyi temelinden halledelim.

Sayın Bakanımız, ekonomik tedbirler paketinde, risk sermayesi hususunu ortaya attılar. İşte, bunu düşünebilen ve uygulamaya koyma teşebbüsünde bulunan Bakanımıza diyoruz ki, bu kamu kurum ve kuruluşlarının üzerindeki faiz yükünü kaldırmak için de tedbirler alalım.

Bakanız, biz Millî Selamet Partisi olarak, 1980 öncesi dönemde koalisyonla hükümette olduğumuzda -ki, şimdiki koalisyon partilerinin her iki kanadıyla da koalisyon olduk- Et ve Balık Kurumu eliyle faizsiz besi kredisi tatbikatı başlattık; gene Toprak Mahsulleri Ofisi eliyle faizsiz hububat ekimi kredisi tatbikatı başlattık; gene Süt Endüstrisi Kurumu eliyle faizsiz olarak süt kredisi tatbikatı başlattık. Büyük bir müessese kurduk; ismi neydi; Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası, DESİYAB. Kurulan bu müessese, yani DESİYAB, faizsiz krediyle, yani bir ortaklık sistemiyle, elliye yakın projeyi yürütmeye başlamış ve bu müesseseler palazlanmaya yüz tutmuşken, koalisyonun bozulmasıyla, ertesi gün gelen hükümet, bu kredilerin hepsini faizli hale getirdi.

Bununla bir neticeye varılamayacağı görülüyor. Yarın, bu kanun kabul edildiği andan itibaren, yeniden tahkim mevzuu ortaya gelirse, şaşmayın. Bu sene olmazsa gelecek sene, gelecek sene olmazsa öbür sene yeniden bu kanun karşımıza geleceğine göre, meseleyi temelinden halletmek üzere hepinizi uyarır, hürmetlerimi sunarım ve Allah'a emanet olun derim. (RP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Hatip.

EKREM PAKDEMİRLİ (Manisa) — Şahsım adına söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

EKREM PAKDEMİRLİ (Manisa) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; sözlerime başlarken, hepinize saygılar sunuyorum.

Görüşmekte olduğumuz ve kısaca ismini "Tahkim Kanunu" olarak ifade ettiğimiz bu kanunun, ekonomimize, orta vadede, bir yük getireceğini ifade etmek istiyorum. Belki, bugün, bütçeyi kurtarma operasyonu yapıyoruz, onun için bunu getirdik denilebilir. Aslında, gerekçede böyle bir şey yok; ama, bütçenin iki yakasının bir araya getirilemeyeceğini gören arkadaşlarımız bu tahkim yasa tasarısını getirerek, ek bütçeden sarfınazar etmiş oluyorlar. Halbuki, ek bütçe getirme, aslında iktidarlar için büyük bir zül değil; çünkü, Anavatan Partisi İktidarları zamanında çok az görülen o uygulama, cumhuriyet tarihinde çok sık olduğu için, bir terslik olmazdı ve daha da uygun olurdu.

Bu durumda, bütçeye sağlanan takriben 13,6 trilyon liralık kısa vadeli avansın dışında, KİT'lere yapılacak olan transferleri de önleyebilecekleri için, toplam olarak bütçede, aşağı yukarı 30 trilyon lira kadar rahatlama sağlayacaklar; ama, bu durumu görecek olan finans çevreleri ve beynelmilel kurumlar bizi bu noktadan sıkıştıracaklar ve herhalde kendileriyle yapılacak müzakerelerde problemimizi anlatamayacağız.

Sayın Bakan, burada, birçok kez bizim dönemimizi tenkit etti ve oranlar da vererek, "siz o kadar kısa vadeli borçlara girdiniz ki..." dedi. Burada bir uyanıklık yapılıyor; tahkimle kısa vadeli avansı ortadan kaldırarak, uzun vadeli borca çevirmiş oluyorlar. Ondan sonra "biz orta vadeli borç yaptık onun için sizden daha iyi bir performansa sahibiz" diyecekler; ama, bunu bilenler, sadece tebessüm edecek.

ALİ ŞEVKİ EREK (Tokat) — Biliyordun da, sekiz yıldır niye yapmadın?

EKREM PAKDEMİRLİ (Devamla) — Siz, bizi bırakın da, ne yapacağınızı düşünün; siz, hâlâ iktidar olmadınız... İkide birde karşı tarafa "siz ne yaptınız?" diyorsunuz.

OĞUZHAN ASİLTÜRK (Malatya) — Aynı şeyi plak gibi tekrarlıyorlar.

EKREM PAKDEMİRLİ (Devamla) — Bizim hesabımızı halk gördü. (DYP sıralarından alkışlar!) "Siz, Anamuhalefet Partisi olacaksınız" dedi ve o hesap görüldü; ama, size de iktidar olun demedi. Oradan alkışlıyorsunuz; ama, size de iktidar olun demedi. Burada, bir matematik hesabın sonucu, iki zıt kardeşin bir araya gelmesi -ki, ona da Anavatan Partisinin sağlamış olduğu o barış atmosferinin amil olduğunu unutmayın- sonucu bir ortaklık kurdunuz; şimdi, kör topal gidiyor o ortaklık. (DYP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Müdahale etmeyelim, lütfen...

EKREM PAKDEMİRLİ (Devamla) — Değerli arkadaşlar, bu kanun aynı zamanda, Hazinenin, finansman çevrelerine ve bu işi bilenlere "dama" dediğini ifade ediyor ve "borcumu -Hazinenin bir bankası var ya, Merkez Bankası- Merkez Bankasında yazdım tahtaya, 40 sene sonra itfa edeceğim" diyor. Bunun gibi gülünç bir durum çok ender olur.

Sayın Bakan "eskiden de yapılmış" diyebilir. Eskiden yapılmış olanla şimdi yapılan arasında dağlar kadar fark var. 1960 yılında, ihtilal döneminde "kısa vadeli avans fazla kullanılıyor -o zaman limit bütçenin yüzde 15'i imiş- gelin kısa vadeli avansı düşürelim" demişler. Emir demiri keser hesabı, olur denmiş ve hesap kitap yapmadan yüzde 5'e indirmişler. Sonra bir bakmışlar ki, yüzde 5'e indiği zaman, o günkü balansın, yani o günkü kısa vadeli avansın altına düşüyor; mecburen önce, tahkim etmişler, dört ay sonra da eski seviyesine çıkarmışlar.

Bu yüzde 15 oranı, genel bir kaide; tabiî, yüzde yüz doğrudur demek mümkün değil; ama, birçok Batılı ülke, bu yüzde 15 oranının altında kalıyor. Biz de, hep yüzde 15'in altında kalmışız ve en fazla kısa vadeli avans kullandığımız yıl, kanunî hakkın yarısı oranında kullanmışız. Biliyorsunuz geçen sene seçimler vardı ve Körfez krizinin menfî etkilerinden dolayı kısa vadeli avans azamî derecede kullanılmıştır; bunu 8,3 trilyonla devrettik. Hükümet bir rahatlama dönemi yaratmak istedi -siyasî tercihtir- 40 günde, 5,3 trilyon daha kullandılar. Yanılmıyorsam, yılı 13,6 trilyonla kapattılar. Şimdi de diyorlar ki efendim biz bunu tahkim edelim, biz bunu bankamızda bir kenara yazalım. Bu kadar sıkıntılı bir durumu anlatabilmek için ben düzgün cümleler bulamıyorum; yani, kimseyi tahkir etmeden, kimseye yanlış sadır olabilecek bir sıfat kullanmadan anlatamıyorum. Çünkü böyle bir durum yok; yani bu Patagonya'da falan olsa gerek, herhalde bu sistemi, oradaki ülkeler uyguluyor.

MUSTAFA KALEMLİ (Kütahya) — Hoca, sen anlatamazsan kimse anlatamaz.

KADİR BOZKURT (Sinop) — Sekiz sene bu işin başında kaldınız, ne yaptınız bunca yıl?

EKREM PAKDEMİRLİ (Devamla) — Bizim ne yaptığımızı çok iyi biliyorsunuz, siz ne yapacağınıza bakın. Bizmi ne yaptığımızı ne karıştırıyorsunuz? Siz şimdi düzgün işleri yapmaya çalışın.

KADİR BOZKURT (Sinop) — Biraz izleyin bizi.

EKREM PAKDEMİRLİ (Devamla) — Bakın, ben size söyleyeyim mi...

MUHTAR MAHRAMLI (Tekirdağ) — Hoca, sen adamı yanıltırsın, seni dinlemek doğru değil; nemelazım.

EKREM PAKDEMİRLİ (Devamla) — Şimdi, bakın; yani bu profesörler veya hocaların söylediğini yapmayın derseniz, Sayın Başbakan Yardımcısı da profesör, baltayı taşa vurursunuz, ona göre.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sen, bir defa hacı hoca takımındansın.

EKREM PAKDEMİRLİ (Devamla) — Şimdi, bu kanunla bir de uygulamada çok karışıklık çıkacak arkadaşlar. Sebebi: Hangi nitelikteki borçların tahkim edileceği açık değil. Bir de bu kanunda istenen süre çok uzun, bir yıl içinde bunun yapılması... Bunlar hep belirsizlikleri uzatacaktır. Belirsizliklerin uzatılması demek, tabiatıyla ekonominin zarar görmesi demektir.

Birliklerin borçları da tahkim ediliyor. Birliklerin iki türlü borcu var; daha doğrusu borçların oluşumunun iki birleşeni var. Birisi, görev zararı olarak Hazineden alacağını, alamamış, tutmuş bankadan almış veya borçlu kalmış.

İkincisi ise, işletmelerinin zararlarıdır. İşletmelerinin zararlarını tahkim ederseniz, özellikle eşitsizlik yaratırsınız. Yani bunlar, özel sektörle büyük çapta rekabet eden kuruluşlar olduğu için, Anayasa yönünden de sakıncalı bir durum yaratacaksınız; çünkü, özel sektörü dur diyorsunuz, bu tarafa da bedava bir para vermiş oluyorsunuz.

Ayrıca, bankaları koydunuz kanunun içine. Bunlar, ticarî bankalar. Peki, bizim, daha özel sektörün 57 tane bankası var. O zaman, bu bankalar farklı muameleye tabi tutulmuş olmuyor mu? Devlet, kamu kurumuyla özel sektörü ayrı ayrı mı kabul ediyor? Birisine öz evlat, diğerine üvey evlat muamelesi mi yapıyor? Bunu hiçbir zaman yapmamış. Burada aynı sektörde yarışan kurumları mutlaka eşit bazda muameleye tabi tutmamız lazım. Birisine bir şey veriyorsak, ötekine de verme durumumuz var. Yoksa, Anayasa yönünden sakıncası var; eşitlik ilkelerini, prensiplerini bozuyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, burada önyargılı olup, işte kanun, Cumhurbaşkanından geri geldi, onun için biz de parmaklarımızı kaldırıp bunu aynen geçireceğiz demeyin. Kanunun maddelerinde vereceğimiz değişiklik önergelerini ciddî olarak düşünelim. Zararı yok 15 gün sonra olsun veya ne bileyim üç ay sonra olsun, o da önemli değil; ama, hiç olmazsa düzgün, doğru bir kanun çıkarmış olalım.

Bu duygu ve düşüncelerle sizlere saygılar sunuyorum efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Pakdemirli.

Hükümet adına, Devlet Bakanı Sayın Tansu Çiller; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DEVLET BAKANI TANSU ÇİLLER (İstanbul) — Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; bu konuşmayı iki düzeyde yapmak ve Yüce Meclisimizin sayın üyelerini iki düzeyde bilgilendirmek istiyorum.

Şöyle ki: Birinci ve çok kısa olarak, şu ana kadar söylenmiş ekonomiyle ilgili genel kapsamdaki usallere cevap vermek istiyorum. Daha sonra bunun ilerisi olarak da, Tahkim Yasasının bazı ayrıntılarını, bilgilendirmek açısından bir kez daha sunmak istiyorum.

Söyleyeceklerimden birincisi genel ekonominin gidişiyle ilgili olup, bu konu oldukça sık tartışılır hale gelmiştir. Bu açıdan bazı rakamlar verdikten sonra, bunların nedenlerine de girmek istiyorum; çünkü, şu sual soruldu: "Enflasyon düşüyor; ama, ne yaptınız da düşüyor? Bir kere bunu bilelim"

İkincisi de, "Bu enflasyonun düşmesinde gerçekten sadece Mayıs ayının mı etkisi var?" sorusuna da gayet gerçekçi bir biçimde bakalım.

ARSLAN ADNAN TÜRKOĞLU (Çorum) — Anlamazlar Sayın Bakan, hiç üzmeyin kendinizi.

DEVLET BAKANI TANSU ÇİLLER (Devamla) — Çok kısa olarak şunu ifade edelim: Bir iddiayla ortaya çıktık, dedik ki, "Biz, büyümeyi artıracağız, büyüme artarkan enflasyonu da düşüreceğiz" Bu, mümkün olmayan bir şey olarak tanımlandı; ama, son altı ayın rakamlarına bakarsak eğer, gerçekten, ilk üç ayda gayri safi millî hâsılada yüzde 6.8'lik bir büyümeyi gerçekleştirmiştir bu Hükümet ve onun ötesinde de ikinci üç ay için de ortalama yüzde 5,5'in üstünde bir büyümeyi beklemekteyiz; yani, yüzde 6.8'lik bir büyüme, arkasından da enflasyondaki düşüş gerçekleşti.

Hepimizin bildiği gibi, enflasyondaki düşüş yüzde 11'den daha sonra yüzde 5'in, daha sonra yüzde 4'ün, daha sonra yüzde 2'nin ve daha sonra da yüzde 1'in altına indi ve her bir ay da, şubat ayından itibaren bir evvelki senenin aynı ayının daha altında gerçekleşti; yani şubat ayı bir evvelki yılın şubat ayının altında, mart ayı bir evvelki yılın mart ayının altında, nisan ayı bir evvelki nisan ayının altında, mayıs ayı da bir evvelki mayıs ayının altında gerçekleşti. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Şimdi bunun, hakikaten, sadece sebze fiyatlarının düşmesiyle ilintili olduğunu iddia etmek mümkün müdür? Bununla ilgili rakamı çok açık bir biçimde veriyorum ve bunu haziran ayı için de tekrar etmeyi istiyoruz.

Olay şudur ki, eğer mayıs ayında sebze fiyatlarındaki düşme, bir evvelki yıl kadar olsa idi, bu artış yüzde 1.4 olacaktı; yani, yine yüzde 1'lere indirilmiş olacaktı. Bu konuda Planlamanın tahmini yüzde 1,5; Devlet İstatistik Enstitüsünün tahmini yüzde 1,5 ve ayrıca yapılan bir tahmin de yüzde 1,4'tür. Yani, eğer, sebze fiyatlarındaki düşme, bir evvelki yılın sebze fiyatlarının düşmesine eşit olsa idi, enflasyon yine yüzde 1'lere çekilmiş olacaktı.

Bir hususu daha ifade etmek istiyorum: Bu olay bir şans faktörüdür. Gerçekten de bu yıl sebze fiyatlarındaki düşme, geçen senekinin biraz altında oldu; ama eğer, şansa prim tanıyacaksak, şunu unutmamak lazım ki, bu Hükümet, güneydoğu olaylarını, bu Hükümet, Erzincan depremini, bu Hükümet, Zonguldak afetini ve bu Hükümet, ayrıca, Türkî devletlere yardımı üstlenmiş bir Hükümettir. (DYP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Eğer, şans faktörü bir olay ise, bu Hükümet, bu şanssızlıklara rağmen bu sonucu alabilmiştir; ama şunu da ifade etmek istiyorum: Zorluklarımız henüz bitmiş değildir.

Şu aşamada bir şeyi daha bilmemiz lazım: Bu, nasıl oldu da, bunu başardık? Bir kere bunun dört ana faktörünü hepimizin çok bilgili bir biçimde tartışması lazım; çünkü bu, çok bilinçli ve belli bir program çerçevesinde oldu.

Bunların birincisi, açıkları aşağı indirmek için bir evvelki yılın iktidarının yapmadığı bir şeyi; yani KİT açıklarını kapatmamızla oldu. Bu nasıl oldu: Fiyat ayarlamasını her şeye rağmen büyük bir cesaretle yaptık. Bu bizim, kamu açıklarını -bir evvelki yıldan devraldığımız açıkları- küçültmede büyük bir adım olmuştur.

İkinci olarak: Bugün, 32 trilyonluk bütçe açığı varken, 74 trilyonluk getirisi olan fonların, büyük ölçüde Hazinede toplanmasını ve bunun sistematik bir biçimde bütçeye aktarılmasını; onun da ötesinde, kamu harcamalarının gerektiği zaman bu fonlardan yapılmasını sağladık. Bu, bizim bir iddiamızdı; yine de yapılamayacağı söylenen bir olaydı ve bu 74 trilyon, bizim, gereğinde bütçeye aktardığımız, gereğindeyse bütçe harcamalarını bir yerde, bir yerden diğerine devletin öncülüğüne göre ve önceliğine göre yaparak, süre getirdiğimiz bir olay olmuştur.

Üçüncüsü: Vergilerdeki artış, her şeye rağmen yüzde 78 olmuştur. Bu, bir vergi reformunu başardığımız anlamını ortaya koymuyor; çünkü, bu Hükümet, vergi reformunu daha oluşturma durumundadır ve oluşturacaktır. Ancak, bu bizim vergi kanunlarında; yani bir çabuklaştırma

süreciyle topladığımız -bir defaya mahsus olarak topladığımız, ama topladığımız- verginin artmasının da gündemde olduğunu düşünmek lazım. Olay burada bitmemiştir; bundan sonraki altı ay daha da zor bir altı aydır, yapılacak işler de vardır. Ancak bunu şansa bağlamak yanlış olur; bilinçli bir programın parçasıdır ve eğer şans faktörü varsa, şansızlık faktörü daha ağırdır.

Enflasyonun bu tür bir düşme sürecine girdiğini gördükten ve bunun da yaz ayları içerisinde devam edeceğini düşündüğümüzü ifade ettikten sonra, kısaca, Tahkim Yasasına geçmek istiyorum.

Tahkim, bildiğiniz gibi, bizim hiçbir biçimde "Bu iyi olur" diye düşündüğümüz bir olay değildir. Gönül isterdi ki, tahkim diye bir olayı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti artık ele almasın; ama, bu Hükümet geldiği zaman, 38 trilyonluk bir KİT açığı ve onun ötesinde, bütün kamu kesiminin birbirlerine olan açıklarının ve borçlarının ve alacaklarının ödenemez halde olduğu bir konumda gelmiştir. Bir kamu kurumunun diğerine borcunu, öbürünün öbürüne borcunun olmasından dolayı birbirlerine haciz koyar ve bu hacizleri de önlemek için kredi alır hale gelmiş ve Türkiye, bu kredilerin maliyetlerinin yüzde 258'lere çıktığı bir ortamı yaşama durumunda kalmıştır. Bu, elbette bizim yarattığımız bir sorun değildir; devraldığımız bir tablodur. Şimdi böyle bir borç-alacak ilişkisini çözerek, bunların 7 veya 8 trilyonluk bir tasarruf yapmaları, kredi almadıkları ve yüksek faiz ödemedikleri için gündeme geleceği gibi, 23 trilyon kadar da sermaye artışını otomatikman gündeme getirebilmiş olacağız; dolayısıyla, kamu kesiminde sermaye artışı, rahatlama ve kredi talebindeki düşüşü ve faiz ödemelerindeki düşüşü eş anlı olarak yaşayacağız.

Bunun ötesinde bir konu olan; yani, kısa vadeli avansların tahkiminin gündeme geldiğini ve bunu da bir evvelki altı ayın enflasyon düşürme stratejisinin içinde olduğunu tekrar ifade etmek istiyorum.

Beşinci maddeyi bilerek söylemedim; enflasyonun düşürülmesi için dört tane madde sıralamıştım. Yaptığımız ana beşinci madde ise; Türkiye'nin borçlanma meselesini yeniden gerçekte olması gibi, olması lazım olduğu gibi yapmaya başladık. Nedir bu olması lazım gibi olan olay? Şudur: Bütün dünyada iç borçlanmanın yüzde 80-90'ı orta ve uzun vadelidir, Türkiye'de ise iç borçlanmayı bir evvelki iktidar, kısa vadeli yapmış. Ne kadarını kısa vadeli yapmış Yüzde 90'ını kısa vadeli yapmış. Ne kadar kısa vadeli yapmış, bakınız şimdi söylüyorum:

Şimdi herhangi bir OECD ortalamasını söyleyeceğim. İç borçların vade ortalaması 16 yıldır. Bizde ise, iç borçların ortalama vadesi, iktidarı devraldığımız zaman 6, 7 ay; yani 6 ila 7 ayın altında idi. Düşünün; 16 yıla karşı 6-7 ay; bu,bir faciadır. (DYP ve SHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Ayrıca, bu Hükümetin buraya bilinçli bir şekilde itildiğine de inanıyorum. Bu, son derece büyük bir yanlıştır; çünkü, şöyle bir şeyi düşünebiliyor musunuz: 3 aylık bir borç alacaksınız, bunun anaparasını ve faizini 3 ay sonra ödeyeceksiniz ve bu mekanizma ile devletin pompaladığı parayı geri çektiğinizi iddia edeceksiniz... Geri çekebilir misiniz? 3 ay sonra hem anaparasını hem de faizini pompalayacaksınız ve ortalamasını da 6,5 ay yapacaksınız.

Bizim enflasyonu düşürme stratejimizde, son 6 aydır yaptığımız o 6,5-7 ayı, tam 19 aya, 5,5 ay içinde çektik. Yani, korkunç bir süratle ve hiç olmayan bir şekilde yüksek bir vadeye, 5,5 ay içinde çektik; bunu yapmaya da devam etmek durumundayız. Çünkü, ancak o zaman, 1 sene sonrası faiz ödemelerinin bütçeyi kilitlemesini çözeceğiz; diğer taraftan da, bir başka olayı; yani, iç borçlanmanın gerçek işlevini ortaya koyacağız. O gerçek işlev de parayı

çekebilme işlevidir. Yani, iç borçlanarak parayı piyasadan çekersiniz. Ne kadar çekersiniz; 1 yıllığına, 16 yıllığına çekersiniz; ama, 3 aylığına çektiğiniz zaman, 3 ay sonra daha fazlasını pompalıyor durumda olursunuz.

Şimdi, tahkimin, 13,5 trilyonu bulan kısa vadeli avans meselesine tekrar gelmek istiyorum.

Bizim iddiamız şudur: Mühim olan, kamu açıklarını aşağıya çekmektir. Kamu açıklarını nasıl aşağıya çekiyoruz; kamu açıklarını, söylediğim, diğer dört faktörle çekiyoruz. Bu dört faktörün içerisinde, büyük ölçüde, fonları kullanma vardır; çünkü, fonlar bir kamu harcamasıdır. Kamu harcamasını oradan alıp, diğer zarurî harcamalara koyup, bütçe açığına yamayarak ve bütçeye transfer ederek veya olağan dışı harcamalarınızı oradan yaparak, toplam harcamaların üst sınırını belirleme durumunda oluyorsunuz. Dolayısıyla, toplam kamu kesimi açığını kontrol altına alıyorsunuz.

Biz diyoruz ki, enflasyonu düşürmede mühim olan, açığı kapatmaktır. Bu açığın kapanmasında, kısa vadeli avans veya kısa vadeli iç borç, enflasyonisttir. 3 aylık bir iç borçla, kısa vadeli avans kullanımı ile enflasyon etkisi arasında fazla bir fark yoktur. Ancak, kısa vadeli iç borcun bir faiz yükü, bir de anapara yükü, 3 ay sonra fatura olarak önünüze gelir ve daha fazla para basmanıza yol açar. Bunları ilk defa biz söylemiyoruz; dünyada bunu söyleyenler ve uygulayanlar da olmuş. Bunu, 1950'lerde, Amerika'nın, likitide tanımını emisyon artı kısa vadeli iç borç olarak gördüğü devirleri de, ayrıca hatırlatmak istiyorum.

Şimdi, eğer 13,5 trilyona gelirsek; biz, 13,5 trilyonluk kısa vadeli avansı tahkim ederken, silmiyoruz; bunu, kâğıtlandırarak, "securitisation" dediğimiz tarzı ve biçimi zaman içinde saptanacak biçimde ödenebilir bir kâğıt haline getiriyoruz. Dolayısıyla, burada söylemek istediğim şey kısaca şudur: Bugün, Türkiye'deki enflasyon inişini bilinçsiz bir programa bağlamak haksızlık olur. Bunu eğer bir şans faktörüne bağlayacaksak, şanssızlık faktörlerini de eş anlı düşünmek gerekir. Ancak, enflasyonda tüm köprüler daha aşılmış değildir; önümüzde uzun bir yol vardır; bunun bilinci içindeyiz.

Tahkim, istenilen bir olay değildir. Gönül isterdi ki, bir evvelki Hükümet bize bunu mecbur etmeseydi; ama yapılan şey doğrudur.

Teşekkür ederim. (DYP ve SHP sıralarından "Bravo" sesleri ve alkışlar)

BAŞKAN.— Teşekkür ederiz Sayın Çiller.

Şahsı adına son sözü Sayın Balyalı'ya veriyorum.

Buyurun efendim.

HÜSEYİN BALYALI (Balıkesir) — Sayın Başkan, Yüce Meclisimizin değerli milletvekilleri; buraya, hazırlıksız konuşarak sizin zamanınızı almaya çıkmadım. Yani, buraya vakit dolsun diye şuradan buradan, dereden tepeden, leylek masalı vesaire anlatmaya da çıkmadım; iki üç cümle söyleyeceğim, fazla konuşmayacağım. Neden: Sayın Bakanımızdan önce söz istedim. Bir İktisat Profesörü olarak, uygulamayı iyi bilen ve burada hepimizi talebe haline getiren Sayın Bakanımızdan sonra, eğer konu anlaşılmadıysa, benim iktisat dersi vermem, maliye dersi vermem,tahkim konusunu anlatmam şahsen ayıp olurdu. (DYP ve SHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, iyi dikkat edin, bir husus arz edeceğim. Soruyorum, bir hasta, ölüm döşeğinde yatarken ilacını vermez, 6 ay sonra verirsek, bu hastanın hastalığı da artarsa, bu ilaç hastaya bir fayda sağlar mı? (DYP sıralarından "Sağlamaz" sesleri) Hastaya, ilacını zamanında vermek gerekir. Biz, bu Tahkim Yasasını, Meclise getireli 5 ay oldu. Bütün gaye, hastaya bu

ilacı verdirmemek ise, biz sabırlıyız; bu ilacın verilmesini millet istiyor. Millet, bize o görevi verdi. "Ekonomiyi düzeltin, Parlamentonun şerefini yükseltin" dedi; demokrasi istedi. Onun için biz, bu milletin isteğini, sabahlara kadar çalışmakla da olsa yerine getireceğiz arkadaşlar. Mecburuz; Türkiye için mecburuz, Türk insanı için mecburuz. Bunun için, hiç gocunmayalım. (DYP ve SHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, şimdi, birçok arabanın tekerleri patlamış, şoför acemi, muavin acemi; koca bir kamyon getirilmiş, lastiklerinin kimi oraya takılmış, kimi buraya takılmış; arabalardan hiçbiri yürümüyor. İşte bu Tahkim Yasasıyla, tecrübeli şoför, tecrübeli muavinlerle, lastikler oradan alınıp, yeri yerine takılacak ve bütün arabalar yürüyecek. Olay, bundan ibarettir. (DYP ve SHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakanımız, "Yağma Hasan'ın böreği fonları bütçeye aktardık. Millet güvendiği iktidarlara vergi verir, vergiler artıyor" dedi...

Arkadaşlar, şimdi, son sözüm şu: Gelin, bu memleketi seviyorsak, şu kanunları komisyonlardan iki kere çıkarıyoruz. Şu Meclisten de iki kere çıkarıyoruz...

REFİK ARSLAN (Kastamonu) — Sen iktisatçı değilsin, sen yumurtacısın.

BAŞKAN — Müdahale etmeyin efendim... Bağlıyor efendim...

HÜSEYİN BALYALI (Devamla) — Sayın mükellefim, benim ne olduğumu önümde düğme iliklediğin, yalvardığın zamanlardan biliyorsun.

Hepinize saygılar sunuyorum efendim. (DYP ve SHP sıralarından "Bravo" sesleri ve alkışlar)

BAŞKAN — Tümü üzerindeki görüşmeler son bulmuştur...

MEHMET DÖNEN (Hatay) — Sayın Bakana bir soru sormak istiyorum.

BAŞKAN — Görüşmeler tamamlandı efendim.

Kanunun tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun

Amaç ve Kapsam

MADDE 1. — Ekonomide malî istikrarın sağlanması amacıyla bu Kanun kapsamına giren tüm kurum ve kuruluşların birbirlerine olan borçları (anapara, faiz, gecikmeye ilişkin cezalar dahil) bu Kanun esasları çerçevesinde tahkim olunur.

Banka hüviyetindeki kuruluşların; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına olan borçlarından yalnız bu Kanun kapsamına giren kurum ve kuruluşlarla ilgili olanları tahkime tabi tutulur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?..

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Taner. (ANAP sıralarından alkışlar, DYP sıralarından gülüşmeler, "Bravo" sesleri)

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Bakanımızın açıklamaları içimize su serpti. Hakikaten, kendisi gerek Tahkim Kanunu hakkında düşünceleriyle,

gerekse ekonomiyle ilgili açıklamalarıyla, bu memleketin evladı olarak, inşallah -yürekten temenni ediyorum- bu rakamların devamını getirir, biz de ancak bundan gurur duyarız; sizin dediğiniz gibi, öğreniriz; inşallah. Burada söylediğim bir şey yok; yok da, anlamadığım bazı şeyler var, burada sizin huzurunuzda sorayım. Nasıl olsa gece uzun, Sayın Bakan çıktığında anlatır.

Şimdi, emisyon sene başından bugüne kadar yüzde 52 artmışsa -ki artmıştır- kısa vadeli avans yüzde 150 artmışsa -ki, artmıştır rakamlar böyle söylüyor- Merkez Bankasının kamuya açtığı krediler yüzde 136 artmışsa -ki artmıştır- bundan bir tek şey çıkarılır; Hükümet şakır şakır para basıyor. Yani, bunun neticesi budur.

Şimdi, buraya kadar güzel; bakın Sayın Bakanı gayet güzel dinledik burada, memnun da kaldığımızı ifade ettim; şimdi şakır şakır para basılıyor da... Burada birtakım terslikler var; bu terslikler nasıl oluyor; bunu anlayalım.

Şimdi, bir taraftan para basılırken, Interbanktaki faiz hadlerinin bu kadar yüksekte kalması nasıl oluyor? Sayın Bakan buraya çıktı dedi ki, "biz ekonomiyi çok kötü şartlarda devraldık, ortalama vade 6 aydır, OECD'de bu 16 senedir." Doğru söylemiştir. Yani, şimdi Türkiye'de biz 16 sene para alabilme, borçlanabilme imkânını bulduk da, bu imkânı kullanmadık mı? Hani, bulduk da, kullanmadık mı (ANAP sıralarından alkışlar, DYP sıralarından gürültüler) Yok, yok sayın milletvekilleri, katiyen, haşa; biz, bu memleketin ihtiyacı olan ne lazımsa; hastane mi hastane, yol mu yol, fabrika mı fabrika, elektrik mi elektrik... Şu elektriklere bakın, bu elektrikler sizin zamanınızda yanıyor muydu? (DYP sıralarından gürültüler)

Şu GAP, hani açmaya gideceksiniz, suları dolmuş olan GAP, sizin zamanınızda var mıydı? O koca barajın gövdesi, temeli atılmıştı da, türbinleri mi eksikti de, biz türbinleri getirdik; yok, biz yaptık bunları. Ha, bunları yaparken, borçlanmak zorunda kaldık. Nüfusu yüzde 2,5 artan bir ülkede, insanların ihtiyacına cevap vereceksiniz.

Siz, "efendim hastanelerde hastalar var; biz parası olana bakarız" diyemezsiniz. Nitekim, Sağlık Bakanı da burada, yeşil kartı çıkarttı, verdi, herkes bu yeşil kart çerçevesine girecek, hastanelerde bakılacak... Kendisi için söylemiyorum, kendisine bağlı değil; ama, Sosyal Sigortalardan şu eczanelerden ilacını alamayan zavallı vatandaşlar ne yapacak? Herhalde bunun bir çaresi vardır.

Sayın Bakanım, ben doktor değilim, anlamam.

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — Türkiye'ye ne yenilik getirdiniz?

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Ne yenilik mi getirdik?!.

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — Siz, Türkiye'ye, maymun beyni yenmesini getirdiniz.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Bakın, seviyeli konuşmak güzel oluyor...

BAŞKAN — Lütfen, müdahale etmeyin; sessizce dinleyelim...

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Şimdi, siz eğer, "bu memlekete ne getirdiniz?" diye sorarsanız, o zaman, haksızlık yapmış olursunuz.

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — Sen, maymun kafasını kırarak, maymun beyni yedin; onu getirdin Türkiye'ye.

BAŞKAN — Sayın Doğan, lütfen...

Buyurun efendim.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Vallahi bizim partimizde, sizin bazı bakanlarınız gibi, yetim hakkı yiyen bakanlar falan yok. (ANAP sıralarından alkışlar)

Bizde bir bakan vardı, hata yaptı, Yüce divana kendimiz verdik; sizin gibi, burada, kendi parmaklarınızla, bir kenara götürüp onları saklayıp da, ondan sonra onların elini öpmedik. Bu Mecliste, Anavatan Grubunda kimse kimsenin elini öpmedi. (DYP ve SHP sıralarından gürültüler) Bu işler böyle kolay değil...

Peki, şimdi, sayın Bakan, siz dediniz ki, "siz 6 aylık borçlanıyorsunuz, biz kaldırdık bunu, uzatıyoruz." Kusura bakmayın, siz bir yerden 16 senelik para buldunuz da bizim haberimiz mi yok? Bulduysanız, en büyük tebrik benden; derhal kullanın. Ben, 10 senelik paraya da razıyım. Bakın, sonunda bu parayı bulacaksınız. Nereden bulacaksınız biliyor musunuz?.. Bu devlet borçlanmaları var ya; alıyorsunuz, devlet tahvilleri falan, borçlanıyorsunuz; sonunda, bankalara bu paraları ödemeyeceksiniz, onların borçlarını da tahkim edeceksiniz; diyeceksiniz ki, "size kâğıt veriyoruz, 10 senede bu parayı alırsınız..." ondan sonra, buraya çıkıp diyeceksinizki, "biz 10 senelik borç bulduk!.."

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — Daha altıncı aydayız... Sekiz sene memlekete kan ağlattınız, daha ne istiyorsunuz....

BAŞKAN — Sayın Doğan, lütfen!..

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Beyefendi, siz herhalde bu işlerde yenisiniz.

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — Ben sizi çok iyi tanıyorum, eskilerden tanıyorum. Sizi 3 tane Lincoln arabanın takip ettiği zamanları da biliyorum.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Neyi, neyi; bir daha söyler misin?

BAŞKAN — Sayın Doğan!..

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — Cerrahoğlu'nun damadı olduğunuzu biliyoruz. Yine, bazı şirketlerin sahibi olduğunuzu biliyorum.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Yanlış biliyorsunuz... Siz bunu ispat edin...

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — Amerika'ya gittiğinizde sizi 3 tane Lincoln arabanın takip ettiğini de biliyoruz.

BAŞKAN — Grup Başkanvekilleri, lütfen efendim...

Sayın Doğan...

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Siz bunları çok iyi biliyorsunuz da, biz, yalnız, nedense 235 milyarı böyle cebe atmıyoruz. Attıktan dolayı da, sizin parmaklarınızla buradan kahraman gibi de çıkmıyoruz. (ANAP sıralarından alkışlar)

Bizim kimseye veremeyecek bir hesabımız yok.

Bak kardeşim, ben bu devlete hizmete 1975 senesinde bankacı olarak başladım. Ben, bu devlete beyan verdim, benim beyanlarım maliyededir. Ben beyanlarımdan takip ederim. Sen getir, senin beyanlarını bir göreyim, bir de Cavit Çağlar'ın beyanlarını göreyim burada. (DYP sıralarnıdan gürültüler)

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — Cavit Çağlar senin gibi 300 tanesini besliyor, hiçbir zaman senin gibi söz etmiyor.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Doğru, eder...

BAŞKAN — Sayın konuşmacı, müsaade eder misiniz?..

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — Benim bakanıma...

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Ne yaparsınız kardeşim, senin bakanına ne olmuş?

BAŞKAN — Sayın konuşmacı, müsaade eder misiniz?

Sayın Doğan...

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — Senin gibi çok kişiye maaş veriyor...

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Size mi maaş veriyor?..

BAŞKAN — Sayın Taner müsaade eder misiniz?..

Sayın Doğan, sinirinize hâkim değilseniz...

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Doğru... Biz Yüce Meclisten başka bir yerden maaş almıyoruz kardeşim. Bizim maaşamızı devlet veriyor. Biz, onun için, bu serbest kürsüde fikirlerimizi serbestçe söyleriz; biz kimsenin ipinde, kimsenin idaresinde değiliz. Onun için, fikirlerimizi açıkça söyleriz. Bundan alınan alınır, gocunan gocunur.

Yüce Meclise saygılar sunarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Bir hususun altını çizeyim.

Özellikle iktidar milletvekilleri, muhalefet milletvekillerini daha sakin dinlemeli ve neyi eleştirdiklerini iyice dinledikten, anladıktan sonra, ondan yararlanma yoluna gitmelidir. (ANAP ve RP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Madde üzerinde başka söz isteyen?.. Yok.

MEHMET DÖNEN (Hatay) — Soru sormak istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Mehmet Dönen.

MEHMET DÖNEN (Hatay) — Sayın Başkanım, Sayın Bakanımla ve bürokrat arkadaşlarımla daha evvel kuliste kişisel olarak konuştuğumuzda yanıt almıştım, tatmin de olmuştum; ama, tutanaklara geçmesi açısından burada tekrarlamak istiyorum.

Bazı belediyelerimizin, özellikle KİT'lerden havagazı veya elektrik tüketim vergisi alacakları vardır. Bunları uzunca bir süreden beri alamıyorlar. Çünkü, KİT'ler uzun bir süreden beri bu Tahkim Yasasını bekliyor ve ödemiyorlar. Belediyelerin kurumlardan alacakları, bu Tahkim Yasası kapsamına girer mi girmez mi, bunu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Bakan, yazılı mı cevap vereceksiniz, şimdi mi cevaplayacaksınız?

DEVLET BAKANI TANSU ÇİLLER (İstanbul) — Yazılı cevap vereceğim efendim.

BAŞKAN — Madde üzerinde verilmiş önergeler vardır, sırasıyla okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 115 sıra sayılı Kanun Tasarısının 1 inci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ekrem Pakdemirli	Faruk Saydam
Manisa	Manisa
Hasan Çakır	Nevşat Özer
Antalya	Muğla
Hasan Korkmazcan	Cengiz Altınkaya
Denizli	Aydın

Eyüp Aşık
Trabzon
Gaffar Yakın
Afyon
Cavit Kavak
İstanbul

Ali Er
İçel
Rauf Ertekin
Kütahya
Mümin Gençoğlu
Bursa

Madde 1. — Ekonomide malî istikrarın sağlanması amacıyla bu kanun kapsamına giren tüm kurum ve kuruluşların birbirlerine olan borçları (ana para, faiz, gecikmeye ilişkin cezalar dahil) bu kanun esasları çerçevesinde mahsup edilir, mahsup sonucu miktarları, Merkez Bankası nezdinde Hazinenin borcu olarak tahkim olunur.

Gerekçe :

Ekonomide yapısal değişiklikler söz konusu olduğunda çok ender olarak kamu kurum ve kuruluşlarının birbirlerine olan borçları önce mahsup edildikleri sonra, hazine borcu olarak Merkez Bankası nezdinde tahkime tabi tutulur. Bugüne kadar hükümetin getirdiği herhangi bir ekonomik yapısal değişikliği getirmediğine göre, böyle bir tahkim faydadan ziyade zarar getirecektir. Kurumların borçlarını silmek, onları daha etkin ve verimli çalışmaya yönlendirmek değildir. Çünkü bazı kurumlar hem kârlı çalışmakta, hem de hesabını, kitabını bilen bir yönetim ile kurumlara borç takmamaktadırlar. Bu gibi çalışan kurumlar cezalandırılmış hesapsız kitapsız giden kurumlar ise ödüllendirilmektedir.

İddia edilebilir ki, kurumların borçları kendilerinin ödeyebileceği sınırın üzerine çıkmıştır. Onun için borcu silinmektedir. Bunun böyle olmadığı çok açıktır. Toprak Mahsulleri Ofisinin durumu en kötü olmasına rağmen, borcu ile mal varlığı karşılaştırıldığında bilançosu müspettir. Burada en kötü durumda olan KİT'in durumu düzeltilecekse, özellikle hazine transferler faslından Toprak Mahsulleri Ofisinin öz kaynağını takviye eder, böylelikle faiz yükü asgariye indirilir ve tenkit edilen husus kendiliğinden ortadan kalkar.

Getirdiğimiz, bir ilave olup, kanunun kapsamı ile diğer maddelerinin tutarlı olmasını sağlamıştır.

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yeniden görüşülen 7.5.1992 tarih ve 3799 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin son fıkrasına aşağıdaki cümlenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Güneş Taner
İstanbul

Salih Ergün
İstanbul

Cavit Kavak
İstanbul

Mustafa Kalemli
Kütahya

Orhan Ergüder
İstanbul

"Hazinenin T.C. Merkez Bankasına olan kısa vadeli borçları bu kanunun kapsamı dışındadır."

Gerekçe :

14.1.1970 tarih ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanunu ile Hazineye verilecek kısa vadeli avans limiti yüzde 15 olarak sınırlanmıştır. Ekonomik durum göz önünde bulundurularak açılacak limit Maliye ve Gümrük Bakanlığıyla Merkez Bankası arasında kararlaştırılacaktır. Esasen kısa vadeli avans tüm dünya ülkelerinde olduğu gibi, Hazinenin gelir-gider arası ihtiyaçlarının karşılanması için kullanılmakta, nakit durumu müsait olunca da bu avansın kapatılması öngörülmektedir.

Kısa vadeli avansın tahkime alınması, evvelce çıkarılan kanunları hiçe sayarak by-pass etmekten öteye gitmediği gibi, uluslararası muhasebe standartlarının dışına çıkılarak Türkiye'nin Devlet hesaplarının dış dünyada kredibilite kaybetmesine sebep verecektir.

BAŞKAN — Şimdi, madde üzerindeki önergeleri aykırılık derecesine göre işleme koyacağız :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 115 sıra sayılı Kanun Tasarısının 1 inci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ekrem Pakdemirli
Manisa
ve arkadaşları

Madde 1. — Ekonomide malî istikrarın sağlanması amacıyla bu kanun kapsamına giren tüm kurum ve kuruluşların birbirlerine olan borçları (ana para, faiz, gecikmeye ilişkin cezalar dahil) bu kanun esasları çerçevesinde mahsup edilir, mahsup sonucu miktarları Merkez Bankası nezdinde Hazinenin borcu olarak tahkim olunur.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Çoğunluğumuz olmadığı için katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?..

DEVLET BAKANI TANSU ÇİLLER (İstanbul) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Önerge sahibi olarak, buyurun Sayın Pekdemirli.

EKREM PAKDEMİRLİ (Manisa) — Değerli arkadaşlarım, saygılar sunuyorum.

Burada çok kısa olarak bir ilave yaptık. İlavenin amacı; kamu kurumlarının birbirlerine olan borçlarını önce mahsup etmektir. Mesela; TEK'in bazı yerlerden alacağı, bazı yerlere de borçları var. Alacak ve borçu önce mahsup edelim, ondan sonra Hazinenin üstüne yıkıp oradan da Merkez Bankası hesabına atalım. Burada bu yapılabilir denilebilir; ama, amaç ve kapsamı bu şekilde açarsak daha uygun olur, daha teknik olur ve bizden beklenen de budur diye düşünüyorum.

Teşekkür eder, saygılar sunarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Pakdemirli.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi işleme koyuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yeniden görüşülen 7.5.1992 tarih ve 3799 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin son fıkrasına aşağıdaki cümlenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Güneş Taner
İstanbul
ve arkadaşları

"Hazinenin T.C. Merkez Bankasına olan kısa vadeli borçları bu Kanun kapsamı dışındadır."

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Çoğunluğumuz olmadığı için katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet katılıyor mu?..

DEVLET BAKANI TANSU ÇİLLER (İstanbul) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önerge sahibi olarak, buyurun Sayın Taner.

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sunuş konuşmasında da Yüce Meclise arz ettiğimiz gibi, biz aslında Tahkim Yasasına karşı değiliz. Tahkim Yasası, zaman içerisinde ihtiyaç olduğu zaman yapılması gereken bir operasyondur, geçmişte de yapılmıştır. Yalnız, bunun içerisinde üç-dört yerde ağırlıklı yanlışlar vardır. Bunlardan en büyüğü, maalesef, Hazinenin, Merkez Bankasından aldığı kısa vadeli avansın bu şekle girmesidir.

Sayın Bakan buradan açıklama yaptı; "bu, tahkim değildir, bu aslında bir securitisation'dır" dedi. Sayın Bakan, bu, aslında doğru değildir. Kısa vadeli avansın türü belli, nasıl kullanılacağı belli. Siz eğer, buradan kalkıp, 13 trilyon alıp bunun karşılığında kâğıt verip, kâğıdı Merkez Bankasına verdikten sonra bunu piyasaya sürmeye kalkarsanız, bu, açıkçası, ilave para basmak demektir. Bunu bu şekilde yapmak zorunda değilsiniz; çünkü, dünyada herkesin bildiği ve kabul ettiği sistemin dışına çıkarsanız, Türkiye'nin saygınlığı dışarıda azalır, bunu dışarıda anlatmanız mümkün olmaz. Dışarıda, herkes, neyin, nasıl ve niçin yapıldığını biliyor. Bunu nasıl izah edeceksiniz ki... Yapmayın...

Siz Hükümet kararı olarak, burada, piyasada durgunluğun içerisinden çıkabilmek için para basma yolunu deneyebilirsiniz. Bu, sizin siyasî iktidar olarak hakkınızdır, buna bir şey demem, biz tenkit ederiz; başka; ama, bunu yaptığınız zaman,dünyada eşi olmayan olaylara girdiğimiz zaman, bunu dışarıda izah etmemiz zorlaşıyor. Bunu dışarıda izah edemediğiniz zaman, Türk ekonomisi üzerinde bazı insanlar ince hesaplar yapmaya başlıyorlar. Türkiye'den kaçış başlıyor; sermaye akışı ters olarak başlıyor. Bizim korkumuz budur. Yoksa, bizim, sizin neyi nasıl yapacağınız hakkında o kadar da bir problemimiz yoktur.

Bu açıdan, ben burada bir kere daha hatırlatmak istiyorum. Bunu böyle yapmayınız; zaten, elinizde çeşitli yollar var. Demin burada gayet güzel söylediniz; "biz bu işi nasıl hallediyoruz; 70 trilyonluk fonları Hazineye getirdik, bunları Hazineden harcıyoruz" dediniz. Bu ne demektir? Bu fonlar kurulduğu zaman, bu fonlara gelen parayla yapılması gereken birtakım işler vardı. Eğer siz, bu paraları orada harcamıyorsanız, misal olarak, Toplu Konut İdaresi, kendisine gelen parayı tamamıyla harcayamıyorsa, yani ilave konut yapamıyorsa, demek ki, bu yatırım ortadan kalkmıştır.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Fonlarda hırsızlık vardı da, biz onun için önledik.

BAŞKAN — Sayın Genç!..

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Beyefendi, zatı âliniz Hükümette değilsiniz, sizin mensubu bulunduğunuz parti, hükümetin yanındadır. Bilmediğiniz konulara lütfen girmeyin. Bakan olduğunuz zaman gelip burada konuşun.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Benim bilgimin zekâtı kadar bilgin yoktur.

O fonlardan sizin ne kadar suiistimal yaptığınızı biliyoruz.

BAŞKAN — Sayın Genç!..

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın Başkan, bilmediği şeyleri konuşuyor.

BAŞKAN — Sayın Genç!..

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Söz alın, gelin burada konuşun. (SHP ve DYP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Karşılıklı konuşmayın efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Bilmediği konularda konuşuyor efendim.

BAŞKAN — Sayın Genç, yerinizden konuşamazsınız efendim.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Konuyla ilgili konuşmuyor, konuştuğu başka konu ile ilgili; ben ne söylüyorum, o ne söylüyor.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Fonlarda ne yolsuzluklar yaptığınızı çok iyi biliyoruz.

BAŞKAN — Yerinizden konuşamazsınız... Böyle bir usulümüz yok.

Buyurun Sayın Konuşmacı.

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Ben burada Yüce Meclise teknik olarak arz ediyorum. Sonunda parmaklar kalkacaktır ve Meclis karar verecektir. Ama, Sayın Genç, siz burada muhalefetin sesini...

KAMER GENÇ (Tunceli) — Cevap vereceğim...

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Sayın Başkana yaptığınız gibi mi yapacaksınız?.. Odama beklerim... (ANAP sıralarından alkışlar)

Yüce Meclise saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Borçları

MADDE 2. — Bu Kanuna ekli cetveldeki fon, daire, idare, teşekkül, banka, kurum, kuruluş ve birliklerin 31.12.1991 tarihinde birbirlerine olan birinci maddedeki sözkonusu borçları ile Toprak Mahsulleri Ofisi ve Birliklerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki Merkez Bankası ve Ziraat Bankası borçları (Belediyelerin İller Bankasına olan kısa vadeli borçları hariç) takas ve mahsup yoluyla tasfiye edildikten sonra Hazinece devir alınarak tahkime tabi tutulur ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bilançosunda aktifleştirilir.

Takas ve mahsuba, itfaya, devire ve aktifleştirilmeye tabi tutulacak borç miktarları ilgili kuruluş, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığı tarafından müştereken bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde tespit edilir.

Borç tutarlarının belirleneceği 31.12.1991 tarihi itibariyle tahakkuk etmiş borç bakiyelerine ilişkin olarak daha sonraki tarihte yapılacka borç ödemeleri geri talep edilemez.

Belediyelerin, İller Bankasına olan yatırım kredisi borçları ile ilgili olarak, Bankaca 31.12.1991 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında bu borçlara karşılık yapılan kesintiler belediyelere iade edilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?..

ANAP Grubu adına, Sayın Keçeciler; buyurun.

ANAP GRUBU ADINA MEHMET KEÇECİLER (Konya) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamu kurum ve kuruluşlarının birbirlerine olan borçlarının tahkimiyle ilgili olan bu 2 nci maddenin ekli cetvelinde belediyeler de sayılmaktadır. Aslında, hükümetin, belediyelerin yetkisini ve gelirlerini artırma imkânları ve yolları vardır. Biz iktidara geldiğimizde, belediyeler, vergi gelirlerinin yüzde 2,3'ünü alırlardı, biz bu oranı yüzde 8,25'e kadar çıkardık. İktidar olarak bunu yüzde 12'ye kadar çıkarma imkânına sahipsiniz. Belediyelerin kamu kurum ve kuruluşlarına ve birbirlerine olan borçlarını tahkim ettiğiniz takdirde, çalışan belediyelerle, gayret gösteren belediyelerle, hesabını kitabını tutan belediyelerle tutmayanlar arasında ciddî bir farklılık meydana getirmiş olursunuz; çalışan belediyeleri cezalandırmış olursunuz.

Bazı belediyeler vardır ayağını yorganına göre uzatmıştır, borcu yoktur ve dikkatli bir finansman tablosu izlemiştir. Bu belediyenin bu kanundan hiçbir istifadesi olmadığı halde; her vurup harman savuran, kadrolarını şişiren, lüzumsuz personel çalıştıran, olmadık yatırımları yapan belediyeler bundan istifade ederler... Bu, adaletsizdir.

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — Siz de Konya'da yaptınız.

MEHMET KEÇECİLER (Devamla) — Bizim Konya'da yaptığımız belediye başkanlığı, şanlı, şerefli bir belediye başkanlığıdır ve o zaman, sizim devamı olduğunuzu iddia ettiğiniz partinin iki üç katı fazla rey alarak tekrar seçilmiştik. (DYP sıralarından gürültüler) Ben konuyu tamamlayayım.

Sayın Başkan, bir arkadaşımız, devamlı söz atmak suretiyle, kürsü hürriyetini zedelemeye çalışıyor. Aslında, şunu özellikle ifade etmek mecburiyetindeyiz: Biz muhalefetiz, Anamuhalefetiz; görüşlerimizi bu kürsüden, her ne pahasına olursa olsun, ifade edeceğiz. Bizim sesimizi kesemezsiniz beyefendi. Biz bunları söyleyeceğiz. (ANAP sıralarından alkışlar) Bize tahammül göstereceksiniz, sabırla dinleyeceksiniz; bu, benim anayasal hakkım, İçtüzüğün bana verdiği hak. Kanunsuz veya usule aykırı konuşmuyorum, madde metni üzerinde konuşuyorum.

Ayrıca, bu cetvelde dikkatimi çeken bir nokta daha var. İSKİ, İETT, EGO ve ASKİ'nin borçları da affediliyor. İzmir'de de var su ve kanalizasyon idaresi, İzmir'de de var otobüs idaresi, Konya'da da var KOSKİ (Konya Su ve Kanalizasyon İdaresi) ve bütün büyük şehirlerde, büyükşehir statüsünde olan yerlerde, aynen İSKİ gibi, İETT gibi, EGO gibi kuruluşlar var ve her birisinin de kanunî statüsü aynıdır, aynı hale getirilmiştir. Şimdi, siz sadece Ankara ve İstanbul belediyelerinin, yani sevgili belediyelerin veya belediye başkanlarının yer aldığı beldelerdeki belediyelerin borçlarını affedeceksiniz; İzmirlinin, Konyalının borçlarını affetmeyeceksiniz... Ne hakkınız var? Hani eşitlik, hani adalet? (ANAP ve RP sıralarından alkışlar)

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — Konya'daki belediye başkanı, İstiklal Marşı söylenirken yere oturur.

MEHMET KEÇECİLER (Devamla) — Her şeyden evvel, kanunları, eşit, adil ve tarafsız çıkarmaya mecburuz; Anayasanın 10 uncu maddesi gayet açıktır, ortadadır. Siz, İstanbul ve Ankara'ya prim vereceksiniz; buna mukabil, gelip, bazı büyükşehir belediye hudutları içerisinde oturan halkı cezalandıracaksınız... Bari, çıkaracağınız kanunu isabetli çıkarın, hukuka uygun çıkarın, genel teamüllere uygun çıkarın. Kanun çıkarmasını bile bilmiyorsunuz.

Hepinize saygılar sunarım. (ANAP ve RP sıralarından alkışlar)

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — İstiklal Marşında oturanlara da mı evet?

BAŞKAN — Sayın Doğan, yargılananlar, İstiklal Marşında oturmanın provokasyon olduğunu ileri sürdü. Ayıp oluyor ama... 12 Eylül ağzıyla burada kimseyi suçlamayın. (RP sıralarından "Bravo Başkan" sesleri,alkışlar)

Gruplar adına konuşmalar bitmiştir.

Şahsı adına, Sayın Ali Er ve Sayın Kamer Genç söz istemişlerdir.

İlk sözü Sayın Er'e veriyorum.

Buyurun efendim.

ALİ ER (İçel) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; Tahkim Yasasının 2 nci maddesinde, bazı kamu kuruluşlarıyla beraber belediyelerimizin borçlarının affı da getiriliyor.

Sayın Keçeciler de kısa olarak bahsettiler; beni hep meraklandıran ve üzen şu olmuştur: Borç yapmadan çalışan belediyeler, borç yaptıktan sonra, borcunu geri ödeyen belediyeler, doğruyu yaptıkları için sanki cezalandırılıyor. Borç yapıp da ödemeyen, batağa giren ve devletin paralarını keyfî kullanan belediyelerin borçlarını affediyorsunuz; sonra da, eşitlikten, haktan, adaletten bahsediyorsunuz... Bir kere, bu yanlış.

Mesela, benim Mersin Belediyem, seçimde 5 bin işçi alacağım diye söz vererek 7 bin işçi aldı. Devletten 40 milyara yakın borç para aldı. O işçiler sabahleyin gelip bir imza atıyor, aybaşında da gelip maaşını alıyor, çekip gidiyor; bunu bütün samimiyetimle söylüyorum.

SABRİ YAVUZ (Kırşehir) — Ayıp yahu, böyle olmaz.

DEVLET BAKANI MEHMET BATALLI (Gaziantep) — Onlar ANAP'ta da çok vardı.

ALİ ER (Devamla) — Efendim, hangisinde olursa olsun, yanlış diyorum ben. Hangi belediyede olursa olsun; ANAP'ta, Doğru Yol'da, SHP'de olsun, yanlış yanlıştır, onu söylemek istiyorum. Zaten ben de misal olarak kendi ilimin belediyesini örnek verdim. Yani, belediye borcunu ödememişse affedeceğiz, ödemişse cezalandıracağız... Zaten, şu andaki İktidarın altı yedi aylık döneminde işler hep böyle tersine işliyor; zenginin borcunu affet, fakirin borcunu kahret... Yanlış oluyor bunlar. (ANAP ve RP sıralarından alkışlar) Tabiî, bütün bunların neticesinde, önümüzdeki günlerde enflasyonun yükseldiğini göreceksiniz.

DEVLET BAKANI MEHMET BATALLI (Gaziantep) — Onu biz biliriz.

ALİ ER (Devamla) — Evet, siz biliyorsunuz.

Şimdi, enflasyonu aşağıya çektik diye bir iddianız var; birazçık aşağıya çektiniz; bu doğrudur; fakat, enflasyonu Türkiye'de bir kesimin üzerinden aşağıya çektiniz; o da sebze ve meyve üreticileridir. Bakıyoruz gazetelere, enflasyon nelerde aşağıya düşmüş; biber, patlıcan, salatalık, domates, karpuz... Yani, çiftçinin ürettiğinde düşmüş. Bütün zulmünüz çiftçiye miydi,

"köylüm, çiftçim" derken? Yani, "benim köylüm, çiftçim" diye meydanlarda bağırırken, "ey köylüm, çiftçim, bütün zülmumuz size" mi diyecektiniz, onun için mi diyordunuz köylüm, çiftçim diye?

Sayın Bakanımız, ikinci altı aydan bahsediyor. Samimiyetimle söylüyorum, ikinci altı ayda başarılı olamayacaksınız enflasyonda.

AHMET SAYIN (Burdur) — Nereden biliyorsun?

DEVLET BAKANI MEHMET BATALLI (Gaziantep) — Yüzünü kara çıkaracağız.

ALİ ER (Devamla) — Evet, burada söylüyorum bakın -bugün 2 Temmuz Perşembe- ikinci altı ayda başarılı olamayacaksınız. Niçin biliyor musunuz; zaten, bu devre, çiftçinin üzerinden enflasyonu düşürdünüz, birazcık düşürdünüz, çiftçi de öldü; ikinci altı ayda ölü çiftçinin üzerinden enflasyonu düşüremezsiniz ki, zaten öldü, onu da bulamayacaksınız, yani enflasyonu düşürecek çiftçi bulamayacaksınız.

Y. FEVZİ ARICI (İçel) — Bravo sana Ali!

ALİ ER (Devamla) — Sağ ol, teşekkür ediyorum Fevzi Bey; sağ olasın.

AHMET SAYIN (Burdur) — Enflasyon ne demek?

AHMET ŞEREF ERDEM (Burdur) — Enflasyonu şurada bir anlatıver yeter.

ALİ ER (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım, bakın, ben, size bir şey söyleyeyim; sadece okuyup profesör olmak, üniversiteyi bitirmek yüce milleti temsil etmek kabiliyeti demek değildir. (ANAP ve RP sıralarından alkışlar) Politikanın üniversitesi yüce milletin içidir; ben, o yüce milletin içinden geldim. Her zaman söylediğim bir sözü bir daha söyleyeyim; gene samimiyetimle söylüyorum; hodri meydan; şu Mecliste benden tabanı -taştır taş- yoktur. Aksini iddia eden var mı? Öyledir; doğrusu budur. Onun için, illa profesör olmak, okul bitirmek demek, politikacı olur demek değildir. Politikacı olur demek ne demek biliyor musunuz; yüce milletin dertlerini bilen insan demektir, yüce milletin özünden gelen insan demektir.

AHMET SAYIN (Burdur) — Enflasyon ne demek?

ALİ ER (Devamla) — Yani, enflasyon falan, işte benim dediğim gibidir. (DYP ve SHP sıralarından gülüşmeler) Evet öyledir.

BAŞKAN — Bağlayın efendim.

ALİ ER (Devamla) — Bağlıyorum Sayın Başkanım.

Muhterem arkadaşlarım, bu kanun çıkmadan, size bir tavsiyede bulunayım: Belediyelerin batık borçlarını affedeceğinize, sebze meyve üreticisine destek verin...

DEVLET BAKANI MEHMET BATALLI (Gaziantep) — Destek vereceğiz.

ALİ ER (Devamla) — Onlara vereceğiniz destekle yapılacak olan ihracattan, vergisini alın hiç olmazsa, bu bütçeyi birazcık kurtarın. Böylece, hem çiftçiyi kurtarırsınız hem bütçeyi kurtarırsınız hem kendizini kurtarırsınız. Aksi takdirde, ikinci altı ayda batacaksınız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (ANAP ve RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Er.

Şahsı adına, Sayın Kamer Genç; buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; siyaset, bir ahlak ve fazilet meselesidir. (ANAP ve RP sıralarından alkışlar!)

İLHAN KAYA (İzmir) — Kim söylüyor bunu!

KAMER GENÇ (Devamla) — Siyaset yapmak için de, ahlak ve fazilete sahip olmak çok önemli bir olaydır. Siyasette muhalefet yapmak için de, insanların Arkasına baktığı zaman, tertemiz bir geçmişi olması lazımdır. Arkasında leke bırakanlar, geçmişi lekeli olanlar, siyasette muhalefet yapamazlar. Bunu herkesin bilmesi lazımdır.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) — Kimi kastediyorsun sen?

KAMER GENÇ (Devamla) — Buraya çıkıp da, geçmişte yaptıklarını unutarak, hiçbir şey olmamış gibi, şu Meclisteki insanları geçmişten habersiz gibi görerek, bazı şeyler söylemek için çok büyük cesaret sahibi olmak lazımdır.

İLHAN KAYA (İzmir) — Bunların ne alakası var Sayın Başkan?

KAMER GENÇ (Devamla) — Daha önce burada konuşan bir arkadaşımız, bana, "odama gelin konuşalım" dedi. Fizik yapıma hayran olan çok hanım var; ama, erkeklerin de hayran olduğunu ilk defa duyuyorum. (SHP sıralarından alkışlar; RP ve ANAP sıralarından "yuuh" sesleri, sıra kapaklarına vurmalar)

Değerli arkadaşlarım...

HASAN DİKİCİ (Kahramanmaraş) — Yazıktır, yazık!..

KAMER GENÇ (Devamla) — Değerli arkadaşlarım... (RP ve ANAP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler) Bu kanunda belediyelerin borçlarının affında...

BAŞKAN — Sayın Genç... Sayın Genç...

KAMER GENÇ (Devamla) — Efendim, ben bir şey demedim ki... (RP ve ANAP sıralarından gürültüler, "yuuh" sesleri)

Bu Kanun 31.12.1991 tarihi itibariyle...

BAŞKAN — Sayın Genç...

KAMER GENÇ (Devamla) — ... belediyelerin borçlarını affediyor...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) — Sözünü tavzih etsin efendim. (RP ve ANAP sıralarından "sözünü geri alsın" sesleri, gürültüler)

BAŞKAN — Bir saniye efendim... (RP sıralarından "sözünü geri alsın" sesleri, gürültüler) Bir saniye efendim... Bir saniye kardeşim...

HASAN KORMAZCAN (Denizli) — Mecliste söylenecek söz değil o.

BAŞKAN — Müsaade ederseniz, ben yönetiyorum... İzin verin... Müsaade edin.

Sayın Genç, demin söylediğiniz söz, milletvekillerine söylenecek söz değildir; sözünüzü geri alın! (ANAP ve RP sıralarından alkışlar)

KAMER GENÇ (Devamla) — Sayın Başkan, kötü bir şey söylemedim ki. (RP ve ANAP sıralarından gürültüler) Kötü anlamda demedim ki; arkadaşımız odaya davet etti. Olabilir, odada da tartışılır; ama önemli olan, olayları burada tartışmaktır diyorum. Mesele bu ; bunu

söylüyorum. Yoksa, özel odalarda Türkiye'nin ekonomik politikası tartışılmaz; onu demek istedim. (RP ve ANAP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

Bu Kanun, 31.12.1991 tarihi itibariyle, belediye borçlarını affediyor. Bizim iktidarımız zamanında bizim belediyeler para almadılar...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) — Daha niye konuşturuyorsunuz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Bırakmıyorsunuz ki... Önce siz bırakın, bırakın ki ben konuşayım... Müsaade eder misiniz Sayın Genç... (RP ve ANAP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

KAMER GENÇ (Devamla) — ANAP'lı belediyeler para aldılar, biz onları affediyoruz

BAŞKAN — Sayın Genç, bir susun efendim...

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) — Sayın Başkan, tımarhane kaçkınını konuşturmayın.

BAŞKAN — Ama, lütfen... Bir saniye efendim...
Deminki sözünüz nezaket ölçüleri içerisinde söylenecek bir söz değildir...

KAMER GENÇ (Devamla) — Sayın Başkan, ben kötü niyetle söylemedim. (RP ve ANAP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Efendim, kötü niyetle söylemediyseniz, sözünüzü geri alın.

KAMER GENÇ (Devamla) — Sözün geri alınması diye bir müessese yok. Arkadaşımız odaya davet etti, ben de dedim ki: "Ben odaya gitmiyorum; burada tartışalım" o anlamda söyledim...

BAŞKAN — Müsaade edin efendim... Hayır; öyle demediniz... Müsaade edin...

KAMER GENÇ (Devamla) — O anlamda söyledim Sayın Başkan... (ANAP ve RP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Müsaade edin efendim.
SALİH KAPUSUZ (Kayseri) — Sözünü geri alsın.

BAŞKAN — Bir saniye...

HÜSEYİN ERDAL (Yozgat) — İnsan gibi konuşsun; yoksa, sözünü kesin.

BAŞKAN — Bakın, sabahtan gecenin geç saatlerine kadar çalışıyoruz, hepimizin belli bir tahammül sınırı var. Dediniz ki: "Beni odaya davet etti. Hanımlar beni beğenirdi; ama, erkekler beni niye davet ediyor anlayamadım."

KAMER GENÇ (Devamla) — Efendim, ben şu anlamda söyledim: Yani, özel olarak... (RP ve ANAP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Bir dakika efendim... Bir dakika ama... (RP ve ANAP sıralarından "sözünü geri alsın" sesleri)
Bu sözü geri alacaksınız efendim!

KAMER GENÇ (Devamla) — Peki Sayın Başkan, kötü anlamda kullanıldıysa, geri alıyorum.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) — Abuk sabuk konuşuyor işte...

RASİM ZAİMOĞLU (Giresun) — Hayır efendim!.. Böyle olur mu?

BAŞKAN — Geri aldı efendim. Buyurun...

Sayın Genç, bağlayın sözlerinizi lütfen.

KAMER GENÇ (Devamla) — Biz, elbette ki, bu devletin sağlıklı bir ekonomiye kavuşabilmesi için ekonominin gerektirdiği bütün kuralları uygulamak zorundayız ve bu kuralları da uyguluyoruz; ama, bizden öncekiler barajın kapılarını açmışlar, duvarlarını yıkmışlar; elbette ki kapıları açılan, duvarları yıkılan bir barajın su toplayabilmesi için, çok önemli birtakım radikal tedbirlerin alınması lazımdır, biz bunun peşindeyiz, işte biz bu tedbirleri almaya çalışıyoruz. Daha bunları bile anlamadan çıkıp fonları müdafaa etmek ve burada konuşmak kadar bu memleket için gerçekten yüzkarası bir olay yoktur. Fon demek hırsızlık demektir, fon demek suiistimal demektir, fon demek devlet ciddiyetinden uzaklaşmak demektir. ANAP döneminde çıkarılan bu kadar fonun hiçbirisinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde KİT kontrolü yapılmamıştır. Sayıştay denetimi yapılmamıştır, Başbakanlığın denetlemesinden geçmemiştir ve daha bunların hesabı verilmemiştir. Bu ne demektir? Devlet ciddiyetinde devletin bütün gelirleri bir havuzda toplanır ve giderler o havuzdan yapılır. Bunları beğenmeyen insanlar, Türkiye'de suiistimalin devam etmesini isteyen insanlardır.

Fonda 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun denetimi yoktur, fonda 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun gerektirdiği ciddiyet yoktur. Buna rağmen çıkıp da burada, "fonları niye kaldırdınız, fonları niye bütçe gelirleri içine aldınız?" demek bence, devlete karşı sürdürülen ihanet politikasının devamını daha da istemek demektir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (SHP sıralarından alkışlar)

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) — Abuk sabuk konuşuyor...

BAŞKAN — Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Sayın Başkan, benden evvelki hatip tarafıma sataşmıştır, söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Hangisi efendim?

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Sayın Kamer Genç.

BAŞKAN — Ne demiştir?

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Sayın Başkan, burada ne dediğini siz de gayet iyi biliyorsunuz; "kendisini odama çağırıp..." Devam etmeyeyim isterseniz...

BAŞKAN — O sözü geri aldı efendim.

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Efendim, sözünü geri alması yeterli değil.

BAŞKAN — Ne olacak yani?

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Şahsıma haraket etmiştir efendim.

BAŞKAN — Geri aldı, daha ne yapacağız yani?

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Efendim, geri aldığı söz için niye söz vereyim?

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Beni tatmin etmemiştir.

BAŞKAN — Efendim?!.

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Sözünü geri alması beni tatmin etmemiştir.

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) — Bakırköy'e sevk edin efendim.

BAŞKAN — Lütfen efendim...

Sayın Taner...

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Sayın Başkan, hatibin geri aldığı sözün alınış biçimi, zabıtlarda da göreceğiniz gibi, beni tatmin etmemiştir. Kendime ağır hakaret edildiği kanaatini taşımaktayım, lütfen söz verin efendim.

BAŞKAN — Efendim, Başkanlığın yapacağı en önemli şey, sözü geri aldırmaktadır; onun dışında, Tüzükte müeyyideler var; Başkanlık onu uygun görmemiştir. Lütfen... Geri alınmış bir söz için size söz veremem; buyurun...

Madde üzerinde verilmiş önergeler vardır; veriliş sırasıyla okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 115 sıra sayılı Kanun Tasarısının 2 nci maddesinin son fıkrasının metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ekrem Pakdemirli Manisa	Faruk Saydam Manisa	Nevşat Özer Muğla
Eyüp Aşık Trabzon	Cengiz Altınkaya Aydın	Hasan Çakır Antalya
Hasan Korkmazcan Denizli	Ali Er İçel	Gaffar Yakın Afyon
M. Oltan Sungurlu Gümüşhane	Rauf Ertekin Kütahya	Cavit Kavak İstanbul
	Mümin Gençoğlu Bursa	

Gerekçe: Bu kanunun 2 nci maddesinin son fıkrasında "Belediyelerin İller Bankasına olan yatırım kredisi borçlarıyla ilgili olarak, bankaca 31.12.1991 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında bu borçlara karşılık yapılan kesintiler belediyelere iade edilir" denilmekle, belediyeler arasında gayri adil bir durum meydana getirilecektir. Öyle belediyeler var ki, merkezî idareden aldıkları vergi payları ve kendi kaynaklarını efektif kullanarak hem borçlanmamış, hem de kendi toplumuna hizmet götürebilmiştir. Bu maddenin son fıkrasıyla da bol bol borçlanan belediyeler ödüllendiriliyor. Mahallî İdareler Kanununda personel giderlerinin kendi bütçelerinin belli bir oranını geçmemesi öngörülürken, sırf seçim endişeleri ve ileriye dönük siyasî yatırım olsun diye, kadroları şişirilen belideyeler ödüllendirilmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 115 sıra sayılı ve 7.5.1992 gün ve 3799 sayılı Kanunun 2 nci maddesine, birinci fıkrasından sonra gelmek üzere, aşağıdaki fıkranın ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Güneş Taner İstanbul	Orhan Ergüder İstanbul	Cavit Kavak İstanbul
Mustafa Kalemli Kütahya		Salih Ergün İstanbul

"Ancak, Tarım Satış Kooperatifleriyle Tarım Kredi Kooperatiflerinin Hükümetçe verilen destekleme görevinden doğan zararlar tahkim edilir."

Gerekçe: Hükümetçe verilen destekleme görevlerinden doğan zararlar haricinde, bu kuruluşların maliyet, finansman ve yönetim giderlerinden doğan zararların tahkime girmesi yanlış ve kanunsuzdur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun Tasarısının 2 nci maddesine, aşağıda yer verilen metnin beşinci fıkra olarak eklenmesini arz ve teklif ederim.

Emin Kul İstanbul	Güneş Taner İstanbul	İsmail Sancak İstanbul
Rasim Zaimoğlu Giresun		Orhan Ergüder İstanbul

"Sosyal Sigortalar Kurumunun bu Kanunla tahkime tabi tutulan alacak miktarı; ikinci fıkrada belirtilen kuruluşlar tarafından, müştereken, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde tespit edilerek takip eden (30) gün içinde Hazinece nakten ödenir. Sosyal Sigortalar Kurumunun tahkim olunan alacağının bu sürede ödenemeyen kısmına ise 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun değişik 51 inci maddesi uyarınca, gecikme zammı tatbik olunur."

Gerekçe: Bilindiği gibi, Sosyal Sigortalar Kurumu, halen çok ciddî bir nakit sıkıntısı içindedir. Bu yüzden, anılan Kurum, sigortalılarına, emeklilerine ve bunların hak sahiplerine karşı yasal ve Anayasal yükümlülüklerini yerine getirmekte zorlanmaktadır. Diğer taraftan; Sosyal Sigortalar Kurumunun, tasarıya ekli cetveldeki kamu kuruluşlarından, nakit darboğazını aşacak seviyede alacağı bulunmaktadır.

Bu itibarla; tasarıya göre tahkime tabi tutularak Hazinece üstlenilecek Kurum alacağının bir an önce tahsil edilmesini sağlayacak özel bir hükme ihtiyaç bulunmaktadır.

Tasarının 2 nci maddesine, söz konusu fıkranın eklenmesi bu nedenle zarurî görülmüştür.

Bu suretle, Kurumun hayatî önemi haiz yükümlülüklerini kesintisiz ve eksiksiz yerine getirme imkânı sağlanmış olacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yeniden görüşülen 115 sıra sayılı, 7.5.1992 gün ve 3799 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasındaki "belediyelerin İller Bankasına olan kısa vadeli borçları hariç" ibaresiyle, son fıkrasının "ve bu maddeye ekli cetvelin 7 nci sırasındaki "belediyeler" ile 8 inci sırasındaki

"İSKİ, İETT, EGO, ASKİ" ibarelerinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Güneş Taner İstanbul	Salih Ergün İstanbul	Cavit Kavak İstanbul
Mustafa Kalemli Kütahya		Orhan Ergüder İstanbul

Gerekçe: Belediyelerin kaynakları bellidir. Bu kaynaklar dışına çıkılarak yapılan harcamalar, gerek disiplin, gerekse sorumsuzluk açısından görevini yapanla yapmayan arasında bir eşitsizlik doğuracaktır. Keza, bundan böyle diğer belediyeler de bu yolu takip ederek, ileriye matuf ek kaynak elde etme yolu olarak borç ödememeyi seçeceklerdir. Bu cihetle, Kanunda eşitsizliğe prim vermek yolu açılacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 115 sıra sayılı Kanun Tasarısının 2 nci maddesinin ikinci paragrafının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ekrem Pakdemirli Manisa	Cengiz Altınkaya Aydın	Hasan Çakır Antalya
Hasan Korkmazcan Denizli	Nevşat Özer Muğla	Gaffar Yakın Afyon
Eyüp Aşık Trabzon	Ali Er İçel	Cavit Kavak İstanbul
Rauf Ertekin Kütahya	Mümin Gençoğlu Bursa	Faruk Saydam Manisa

Madde 2. — (Paragrag 2) Takas ve mahsuba, itfaya, devire ve aktifleştirmeye tabi tutulacak borç miktarları ilgili kuruluş, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığı tarafından müştereken 31.12.1992 tarihine kadar sonuçlandırılır.

Gerekçe: Bu maddeyle önce takas ve mahsuba, sonra da aktifleştirme işlemini Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığıyla Merkez Bankasının müştereken yapacakları ifade edilirken, bir yıl süre istenmektedir. Halbuki en fazla bir ay içinde yapılacak bir işlem bir yıl gibi uzun bir zaman içine yayıldığında fevkalade zararlı bir ortam doğacaktır. Uzaması halinde borçları olan KİT ve kurumların durumu daha da ağırlaşacaktır. Çünkü, bütçeden semaye transferi de yapılamayacaktır; çünkü, nasıl olsa konsolidasyon yapılacak denilecektir.

Aslında bu konsolidasyon bu yıl astronomik boyuta ulaşacak olan bütçe açığı ve kanunun borçlanma gereği oranının geçen yılların çok üzerinde olacağından yapılmaktadır. Bu konsolidasyonla hem bütçe açığı küçülecek hem de kamu borçlanma gereği orana küçük gösterilecektir. Tabiî bu bir ekonomik saptırma olacaktır. Bu saptırmayı yapmak için siyasi tercih yapıldığına göre bu konsolidasyonu çok kısa zamanda yapmak gerekiyor.

İşte teklifinizde bu konsolidasyonun en geç bu yılın sonuna kadar yapılmasını öngörmektedir. Böylelikle kamu kurum ve kuruluşlarının ekonomik olarak toplumun yükleneceği ekonomik zararlar asgariye indirilecektir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 115 sıra sayılı Kanun Tasarısının sonuna eklenmiş Kanuna bağlı cetvelin aşağıdaki değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ekrem Pakdemirli Manisa	Faruk Saydam Manisa	M. Oltan Sungurlu Gümüşhane
Nevşat Özer Muğla	Ali Er İçel	Hasan Korkmazcan Denizli
Hasan Çakır Antalya	Kâmran İnan Bitlis	Gaffar Yakın Afyon
Cengiz Altınkaya Aydın	Rauf Ertekin Kütahya	Cavit Kavak İstanbul
	Mümin Gençoğlu Bursa	

2 nci maddeye ekli cetvel:

1. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası,
2. Kamu bankaları (Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, İller Bankası, T. Emlak Bankası, T. Halk Bankası, Anonim Şirketi, Denizcilik Bankası, Türk Anonim Şirketi, Etibank, Sümerbank ve T. İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi,
3. Sosyal Sigortalar Kurumu,
4. Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı,
5. Bağ-Kur,
6. 1991 yılı genel yatırım ve finansman programında yer alan kamu iktisadî teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları,
7. Kamu Ortaklığı İdaresi,
8. Toplu Konut İdaresi,
9. Tarım Kredi Kooperatifleri,
10. Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü,
11. Katma Bütçeli Kuruluşlar,
12. Özelleştirme kapsamındaki kamu iktisadî teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklar.

Gerekçe: Bu kanuna bağlı cetvelde Hazine denilecek Hazinenin Merkez Bankasına olan borcu da konsolide edilecektir. Halbuki Merkez Bankasının sahibi Hazinedir. Merkez Bankası bir anonim şirket olup sermayesinin çok büyük bir kısmı Hazinenindir. Kendi borcunu kendinin sahibi olduğu bir kurumda konsolide etmesi kadar gülünç bir durum olamaz.

Kamu bankaları; (Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, İller Bankası, T. Emlak Bankası, T. Halk Bankası, Denizcilik Bankası T.A.Ş. Etibank, Sümerbank ve T. İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi) şeklinde değiştirilmesi gerekir.

Maddenin metninde Türkiye Öğretmenler Bankası T.A.Ş. Halk Bankası ile birleştirilmiştir. Bu yıl sonunda zaten Halk Bankasının bir bilançosu olacaktır. Yine bu cetvelden belideyeler İSKİ, İETT, EGO, ASKİ çıkarılması gerekmiştir. Sular idarelerinin Elektrik ve Gaz İdarelerinin borçlarının konsolide edilmesi yanlıştır. Belediyelerin yan kuruluşları olan bu idarele-

rin hizmetleri karşılığı toplamadığı paraları Hazineye ödetmek yanlıştır.

Yine bu cetvelden Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri ibaresi çıkarılmalıdır. Çünkü Tarım Satış Kooperatifleri Devlet nam ve hesabına alım yaptı ise, zarar doğduğu an zaten Hazine tarafından görev zararı olarak ödenmelidir; ama Tarım Satış Kooperatifleri bankalara borçlanarak sanayi tesisleri kurmuşlardır. Bu sanayi tesisleri iyi yönetilmediği için birliklerin borçları yükselmiştir. Burada yapılan hataları Hazineye ödetmek yanlıştır.

BAŞKAN — Şimdi, önergeleri aykırılık sırasına göre tekrar okutup işleme koyacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 115 sıra sayılı kanun tasarısının 2 nci maddesinin son fıkrasının metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ekrem Pakdemirli
Manisa
ve arkadaşları

BAŞKAN — Önergeye Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI TANSU ÇİLLER (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Komisyon ve Hükümet katılmıyor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi işleme koyuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yeniden görüşülen 115 sıra sayılı 7.5.1992 ve 3799 Sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasındaki "belediyelerin İller Bankasına olan kısa vadeli borçları hariç" ibaresiyle son fıkrasının ve bu maddeye ekli cetvelin 7 nci sırasındaki "belediyeler" ile 8 inci sırasındaki "İSKİ, İETT, EGO, ASKİ" ibarelerinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Güneş Taner
İstanbul
ve arkadaşları

BAŞKAN — Önergeye Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI TANSU ÇİLLER (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye Komisyon ve Hükümet katılmıyor.

Önerge sahibi Sayın Taner, buyurun efendim.

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önergemle ilgili konuşmadan evvel, benden evvel bu kürsüde konuşan bir milletvekilinin... (SHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Sayın Taner, lütfen efendim.. Size önergeyle ilgili olarak ver verdim. Lütfen...

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Benden evvel söz alan milletvekilinin yapmış olduğu hakarete bu Meclis çatısı altında aynı usulde cevap vermeyi düşünmüyorum Sayın Bakanım. Yalnız, burada üzüldüğümüz bir nokta vardır; demin de o açıdan söz istemiştim. (SHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Bir saniye efendim... Önerge üzerinde konuşmaya geliyorlar efendim. Lütfen...

GÜNEŞ TANER (Devamla) — Burada hassas bir konu vardır. O da şudur: Hükümetin üyelerinden ve Koalisyon Hükümetini teşkil eden partilerden birinin Sayın Liderinin önünde cereyan eden bir olayda; Sayın Liderin, bu konudaki tutumunu çok yadırgadık; yani bir milletvekilinin burada hakikaten bütün Meclisi zor duruma sokar bir konuşma yaptığı bir sırada, kendisinin bu konuya müdahale etmeyişi, bizi üzmüştür; bu üzüntümüzü burada dile getirmek isteriz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önergemize geliyorum. Biz, gerek belediyelerin, gerekse belediyelere bağlı kuruluşların Tahkim Yasasından çıkarılmasını istirham ederken; düşüncemiz, bu kuruluşların hesap yapıları içerisinde borçlanmalarının hangi yetki, miktar ve tür açısından devleti ödemeye zorlayıcı bir şekle gelmemesini düşünerek söyledik. Eğer siz, bugün belediyelerin bu şekilde -yaklaşık 4,2 trilyon liralık- borcunu affederseniz, bu belediyeler -bu sene affedilmiştir- biz bu borcu takmaya devam edelim, bu da bize ilave bir kaynak oluyor diye, yarın, siyasî iktidarların üzerine bir boyunduruk olarak çökerler. Bu, bugün sizin için geçerlidir, yarın bizim için geçerlidir; ama, önünde sonunda, kendi arkalarında da, kendi içlerinde de çalışan insanlar olduğu için ve bu bir siyasî istismar konusu olabileceği için, belediyeler, kendilerine maaş ödeyemedikleri için, burada çalışan insanlar bu baskıyı yapacaklarından, ileride Türkiye'yi zor duruma sokacak bir sisteme yol açtığınızı ifade etmek istiyorum.

Keza, baktığınız zaman, İSKİ'nin, EGO'nun, İETT'nin, ASKİ'nin isimlerini buraya koyuyorsunuz da, Türkiye çapında diğer belediyelerin, küçük belediyelerin burada kabahati nedir; onları niye buraya koymuyorsunuz!.. Burada bir farklılık vardır. O zaman, bu farklılığı da ortadan kaldırmak lazımdır. Hazinenin bugün tahkime sokacağı; ama yarın, üzerine daha büyük yükler getireceği bir sistemin, yarın hükümeti devrederken, bir başka hükümete, çıkıp da, siz de bize enkaz devrettiniz lafını söyletmemesi açısından buradan çıkarılmasını, bu açıdan verdiğimiz önergeyle Yüce Meclise arz ederiz. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Taner.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi işleme koyuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 115 sıra sayılı ve 7.5.1992 gün ve 3799 sayılı Kanunun 2 nci maddesine, birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Güneş Taner
İstanbul
ve arkadaşları

"Ancak, Tarım Satış Koopreatifleri ile Tarım Kredi Kooperatiflerinin Hükümetçe verilen destekleme görevinden doğan zararlar tahkim edilir."

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?...

DEVLET BAKANI TANSU ÇİLLER (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi işleme koyuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 115 sıra sayılı Kanun Tasarısının 2 nci maddesinin ikinci paragrafının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ekrem Pakdemirli
Manisa
ve arkadaşları

Madde 2. — (Paragraf 2) Takas ve Mahsuba, itfaya, devire ve aktifleştirmeye tabi tutulacak borç miktarları ilgili kuruluş, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığı tarafından müştereken 31.12.1992 tarihine kadar sonuçlandırılır.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?...

DEVLET BAKANI TANSU ÇİLLER (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi işleme koyuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkındaki Kanun Tasarısının 2 nci maddesine aşağıda yer verilen metnin beşinci fıkra olarak eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Emin Kul
İstanbul
ve arkadaşları

"Sosyal Sigortalar Kurumunun bu Kanunla tahkime tabi tutulan alacak miktarı; ikinci fıkrada belirtilen kuruluşlar tarafından müştereken, bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde tespit edilerek takip eden (30) gün içinde Hazinece nakden ödenir. Sosyal Sigortalar Kurumunun tahkim olunan alacağının bu süre içinde ödenemeyen kısmına ise 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun değişik 51 inci maddesi uyarınca gecikme zammı tatbik olunur."

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?...

DEVLET BAKANI TANSU ÇİLLER (İstanbul) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Emin Kul. (ANAP sıralarından alkışlar)

EMİN KUL (İstanbul) — Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önergemizin gerekçesini arz etmek üzere söz almış bulunuyorum. Konuşmama başlarken, sizleri saygılarla selamlarım.

Sayın Bakanım, kamu kuruluşlarının bibirlerine olan borçlarının tahkimiyle ilgili kanunun 2 nci maddesine ekli cetvelde belirtilen, Sosyal Sigortalar Kurumunun alacakları içinde -acaba yanılıyor muyum diye sormak istiyorum- zannediyorum ki, işçilerden kesilen ve kuruma yatırılması gereken, hastalık, ölüm, emeklilik primleri gibi, sigorta primleri de var. Alacağı bu şekilde gördüğüm için bu önergeyi vermiş bulunuyorum. Eğer, Sosyal Sigortalar Kurumunun, örneğin, başka bir kamu kuruluşu olan Petrol Ofisine -örneğin yakıt almış olup da- tüzelkişilik olarak borcu varsa, önergemin hiçbir değeri yok; getirilen yasa doğrudur; ama, bu alacaklar içinde, gerçek kişiler olan işçilerin aldıkları ücretlerden kesilen; fakat, Sosyal Sigortalar Kurumuna yatırılmayan primler varsa, o zaman, önergem doğru olacak. Acaba, bu primler de bu alacakların içinde mi sayılıyor Sayın Bakan?

BAŞKAN — Efendim, siz izah edin, daha sonra izah ederler.

EMİN KUL (İstanbul) — Yani, Sosyal Sigortalar Kurumunun, 2 nci maddeye ekli cetvelde sayılan, örneğin, belediyelerde, İSKİ'de, İETT'de, EGO'da, çalışan işçilerden kesilen primler bakımından alacağı tahkime tabi midir?

ALİ ŞEVKİ EREK (Tokat) — Olur mu öyle şey!.

EMİN KUL (Devamla) — Tahkime tabi değilse, önergemi geri alacağım da onun için söylüyorum. Çünkü, burada öyle bir ayrıntı yok; ama mademki net cevap verilmiyor, ben yine de anlatayım... (DYP sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEVKİ EREK (Tokat) — Olmaz ki Emin Bey.. Siz önergenizi anlatın.

BAŞKAN — Anlatıyor efendim, anlatıyor...

EMİN KUL (Devamla) — Ben, sizin gibi, bakanlık yapmadığım için, tecrübem bu kadar; özür dilerim.

Eğer, Sosyal Sigortalar Kurumunun primlerle ilgili alacakları da tahkime tabi tutuluyorsa, bu tahkime tabi tutuluş, Sosyal Sigortalar Kurumunun hizmetlerinin yürütülebilmesi için bir yıllık bir zamana yayılmamalı, bir ay içinde itfa edilmeli, karşılanmalı ve Hazinece ödenecekse, bu, ödenmelidir. Eğer, tüzelkişilik olarak Sosyal Sigortalar Kurumunun bir borcu varsa, ona bir diyeceğimiz yok. Yani, bir tüzelkişilikten, tüzelkişilik olarak, mal ve hizmet karşılığı bir alacağı veya vereceği varsa, ona bir diyeceğimiz yok; ama burada bu açıklığı görmediğimiz için bu önergeyi vermiş bulunuyoruz.

Bilgilerinize arz ediyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Kul.

EMİN KUL (Devamla) — Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir önerge daha vardır, onu da okutup işleme koyacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 115 sıra sayılı Kanun Tasarısının sonuna eklenmiş, kanuna bağlı cetvelin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ekrem Pakdemirli
Manisa
ve arkadaşları

"2 nci maddeye Ekli Cetvel:

1. — Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

2. — Kamu Bankaları (Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, İller Bankası, T. Emlak Bankası, T. Halk Bankası A.Ş., Denizcilik Bankası T.A.Ş., Etibank, Sümerbank ve T. İhracat Kredi Bankası A.Ş.)

3. — Sosyal Sigortalar Kurumu

4. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı

5. — BAĞ-KUR

6. — 1991 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programında yeralan Kamu İktisadî Teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları

7. — Kamu Ortaklığı İdaresi

8. — Toplu Konut İdaresi

9. — Tarım Kredi Kooperatifleri

10. — Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü

11. — Katma Bütçeli Kuruluşlar

12. — Özelleştirme Kapsamındaki Kamu İktisadî Teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklar."

EMİN KUL (İstanbul) — Sayın Başkan, prim borçları tahkime tabi olacakmış... Hükümet gerçek dışı beyanda bulunmuştur. Zapta geçmesini rica ediyorum. Aksi halde, konuşmam başka türlü olacaktı.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?..

DEVLET BAKANI TANSU ÇİLLER (İstanbul) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2 nci maddeyi ekli cetvelleriyle birlikte oylarınıza...

(ANAP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) — Sayın Başkan, yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN — İsimleri tespit edelim. (DYP ve SHP sıralarından "nereye kaçıyorsunuz, kaçmayın sesleri, gürültüler) Lütfen müdahale etmeyin... Lütfen... Sayın milletvekilleri, kimseyi zorla oturtamayız efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın Başkan, yoklama isteyenler ayağa kalksın efendim.

BAŞKAN — Efendim, isimleri tespit ettikçe oturuyorlar. Başkana bu kadar müdahalenin anlamı yok yani..

Yoklama isteminde bulunan sayın milletvekillerinin adlarını okuyorum: Sayın Güney, Sayın Keçeciler, Sayın Pakdemirli, Sayın Er, Sayın Demir, Sayın Özer, Sayın Sağdıç, Sayın Yalova, Sayın Bulut, Sayın Elmas.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır; görüşmelere devam ediyoruz.

VI. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

5. — Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında 7.5.1992 Tarih ve 3799 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/411, 3/481) (S. Sayısı: 115) (Devam)

BAŞKAN — 2 nci maddeyi, ek cetveliyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

Tahvil Çıkarma ve Bütçelendirme Yetkisi

MADDE 3. — Bu Kanunun uygulanması nedeniyle işlemlerin gerektirdiği miktarı aşmamak kaydıyla; özel tertip tahvil çıkarmaya ve tahvil şartlarını tespit etmeye, Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine Başbakan; yılı bütçesinde mevcut veya açılacak yeni tertiplere gereğine göre ödenek, gelir ve gider kaydetmeye Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Bu Kanun kapsamına giren kuruluşların tahkime tabi tutulacak borç ve alacaklarını nitelikleri itibariyle değerlendirmeye ve uygulama konusunda doğacak sorunları çözmeye Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?..

Buyurun Sayın Taner.

GÜNEŞ TANER (İstanbul) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu madde üzerinde teknik bir sualimiz vardır, bir de endişemiz vardır: Bu maddenin yazılış üslubunda, acaba bundan üç ay evvel geçirdiğimiz bütçede bir gizli büyüme mi yaratılıyor endişesi vardır.

Bu ne demektir; şöyle arz edeyim: Aşağı yukarı 60-70 trilyonluk bir rakamdan bahsediyoruz; sayın Bakanın dikkatle dinlemesinde yarar vardır, teknik bir konudur; çünkü, bir endişemizi dile getiriyorum, herhalde Sayın Bakan cevap vermek zorunda kalacaktır.

"Yılı bütçesinde mevcut ve açılacak yeni tertiplere gereğine göre ödenek, gelir ve gider kaydetmeye Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir" dendiği zaman, acaba, sualimiz buradaki 50-60 belki 70 trilyonluk tahkim neticesinde, bütçeye gelir ve gider olarak bu yazıldığı takdirde, bütçe, 250 trilyondan, bu rakam kadar büyüyecektir. Şimdi, diyeceksiniz ki, bütçe buradan büyür mü?.. Ben de bilmiyorum ve onun için soruyorum. Acaba, buraya konulan maddeden bu mu çıkarılacaktır? Yok, eğer bütçe büyürse, arkasından şu gelecektir: O zaman, bu 60-70 trilyonluk artışın yüzde 15'i kadar, Merkez Bankası kısa vadeli avanstan Hazinenin para çekme imkânı ortaya çıkacaktır. Bu bir sorundur; eğer, böyle bir şey varsa, bunu Yüce Meclisin bilmesinde fayda vardır.

Bakıyorum, Sayın Bakan yerinden başını sallıyorlar, "hayır" der gibi; bunu memnuniyetle karşılıyorum. Eğer, böyle bir şey yoksa, bizim de buna bir itirazımız yoktur.

Yüce Meclise saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Taner.

Başka söz isteyen?.. Yok.

Madde üzerinde bir önerge vardır; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 115 sıra sayılı Kanun Tasarısının, 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ekrem Pakdemirli Manisa	Hasan Çakır Antalya	Rauf Ertekin Kütahya
Gaffar Yakın Afyon	Ali Er İçel	Eyüp Aşık Trabzon
Nevşat Özer Muğla	Mümin Gençoğlu Bursa	Faruk Saydam Manisa
Cengiz Altınkaya Aydın		Hasan Korkmazcan Denizli

Gerekçe: Bu kanun metnindeki "Bu kanun kapsamına giren kuruluşların tahkime tabi tutulacak borç ve alacaklarını, nitelikleri itibariyle değerlendirmeye ve uygulama konusunda doğacak sorunları çözmeye Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu bakan yetkilidir" ifadesi idareye sübjektif davranma imkânları açmakta ve bürokrasi, kanununun gereğini yerine getirme konusunda tereddüde düşecek ve sonuç almada gereksiz yere zaman uzuyacaktır. Bu zaman kaybı ekonomik yönden konsolidasyona tabi tutulacak kurum ve kuruluşları zarara sokacaktır.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MAHMUT ÖZTÜRK (Aksaray) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hükümet?..

DEVLET BAKANI TANSU ÇİLLER (İstanbul) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum:

Vergi Muafiyeti

MADDE 4. — Bu Kanun uyarınca yapılacak işlemler her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ıncı maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oyunun rengini belirtmek üzere, Sayın Emin Kul aleyhte söz istemişlerdir.

Buyurun Sayın Kul.

EMİN KUL (İstanbul) — Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biraz önce, kanunun 2 nci maddesi üzerinde bir fıkra eklenmesine dair verdiğim önerge üzerine söz aldığımda, Sosyal Sigortalar Kurumunun, kamu kurum ve kuruluşlarından -2 nci maddeye ek cetvelde belirtilen- alacakları içinde, bu kurumlarda çalışanlardan kesilen sigorta primlerinin tahkim kapsamında olup olmadığı konusunda, Hükümete ve dolayısıyla Komisyona "Kapsamında mıdır?" diye bir soru sormuştum. Çünkü, kapsamında ise, önergemi ona göre izah etmek istemiştim. Fakat, Sayın Bakanın veya yetkililerin herhalde dalgınlığına gelmiş -buna, Meclis literatüründe galiba zühul deniyor- zühule düşmüş olacaklar ki, "Hayır, bu tür alacaklar kapsamda değildir" beyanında bulundular, onun için kürsüyü erken terk ettim. İnerken tekrar sorduğumda, kapsamda olduğunu beyan ettikleri için, zorunlu olarak kanunun tümü üzerinde aleyhte söz almak mecburiyetinde kaldım. Oysa ki, kanun, belli bir tahkimle, belki, Sosyal Sigortalar Kurumunu, önerimiz istikametinde rahatlatabilecek bir unsuru ihtiva edebilecekti...

Sosyal Sigortalar Kurumunun başka kurumlara herhangi bir borcu olduğu geniş şekilde söz konusu değildir; Sosyal Sigortalar Kurumu, 2 nci maddeye ek cetvelde bahsedilen, yer verilen kurumlardan alacaklı olan bir kurumdur. Bu alacaklar da, prim, gecikme cezası, gecikme faizi gibi alacaklar ve bazı kurumlar adına Sosyal Sigortalar Kurumunun yaptığı sosyal yardım ödemelerinden ibaret alacaklardır, bu meyandaki alacaklardır.

Sosyal Sigortalar Kurumu, şayet, biraz evvel de arz ettiğim gibi, 2 nci maddeye ek cetvelde yer alan kurumların herhangi birisinden bir mal ve hizmet satın almışsa, tüzelkişilik olarak bir borcu veya alacağı varsa, elbette ki tahkim söz konusudur; ama, görülüyor ki, Hükümet daha da ileri giderek, gerçek kişilerin borçlarının da Hazinece tahkime tabi tutulması gibi bir unsuru kanuna ilave etmiş. Çünkü, Sosyal Sigortalar Kurumunun bu alacaklarına, 2 nci maddede yer alan kurumlar muhatap değildir; kurumlar, ancak, bu alacakları tevdi etmek, bunlara aracı olmak durumunda olan bir hukukî lazımeyi yerine getirmektedirler. Çünkü, gerçek kişiler, kendi ücretlerinden, her ay iştirakçisi oldukları Sosyal Sigortalar Kurumuna prim ödemekle yükümlüdürler. Bu yükümlülüğü bir kanunî formalite olarak kolaylıkla tahsil edebilmek, yerine getirebilmek, bakımından, kurumlar, bordrolar vasıtasıyla ücretlerden kesinti yapar ve bir aracı olarak Sosyal Sigortalar Kurumuna tevdi eder. Dolayısıyla, ilgili kurumların tüzelkişilik olarak borcu değil, gerçek kişilerden kesilen primlerin, Sosyal Sigortalar Kurumuna tevdi edilmesi lazım gelen bir borç olarak gözükmektedir. Öteden beri özel kuruluşlar olduğu gibi, kamu kuruluşları da bu tür primleri kâh işletme sermayesine katarak kâh faizsiz kredi gibi kullanarak kâh başka sarf yerlerine tahsis ederek, bu aracılık vasıflarını ve yükümlülüklerini yerine getirmemekte ve işçilerden kesilen primleri Sosyal Sigortalar Kurumuna tevdi etmemektedirler. Bu suretle, kurumun alacakları teraküm etmiştir, çoğalmıştır ve bugün Sosyal Sigortalar Kurumunun alacakları topyekûn kamu ve özel olarak, 17 trilyona varmaktadır. Kamu kesiminin, hesabının ne kadar olduğu, söylendiğine göre, yine arkadaşlarımdan öğrendiğime göre, 5 trilyon civarında olduğu ifade edilmektedir. Eğer, buna Hazine kefil olmak istiyorsa,

bunu tahkime tabi tutup, gerçek kişilerin borcunu gerçek kişiler adına kabullenmek istiyorsa, buna bir diyeceğimiz yok; ama Hazinenin bu kefaleti bir an evvel yerine getirmesi lazımdır. Bunu yerine getirirken de, herhangi bir, tahvil gibi kâğıtla değil, nakden yerine getirmesi lazımdır. Dolayısıyla, verdiğimiz önerge bir an evvel yerine getirilmesini gerçekleştirecek. Yani 2 nci maddenin ikinci fıkrasına dikkat ederseniz, bu borçların tespit edilerek, bir yıl zarfında borç ve alacakların tahkime tabi tutulması söz konusu ve tahvil çıkarılması 3 üncü maddede söz konusu. Dolayısıyla, Sosyal Sigortalar Kurumu gibi bir kurum, ki, bugün emekli ücretlerini, sağlık hizmetlerini, bankalardan aldığı kredilerle karşılayabilecek kadar, halüacze düşmek durumuna kadar gelmiş bir kurum olarak taze ve acil paraya ihtiyacı vardır.

KADİR BOZKURT (Sinop) — Sizin sayenizde...

EMİN KUL (Devamla) — Bunun kimin sayesinde olduğunun tartışmasını başka bir gündem maddesiyle açarsanız, onu da anlatırım. Hem İktidarda bulunan Koalisyonun devri iktidarında, -her iki parti olarak- hem diğer partilerin devri iktidarlarında, Sosyal Sigortalar Kurumunun kaynakları sömürülmüştür. Bu sömürünün içinde, Koalisyon ortağı olan iki parti de mevcuttur. Hem, bedava sömürülmüştür... 1980'den sonra çıkarılan yasalarla bu sömürü belli ölçüde önlenmiştir. Onun tartışmasını açarsanız, anlatırız; ama geçmişte kurumun kaynaklarını, bugün Koalisyon ortağı olan partiler, faizsiz kredi gibi almış, kullanmış, hatta hiçbir karşılık gözetmeden istediği kadar çekip, kullanmıştır. Dolayısıyla, kurumun ne sebeple halüacze düştüğü bahsidiğer bir konudur; oyunumuzun renginin niçin değişik olduğunu, niçin aleyhte olduğumuzu izah etmeye çalışıyorum.

Sosyal Sigortalar Kurumunun taze paraya ihtiyacı vardır. Bu taze para, 1 yıla yayılarak, bir tahkime tabi tutulamaz. 1 ay zarfında ödenmesi lazımdır ki, Sosyal Sigortalar Kurumu emekli aylıklarını ödeyebilsin, dul ve yetim aylıklarını ödeyebilsin ve hastanelerindeki hizmetleri yerine getirebilsin.

İşçiler bugün hastanelerden hizmet alamamaktadır, röntgen çektirememektedir, birtakım tedavi hizmetleri yerine getirilememektedir. Emekliler, aylık almakta güçlük çekmektedir. Dul ve yetimler aylık almakta güçlüklerle karşı karşıyadır ve yeni rizikolar doğacaktır. Bu nedenle, eğer, tahkim yapılacaksa, bu alacaklar 1 ay içinde Hazinece nakden Sosyal Sigortalar Kurumuna ödenmelidir, hiçbir zaman da, herhangi bir tahvil ve kâğıt karşılığı ödenmemesi lazım gelir.

Demin bir arkadaşımız, bu kürsüden, hastaya ilacın zamanında verilmesi lazım geldiğini söyledi. İşte, Sosyal Sigortalar Kurumu şu anda, böylesine, zamanında verilmesi lazım gelen bir ilaca muhtaç durumdadır.

AHMET SAYIN (Burdur) — Hasta olduktan sonra, değil mi?!..

EMİN KUL (Devamla) — Efendim, kürsüye çıkarken, pantolonun paçalarını daha kalın kumaştan yaptırdım ve ayağıma dolaşarak çıktım. (RP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, konuşurken ve konuşmasını bağlarken, Zonguldak afetini Hükümetin yüklendiğinden bahsetti; bu hususa da bir nebze değinmek isterim. Zonguldak afetini Türk işçisi yüklenmiş ve sinesine çekmiştir. Hükümet bu konuda yüzlerce ölüyü hâlâ sahiplerine teslim edememenin aczi içindedir. Zonguldak ocaklarına, "yangın devam ediyor" gerekçesiyle su basılmaktadır. Kazanın oluş sebebiyle ilgili bütün deliller yok edilmiştir, ortadan kalkmıştır. Bu konuda verdiğimiz araştırma önergesi de, öncelik alması lazım gelirken, belki, dönem sonunda dahi müzakereye alınamayacak bir sırada beklemektedir; öncelik isteğimiz dikkate alınma-

maktadır. Geçen zaman zarfında Zonguldak'ta bir facia daha olursa, bunun, ulusumuza ve işçi hareketimize getireceği yükten yine, Hükümet, mesuliyet olarak kaçacak; ama herhangi bir ekonomik göstergeden bahsederken "Zonguldak afetine uğradık" diye yakınma içinde olacaktır. Zonguldak afetinin sonuçlarını, sadece işçiler çekmiştir, Hükümet örtbas etmiştir, seyretmiştir ve bugüne kadar da bir şey yapmamıştır. (ANAP sıralarından alkışlar)

Bu nedenle, bu kanuna oyumun rengi kırmızıdır.

Sayın Başkan, söz verdiğiniz için teşekkür ederim. Hükümetin de kanun müzakerelerinde, özellikle, Sayın Bakanın sadece kıyafetinin çok alıcı ve cazip olmasıyla değil, dikkatinin de verilmesiyle bakanlık görevini yerine getirmesi ve ona göre cevap vermesini istirham ederim.

Saygılar sunarım. (DYP sıralarından, "Yuh, Allah kahretsin" sesleri, gürültüler: ANAP sıralarından alkışlar)

CEMALETTİN GÜRBÜZ (Amasya) — Şerefsiz!.. Haysiyetsiz!. (Gürültüler)

KADİR BOZKURT (Sinop) — Eşek oğlu, eşek; hayvan oğlu hayvan.. (Gürültüler)

BAŞKAN — Tasarının tümü açık oylamaya tabidir. (DYP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar; ayağı kalkmalar)

MİKAİL AYDEMİR (Ağrı) — Eşek oğlu eşek... Anasını avradını...

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, müsaade eder misiniz, bir saniye dinler misiniz?..

MİKAİL AYDEMİR (Ağrı) — Pezevenk oğlu pezevenk!.

BAŞKAN — Efendim, müsaade eder misiniz, bir saniye oturur musunuz...

MİKAİL AYDEMİR (Ağrı) — Pezevenk olmayan o sözü söylemez.

BAŞKAN — Ama, dinlemiyorsunuz ki... (Gürültüler)

MİKAİL AYDEMİR (Ağrı) — İt oğlu it!

BAŞKAN — Efendim, müsaade eder misiniz?.. (Gürültüler)

HAYRİ DOĞAN (Antalya) — Sayın Başkan, böyle itler ürür, kervan yürür...

BAŞKAN — Müsaade eder misiniz Sayın Doğan? Gecenin bu saatinde, lütfen...

Şimdi, Sayın Bakanın dikkatleriyle verdiği bilgiyle (Gürültüler)

KADİR BOZKURT (Sinop) — Hayır efendim Meclis kürsüsünden hakaret ediyor...

BAŞKAN — Efendim, müsaade edin... Müsaade eder misiniz?.. (Gürültüler)

Sayın milletvekilleri, bana, başka şey yaptırmayın, lütfen oturun. Oturmazsanız, sizin de istemediğiniz şeyi yaparım...

KADİR BOZKURT (Sinop) — Hayır efendim, olur mu?!..

İHSAN SARAÇLAR (Samsun) — Sayın Başkan, "Benim bacaklarım güzeldir" diyen kendi bayanlarına baksınlar... (Gürültüler)

BAŞKAN — Efendim, Sayın Bakanın konuşmasının ne kadar geçerli olduğu, ne kadar doğru olduğu, dikkatlerinin ne olduğu, vereceğiniz oyla anlaşılacaktır.

KADİR BOZKURT (Sinop) — Hakaret etti efendim.

BAŞKAN — Müsaade edin... Bir müsaade edin... Hakaret etmedi efendim; sadece, giyiminin çok iyi olduğunu söyledi. Tansu Hanımın da giyimi iyi... Ne yapalım, yani... Bırakın şimdi... (DYP sıralarından gürültüler)

Sayın Bakan, bir şey mi dediniz efendim?

DEVLET BAKANI TANSU ÇİLLER (İstanbul) — Sayın Başkan, Yüce Meclise teşekkür ediyorum.

BAŞKAN — Biz de teşekkür ederiz, Kanunun tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın... (DYP sıralarından gürültüler)

Adam çekti gitti, hâlâ konuşuyorsunuz... (DYP sıralarından gürültüler)

MİKAİL AYDEMİR (Ağrı) — Çekip gitmekle kendisini kurtarıyor mu?

BAŞKAN — Polis kuvvetiyle mi getirteceğim?!.. Oturun lütfen!

Açık oylamanın, oy kutusunun sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yanında basılı oy pusulası bulunmayan sayın milletvekilleri, beyaz bir kâğıda adını, soyadını, seçim çevresini ve oyunun rengini yazıp imzalamak suretiyle oylarını kullanabilirler.

Oy kutusu sıralar arasında dolaştırılsın.

(Oylar toplanıldı)

BAŞKAN — Oyunu kullanmayan sayın üye var mı? Yok.

Oylama işlemi bitmiştir. Kupalar kaldırılsın!

(Oyların ayırımı yapıldı)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında 7.5.1992 Tarih ve 3799 Sayılı Kanunun oy sonucunu açıklıyorum.

Kullanılan oy sayısı	: 241
Kabul	: 170
Ret	: 70
Geçersiz oy	: 1

Böylece, kanunlaşmıştır; hayırlı ve uğurlu olsun.

Kanun tasarı ve tekliflerini görüşmek için, alınan karar gereğince, 3 Temmuz 1992 Cuma günü saat 10.00'da toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.59

VII. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya-Tavşanlı, Kütahya-Gediz-Simav ve Kütahya-Balıkesir Karayollarına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Onur Kumbaracıbaşı'nın yazılı cevabı (7/206)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Bayındırlık ve İskân Bakanı Prof. Onur Kumbaracıbaşı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasının teminini saygılarımla arz ederim.

Ahmet Derin
Kütahya

1. Millî gelire katkıda 20 nci sırada fakat karayolları gelişmişlik sıralamasında 49 uncu sıraya itilmiş Kütahya ilimizin ilçeleri ile bağlantısını sağlayan;

a) 1985-86 yıllarında programa alındığı halde ancak 1990 yılında ihalesi yapılıp henüz başlamayan Kütahya-Tavşanlı karayolu 1992 yılında bitirilecek midir?

b) Kütahya-Gediz ve Simav bağlantıları için ödenek ayrılacak mıdır?

2. Kütahya-Balıkesir bağlantısını sağlayacak karayolua 1992 yılı programına alınmış mıdır?

3. Devlet yolları uzunluğunda 15 inci sıradaki Kütahya iline Karayolları Bölge Müdürlüğü tesisini düşünüyor musunuz?

T.C.
Bayındırlık ve İskân Bakanlığı 2.7.1992
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Ankara
Sayı: B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/2832

Konu: Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığının 29.5.1992 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/206-1651/8800 sayılı yazısı.

İlgi yazı ilişiğinde alınan Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya-Tavşanlı, Kütahya-Gediz-Simav ve Kütahya-Balıkesir karayollarına ilişkin yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1990 yılında ihalesi yapılan, toplam 67 km. uzunluğundaki Kütahya-Tavşanlı yolunda bugüne kadar Kütahya Geçişindeki çalışmalar için 6 milyar TL. harcanmıştır. 1995 yılında bitirilmesi planan söz konusu yolun, 1992 yılı ödeneği 13 500 milyon TL. olup, çalışmalara devam edilecektir.

32 km. uzunluğundaki Kütahya-Simav (Derbent ve Simav-Gediz Varyantı) yolunun önceki yıllarda 10 km.lik Ayvalı Rampalarının toprak ve alt temel işleri bitirilmiştir. 1992 yılında ise 1 milyar TL. ödeneği ile üst yapı malzemesinin temini ve Ayvalı Rampalarının asfaltı yapılacaktır. Ayrıca, (Kütahya-Afyon) Ayr.-Gediz-Simav yolunun km: 0+000-53+477 arasının proje çalışmalarının tamamlanması planlanmaktadır.

Kütahya-Balıkesir bağlantısının Tavşanlı-Harmancık-Dursunbey kesimi 1992 yılı yatırım programında yer almamakta ve kaynakların kısıtlı olması nedeniyle, sadece devam eden projelere ödenek ayrılabilmektedir. Bu yıl itibariyle de programa yeni işlerin alınması mümkün olamamaktadır. Etüt ve proje çalışmaları tamamlanan söz konusu yolun yapımı bütçe imkânları ölçüsünde ileriki yıllarda ele alınabilecektir.

Kütahya ilinde Karayolları Bölge Müdürlüğünün kurulması ise; bina, personel, araç, gereç ve makine parkı ihtiyacını gündeme getireceğinden teknik ve idarî yönden mümkün olmadığı gibi, ülke genelinde uygulanan tasarruf tedbirleri uyarınca da ekonomik bulunmamaktadır. Çünkü Karayolları Genel Müdürlüğünce sürdürülen yol yapımının yanı sıra, bakım hizmetlerinin de optimum mesafelere ve topoğrafyaya bağlı olarak yürütülmesi zorunludur. Bunun yanında, il sınırları içinde kar mücadelesi vb. bakım hizmetlerinin yürütülmesinin çoğu kez gayri ekonomik olacağı bilinmektedir.

Dolayısıyle, Kütahya İlinde ve Emet İlçesinde birer Karayolları Şubesi mevcut olduğundan Bölge Teşkilatının kurulması uygun görülmemektedir.

Bilginize arz ederim.

Onur Kumbaracıbaşı
Bayındırlık ve İskân Bakanı

Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Seri Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu:

Kanunlaşmıştır.

Üye Sayısı	: 450
Oy Verenler	: 198
Kabul Edenler	: 163
Reddedenler	: 33
Çekimserler	: 1
Geçersiz Oylar	: 1
Oya Katılmayanlar	: 252
Açık Üyelikler	: —

(Kabul Edenler)

ADANA
Uğur Aksöz
Bekir Sami Daçe
M. Halit Dağlı
Mustafa Küpeli
Ahmet Şanal
Orhan Şendağ
Turgut Tekin

AFYON
İsmet Atilla
Baki Durmaz
Ethem Kelekçi
Abdullah Ulutürk

AĞRI
Cemil Erhan

AKSARAY
Halil Demir
Mahmut Öztürk

AMASYA
Cemalettin Gürbüz
Mehmet Tahir Köse

ANKARA
Ali Dinçer
Bilâl Güngör
Orhan Kilercioğlu
Mehmet Seyfi Oktay
Mehmet Sağdıç
İbrahim Tez
Mustafa Tınaz Titiz
Baki Tuğ
Mustafa Dursun Yangın

ANTALYA
Adil Aydın
Hayri Doğan
Gökberk Ergenekon

ARTVİN
Süleyman Hatinoğlu

AYDIN
Cengiz Altınkaya
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Abdülbaki Ataç
Ekrem Ceyhun
Mehmet Cemal Öztaylan
Sami Sözat

BARTIN
Köksal Toptan

BATMAN
Mehmet Adnan Ekmen

BAYBURT
Ülkü Güney

BİLECİK
Bahattin Şeker

BİNGÖL
Haydar Baylaz

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Necmi Hoşver
Abbas İnceayan
Tevfik Türesin

BURDUR
Ahmet Şeref Erdem
Ahmet Sayın

BURSA
Fethi Akkoç
Şükrü Erdem
Kadri Güçlü
İbrahim Gürdal
Hüsamettin Örüç
Feridun Pehlivan
Turhan Tayan

ÇANAKKALE
Süleyman Ayhan
Rahmi Özer
Nevfel Şahin
A. Hamdi Üçpınarlar

ÇANKIRI
Nevzat Ayaz
İlker Tuncay

ÇORUM
Cemal Şahin
Arslan Adnan Türkoğlu

DENİZLİ
Mehmet Gözlükaya
Nabi Sabuncu

DİYARBAKIR
Mehmet Kahraman
EDİRNE
Evren Bulut
Şerif Ercan
ERZURUM
Abdulmelik Fırat
ESKİŞEHİR
M. Fevzi Yalçın
GAZİANTEP
Abdulkadir Ateş
Mehmet Batallı
Hikmet Çetin
Mustafa Doğan
Ayvaz Gökdemir
Mehmet Özkaya
Hannan Özüberk
Mustafa Yılmaz
GİRESUN
Yavuz Köymen
HAKKÂRİ
Mustafa Zeydan
HATAY
Abdullah Kınalı
Onur Kumbaracıbaşı
Ali Uyar
ISPARTA
Mustafa Fikri Çobaner
Abdullah Aykon Doğan
Ertekin Durutürk
İÇEL
Y. Fevzi Arıcı
Ahmet Bilyeli
Aydın Güven Gürkan
Asım Kaleli
Durmuş Fikri Sağlar
Ali Su
İSTANBUL
Yıldırım Aktuna
Bedrettin Doğancan Akyürek
Gürhan Çelebican
Tansu Çiller
Halit Dumankaya
İsmail Safa Giray
İbrahim Gürsoy
Algan Hacaloğlu
Adnan Kahveci
Ercan Karakaş
Recep Ercüment Konukman
Emin Kul
Mehmet Moğultay
Gürol Soylu
İZMİR
Nevzat Çobanoğlu
Ersin Faralyalı
Erdal İnönü
KAHRAMANMARAŞ
Selahattin Karademir
KARS
Abdülkerim Doğru
KIRIKKALE
Hacı Filiz
KIRKLARELİ
Ahmet Sezal Özbek
KIRŞEHİR
Sabri Yavuz
KOCAELİ
Halil İbrahim Artvinli
İsmail Kalkandelen
Alaettin Kurt
KONYA
Musa Erarıcı
Mehmet Keçeciler
Ömer Şeker
Vefa Tanır
KÜTAHYA
H. Cavit Erdemir
İsmail Karakuyu
MALATYA
Metin Emiroğlu
Mustafa Yılmaz
MANİSA
Rıza Akçalı
Akın Gönen
Sümer Oral
Ekrem Pakdemirli
Faruk Saydam
MARDİN
Muzaffer Arıkan
MUĞLA
Muzaffer İlhan
Nevşat Özer
Erman Şahin
NEVŞEHİR
Osman Seyfi
NİĞDE
İbrahim Arısoy
Doğan Baran
SAKARYA
Nevzat Ercan
Mehmet Gölhan
SAMSUN
Ali Eser
İhsan Saraçlar
SİİRT
Mehmet Erdal Koyuncu
SİNOP
Kadir Bozkurt
Cafer Sadık Keseroğlu
Yaşar Topçu
SİVAS
Azimet Köylüoğlu
ŞANLIURFA
Necmettin Cevheri
Seyyit Eyyüpoğlu
TEKİRDAĞ
Muhtar Mahramlı
Hasan Peker
TOKAT
Ali Şevki Erek
Güler İleri
Şahin Ulusoy
TRABZON
Mehmet Ali Yılmaz
TUNCELİ
Vahdet Sinan Yerlikaya
UŞAK
Fahri Gündüz
Ender Karagül
Ural Köklü

VAN
Şerif Bedirhanoğlu
Mustafa Kaçmaz
Nadir Kartal
ZONGULDAK
Şinasi Altıner
Ömer Barutçu
Güneş Müftüoğlu
Necdet Yazıcı

(Reddedenler)

ADIYAMAN
Mahmut Kılıç
ANKARA
Ömer Ekinci
BİNGÖL
Hüsamettin Korkutata
DİYARBAKIR
Leyla Zana
ELAZIĞ
Tuncay Şekercioğlu
ESKİŞEHİR
Hüseyin Aksoy
GÜMÜŞHANE
Lütfü Doğan
İSTANBUL
Mustafa Baş
Ali Oğuz
Mehmet Sevigen
Güneş Taner
KAHRAMANMARAŞ
Esat Bütün
Hasan Dikici
Ökkeş Şendiller
Saffet Topaktaş
KARAMAN
S. Osman Sevimli
Zeki Ünal
KAYSERİ
Şaban Bayrak
Osman Develioğlu
Salih Kapusuz
KÜTAHYA
Ahmet Derin
MALATYA
Oğuzhan Asiltürk
MUŞ
Muzaffer Demir
ORDU
Nabi Poyraz
Şükrü Yürür
SAKARYA
Cevat Ayhan
SAMSUN
Hüseyin Özalp
SİİRT
Naif Güneş
SİVAS
Musa Demirci
ŞANLIURFA
İbrahim Halil Çelik
TRABZON
Ali Kemal Başaran
VAN
Fethullah Erbaş
YOZGAT
Hüseyin Erdal

(Çekinser)

ÇORUM
Muharrem Şemsek

(Geçersiz Oy)

HATAY
Fuat Çay

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
Veli Andaç Durak
Yılmaz Hocaoğlu (Bşk. V.)
Muhammet Kaymak
M. Selâhattin Kılıç
Ali Yalçın Ögütcan
İbrahim Özdiş
Timurçin Savaş
ADIYAMAN
Celâl Kürkoğlu
Kemal Tabak
Abuzer Tanrıverdi
AFYON
Halil İbrahim Özsoy
Gaffar Yakın
AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Mikail Aydemir
Yaşar Eryılmaz
AKSARAY
İsmet Gür
AMASYA
Haydar Oymak
ANKARA
Mehmet Nedim Budak (İz.)
Mehmet Çevik
Mehmet Vehbi Dinçerler
Hamdi Eriş
İ. Melih Gökçek
H. Uluç Gürkan
Salman Kaya
Mehmet Kerimoğlu

İrfan Köksalan
Sait Kemal Mimaroğlu
Yücel Seçkiner
O. Mümtaz Soysal
Halil Şıvgın

ANTALYA

Faik Altun
Veysel Atasoy
Deniz Baykal
Hasan Çakır (İz.)
Ali Karataş
Hasan Namal

ARTVİN

Hasan Ekinci

AYDIN

Tunç Bilget
Ali Rıza Gönül
Nahit Menteşe
Yüksel Yalova

BALIKESİR

Hüseyin Balyalı
Ömer Lütfi Coşkun
Melih Pabuççuoğlu

BARTIN

Hasan Akyol

BATMAN

Nizamettin Toğuç
Abdülkerim Zilah

BAYBURT

Bahattin Elçi

BİLECİK

Mehmet Seven

BİNGÖL

Kâzım Ataoğlu

BİTLİS

Zeki Ergezen
Edip Safder Gaydalı

BOLU

Avni Akyol
Nazmi Çiloğlu

BURDUR

Mustafa Çiloğlu (İz.)

BURSA

Cavit Çağlar (B.)
Beytullah Mehmet Gazioğlu
Mehmet Gedik
Mümin Gençoğlu
Yılmaz Ovalı

ÇANKIRI

İsmail Coşar

ÇORUM

Mustafa Ateş Amiklioğlu (İz.)
Yasin Hatipoğlu (Bşk. V.)

DENİZLİ

Muzaffer Arıcı
Adnan Keskin
Hasan Korkmazcan
M. Halûk Müftüler

DİYARBAKIR

M. Hatip Dicle
Mehmet Salim Ensarioğlu
Fehmi Işıklar (Bşk. V.)
Salih Sümer (İ.A.)
Mahmut Uyanık
Sedat Yurtdaş

EDİRNE

Hasan Basri Eler
Erdal Kesebir

ELAZIĞ

Ahmet Küçükel
Ali Rıza Septioğlu
Ahmet Cemil Tunç

ERZİNCAN

Yıldırım Akbulut
Mustafa Kul
Ali İbrahim Tutu

ERZURUM

Lütfi Esengün
Abdulilah Fırat
İsmail Köse
Rıza Müftüoğlu
Oktay Öztürk
Şinasi Yavuz

ESKİŞEHİR

Mustafa Balcılar
Hüsamettin Cindoruk (Bşk.)
İbrahim Yaşar Dedelek

GAZİANTEP

Bahattin Alagöz

GİRESUN

Burhan Kara (İ.A.)
Ergun Özdemir
Rasim Zaimoğlu

GÜMÜŞHANE

Mahmut Oltan Sungurlu

HAKKÂRİ

Esat Canan

HATAY

Mehmet Dönen
Nihat Matkap
Bestami Teke
Nurettin Tokdemir

ISPARTA

Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL

Ali Er
M. İstemihan Talay
Rüştü Kâzım Yücelen

İSTANBUL

Bülent Akarcalı
İmren Aykut
Mukadder Başeğmez
İsmail Cem
Osman Ceylan
Kadir Ramazan Coşkun
Nami Çağan
Bedrettin Dalan
Hüsnü Doğan
Kemal Naci Ekşi
Elaattin Elmas
Halil Orhan Ergüder
Salih Ergün
Temel Gündoğdu
Engin Güner
Melike Tugay Hasefe
Fevzi İşbaşaran
Mehmet Cavit Kavak
Coşkun Kırca (İz.)
Cem Kozlu
Leyla Yeniay Köseoğlu (İz.)
Ziyaeddin Selçuk Maruflu

Hasan Mezarcı
Yusuf Namoğlu
İbrahim Özdemir
Hasan Hüsamettin Özkan
Sabri Öztürk
Yusuf Pamuk
İsmail Sancak
Tunca Toskay
Şadan Tuzcu
Mehmet Bahattin Yücel

İZMİR

Veli Aksoy (İz.)
Yıldırım Avcı (Bşk. V.)
Cengiz Bulut
Işın Çelebi
Halil Çulhaoğlu
Timur Demir
İsmet Kaya Erdem (İz.)
İlhan Kaya
Mehmet Köstepen
Atilla Mutman
Mehmet Özkan
Işılay Saygın
Rıfat Serdaroğlu
Erkut Şenbaş
Süha Tanık
Cemal Tercan

KAHRAMANMARAŞ

Ahmet Dökülmez
Recep Kırış

KARS

Mehmet Alp
M. Sabri Güner
Atilla Hun (İz.)
Zeki Nacitarhan

KASTAMONU

Refik Arslan
Murat Başesgioğlu
Münir İslamoğlu
Nurhan Tekinel

KAYSERİ

Mustafa Dağcı
Aykut Edibali
Abdullah Gül
Seyfi Şahin

KIRIKKALE

M. Sadık Avundukluoğlu
Abdurrahman Ünlü

KIRKLARELİ

İrfan Gürpınar
Cemal Özbilen

KIRŞEHİR

Coşkun Gökalp
Hilmi Yükselen

KOCAELİ

İsmail Amasyalı
Bülent Atasayan
M. Kâzım Dinç
Şevket Kazan

KONYA

Hasan Afşar
Necmettin Erbakan
Ali Günaydın
Ahmet Remzi Hatip
Abit Kıvrak
Osman Özbek
Servet Turgut
Mustafa Ünaldı
Mehmet Ali Yavuz

KÜTAHYA

Mehmet Rauf Ertekin
Mustafa Kalemli

MALATYA

Gazi Barut
M. Doğan Ölmeztoprak (İz.)
Yusuf Bozkurt Özal

MANİSA

Ümit Canuyar
Tevfik Diker
Yahya Uslu
Cengiz Üretmen

MARDİN

Mehmet Gülcegün
Mehmet Sincar
Ahmet Türk
Ali Yiğit

MUĞLA

İrfettin Akar
Latif Sakıcı

MUŞ

Sırrı Sakık
Mehmet Emin Sever

NEVŞEHİR

Mehmet Elkatmış
Esat Kıratlıoğlu

NİĞDE

Rıfat Yüzbaşıoğlu

ORDU

Hasan Kılıç
Bahri Kibar
Cavit Şadi Pehlivanoğlu
Refaiddin Şahin

RİZE

Ahmet Kabil
Mustafa Parlak
Ahmet Mesut Yılmaz

SAKARYA

Mustafa Kılıçarslan
Ahmet Neidim
Ensin Taranoğlu

SAMSUN

İlyas Aktaş
Cemal Alişan
Mehmet Çebi
İrfan Demiralp
Nafiz Kurt (İ.A.)
Adem Yıldız

SİİRT

Zübeyir Aydar

SİVAS

Ahmet Arıkan
Ziya Halis
Abdullatif Şener
Muhsin Yazıcıoğlu

ŞANLIURFA

Sedat Edip Bucak
Eyüp Cenap Gülpınar
Ferit Aydın Mirkelam
Mehmet Fevzi Şihanlıoğlu
Abdürrezak Yavuz

ŞIRNAK

Mahmut Alınak

Orhan Doğan
Selim Sadak
TEKİRDAĞ
Halil Başol
Fethiye Özver
TOKAT
Ahmet Fevzi İnceöz
İbrahim Kumaş
Ahmet Özdemir

TRABZON
Eyüp Âşık
Koray Aydın
Kemalettin Göktaş
Fahrettin Kurt
TUNCELİ
Kamer Genç
VAN
Remzi Kartal

YOZGAT
Yaşar Erbaz
Lutfullah Kayalar
Mahmut Orhon
Alparslan Türkeş
ZONGULDAK
Adnan Akın
Bülent Ecevit
Ali Uzun

Alıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskanına Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu:

Kanunlaşmıştır.

Üye Sayısı	: 450
Oy Verenler	: 193
Kabul Edenler	: 193
Reddedenler	: —
Çekimserler	: —
Geçersiz Oylar	: —
Oya Katılmayanlar	: 257
Açık Üyelikler	: —

(Kabul Edenler)

ADANA
Uğur Aksöz
Bekir Sami Daçe
M. Halit Dağlı
Mustafa Küpeli
Ali Yalçın Öğütcan
Timurçin Savaş
Ahmet Şanal
Orhan Şendağ
Turgut Tekin

AFYON
İsmet Atilla
Baki Durmaz
Ethem Kelekçi
Abdullah Ulutürk

AĞRI
Cemil Erhan

AKSARAY
İsmet Gür
Mahmut Öztürk

AMASYA
Mehmet Tahir Köse

ANKARA
Ali Dinçer
Ömer Ekinci
Bilâl Güngör
Orhan Kilercioğlu
Mehmet Seyfi Oktay
Mehmet Sağdıç
İbrahim Tez
Mustafa Tınaz Titiz
Baki Tuğ

ANTALYA
Veysel Atasoy
Gökberk Ergenekon

ARTVİN
Hasan Ekinci

AYDIN
Tunç Bilget
Ali Rıza Gönül
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Abdülbaki Ataç
Ekrem Ceyhun
Ömer Lütfi Coşkun
Mehmet Cemal Öztaylan
Melih Pabuççuoğlu

BARTIN
Hasan Akyol
Köksal Toptan

BATMAN
Abdülkerim Zilan

BAYBURT
Bahattin Elçi
Ülkü Güney

BİLECİK
Bahattin Şeker

BİNGÖL
Kâzım Ataoğlu
Haydar Baylaz

BİTLİS
Zeki Ergezen
Kâmran İnan

BOLU
Avni Akyol
Nazmi Çiloğlu
Necmi Hoşver
Tevfik Türesin

BURDUR
Ahmet Şeref Erdem

BURSA
Fethi Akkoç
Cavit Çağlar
Şükrü Erdem
Kadri Güçlü
İbrahim Gürdal
Yılmaz Ovalı
Turhan Tayan

ÇANAKKALE
A. Hamdi Üçpınarlar

ÇANKIRI
Nevzat Ayaz
İsmail Coşar

ÇORUM
Arslan Adnan Türkoğlu

DENİZLİ
Nabi Sabuncu

DİYARBAKIR
Mehmet Kahraman

EDİRNE
Evren Bulut
ELAZIĞ
Tuncay Şekercioğlu
ERZİNCAN
Mustafa Kul
ERZURUM
Lütfi Esengün
Abdulmelik Fırat
Rıza Müftüoğlu
Oktay Öztürk
ESKİŞEHİR
Hüseyin Aksoy
GAZİANTEP
Bahattin Alagöz
Mehmet Batallı
Mehmet Özkaya
Hannan Özüberk
GİRESUN
Rasim Zaimoğlu
GÜMÜŞHANE
Lütfü Doğan
Mahmut Oltan Sungurlu
HAKKÂRİ
Mustafa Zeydan
HATAY
Fuat Çay
Abdullah Kınalı
Onur Kumbaracıbaşı
Nihat Matkap
ISPARTA
Mustafa Fikri Çobaner
Abdullah Aykon Doğan
Ertekin Durutürk
İÇEL
Ali Er
Durmuş Fikri Sağlar
Ali Su
İSTANBUL
Yıldırım Aktuna
Bedrettin Doğancan Akyürek
Mustafa Baş
Gürhan Çelebican
Tansu Çiller
Halit Dumankaya
Halil Orhan Ergüder
Algan Hacaloğlu
Recep Ercüment Konukman
Emin Kul
Mehmet Moğultay
Ali Oğuz
Mehmet Sevigen
Güneş Taner
Tunca Toskay
İZMİR
Cengiz Bulut
Nevzat Çobanoğlu
Halil Çulhaoğlu
Ersin Faralyalı
Erdal İnönü
İlhan Kaya
Işılay Saygın
KAHRAMANMARAŞ
Esat Bütün
Hasan Dikici
Ahmet Dökülmez
Selahattin Karademir
Ökkeş Şendiller
Saffet Topaktaş
KARAMAN
S. Osman Sevimli
KARS
Mehmet Alp
Abdülkerim Doğru
M. Sabri Güner
Atilla Hun
KASTAMONU
Nurhan Tekinel
KAYSERİ
Salih Kapusuz
KIRIKKALE
M. Sadık Avundukluoğlu
Hacı Filiz
KIRKLARELİ
Ahmet Sezal Özbek
Cemal Özbilen
KIRŞEHİR
Coşkun Gökalp
KOCAELİ
Halil İbrahim Artvinli
M. Kâzım Dinç
İsmail Kalkandelen
Alaettin Kurt
KONYA
Hasan Afşar
Musa Erarıcı
Ali Günaydın
Ahmet Remzi Hatip
Ömer Şeker
Vefa Tanır
Servet Turgut
Mustafa Ünaldı
Mehmet Ali Yavuz
KÜTAHYA
H. Cavit Erdemir
MALATYA
Oğuzhan Asiltürk
Metin Emiroğlu
MANİSA
Tevfik Diker
Akın Gönen
Sümer Oral
Faruk Saydam
Yahya Uslu
MUĞLA
İrfettin Akar
Nevşat Özer
Latif Sakıcı
Erman Şahin
NEVŞEHİR
Mehmet Elkatmış
NİĞDE
Doğan Baran
ORDU
Hasan Kılıç
SAKARYA
Nevzat Ercan
Mehmet Gölhan
Mustafa Kılıçarslan
Ahmet Neidim
SAMSUN
Cemal Alişan

Mehmet Çebi
İhsan Saraçlar
SİNOP
Kadir Bozkurt
Cafer Sadık Keseroğlu
Yaşar Topçu
SİVAS
Musa Demirci
Azimet Köylüoğlu
Abdullatif Şener
Muhsin Yazıcıoğlu
ŞANLIURFA
Necmettin Cevheri
Ferit Aydın Mirkelam
Mehmet Fevzi Şihanlıoğlu
Abdürrezak Yavuz
TEKİRDAĞ
Muhtar Mahramlı
Hasan Peker
TOKAT
Ali Şevki Erek
Güler İleri
Ahmet Fevzi İnceöz
TRABZON
Kemalettin Göktaş
Mehmet Ali Yılmaz
UŞAK
Ender Karagül
VAN
Şerif Bedirhanoğlu
Fethullah Erbaş
YOZGAT
Yaşar Erbaz
ZONGULDAK
Şinasi Altıner
Ömer Barutçu
Güneş Müftüoğlu
Ali Uzun
Necdet Yazıcı

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
Veli Andaç Durak
Yılmaz Hocaoğlu (Bşk. V.)
Muhammet Kaymak
M. Selâhattin Kılıç
İbrahim Özdiş
ADIYAMAN
Mahmut Kılıç
Celâl Kürkoğlu
Kemal Tabak
Abuzer Tanrıverdi
AFYON
Halil İbrahim Özsoy
Gaffar Yakın
AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Mikail Aydemir
Yaşar Eryılmaz
AKSARAY
Halil Demir
AMASYA
Cemalettin Gürbüz
Haydar Oymak
ANKARA
Mehmet Nedim Budak (İz.)
Mehmet Çevik
Mehmet Vehbi Dinçerler
Hamdi Eriş
İ. Melih Gökçek
H. Uluç Gürkan
Salman Kaya
Mehmet Kerimoğlu
İrfan Köksalan
Sait Kemal Mimaroğlu
Yücel Seçkiner
O. Mümtaz Soysal
Halil Şıvgın
Mustafa Dursun Yangın
ANTALYA
Faik Altun
Adil Aydın
Deniz Baykal
Hasan Çakır (İz.)
Hayri Doğan
Ali Karataş
Hasan Namal
ARTVİN
Süleyman Hatinoğlu
AYDIN
Cengiz Altınkaya
Nahit Menteşe
Yüksel Yalova
BALIKESİR
Hüseyin Balyalı
Sami Sözat
BATMAN
Mehmet Adnan Ekmen
Nizamettin Toğuç
BİLECİK
Mehmet Seven
BİNGÖL
Hüsamettin Korkutata
BİTLİS
Edip Safder Gaydalı
BOLU
Abbas İnceayan
BURDUR
Mustafa Çiloğlu (İz.)
Ahmet Sayın
BURSA
Beytullah Mehmet Gazioğlu
Mehmet Gedik
Mümin Gençoğlu
Hüsamettin Örüç
Feridun Pehlivan
ÇANAKKALE
Süleyman Ayhan
Rahmi Özer
Nevfel Şahin
ÇANKIRI
İlker Tuncay
ÇORUM
Mustafa Ateş Amiklioğlu (İz.)
Yasin Hatipoğlu (Bşk. V.)
Cemal Şahin
Muharrem Şemşek

DENİZLİ
Muzaffer Arıcı
Mehmet Gözlükaya
Adnan Keskin
Hasan Korkmazcan
M. Halûk Müftüler
DİYARBAKIR
M. Hatip Dicle
Mehmet Salim Ensarioğlu
Fehmi Işıklar (Bşk. V.)
Salih Sümer (İ.A.)
Mahmut Uyanık
Sedat Yurtdaş
Leyla Zana
EDİRNE
Hasan Basri Eler
Şerif Ercan (B.)
Erdal Kesebir
ELAZIĞ
Ahmet Küçükel
Ali Rıza Septioğlu
Ahmet Cemil Tunç
ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut
Ali İbrahim Tutu
ERZURUM
Abdulilah Fırat
İsmail Köse
Şinasi Yavuz
ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
Hüsamettin Cindoruk (Bşk.)
İbrahim Yaşar Dedelek
M. Fevzi Yalçın
GAZİANTEP
Abdulkadir Ateş (B.)
Hikmet Çetin (B.)
Mustafa Doğan
Ayvaz Gökdemir
Mustafa Yılmaz
GİRESUN
Burhan Kara (İ.A.)
Yavuz Köymen
Ergun Özdemir

HAKKÂRİ
Esat Canan
HATAY
Mehmet Dönen
Bestami Teke
Nurettin Tokdemir
Ali Uyar
ISPARTA
Süleyman Demirel (Başbakan)
İÇEL
Y. Fevzi Arıcı
Ahmet Bilyeli
Aydın Güven Gürkan
Asım Kaleli
M. İstemihan Talay
Rüştü Kâzım Yücelen
İSTANBUL
Bülent Akarcalı
İmren Aykut
Mukadder Başeğmez
İsmail Cem
Osman Ceylan
Kadir Ramazan Coşkun
Nami Çağan
Bedrettin Dalan
Hüsnü Doğan
Kemal Naci Ekşi
Elaattin Elmas
Salih Ergün
İsmail Safa Giray
Temel Gündoğdu
Engin Güner
İbrahim Gürsoy
Melike Tugay Hasefe
Fevzi İşbaşaran
Adnan Kahveci
Ercan Karakaş
Mehmet Cavit Kavak
Coşkun Kırca (İz.)
Cem Kozlu
Leyla Yeniay Köseoğlu (İz.)
Ziyaeddin Selçuk Maruflu
Hasan Mezarcı
Yusuf Namoğlu

İbrahim Özdemir
Hasan Hüsamettin Özkan
Sabri Öztürk
Yusuf Pamuk
İsmail Sancak
Gürol Soylu
Şadan Tuzcu
Mehmet Bahattin Yücel
İZMİR
Veli Aksoy (İz.)
Yıldırım Avcı (Bşk. V.)
Işın Çelebi
Timur Demir
İsmet Kaya Erdem (İz.)
Mehmet Köstepen
Atilla Mutman
Mehmet Özkan
Rıfat Serdaroğlu
Erkut Şenbaş
Süha Tanık
Cemal Tercan
KAHRAMANMARAŞ
Recep Kırış
KARAMAN
Zeki Ünal
KARS
Zeki Nacitarhan
KASTAMONU
Refik Arslan
Murat Başesgioğlu
Münif İslamoğlu
KAYSERİ
Şaban Bayrak
Mustafa Dağcı
Osman Develioğlu
Aykut Edibali
Abdullah Gül
Seyfi Şahin
KIRIKKALE
Abdurrahman Ünlü
KIRKLARELİ
İrfan Gürpınar
KIRŞEHİR
Sabri Yavuz

Hilmi Yükselen
KOCAELİ
İsmail Amasyalı
Bülent Atasayan
Şevket Kazan
KONYA
Necmettin Erbakan
Mehmet Keçeciler
Abit Kıvrak
Osman Özbek
KÜTAHYA
Ahmet Derin
Mehmet Rauf Ertekin
Mustafa Kalemli
İsmail Karakuyu
MALATYA
Gazi Barut
M. Doğan Ölmeztoprak (İz.)
Yusuf Bozkurt Özal
Mustafa Yılmaz
MANİSA
Rıza Akçalı
Ümit Canuyar
Ekrem Pakdemirli
Cengiz Üretmen
MARDİN
Muzaffer Arıkan
Mehmet Gülcegün
Mehmet Sincar
Ahmet Türk
Ali Yiğit
MUĞLA
Muzaffer İlhan
MUŞ
Muzaffer Demir
Sırrı Sakık
Mehmet Emin Sever
NEVŞEHİR
Esat Kıratlıoğlu
Osman Seyfi
NİĞDE
İbrahim Arısoy
Rıfat Yüzbaşıoğlu
ORDU
Bahri Kibar
Cavit Şadi Pehlivanoğlu
Nabi Poyraz
Refaiddin Şahin
Şükrü Yürür
RİZE
Ahmet Kabil
Mustafa Parlak
Ahmet Mesut Yılmaz
SAKARYA
Cevat Ayhan
Ersin Taranoğlu
SAMSUN
İlyas Aktaş
İrfan Demiralp
Ali Eser
Nafiz Kurt (İ.A.)
Hüseyin Özalp
Adem Yıldız
SİİRT
Zübeyir Aydar
Naif Güneş
Mehmet Erdal Koyuncu
SİVAS
Ahmet Arıkan
Ziya Halis
ŞANLIURFA
Sedat Edip Bucak
İbrahim Halil Çelik
Seyyit Eyyüpoğlu (İz.)
Eyüp Cenap Gülpınar
ŞIRNAK
Mahmut Alınak
Orhan Doğan
Selim Sadak
TEKİRDAĞ
Halil Başol
Fethiye Özver
TOKAT
İrahim Kumaş
Ahmet Özdemir
Şahin Ulusoy
TRABZON
Eyüp Âşık
Koray Aydın
Ali Kemal Başaran
Fahrettin Kurt
TUNCELİ
Kamer Genç
Vahdet Sinan Yerlikaya
UŞAK
Fahri Gündüz
Ural Köklü
VAN
Mustafa Kaçmaz
Nadir Kartal
Remzi Kartal
YOZGAT
Hüseyin Erdal
Lutfullah Kayalar
Mahmut Orhon
Alparslan Türkeş
ZONGULDAK
Adnan Akın
Bülent Ecevit

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu:

Kanunlaşmıştır.

Üye Sayısı	: 450
Oy Verenler	: 241
Kabul Edenler	: 170
Reddedenler	: 70
Çekimserler	: —
Geçersiz Oylar	: 1
Oya Katılmayanlar	: 209
Açık Üyelikler	: —

(Kabul Edenler)

ADANA
Uğur Aksöz
Bekir Sami Daçe
Muhammet Kaymak
Mustafa Küpeli
İbrahim Özdiş
Timurçin Savaş
Ahmet Şanal
Turgut Tekin

ADIYAMAN
Kemal Tabak

AFYON
İsmet Atilla
Baki Durmaz
Ethem Kelekçi

AĞRI
Mikail Aydemir
Cemil Erhan

AKSARAY
Halil Demir
Mahmut Öztürk

AMASYA
Mehmet Tahir Köse

ANKARA
Ali Dinçer
Bilâl Güngör
Salman Kaya
Mehmet Kerimoğlu
Orhan Kilercioğlu
İrfan Köksalan
Mehmet Seyfi Oktay
İbrahim Tez
Mustafa Tınaz Titiz
Mustafa Dursun Yangın

ANTALYA
Faik Altun
Hayri Doğan
Gökberk Ergenekon

ARTVİN
Hasan Ekinci

AYDIN
Ali Rıza Gönül
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Abdülbaki Ataç
Hüseyin Balyalı
Ekrem Ceyhun
Ömer Lütfi Coşkun
Mehmet Cemal Öztaylan
Melih Pabuççuoğlu
Sami Sözat

BARTIN
Köksal Toptan

BATMAN
Mehmet Adnan Ekmen
Abdülkerim Zilan

BİLECİK
Bahattin Şeker

BİNGÖL
Kâzım Ataoğlu
Haydar Baylaz

BOLU
Nazmi Çiloğlu
Necmi Hoşver
Tevfik Türesin

BURDUR
Ahmet Şeref Erdem
Ahmet Sayın

BURSA
Fethi Akkoç
Şükrü Erdem
Beytullah Mehmet Gazioğlu
Kadri Güçlü
İbrahim Gürdal
Yılmaz Ovalı
Turhan Tayan

ÇANAKKALE
Süleyman Ayhan
Nevfel Şahin
A. Hamdi Üçpınarlar

ÇANKIRI
Nevzat Ayaz

ÇORUM
Cemal Şahin
Arslan Adnan Türkoğlu

DENİZLİ
Mehmet Gözlükaya
Nabi Sabuncu

DİYARBAKIR
Mehmet Kahraman

EDİRNE
Evren Bulut
Şerif Ercan
ERZİNCAN
Mustafa Kul
Ali İbrahim Tutu
ERZURUM
Abdulmelik Fırat
ESKİŞEHİR
İbrahim Yaşar Dedelek
M. Fevzi Yalçın
GAZİANTEP
Bahattin Alagöz
Abdulkadir Ateş
Mehmet Batallı
Hikmet Çetin
Mustafa Doğan
Ayvaz Gökdemir
Mehmet Özkaya
Hannan Özüberk
Mustafa Yılmaz
HAKKÂRİ
Mustafa Zeydan
HATAY
Mehmet Dönen
Abdullah Kınalı
Onur Kumbaracıbaşı
Nihat Matkap
ISPARTA
Mustafa Fikri Çobaner
Abdullah Aykon Doğan
Ertekin Durutürk
İÇEL
Y. Fevzi Arıcı
Aydın Güven Gürkan
Durmuş Fikri Sağlar
Ali Su
İSTANBUL
Yıldırım Aktuna
Bedrettin Doğancan Akyürek
Tansu Çiller
Algan Hacaloğlu
Ercan Karakaş
Mehmet Moğultay

İZMİR
Halil Çulhaoğlu
Ersin Faralyalı
Erdal İnönü
KAHRAMANMARAŞ
Selahattin Karademir
KARS
Mehmet Alp
Abdülkerim Doğru
M. Sabri Güner
KASTAMONU
Nurhan Tekinel
KIRIKKALE
M. Sadık Avundukluoğlu
Hacı Filiz
KIRŞEHİR
Coşkun Gökalp
Sabri Yavuz
Hilmi Yükselen
KOCAELİ
Halil İbrahim Artvinli
İsmail Kalkandelen
Alaettin Kurt
KONYA
Hasan Afşar
Ali Günaydın
Osman Özbek
Ömer Şeker
Vefa Tanır
Mehmet Ali Yavuz
KÜTAHYA
H. Cavit Erdemir
İsmail Karakuyu
MALATYA
Mustafa Yılmaz
MANİSA
Tevfik Diker
Akın Gönen
Sümer Oral
Yahya Uslu
MARDİN
Mehmet Gülcegün
MUĞLA
İrfettin Akar

Latif Sakıcı
Erman Şahin
NEVŞEHİR
Osman Seyfi
NİĞDE
İbrahim Arısoy
Doğan Baran
Rıfat Yüzbaşıoğlu
ORDU
Hasan Kılıç
SAKARYA
Nevzat Ercan
Mehmet Gölhan
Ahmet Neidim
SAMSUN
İlyas Aktaş
Cemal Alişan
Mehmet Çebi
Ali Eser
İhsan Saraçlar
SİİRT
Mehmet Erdal Koyuncu
SİNOP
Yaşar Topçu
SİVAS
Ziya Halis
ŞANLIURFA
Necmettin Cevheri
Ferit Aydın Mirkelam
Mehmet Fevzi Şihanlıoğlu
Abdürrezak Yavuz
TEKİRDAĞ
Halil Başol
Muhtar Mahramlı
Hasan Peker
TOKAT
Ali Şevki Erek
Güler İleri
Şahin Ulusoy
TRABZON
Mehmet Ali Yılmaz
TUNCELİ
Kamer Genç
Vahdet Sinan Yerlikaya

UŞAK
Fahri Gündüz
Ender Karagül
Ural Köklü

VAN
Mustafa Kaçmaz

ZONGULDAK
Adnan Akın
Ömer Barutçu
Ali Uzun
Necdet Yazıcı

(Reddedenler)

ADIYAMAN
Mahmut Kılıç

AFYON
Halil İbrahim Özsoy

AKSARAY
İsmet Gür

ANKARA
Mehmet Vehbi Dinçerler
İ. Melih Gökçek
Mehmet Sağdıç

AYDIN
Yüksel Yalova

BATMAN
Nizamettin Toğuç

BAYBURT
Bahattin Elçi
Ülkü Güney

BİTLİS
Zeki Ergezen
Edip Safder Gaydalı

BOLU
Avni Akyol

ÇANKIRI
İsmail Coşar

DİYARBAKIR
M. Hatip Dicle
Mahmut Uyanık
Leyla Zana

ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut

ERZURUM
Şinasi Yavuz

ESKİŞEHİR
Hüseyin Aksoy

GÜMÜŞHANE
Mahmut Oltan Sungurlu

HAKKÂRİ
Esat Canan

İÇEL
Ali Er

İSTANBUL
Mukadder Başeğmez
Osman Ceylan
Halit Dumankaya
Elaattin Elmas
Salih Ergün
İsmail Safa Giray
Recep Ercüment Konukman
Yusuf Namoğlu
Ali Oğuz
İsmail Sancak
Güneş Taner

İZMİR
Timur Demir

KAHRAMANMARAŞ
Esat Bütün
Hasan Dikici
Ahmet Dökülmez
Ökkeş Şendiller
Saffet Topaktaş

KARAMAN
Zeki Ünal

KASTAMONU
Refik Arslan
Murat Başesgioğlu

KAYSERİ
Şaban Bayrak
Osman Develioğlu

KONYA
Mehmet Keçeciler
Mustafa Ünaldı

MALATYA
Oğuzhan Asiltürk

MANİSA
Ekrem Pakdemirli

MARDİN
Ahmet Türk

MUŞ
Mehmet Emin Sever

NEVŞEHİR
Mehmet Elkatmış

ORDU
Bahri Kibar
Nabi Poyraz
Şükrü Yürür

SAKARYA
Mustafa Kılıçarslan

SİİRT
Zübeyir Aydar
Naif Güneş

SİVAS
Ahmet Arıkan
Muhsin Yazıcıoğlu

ŞANLIURFA
İbrahim Halil Çelik

ŞIRNAK
Orhan Doğan
Selim Sadak

TOKAT
Ahmet Özdemir

TRABZON
Ali Kemal Başaran
Kemalettin Göktaş

VAN
Şerif Bedirhanoğlu
Fethullah Erbaş
Remzi Kartal

YOZGAT
Hüseyin Erdal

(Geçersiz Oy)

DENİZLİ
Hasan Korkmazcan

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
M. Halit Dağlı
Veli Andaç Durak
Yılmaz Hocaoğlu (Bşk. V.)
M. Selâhattin Kılıç
Ali Yalçın Öğütcan
Orhan Şendağ

ADIYAMAN
Celâl Kürkoğlu
Abuzer Tanrıverdi

AFYON
Abdullah Ulutürk
Gaffar Yakın

AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Yaşar Eryılmaz

AMASYA
Cemalettin Gürbüz
Haydar Oymak

ANKARA
Mehmet Nedim Budak (İz.)
Mehmet Çevik
Ömer Ekinci
Hamdi Eriş
H. Uluç Gürkan
Sait Kemal Mimaroğlu
Yücel Seçkiner
O. Mümtaz Soysal
Halil Şıvgın
Baki Tuğ

ANTALYA
Veysel Atasoy
Adil Aydın
Deniz Baykal
Hasan Çakır (İz.)
Ali Karataş
Hasan Namal

ARTVİN
Süleyman Hatinoğlu

AYDIN
Cengiz Altınkaya
Tunç Bilget
Nahit Menteşe

BARTIN
Hasan Akyol

BİLECİK
Mehmet Seven

BİNGÖL
Kâzım Ataoğlu
Hüsamettin Korkutata

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Abbas İnceayan

BURDUR
Mustafa Çiloğlu (İz.)

BURSA
Cavit Çağlar (B.)
Mehmet Gedik
Mümin Gençoğlu
Hüsamettin Örüç
Feridun Pehlivan

ÇANAKKALE
Rahmi Özer

ÇANKIRI
İlker Tuncay

ÇORUM
Mustafa Ateş Amiklioğlu (İz.)
Yasin Hatipoğlu (Bşk. V.)
Muharrem Şemsek

DENİZLİ
Muzaffer Arıcı
Adnan Keskin
M. Halûk Müftüler

DİYARBAKIR
Mehmet Salim Ensarioğlu
Fehmi Işıklar (Bşk. V.)
Salih Sümer (İ. A.)
Sedat Yurtdaş

EDİRNE
Hasan Basri Eler
Erdal Kesebir

ELAZIĞ
Ahmet Küçükel
Ali Rıza Septioğlu
Tuncay Şekercioğlu
Ahmet Cemil Tunç

ERZURUM
Lütfi Esengün
Abdulilah Fırat
İsmail Köse
Rıza Müftüoğlu
Oktay Öztürk

ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
Hüsamettin Cindoruk (Bşk.)

GİRESUN
Burhan Kara (İ. A.)
Yavuz Köymen
Ergun Özdemir
Rasim Zaimoğlu

GÜMÜŞHANE
Lütfü Doğan

HATAY
Fuat Çay
Bestami Teke
Nurettin Tokdemir
Ali Uyar

ISPARTA
Süleyman Demirel (Başbakan)

İÇEL
Ahmet Bilyeli

Asım Kaleli
M. İstemihan Talay
Rüştü Kâzım Yücelen

İSTANBUL

Bülent Akarcalı
İmren Aykut
Mustafa Baş
İsmail Cem
Kadir Ramazan Coşkun
Nami Çağan
Gürhan Çelebican
Bedrettin Dalan
Hüsnü Doğan
Kemal Naci Ekşi
Halil Orhan Ergüder
Temel Gündoğdu
Engin Güner
İbrahim Gürsoy
Melike Tugay Hasefe
Fevzi İşbaşaran
Adnan Kahveci
Mehmet Cavit Kavak
Coşkun Kırca (İz.)
Cem Kozlu
Leyla Yeniay Köseoğlu (İz.)
Emin Kul
Ziyaeddin Selçuk Maruflu
Hasan Mezarcı
İbrahim Özdemir
Hasan Hüsamettin Özkan
Sabri Öztürk
Yusuf Pamuk
Mehmet Sevigen
Gürol Soylu
Tunca Toskay
Şadan Tuzcu
Mehmet Bahattin Yücel

İZMİR

Veli Aksoy (İz.)
Yıldırım Avcı (Bşk. V.)
Cengiz Bulut
Işın Çelebi
Nevzat Çobanoğlu
İsmet Kaya Erdem (İz.)
İlhan Kaya
Mehmet Köstepen
Atilla Mutman
Mehmet Özkan
Işılay Saygın
Rıfat Serdaroğlu
Erkut Şenbaş
Süha Tanık
Cemal Tercan

KAHRAMANMARAŞ

Recep Kırış

KARAMAN

S. Osman Sevimli

KARS

Atilla Hun (İz.)
Zeki Nacitarhan

KASTAMONU

Münif İslamoğlu

KAYSERİ

Mustafa Dağcı
Aykut Edibali
Abdullah Gül
Salih Kapusuz
Seyfi Şahin

KIRIKKALE

Abdurrahman Ünlü

KIRKLARELİ

İrfan Gürpınar
Ahmet Sezal Özbek
Cemal Özbilen

KOCAELİ

İsmail Amasyalı
Bülent Atasayan
M. Kâzım Dinç
Şevket Kazan

KONYA

Musa Erarıcı
Necmettin Erbakan
Ahmet Remzi Hatip
Abit Kıvrak
Servet Turgut

KÜTAHYA

Ahmet Derin
Mehmet Rauf Ertekin
Mustafa Kalemli

MALATYA

Gazi Barut
Metin Emiroğlu
M. Doğan Ölmeztoprak (İz.)
Yusuf Bozkurt Özal

MANİSA

Rıza Akçalı
Ümit Canuyar
Faruk Saydam
Cengiz Üretmen

MARDİN

Muzaffer Arıkan
Mehmet Sincar
Ali Yiğit

MUĞLA

Muzaffer İlhan
Nevşat Özer

MUŞ

Muzaffer Demir
Sırrı Sakık

NEVŞEHİR

Esat Kıratlıoğlu

ORDU

Cavit Şadi Pehlivanoğlu
Refaiddin Şahin

RİZE

Ahmet Kabil
Mustafa Parlak
Ahmet Mesut Yılmaz

SAKARYA

Cevat Ayhan
Ersin Taranoğlu

SAMSUN

İrfan Demiralp
Nafiz Kurt (İ. A.)
Hüseyin Özalp
Adem Yıldız

SİNOP

Kadir Bozkurt
Cafer Sadık Keseroğlu

SİVAS

Musa Demirci
Azimet Köyloğlu

Abdullatif Şener
ŞANLIURFA
Sedat Edip Bucak
Seyyit Eyyüpoğlu (İz.)
Eyüp Cenap Gülpınar
ŞIRNAK
Mahmut Alınak
TEKİRDAĞ
Fethiye Özver

TOKAT
Ahmet Fevzi İnceöz
İbrahim Kumaş
TRABZON
Eyüp Âşık
Koray Aydın
Fahrettin Kurt
VAN
Nadir Kartal

YOZGAT
Yaşar Erbaz
Lutfullah Kayalar
Mahmut Orhon
Alpaslan Türkeş
ZONGULDAK
Şinasi Altıner
Bülent Ecevit
Güneş Müftüoğlu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

92 NCİ BİRLEŞİM **2 . 7 . 1992 Perşembe** **Saat : 10.00**

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

S E Ç İ M

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1. — Aksaray Milletvekili Ismet Gür ve 16 arkadaşının, ülkemizde görülen sığır vebası hastalığının yaygınlaşma sebeplerini tespit etmek ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünün idarî yapısını ve bu hususdaki çalışmalarını incelemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

2. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul ve 11 arkadaşının, ülkemizde Star-1 adı altında televizyon yayını yapmakta olan Magic Box International Şirketi ile ilgili iddiaları açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

3. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli ve 28 arkadaşının, İstanbul İlinin sorunlarını tespit etmek ve buradaki vatandaşların uygar bir düzen içerisinde yaşamasını temin etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

4. — Erzurum Milletvekili Rıza Müftüoğlu ve 11 arkadaşının, yurt dışındaki işçilerimizin ve diğer vatandaşlarımızın sorunlarını tespit etmek ve gerekli çözüm yollarını bulmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

5. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 20 arkadaşının, ülkemizdeki kömür rezervlerinin değerlendirilmesi ve kömür ithalinin açıklığa kavuşturulması için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

6. — Kahramanmaraş Milletvekili Ökkeş Şendiller ve 12 arkadaşının, toplumdaki ahlâkî çöküntü ve aile yapımızı tehdit eden sorunlar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/7)

7. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 20 arkadaşının, toplumdaki ahlâki çöküntünün boyutlarını ve alınması gereken önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

8. — Ankara Milletvekili H. Uluç Gürkan ve 12 arkadaşının, TRT yönetiminin 2954 sayılı Kanun hükümlerine aykırı hareket ettiği ve yanlış uygulamalar sonucu haksız ödemeler yaptığı iddialarını açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/16)

9. — Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 21 arkadaşının, Türkiye'de devlet ve millet hayatındaki israfı önleyerek, bütçe açıklarını kapatmak için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

10. — Çorum Milletvekili Muharrem Şemsek ve 11 arkadaşının, Türkiye'de konuşlandırılan "Çekiç Güç" isimli yabancı askerî birliğin faaliyetlerinin araştırılması, bu gücün Türkiye'nin bağımsızlığı, toprak bütünlüğü ve millî birliğini tehdit eder mahiyet taşıyıp taşımadığı hususlarının ortaya çıkartılması ile bu konularda alınması gereken tedbirlerin tespiti için Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

11. — Erzurum Milletvekili Rıza Müftüoğlu ve 12 arkadaşının, kamu kuruluşlarımızın turistik bölgelerdeki tesislerinin, işleyişi, yapısal durumları ve kapasitelerinin tespiti ve turizm sektörüne devredilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

12. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt ve 12 arkadaşının, kamu arazilerinin 442 sayılı Köy Kanununa aykırı olarak elden çıkarıldığı iddialarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

13. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve 16 arkadaşının, tarım sektörünün içinde bulunduğu sorunlara çözüm bulmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/8)

14. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli ve 14 arkadaşının, yurt dışında çalışan işçilerimizin, yurt dışında ve yurt içinde karşılaştıkları idarî, malî, ekonomik, sosyal ve kültürel sorunları tespit etmek ve gerekli önlemleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

15. — İzmir Milletvekili Timur Demir ve 16 arkadaşının, İzmir İlinin sorunlarını tespit etmek ve gerekli önlemleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

16. — Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 28 arkadaşının, Türk savunma sanayiini dışa bağımlılıktan kurtarmak ve ihalesi yapılan projelerle ilgili iddiaları açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

17. — Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan ve 20 arkadaşının, sanayicinin karşılaştığı sorunları araştırmak, sınaî üretim ve yatırımı artıracak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

18. — Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve 32 arkadaşının, kamu personelinin içinde bulundukları sorunları ve bu konuda alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

19. — Erzurum Milletvekili Rıza Müftüoğlu ve 9 arkadaşının, güvenlik güçlerimize yönelik son olaylar ile güvenlik güçlerinin sorunları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/9)

20. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Kılıç ve 16 arkadaşının, Doğu Bölgesinde meydana gelen çığ afetlerinin nedenlerini araştırmak ve bu afetleri önleyici tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

21. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve 17 arkadaşının 13 Aralık 1983 tarihinden 20 Kasım 1991 tarihine kadar geçen süre içinde bakanlıkların ve bağlı kuruluşlarının temsil giderlerinin cins ve oranlarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

22. — Balıkesir Milletvekili Sami Sözat ve 10 arkadaşının, sunî gübrenin üretimi, ithali ve dağıtımı konularında Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

23. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 14 arkadaşının, vergi sisteminin daha adil hale getirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

24. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnceöz ve 24 arkadaşının, ülkemizin sağlık sorunlarını tespit etmek ve gerekli önlemleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

25. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 14 arkadaşının, trafik kazalarının önlenebilmesi için alınması gerekli tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

26. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 25 arkadaşının, tarım sektörünün içinde bulunduğu sorunları tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

27. — Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 29 arkadaşının, ülkemiz hayvancılığını dışa bağımlılıktan kurtarmak, sorunlarını tespit etmek ve gerekli önlemleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

28. — Ankara Milletvekili İ. Melih Gökçek ve 15 arkadaşının, belediyelerin sorunlarını ve yanlış uygulamalarını tespit etmek, yolsuzluk ve suiistimal iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

29. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış ve 14 arkadaşının, işsizlik sorununun sebeplerini ve bu konuda alınacak sosyal ve ekonomik tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişin önergesi (10/35)

30. — Ankara Milletvekili İ. Melih Gökçek ve 15 arkadaşının, korunmaya muhtaç çocukların sorunlarını tespit etmek ve gerekli önlemleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/36)

31. — Kahramanmaraş Milletvekili Ökkeş Şendiller ve 10 arkadaşının, Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun yayınları konusunda Anayasanın 98 nci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/10)

32. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 19 arkadaşının, ülkemizde uygulanan eğitim politikaları ve problemleri konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/11)

33. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 23 arkadaşının, Millî tasarrufların ülke yararına kullanılmasının temini, kredi dağıtımının açıklığa kavuşturulması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

34. — Antalya Milletvekili Faik Altun ve 21 arkadaşının, maden ocaklarında ve enerji üretim alanlarında meydana gelen can kaybını önlemek ve ocakların verimli ve güvenli çalışmalarını sağlamak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

35. — Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve 22 arkadaşının, yaşlıların ekonomik ve sosyal sorunlarını tespit etmek ve gerekli tedbirleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

36. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış ve 18 arkadaşının ülkemiz madenciliğinin sorunlarını ve çözüm yollarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

37. — Muş Milletvekili Muzaffer Demir ve 15 arkadaşının, Erzincan deprem bölgesinde yapılan kamuya ait binaların Deprem Yönetmeliği şartlarına uyup uymadığını son depremde meydana gelen can kaybı ve yıkılan bina sayısını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

38. — Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya ve 22 arkadaşının, Erzincan ve ilçelerinde meydana gelen deprem felaketinden sonra alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

39. — Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu ve 29 arkadaşının, madencilik sektöründe meydana gelen olayların nedenlerini araştırmak ve alınacak önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

40. — İstanbul Milletvekili Emin Kul ve 23 arkadaşının, maden ocaklarında çalışan işçilerin sağlığı ve iş güvenliği konularını araştırmak ve alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

41. — Bayburt Milletvekili Bahattin Elçi ve 20 arkadaşının, Erzincan depreminde yıkılan kamuya ait binaların projelerinin şartnameye uyup uymadığını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

42. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 24 arkadaşının, grizu faciasında iş güvenliği tedbirlerinin alınıp alınmadığını ve bundan sonra alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

43. — Bingöl Milletvekili Kâzım Ataoğlu ve 21 arkadaşının, yurt dışındaki işçi ve yurttaşlarımızın sorunlarını tespit etmek ve gerekli önlemleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

44. — Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve 18 arkadaşının, din görevlilerinin problemlerini, alınacak tedbirleri ve uygulamaya konulacak yeni politikalar tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

45. — Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve 23 arkadaşının, yurt içinde kurulmuş olan ve yurt dışında üst kuruluşlarının bulunduğu iddia olunan çeşitli derneklerin faaliyetlerinin neler olduğunu tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

46. — Sivas Milletvekili Abdullatif Şener ve 26 arkadaşının, bütçe açıklarına bir çözüm bulunması konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/12)

47. — Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit ve 15 arkadaşının, Erzincan depreminde binaların yıkılmasının nedenlerini ve sorumlularını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

48. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 29 arkadaşının, tekstil sektörünün içinde bulunduğu durumu ve problemlerini tespit etmek ve gerekli önlemleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

49. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 17 arkadaşının, petrol yataklarımızın verimli bir şekilde işletilmesi ve değerlendirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

50. — Şırnak Milletvekili Selim Sadak ve 9 arkadaşının, Şırnak, Cizre ve Nusaybin'de Nevruz kutlamaları sırasında meydana gelen olayların sorumlularını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

51. — Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan ve 24 arkadaşının, sanayileşme politikamızın temel hedeflerini ve uygulama esaslarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

52. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 21 arkadaşının, Sarp Sınır Kapısının açılmasından sonra Karadeniz Bölgesi ve çevre illerde meydana gelen ticarî ve sosyal olumsuzlukları araştırmak ve alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

53. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 12 arkadaşının, ekmek fiyatlarındaki fahiş kârın önlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

54. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 13 arkadaşının, ülkemizde alkol tüketiminde meydana gelen artışlar ve alkolün neden olduğu tahribatın önlenmesi için alınması gereken tedbirler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/14)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

55. — Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurtdaş ve 9 arkadaşının, Mardin İli Savur İlçesi Yazır ve Taşlık köylerinde terörist öldürme gerekçesiyle bazı masum vatandaşların öldürüldüğü iddialarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

56. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 18 arkadaşının, ilaç imalatı ve tüketimi ile bunun denetimi konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

57. — İstanbul Milletvekili Hasan Mezarcı ve 9 arkadaşının, 27 Mart 1923 yılında öldürülen Trabzon eski Milletvekili Ali Şükrü Bey cinayetinin aydınlatılması için Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

58. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli ve 17 arkadaşının, İstanbul Ataköy'de Emlak Bankasınca yapılan konutların ayrıcalıklı olarak bazı bakan ve parlamenterlere düşük faiz ve bedelle satıldığı iddialarını açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

59. — Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurtdaş ve 14 arkadaşının, Halkın Emek Partisi İl Başkanının ölümü ve sonrasında meydana gelen olayları araştırmak ve sorumlularını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

60. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 14 arkadaşının, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi öğrencilerinin sorunlarını ve alınacak önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/62)

61. — Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ve 9 arkadaşının, Özel Harp Dairesi içinde bulunduğu söylenen yasa dışı bir birim hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/63)

62. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder ve 60 arkadaşının, 17 Mayıs 1992'de Newyork kentinde düzenlenen geleneksel "Türk Günü Yürüyüşü"ne katılan kişiler ve yapılan harcamalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

63. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 10 arkadaşının, Şekerbank'ın İstanbul şubelerine yatırılan sahte dolar ile döviz piyasasında yaşanan sahte döviz olaylarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/65)

64. — Kocaeli Milletvekili Şevket Kazan ve 10 arkadaşının, Erzincan depreminde zarar gören vatandaşlara yapılan nakdi yardımın adilane dağıtılmadığı iddialarını araştırmak ve gerekli önlemleri almak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/66)

SÖZLÜ SORULAR

1. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, 1492 yılında İspanya'dan sürgün edilen yahudilerin Osmanlı Devletine kabul edilmesinin 500 üncü yıldönümü nedeniyle yapılacak faaliyetlere ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/62)

2. — Afyon Milletvekili Halil İbrahim Özsoy'un, Afyon - Şuhut Sağlık Meslek Lisesine öğrenci alımında yapılan imtihana ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi(6/68)

*3. — İçel Milletvekili Rüştü Kâzım Yücelen'in, zam nedeniyle durdurulduğu iddia edilen gübre satışlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/70)

*4. — İçel Milletvekili Rüştü Kâzım Yücelen'in, tüpgaza devamlı zam yapıldığı iddiasına ilişin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/71)

5. — İstanbul Milletvekili Adnan Kahveci'nin, kamuda yapılan atamalarda özel bir bankadan çok fazla personel transfer edildiği iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/73)

6. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, bazı aşıların karaborsaya düştüğü iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/76)

7. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, Artvin Devlet Hastanesinde görevli bir doktora ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/80)

8. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, Hopa-Sarp Gümrük kapısına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/81)

9. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, Hopa Limanına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/82)

10. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, Artvin İlinde küçük sanayi sitesi kurulup kurulmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/83)

11. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, Artvin İlinin kalkınmada öncelikli birinci derecedeki iller arasına alınıp alınmayacağına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/85)

12. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, Bakanlık yayınlarına ve yasak kitaplara ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/87)

13. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, Gürcülerin Artvin'e yerleştirileceği iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/88)

*14. — Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan'ın, pamuk üreticilerinin uğradıkları zarara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/90)

*15. — İstanbul Milletvekili Salih Ergün'ün, Başbakanlık ve Bakanlıklardaki müşavir kadrolarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/91)

*16 — İstanbul Milletvekili Şadan Tuzcu'nun, bazı bakanların borç para bulmak için dış ülkelere gidecekleri iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/93)

*17. — Kastamonu Milletvekili Murat Başesgioğlu'nun, Adıyaman Seçim Kurulu Başkanının Artvin'e tayin edilmesinin nedenine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/99)

(*) İçtüzüğün 97 nci maddesi uyarınca görüşmesi bir defa ertelenmiştir.

*18. — Kastamonu Milletvekili Murat Başesgioğlu'nun, Adalet Bakanlığı personelinin özel hizmet tazminatına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/100)

*19. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, su ürünleri avcılığına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/101)

20. — İstanbul Milletvekili Adnan Kahveci'nin, bazı KİT ürünlerinin piyasa fiyatının altında satıldığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/102)

21. — İstanbul Milletvekili Adnan Kahveci'nin, Kamu İktisadî Teşebbüslerinde yapılan personel atamalarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/103)

22. — Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya'nın, Nazilli Devlet Hastanesi Acil Giriş Kapısının neden kullanılmadığına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/106)

*23. — Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya'nın, Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca yaptırılan konutların satış fiyatlarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/107)

24. — Van Milletvekili Şerif Bedirhanoğlu'nun, Bakanlığa atanan Müsteşar Yardımcısı hakkındaki iddialara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/108)

25. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, boş bulunan imam - hatip ve müezzin kadrolarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/109)

*26. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, TÜRKSAT ihalesini alan firmanın herhangi bir kuruluşa komisyon ödeyip ödemediğine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/110)

*27. — Aksaray Milletvekili Halil Demir'in, Bulgaristan'dan göç eden soydaşlarımız için yaptırılan konutlara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/111)

*28. — Afyon Milletvekili Halil İbrahim Özsoy'un, Eber Gölünün kirlenmesi ile ilgili iddialara ve alınması gerekli tedbirlere ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/112)

29. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya İlinin 2 nci derecede kalkınmada öncelikli iller içerisinden çıkarılmasının nedenine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/113)

30. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, başörtüsü kullandığı için cezalandırılan öğrencilere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/115)

31. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, hastanelerde rehin kaldığı iddia edilen hasta ve cenazelere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/117)

*32. — Bursa Milletvekili Mehmet Gedik'in, bir Devlet Bakanının sahibi olduğu Nergis Şirketine Denizcilik Bankası tarafından kredi verildiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/118)

*33. — Bursa Milletvekili Mehmet Gedik'in, bir bankada rehin bulunan hisse senetlerinin usule aykırı olarak Nergis Şirketine devredildiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/119)

*34. — Eskişehir Milletvekili Hüseyin Aksoy'un, mevzuata aykırı olarak Sinop İline 10 adet otomatik telefon santralı gönderildiği iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/120)

*35. — İstanbul Milletvekili Recep Ercüment Konukman'ın, Irak yetkililerine teslim edildiği iddia edilen Kerkük Türklerine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/121)

36. — İstanbul Milletvekili Mehmet Sevigen'in, İstanbul'da faaliyette bulunan fırınlara ve fırın işçilerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/123)

37. — Kahramanmaraş Milletvekili Esat Bütün'ün, Ekinözü ve Nurham ilçelerine polis ve jandarma teşkilatlarının ne zaman kurulacağına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/124)

38. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, Azerbaycan'dan doğalgaz satın almak için bir çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/125)

39. — İzmir Milletvekili Cengiz Bulut'un, günlük bir gazetede yayımlanan "Bornovalı erin şüpheli ölümü" başlıklı habere ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/126)

40. — İzmir Milletvekili Cengiz Bulut'un, günlük bir gazetede yayımlanan "Cinayet mi, İntihar mı, Kaza mı" başlıklı habere ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/127)

41. — İstanbul Milletvekili Yusuf Pamuk'un, İstanbul - Küçükçekmece Belediye Başkanına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/128)

42. — İstanbul Milletvekili Yusuf Pamuk'un, İstanbul İlinde kaç kişinin tapu ve tapu tahsis belgesi aldıklarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/129)

43. — İstanbul Milletvekili Yusuf Pamuk'un, İstanbul Boğazında batan koyun yüklü gemiye ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/130)

44. — İstanbul Milletvekili Yusuf Pamuk'un, İstanbul'daki çöp döküm sahalarına ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/131)

45. — İstanbul Milletvekili Yusuf Pamuk'un, Küçükçekmece - Sefaköy'deki bazı mahalleleri etkileyen hava mania eğrilerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/132)

46. — İstanbul Milletvekili Yusuf Pamuk'un, Küçükçekmece Hükümet Binasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/133)

47. — İstanbul Milletvekili Yusuf Pamuk'un, E - 5 Karayolunun Halkalı - Sefaköy yolunu kestiği noktada köprülü kavşak yapılıp yapılmayacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/134)

48. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, Afyon İli Bolvadin - Sultandağı - Bayat ilçeleri Devlet hastanelerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/135)

49. — Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon'un, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi SHP Grubunun personel alımları hakkındaki tutumuna ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/136)

50. — Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon'un, Bağ - Kur'lulardan danışma ücreti alındığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/137)

51. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün'ün, TRT'de yayımlanan 32. Gün programına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/138)

52. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnceöz'ün, günlük bir gazetede yeralan "Washington'da Demirel - CIA randevusu" habere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/139)

53. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnceöz'ün, T.R.T. Kurumunun idare mahkemelerinin kararlarına uymadığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/140)

54. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Adatepe Barajı'nın ne zaman ihale edileceğine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/141)

55. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş - Andırın Karayolunun ne zaman tamamlanacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/142)

56. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin Afşin - Elbistan - Karakuz Barajının inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/143)

57. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş içme suyunu karşılayacak olan Ayvalı Barajına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/144)

58. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Yukarı Ceyhan Taşkın Tesisleri ile Kale altı pompaj sulamasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/145)

59. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Göksun - Elbistan Karayolu asfalt yapımına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/146)

60. — İstanbul Milletvekili Yusuf Pamuk'un, İstanbul İli Küçükçekmece - Büyükçekmece - Silivri - Çatalca ilçelerinde SSK'ya bağlı olarak çalışanlar için bir hastanenin ne zaman yapılacağına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/147)

61. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, Afyon İlinin Küçük Sanayi Sitesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/148)

62. — İstanbul Milletvekili Kemal Naci Ekşi'nin, Bakırköy'ün ilçelere bölünmesi sonucunda yeni kurulan ilçelerin hudutlarının tespitinde hangi kıstasların dikkate alındığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/149)

63. — Van Milletvekili Şerif Bedirhanoğlu'nun, Van İlinde geçici usta öğreticilere olağanüstü hal tazminatlarının neden ödenmediğine ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/150)

64. — Tunceli Milletvekili Vahdet Sinan Yerlikaya'nın, İstanbul DGM Başsavcısı, şoförü ve korumasının cenaze töreninde meydana geldiği iddia edilen olaylara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/151)

65. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın, çay üreticisine zam verilip verilmeyeceğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/152)

66. — Trabzon milletvekili Kemalettin Göktaş'ın, çay üreticilerinden çay yollarının yapımı için alındığı iddia edilen paralara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/153)

67. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın, çay üreticilerine zam verilip verilmeyeceğine ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözül soru önergesi (6/154)

68. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın, Trabzon - Of, Of - Hayrat, Aralık - Dağbaşı - Bayburt karayollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/155)

69. — Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Dökülmez'in, Kahramanmaraş Araştırma Hastanesine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/156)

70. — Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Dökülmez'in, Kahramanmaraş Köy Hizmetleri İl Müdürlüğünün Adana Bölge Müdürlüğünden Malatya Bölge Müdürlüğüne Bağlanmasının nedenine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/157)

71. — İstanbul Milletvekili Adnan Kahveci'nin, vali atamalarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/158)

72. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş Köy Hizmetleri İl Müdürlüğünün Adana Bölge Müdürlüğünden Malatya Bölge Müdürlüğüne bağlanmasının nedenine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/159)

73. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın, vergi cezalarının affıyla ilgili Kanun tasarısından yararlanacak kişilere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/160)

74. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, şeker piyasası dışından bazı kişilerin hayalî ihracat yaptıkları iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/161)

75. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, (TÜGSAŞ) ihalesinin şartname hükümlerine uyulmadığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/162)

76. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, TÜGSAŞ ihalesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/163)

77. — İstanbul Milletvekili Yusuf Pamuk'un, yönetim kurulu kararı alınmadan TÜGSAŞ'ın, gübre taşıma ihalesi açarak kurumu zarara uğrattığı iddialarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/164)

78. — Afyon Milletvekili Halil İbrahim Özsoy'un, fakir vatandaşların hastane masraflarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/166)

79. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya Orman Bölge Müdürünün hangi nedenle görevden alındığına ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/167)

80. — Diyarbakır Milletvekili Mehmet Salim Ensarioğlu'nun, Diyarbakır - Lice depreminden sonra yapılan ve bir kısmı teslim edilmeyen prefabrik konutlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/168)

81. — Diyarbakır Milletvekili Mehmet Salim Ensarioğlu'nun, Diyarbakır İli Dicle İlçesinde inşaatları yarım kalan konutlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/169)

82. — Bursa Milletvekili Mehmet Gedik'in, yasak olmasına rağmen kabuklu orman envalinin ithal edildiği iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/170)

83. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş Havaalanının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/171)

84. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Türkoğlu - Kahramanmaraş demiryolunun Narlı İstasyonuna bağlanıp bağlanmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/172)

85. — Kahramanmaraş Milletvekili Ökkeş Şendiller'in, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından personele verilen takdirnamelerin geri alındığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/173)

86. — İstanbul Milletvekili Cavit Kavak'ın, göreve yeni başlayan valilere ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/174)

87. — Manisa Milletvekili Faruk Saydam'ın, Ege Bölgesi tütün üreticilerine ve tütün bedellerine ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/175)

88. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, Giresun İli Espiye İlçesi Ericek ve Avluca Köy yollarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/176)

89. — İzmir Milletvekili İlhan Kaya'nın, İzmir İli Bornova İlçesine Devlet Hastanesi yapılıp yapılmayacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/177)

90. — İzmir Milletvekili İlhan Kaya'nın, işten çıkarıldıktan sonra tekrar işe alınmaları için güvence verilen İzmir Büyükşehir belediyesi işçilerinin göreve çağrılmadıkları iddiasına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/178)

91. — Afyon Milletvekili Halil İbrahim Özsoy'un, Afyon İli Şuhut İlçe Belediyesinde yolsuzluklar yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/179)

92. — Muğla Milletvekili Nevşat Özer'in, Bodrum ve Isparta havaalanlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/180)

93. — Şanlıurfa Milletvekili Eyüp Cenap Gülpınar'ın, Şanlıurfa - Birecik İlçesi Devlet Hastanesi doktorlarının tayin nedenlerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/181)

94. — Edirne Milletvekili Evren Bulut'un, Emlak Bankasında yapıldığı iddia edilen yolsuzluklarla ilgili denetim raporlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/182)

95. — Eskişehir Milletvekili Hüseyin Aksoy'un, Davos programının organizatörü ile ilgili olarak söylendiği iddia edilen sözlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/183)

96. — Erzurum Milletvekili Oktay Öztürk'ün, Almanya'dan Ermenistan'a giden Lübnan uçağının Türk hava sahasını ihlal ettiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/185)

97. — Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, T. Öğretmenler Bankası'nın 1988-1991 yılları bilançolarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/187)

98. — Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, kaynak kullanımını destekleme primi ödemelerine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/188)

99. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Nevşehir İli veya yöresine hafif yapı malzemeleri sanayii yapılıp yapılmayacağına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/189)

100. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Nevşehir Hastanesine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/190)

101. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, bir Devlet Bakanının günlük gazetelerde yayınlanan beyanlarına ve yakınlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/191)

102. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Nevşehir Çevre Yolu ve Havaalanı inşaatlarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/192)

103. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, istifa eden Devlet Bakanının bazı fatura bedellerini ödeyip ödemediğine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/193)

104 — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, boşaltılarak başka cezaevlerine gönderilen Eskişehir Cezaevi mahkûmlarından, 5 mahkûmun kaçtığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/194)

105 — Ankara Milletvekili Mehmet Vehbi Dinçerler'in, okullarda bulunan Çevre Koruma Kolları üyelerinin bir bölümüne ve çevre koruma yarışmalarında başarılı olanlara verilen madeni madalyalar ile üstün çabası olan fertlere verilen "ÇEVRE BERATI" na ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/195)

106. — Ankara Milletvekili Mehmet Vehbi Dinçerler'in, İl Çevre Koruma Vakıflarına ilişin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/196)

107. — Ankara Milletvekili Baki Tuğ'un, TURBAN tesislerinde 1.1.1988 tarihinden bugüne kadar kalan Bakanlar Kurulu üyeleri ile yakınlarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/197)

108. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın, seçim dönemi bakanlarına sağlanan malî ve sosyal haklara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/198)

109. — Afyon Milletvekili İsmet Atilla'nın, Bağ-Kur Genel Müdürlüğü Temsil Giderleri Ödeneğinin 1989-1991 yılları arasında mevzuata aykırı olarak keyfî ve amacı dışında kullanılıp kullanılmadığına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (6/338)(1)

110. — Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş Valiliğince Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü için istenen kadrolara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/199)

111. — Kayseri Milletvekili Mustafa Dağcı'nın, Kapuzbaşı Şelalesi, Yedi Göller ve Hacer Ormanı ile Sultan Sazlığına ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/201)

112. — Kayseri Milletvekili Mustafa Dağcı'nın, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinde yanlış ameliyat sonucu meydana gelen ölüm olayına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/202)

113. — Kayseri Milletvekili Mustafa Dağcı'nın, Kayseri Hükümet Konağı, Sarıoğlan ve Yemliha barajları ile Tacin Projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/203)

114. — Kayseri Milletvekili Mustafa Dağcı'nın, Kayseri İline doğalgazın ne zaman ve nasıl getirileceğine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/204)

115. — İstanbul Milletvekili İsmail Sancak'ın, İstanbul adliyelerine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/205)

116. — İstanbul Milletvekili İsmail Sancak'ın, Kâğıthane İlçesinde spor tesisleri kurulup kurulmayacağına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/206)

117. — İstanbul Milletvekili İsmail Sancak'ın, Kâğıthane Levazım ve Maliye Okulu binası, Kâğıthane deresinin ıslahı ile Sadabat projesine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/208)

118. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, Giresun Sağlık Akademisi ve Piraziz Sağlık Meslek Lisesi ile Giresun ve Espiye Devlet hastanelerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/209)

119. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, Karadeniz Bölgesi fındık alanlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/210)

120. — Kahramanmaraş Milletvekili Ökkeş Şendiller'in, arsa sertifikalarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/211)

121. — Kahramanmaraş Milletvekili Ökkeş Şendiller'in, Beden Eğitimi ve Spor Meslek Lisesi mezunlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/212)

122. — Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon'un, Ankara PTT Başmüdürünün görevden alındığı ve Kuruma girmesi engellendiği iddialarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/213)

123. — Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon'un, SAMKA KARTON SANAYİİ hakkındaki iddialara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/214)

124. — Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon'un, TÜRKSAT ihalesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/215)

125. — Kahramanmaraş Milletvekili Ökkeş Şendiller'in, TRT Kurumunda "İstisna akti" ile çalışanlara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/216)

126. — Afyon Milletvekili İsmet Attila'nın, SSK Sağlık Tesislerini Güçlendirme Vakfı (SİSATEV'e) ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/217)

127. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, Bulgaristan'da uyuşturucu madde üretimine Türkiye'den bazı firmaların da yardım ettiği iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/218)

128. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya Organize Sanayii Bölgesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/219)

129. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya - Simav, Afyon, Eskişehir ve Balıkesir karayollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/220)

130. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Kütahya'da kurulması vaatedilen Dumlupınar üniversitesine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/221)

131 — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, bir Devlet Bakanının basın toplantısında yaptığı iddia edilen açıklamalara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/222)

132. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Nevşehir - Niğde yörelerinde yetiştirilen patates ürününün değerlendirilebilmesi için bir sanayi kurulup kurulmayacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/223)

133. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Nevşehir - Acıgöl İlçesi Çullar Köyü vatandaşlarının sağlık sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/224)

134. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, hormon ihtiva eden ilaç, sebze ve meyvelerin piyasa kontrolüne ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/225)

135. — Karaman Milletvekili S. Osman Sevimli'nin, Karaman - Mersin demiryolu projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/226)

136. — Karaman Milletvekili S. Osman Sevimli'nin, Karaman - Ayrancı İlçesi ile çevre köylerin içme ve sulama suyu sorunlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/227)

137. — Karaman Milletvekili S. Osman Sevimli'nin, Türkiye genelinde uygulanan doğalgaz projesinde Karaman - Ereğli hattının yer alıp almayacağına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/228)

138. — Karaman Milletvekili S. Osman Sevimli'nin, Karaman İline SSK hastanesi yapılıp yapılmayacağına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/229)

139. — Karaman Milletvekili S. Osman Sevimli'nin, Karaman İli Ayrancı - Kâzımkarabekir - Sarıveliler ile Başyayla ilçelerinin hükümet konağı, polis karakolu ve diğer ihtiyaçlarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/230)

140. — Karaman Milletvekili S. Osman Sevimli'nin, Karaman İlinin kalkınmada birinci derecede öncelikli iller arasına alınmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/231)

141. — Karaman Milletvekili S. Osman Sevimli'nin, Karaman Ili Kâzımkarebekir - Ayrancı - Sarıveliler ve Başyayla ilçeleri adalet sarayı, cezaevi ve bunların personel lojmanlarına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/232)

142. — Giresun Milletvekili Burhan Kara'nın, ASALA'ya yardım ettiği ileri sürülen HOVNANİAN'an özel izinle Ermenistan'a geçtiği iddialarına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/234)

143. — Karaman Milletvekili S. Osman Sevimli'nin, Karaman - Ermenek ile Karaman - Mersin karayollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/235)

144. — Kayseri Milletvekili Mustafa Dağcı'nın, Televizyon yayınlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/236)

145. — Kayseri Milletvekili Mustafa Dağcı'nın, Ayasofya'nın ibadete açılıp açılmayacağına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/237)

146. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, T.K.İ. kömür sahalarında kömür çıkarılan arazilerin tekrar ekim sahası olarak kullanılabilmesi için çalışmalar yapılıp yapılmayacağına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/238)

147. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, terör olaylarında ölen Ermeni asıllıların sayısına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/239)

148. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, telefon rehberi hazırlayan şirketin reklam vermeyen firma ve işyerlerine ceza uyguladığı iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/240)

149. — Kayseri Milletvekili Mustafa Dağcı'nın, emeklilerin maaş alırken katlandıkları sıkıntılara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/241)

150. — Kayseri Milletvekili Mustafa Dağcı'nın, Kayseri - Tomarza İlçesi Cücün Köyünün içme suyu sorunlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/242)

151. — Bolu Milletvekili Abbas İnceayan'ın, Dışişleri Bakanlığına vekalet eden bir Bakanın 4.3.1992 günlü birleşimde yapmış olduğu konuşmaya ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/243)

152. — Trabzon Milletvekili Eyüp Âşık'ın, bazı malların ithalinde alınacak vergi ve fonların yükseltilmesini öngören Bakanlar Kurulu Kararına Matbaa Mürekkebinin eklendiği iddialarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/244)

153. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Fon Kararnamesine matbaa mürekkebi fonlarını yükselten bir madde eklendiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (6/327) (1)

154. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, yabancı bir firmanın grizu patlamasını önlemek için teklif ettiği projenin T.K.İ. tarafından reddedildiği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/245)

155. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, toplam kredi içinde tarım sektörünün 1991 ve 1992 paylarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/246)

156. — Konya Milletvekili Mustafa Ünaldı'nın, tüm özlük hakları geri alınarak ordudan çıkarıldıkları iddia edilen ordu mensuplarına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/247)

SÖZLÜ SORULAR

157. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, TEK Seyitömür Termik Santraline ilave olarak iki ünite santral kurulmasının düşünülüp düşünülmediğine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/250)

158. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Güneydoğudaki bazı karakollardaki yetkililerin teröristlerle pazarlık yaptığı iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/251)

159. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Eskişehir Cezavinin boşaltılmasının sonuçlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/252)

160. — Kütahya Milletvekili Mehmet Rauf Ertekin'in, Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetim görevlerini yeterince yapamadığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/254)

161. — Kayseri Milletvekili Aykut Edibali'nin, Zonguldak grizu patlamasının nedenlerine ve alınacak önlemlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/255)

162. — Kahramanmaraş Milletvekili Ökkeş Şendiller'in, İstanbul - Fener'de yapıldığı iddia edilen Ortodoks liderleri toplantısına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/256)

163. — Sivas Milletvekili Musa Demirci'nin, Sivas bölgesinde varolduğu iddia edilen asbest yataklarına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/257)

164 — İçel Milletvekili Ali Er'in, Mersin Belediye Encümenince alındığı iddia edilen bir karara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/258)

165. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın, Trabzon - Araklı İlçesi Köprüüstü Köyünde meydana gelen heyelan nedeniyle nakli istenen evlere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/259)

166. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, KİT'lerin zarar etmesinin nedenlerine ve alınması gerekli tedbirlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/260)

167. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Devlet eski Bakanı hakkındaki bazı iddilara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/261)

168. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, ithal kâğıtlarda yapılan vergi indiriminden dolayı SEKA'nın zarar ettiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/262)

169. — Edirne Milletvekili Hasan Basri Eler'in, İstanbul - Gayrettepe Emniyet Müdürlüğünde meydana gelen patlama olayına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/263)

170. — İstanbul Milletvekili Sabri Öztürk'ün, İstanbul - Çağlayan'da bulunan Asfalt Fabrikasının Gaziosmanpaşa'ya tanışacağı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/264)

171. — Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya'nın, Ege Bölgesinde vatandaşın Devlet görevlileri tarafından kuru ziraat yapmaya yönlendirildiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/265)

172. — Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan'ın, Başbakanlık danışmanlarından birinin, yabancı basın yayın organlarına yaptığı iddia edilen açıklamalara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/266)

173. — Ankara Milletvekili Halil Şıvgın'ın, günlük bir gazetede yayınlanan "Kaçakçı kardeşleri kim koruyor" başlıklı yazıya ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/267)

174. — Yozgat Milletvekili Mahmut Orhon'un, basında ve televizyonda yer aldığı iddia edilen terörle ilgili beyanlarına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/268)

175. — Muğla Milletvekili Nevşat Özer'in, 1991 yılı Ege Bölgesi tütün rekoltesine ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/269)

176. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün'ün, Erzurum - Ilıca İlçesi Tarım Alet ve Makineleri Fabrikasına İlişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/270)

177. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün'ün, İspir - İkizdere, Çobandede - Hınıs Devlet karayollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/271)

178. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün'ün, Erzurum İli hava kirliliğinin önlenebilmesi için ne gibi tedbirler alınabileceğine ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/272)

179. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün'ün, Ankara - Erzurum uçak seferleri ile, tren seferlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/273)

180. — Giresun Milletvekili Burhan Kara'nın, Fiskobirlik Genel Müdürlüğüne yapılan atama ile ilgili iddialara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/274)

181. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün'ün, PTT tarafından hizmete sokulan "Alo" servisi hakkındaki iddialara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/275)

182. — İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in, koalisyon ortaklarına mensup siyasî kişilerin kamu kurum ve kuruluşlarına yapılan atamalarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/276)

183. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, Millî Eğitim Bakanlığında usulsüz olarak yapıldığı iddia edilen üst düzey yönetici atamalarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/277)

184. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığına yapılan atamaya ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/278)

185. — İçel Milletvekili Rüştü Kâzım Yücelen'in, Eximbank Genel Müdürünün görevinden alınmasıyla ilgili iddialara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/279)

186. — Konya Milletvekili Mehmet Keçeciler'in, günlük ve bir gazetede yayınlanan "Falcı Müşavir İzine Çıkmış" başlıklı habere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/280)

187. — Aydın Milletvekili Cengiz Altınkaya'nın, TARİŞ ortaklarının alacaklarının ne zaman ödeneceğine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/281)

188. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, 1991 yılı gelir vergisini ödemeyenlerin sayısına ve ödenmeyen vergi miktarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/282)

189. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Sosyal Sigortalar Kurumu prim borcuna getirilen aftan yararlanan kişi ve şirketlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/283)

190. — Konya Milletvekili Mehmet Keçeciler'in, bazı basın organlarında çıkan, Irak'a Türkiye'den müdahale için izin verildiği iddialarına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/284)

191. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya İli ve Emet İlçesi S.S.K. hastanelerinin uzman ihtiyacına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/285)

192. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya-Emet İlçesine bağlı P.T.T.'lerin çalışma saatlerine ve İlçeye ek santral kurulup kurulmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/286)

193. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Kılıç'ın, İstanbul'da Yukarı Mezopotamya Kültür Merkezinin açtığı "Kürt Enstitüsü"nün kapatıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/287)

194. — Bursa Milletvekili Fethi Akkoç'un, İstanbul'da güvenlik güçlerine yardım ederken teröristlerce öldürülen işçinin ailesine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/288)

195. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Tarsus'ta bulunan eski Ortodoks Kilisesinin Vatikan'a devredileceği iddiasına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/289)

196. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, ziraat mühendislerinin istihdam sorunlarına ve yeni ziraat fakülteleri açılıp açılmayacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/290)

197. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İli Kovancılar İlçesinde yaşlı bir vatandaşın Jandarma Bölük Komutanı tarafından dövüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/291)

198. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Karakoçan İlçesi Devlet Hastanesinin ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/293)

199. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Palu-Okçular Devlet Hastanesinin ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/294)

200. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ Havalimanına ve uçak seferlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/295)

201. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, boşaltılarak okul yapılması düşünülen Elazığ E Tipi Cezaevine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/296)

202. — Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurtdaş'ın, Diyarbakır - Bismil İlçesinde ikamet eden bir vatandaşın, güvenlik güçlerince gözaltına alındıktan sonra işkenceyle öldürüldüğü iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/297)

203. — Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurtdaş'ın, Diyarbakır - Hazro İlçesi Sarıerik Köyünde bir vatandaşın güvenlik güçlerince göttürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/298)

204. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş'ın, 500 üncü Yıl Vakfına getirilen vergi muafiyeti ile kurucularına ve bu uygulamaya tabi tutulan diğer vakıflara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/299)

205. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Yıldızeli Devlet Hastanesine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/300)

206. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, DYP'li bir milletvekilinin görevi başında bulunan bir hemşireyi tokatladığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/302)

207. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ile ilgili Kanunla getirilen K.D.V. ve Stopaj aflarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/303)

208. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Bazı Kamu Alacaklarının Hızlandırılması ile ilgili Kanunun uygulanmasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/304)

209. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, vergi affı olarak bilinen yasanın 12 nci maddesinde yeralan ecrimisil aflarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/305)

210. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı ile ilgili Kanunun hedeflerine ulaşıp ulaşmadığına ve sözkonusu Kanundan yararlananlara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/306)

211. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması Hakkındaki Kanundan yararlanlar arasında Bakanlar Kurulu Üyeleri ve milletvekillerinin yakınlarının bulunup bulunmadığına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/307)

212. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, vergi affı ile ilgili kanuna ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/308)

213. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması Hakkındaki Kanundan yararlananlara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/309)

214. — Şırnak Milletvekili Orhan Doğan'ın, İdil'de meydana gelen olaylar hakkında yaptığı konuşmaya ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/310)

215. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Sivas İline Ankara ve İstanbul'dan uçak seferleri yapılıp yapılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/311)

216. — Samsun Milletvekili Ali Eser'in, Düzce-Yeniçağa-Gerede-Kızılcahamam karayollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/312)

217. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya Gübre Sanayii İşletmesinde çalışan geçici işçilerin kadro durumlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/313)

218. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Kuzova sulama projesine ne zaman başlanacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/314)

219. — Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan'ın, Vergi Affı Yasasının uygulama sonuçlarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/315)

220. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, Türkiye Elektrik Kurumunun personel ücretlerine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/316)

221. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, memur statüsündeki teknik personelle aynı işyerinde çalışan işçiler arasındaki maaş farklılıklarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/317)

222. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, Afyon İlinde pancar üreticilerinin paralarının henüz ödenmediği iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/318)

223. — Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan'ın, uluslararası bir skandal haline dönüştüğü iddia edilen "MANDELA" olayına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/319)

224. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Ankara-Keçiören Sanatoryum Hastanesinin sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/320)

225. — Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Ortaasya Türkî cumhuriyetlerine yapılan resmî gezide kiralanan uçaklara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/321)

226. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, İstanbul Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde Başhekim olarak görev yaptığı sırada hastalara zorunlu bekâret kontrolü yaptırıldığı iddialarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/322)

227. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya İli Simav İlçesi İmam Hatip Lisesi öğretmenlerinin tayin nedenlerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/323)

228. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, Çankaya Belediye Başkanı hakkında bazı basın organlarında yeralan iddialara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/324)

229. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Vergi affı olarak bilinen Yasadan 50 milyon TL. sının üzerinde yararlanan kişilere ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/325)

230. — İstanbul Milletvekili Yusuf Pamuk'un, milletvekillerinin Amerika gezilerinde Elçilikten ikamet belgeleri alarak silah aldıkları ve bunları yurda getirdikleri iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/326)

231. — Artvin Milletvekili Süleyman Hatinoğlu'nun, Artvin Köy Hizmetlerinden Orman İşletme Atölyesine devredilen iş makineleri ve çalışanlarının durumuna ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/328)

232. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, Atatürk Barış Ödülü'ne ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/329)

233. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, tıp öğrenimi ve ihtisasını bazı yabancı ülkelerde yapan Türk öğrencilerinin durumuna ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/330)

234. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, görevden alınan Dinar İlçe Millî Eğitim Müdürüne ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/331)

235. — Afyon Milletvekili Gaffar Yakın'ın, üniversite eğitimini bazı yabancı ülkelerde yapan Türk öğrencilerinin durumuna ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/332)

7

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/304) (S. Sayısı : 8) **(Dağıtma tarihi : 6.1.1992)**

X 2 . — Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporları (1/393) (S. Sayısı : 119) **(Dağıtma tarihi : 26.6.1992)**

3.— Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Kütahya Milletvekilleri Mustafa Kalemli ve Ahmet Derin'in, Bolu Milletvekili Avni Akyol ve 54 Arkadaşının, Kars Milletvekili M. Sabri Güner'in, Kars Milletvekili Zeki Nacitarhan ve 2 Arkadaşının, İzmir Milletvekili Mehmet Özkan'ın, Konya Milletvekili Abit Kıvrak ve 3 Arkadaşının, Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 13 Arkadaşının, Karaman Milletvekili Zeki Ünal ile Konya Milletvekili Ahmet Remzi Hatip'in, Çanakkale Milletvekili Süleyman Ayhan ve 8 Arkadaşının, Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Halil Çelik ve 20 Arkadaşının, Van Milletvekili Mustafa Kaçmaz ile Hakkâri Milletvekili Mustafa Zeydan'ın, Hatay Milletvekili Ali Uyar'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 45 Arkadaşının, Van Milletvekili Fethullah Erbaş ve 33 Arkadaşının, Kütahya Milletvekili İsmail Karakuyu ve 16 Arkadaşının, Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 18 Arkadaşının, Kırıkkale Milletvekilleri Hacı Filiz ve Sadık Avundukluoğlu'nun, Antalya Milletvekili Hayri Doğan ve 8 Arkadaşının ve Yozgat Milletvekili Lutfullah Kayalar'ın Aynı Konudaki Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/392, 2/71, 2/120, 2/122, 2/145, 2/162, 2/173, 2/187, 2/194, 2/204, 2/209, 2/210, 2/227, 2/233, 2/254, 2/284, 2/314, 2/327, 2/343, 2/358) (S. Sayısı : 110) **(Dağıtma tarihi : 23.6.1992)**

4. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve 17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 294 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (1/388, 1/106) (S. Sayısı : 117) **(Dağıtma tarihi : 23.6.1992)**

5. — Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında 7.5.1992 Tarih ve 3799 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/411, 3/481) (S. Sayısı :115) **(Dağıtma tarihi : 22.6.1992)**

6. — Adana Milletvekili Halit Dağlı'nın, 3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/69) (S. Sayısı : 77) **(Dağıtma tarihi : 5.5.1992)**

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

7. — Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ve Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/400) (S. Sayısı : 105) **(Dağıtma tarihi : 15.6.1992)**

× 8. — Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/264) (S. Sayısı: 17) **(Dağıtma tarihi : 4.2.1992)**

9. — İnsan Hakları Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Anayasa ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/376) (S. Sayısı : 139) **(Dağıtma tarihi : 30.6.1992)**

10. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına, Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun ve Terörle Mücadele Kanununun Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair 21.5.1992 Tarih ve 3801 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/412, 3/483) (S. Sayısı : 113) **(Dağıtma tarihi : 22.6.1992)**

11. — Türkiye Özerkleştirme, Yeniden Yapılanma ve Özelleştirme Kurumu Kuruluş, Görev ve Yetkileri ile Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/389) (S. Sayısı : 138) **(Dağıtma tarihi : 30.6.1992)**

12. — Çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/381) (S. Sayısı : 81) **(Dağıtma tarihi : 14.5.1992)**

13. — Tanıtma Fonu Teşkili ile 11.7.1939 Tarihli ve 3670 Sayılı Millî Piyango Teşkiline Dair Kanunun 4 üncü Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında 3230 Sayılı Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/303) (S. Sayısı: 10) **(Dağıtma tarihi: 15.1.1992)**

14.— Samsun Milletvekili Nafiz Kurt'un 9.10.1984 Tarihli ve 3054 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve Divan Üyelerinin Temsil Ödenekleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonunca Seçilen Denetçi Üyenin Ödeneği Hakkında Kanunun 2 nci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/78) (S. Sayısı: 12) **(Dağıtma tarihi: 17.1.1992)**

× 15. — Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin 50 (a) Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Montreal (1990) Protokolunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/286) (S. Sayısı : 28) **(Dağıtma tarihi : 21.2.1992)**

× 16. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/280) (S. Sayısı : 29) **(Dağıtma tarihi : 21.2.1992)**

× 17. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/276) (S. Sayısı : 30) **(Dağıtma tarihi : 21.2.1992)**

18. — İzmir Milletvekili Işılay Saygın'ın, 743 Sayılı Türk Kanunu Medenisinin 153 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/80) (S. Sayısı : 36) **(Dağıtma tarihi : 25.2.1992)**

19. — Kayseri Milletvekili Mustafa Dağcı ve 10 Arkadaşının, 9.5.1969 Tarih ve 1177 Sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanununun 23 üncü Maddesine (d) Fıkrası Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/18) (S. Sayısı : 37) **(Dağıtma tarihi : 25.2.1992)**

× 20. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınaî ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Dışişleri komisyonları raporları (1/275) (S. Sayısı : 38) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1992)**

× 21. — Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/288) (S. Sayısı : 39) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1992)**

22. — Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatının 25 inci Genel Konferansında Benimsenen Teknik ve Meslekî Eğitim Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/298) (S. Sayısı : 40) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1992)**

23. — İlköğretim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanunun 2947 Sayılı Kanunla Değişik 5 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (1/339) (S. Sayısı : 41) **(Dağıtma tarihi : 28.2.1992)**

24. — İhraç Bedeli Dövizlerini Süresinde Yurda Getirmeyenlere 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun Gereğince Uygulanacak Cezaların Affına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/332) (S. Sayısı : 47) **(Dağıtma tarihi : 3.3.1992)**

25. — Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Sağlık ve Sosyal İşler komisyonları raporları (1/342) (S. Sayısı : 52) **(Dağıtma tarihi : 6.3.1992)**

26. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner ve 8 Arkadaşının, 16.6.1927 Tarihli ve 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanununun 12.11.1980 Tarihli ve 2338 Sayılı Kanunla Değiştirilen 3 üncü Madde (f) Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/21) (S. Sayısı : 60) **(Dağıtma tarihi : 14.4.1992)**

27. — Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun İki Maddesinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/355) (S. Sayısı : 66) **(Dağıtma tarihi : 24.4.1992)**

28. — Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/371) (S. Sayısı : 69) **(Dağıtma tarihi : 24.4.1992)**

29. — Manisa Milletvekili Tevfik Diker'in, 27.7.1967 Tarihli 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Edirne Milletvekili Hasan Basri Eler'in, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 8 inci ve 116 ncı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/50, 2/149) (S. Sayısı : 65) **(Dağıtma tarihi : 27.4.1992)**

30. — Polis Yükseköğretim Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/348) (S. Sayısı : 80) **(Dağıtma tarihi : 8.5.1992)**

× 31. — Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanunlarında Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/343) (S. Sayısı : 71) **(Dağıtma tarihi : 12.5.1992)**

32. — Belediye Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı : 82) **(Dağıtma tarihi : 14.5.1992)**

× 33. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/293) (S. Sayısı : 87) **(Dağıtma tarihi : 25.5.1992)**

× 34. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/283) (S. Sayısı : 88) **(Dağıtma tarihi : 25.5.1992)**

× 35. — Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümetleri Arasında İmzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/316) (S. Sayısı : 89) **(Dağıtma tarihi : 25.5.1992)**

36. — Adıyaman Milletvekili Celâl Kürkoğlu'nun 31.7.1970 Tarihli ve 1324 Sayılı Genelkurmay Başkanlığının Görev ve Yetkilerine Ait Kanunun 4 üncü Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/212) (S. Sayısı : 90) **(Dağıtma tarihi : 25.5.1992)**

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

37. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu, Adana Milletvekili Bekir Sami Daçe ve Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkındaki 25.12.1985 Tarih ve 3249 No. lu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/155) (S. Sayısı : 91) **(Dağıtma tarihi : 25.5.1992)**

× 38. — Türkiye Cumhuriyeti ile Danimarka Krallığı Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/296) (S. Sayısı : 93) **(Dağıtma tarihi : 25.5.1992)**

× 39. — Dopingle Mücadele Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/269) (S. Sayısı : 98) **(Dağıtma tarihi : 25.5.1992)**

40. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/341) (S. Sayısı : 99) **(Dağıtma tarihi : 25.5.1992)**

X 41. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/295) (S. Sayısı : 86) **(Dağıtma tarihi : 26.5.1992)**

X 42. — Sanayi İşyerlerine Alınacak Çocukların Asgarî Yaş Sınırını Belirleyen 59 Sayılı Uluslararası Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal ve Dışişleri komisyonları raporları (1/268) (S. Sayısı : 96) **(Dağıtma tarihi : 26.5.1992)**

X 43. — Bir Avrupa Farmakopesi Geliştirilmesine Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/265) (S. Sayısı : 97) **(Dağıtma tarihi : 26.5.1992)**

X 44. — İnsan Kaynaklarının Değerlendirilmesinde Meslekî Eğitim ve Yönlendirmenin Yeri Hakkında 142 Sayılı Uluslararası Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/266) (S. Sayısı : 100) **(Dağıtma tarihi : 26.5.1992)**

X 45. — Uluslararası Çalışma Normları Uygulanmasının Geliştirilmesinde Üçlü Danışma Hakkında 144 Sayılı Uluslararası Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/267) (S. Sayısı : 101) **(Dağıtma tarihi : 26.5.1992)**

46. — Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 25 Arkadaşının, 12.3.1982 Tarihli ve 2654 Sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 19 uncu Maddesinin (b) Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/218) (S. Sayısı : 103) **(Dağıtma tarihi : 1.6.1992)**

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

47. — Adıyaman Milletvekili Celâl Kürkoğlu'nun, 4.1.1961 Tarihli ve 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun İki Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (2/221) (S. Sayısı : 104) **(Dağıtma tarihi : 1.6.1992)**

(X) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

T. B. M. M. (S. Sayısı : 8)

Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/304)

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : K.K.Gn.Md.07/196-1331/06490

16.12.1991

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 78 inci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arzederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : K.K.Gn.Md.07/101-72/03330

25.3.1991

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 14.2.1991 tarihinde kararlaştırılan "Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arzederim.

Yıldırım Akbulut
Başbakan

GENEL GEREKÇE

22.7.1981 tarihli ve 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen tesislerin çok teferruatlı bir şekilde teker teker yazılmış olması, özel güvenlik teşkilatı kurmalarına gerek olmayan küçük çaptaki tesislerin dahi müracaatta bulunmalarına sebep olmakta, 1 inci maddedeki "Millî ekonomiye ve Devletin savaş gücüne önemli ölçüde katkısı bulunan" ifadesinin de bu kuruluşlarca değişik ve çok geniş bir şekilde yorumlanması sonucunda zaman kaybı ve yanlış uygulamalarla karşılaşılmaktadır.

Diğer taraftan, aşırı kadro şişkinlikleri ve buna paralel olarak fazla miktarda silah talepleri ile kadro genişlemesinin Hazineye ve özel kuruluşlara getireceği ilave malî külfetler de önemli bir yekûn tutmaktadır.

Bu Tasarıyla, Kanun kapsamındaki kuruluşların belirlenmesinde, asayiş durumundaki gelişme ve iyileşme, herhangi bir olayda mahallî kolluk kuvvetlerinin yetişip duruma müdahale etme ihtimali, gelişen teknolojik imkânlar ve tasarruf gibi hususların gözönünde bulundurulması amaçlanmakta ve kuruluşların güvenliklerinin sağlanmasında etkinliği artıracak tedbirlerin alınması hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Silahlı Kuvvetler ve Emniyet Teşkilatının olduğu gibi, MİT Müsteşarlığının korunması da özel mevzuatına göre sağlandığından, Kanunun amaçla ilgili 1 inci maddesinin ikinci fıkrasına, "MİT Müsteşarlığı" ibaresi ilave edilmiştir.

Madde 2. — Kanunun 2 nci maddesinde, korunacak ve güvenlikleri sağlanacak tesis ve kuruluşlar belirtilirken, bunlar teker teker sayılmış, küçük bir iş yeri dahi Kanunun kapsamı içinde mütalaa edilmiştir. Bu durum her türlü tesisin ve iş yerinin, Kanunun kapsamı içinde kabul edilmesine ve pek çok kuruluşun, gereksiz yere bünyesinde özel güvenlik teşkilatı kurulması teklifinde bulunmasına neden olmuştur.

Bu yanlış uygulamanın önüne geçilmesi ve dolayısıyla personel yönünden ve malî yönden tasarruf sağlanabilmesi için Kanunun kapsamına giren yerler baraj, elektrik santralı, rafineri, enerji nakil hatları, akaryakıt nakil, depolama ve yükleme tesisleri ile ve benzeri yerlerle sınırlanmıştır.

Madde 3. — Kanunun 3 üncü maddesindeki "görüşleri de alınarak" ibaresi yerine "görüşleri de dikkate alınarak" ibaresi konulmuştur. Bu suretle, çok defa gözardı edilebilen, ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşların görüşlerine daha fazla bir ağırlık verilmiş olunacak; ayrıca, bu kuruluşların olanaklarının üstünde zorlanmaları ihtimali de ortadan kaldırılacaktır.

Ayrıca 3 üncü maddenin çeşitli fıkralarına; "günün şartları" (asayiş durumundaki gelişme ve iyileşme), "gelişen teknolojik imkânlar" ve "kuruluşun önem ve özelliği" gibi ilaveler yapılmış, bu suretle, alınacak güvenlik önlemlerinin tespitinde bu hususların da dikkate alınması ve iyileştirmeye ve tasarrufa gidilmesi amaçlanmıştır.

Madde 4. — Özel güvenlik teşkilatının kaldırılması ile ilgili 6 ncı maddeye eklenen hükümlerle, kurulmuş olan özel güvenlik teşkilatında mümkün olan tasarrufları sağlamak amacıyla, ilgili kuruluşun devamlı ve periyodik olarak incelemeye tabi tutulması, mahallî güvenlik şartlarında ve ilgili kuruluşun tesis yapısında meydana gelen gelişme ve değişiklikler dikkatte alınarak, personel ve silah miktarında indirim yapılabilmesi ve koruma görevinin kolluk kuvvetlerince yürütülmesinin daha tasarruflu ve yararlı görülmesi hallerinde özel güvenlik teşkilatının kaldırılabilmesi öngörülmüştür.

Madde 5. — Kanunun özel güvenlik teşkilatı il koordinasyon kurulu ile ilgili 7 nci maddesinde; kurul üyeleri arasında o ilde kuruluşu varsa "MİT temsilcisi" de yer almaktadır. Maddede yapılan değişiklikle, görevi ile ilgili olmadığı için, MİT temsilcisi kurulun oluşumundan çıkarılmıştır.

Madde 6. — Özel güvenlik teşkilatının görev alanı, 11 inci maddeye getirilen değişiklikle "ilgili kuruluşun faaliyet sahası" olarak değiştirilmiş ve bu maddeye, faaliyet sahasının "genişletilebileceği" gibi "daraltılabileceği" hükmü de eklenmiştir.

Ayrıca, kuruluşun faaliyet sahası dışında görevlendirdiği ve 1 inci maddede belirtilen tehdit, tehlike ve tecavüzlere karşı hassasiyet arzeden unsurlarının da korunması imkânı sağlanmıştır.

Madde 7. — Özel güvenlik teşkilatı personelinin kıyafet ve teçhizatı ile ilgili 12 nci maddeye İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek tesislerde özel kıyafet giyilmeyebileceği yolunda bir hüküm eklenmek suretiyle, turistik tesisler gibi özellikle yabancılara hitap eden kuruluşlara, daha sivil bir görünüm verilmesi amaçlanmışır.

Madde 8. — Kanunun 14 üncü maddesinde yapılan değişiklikle, özel güvenlik teşkilatında çalıştırılacak personel ve bulundurulacak silah sayısının tesbitinde tasarruf sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 9. — Yürürlük maddesidir.

Madde 10. — Yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu *27.12.1991*
Esas No. : 1/304
Karar No. : 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı İçişleri, Maliye ve Gümrük Bakanlıkları temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelenip görüşülmüştür.

Tasarıyla Kanun kapsamındaki kuruluşların belirlenmesinde, asayiş durumundaki gelişme ve iyileşme, herhangi bir olayda mahallî kolluk kuvvetlerinin duruma müdahale etme ihtimali, gelişen teknolojik imkânlar ve tasarruf gibi hususlar göz önünde bulundurulmuş ve kuruluşların güvenliklerinin sağlanmasında etkinliği artıracak tedbirlerin alınması amaçlanmaktadır.

Komisyonumuz, gerekçesi doğrultusunda tasarıyı olumlu bulmuş tümü üzerindeki görüşmeleri tamamladıktan sonra tasarıyı hükümetten gelen şekliyle aynen kabul etmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun Onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan	Başkanvekili
İsmail Köse	*Nizamettin Töğüç*
Erzurum	Batman
Sözcü	Kâtip
Ahmet Sezal Özbek	*Kadir Bozkurt*
Kırklareli	Sinop
Üye	Üye
Timurçin Savaş	*Mustafa Dursun Yangın*
Adana	Ankara
Üye	Üye
Hasan Çakır	*Hüsamettin Korkutata*
Antalya	Bingöl
Üye	Üye
Nazmi Çiloğlu	*Mümin Gençoğlu*
Bolu	Bursa
Üye	Üye
Mehmet Özkaya	*İlhan Kaya*
Gaziantep	İzmir
Üye	Üye
Abit Kıvrak	*Ömer Şeker*
Konya	Konya

Üye
Mehmet Erdal Koyuncu
Siirt

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 22.7.1981 tarihli ve 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Askerî kurum ve kuruluşlarla, Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ve Emniyet Teşkilatına ait kurum ve kuruluşların korunmaları özel mevzuatlarına tabidir."

MADDE 2. — 2495 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 2. — Bu Kanun hükümlerine göre korunacak ve güvenlikleri sağlanacak yerler; 1 inci maddede belirtilen özellikleri taşıyan ve millî ekonomi ile Devletin savaş gücüne önemli ölçüde katkısı bulunan baraj, enerji santrali, rafineri, enerji nakil hatları, akaryakıt nakil, depolama, yükleme tesisleri ve benzeri yerlerdir."

MADDE 3. — 2495 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 3. — 2 nci madde kapsamına girenlerden hangilerinin güvenliklerinin bu Kanun hükümlerine göre sağlanacağı, bunların özellikleri gözönünde tutulmak suretiyle, ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşların görüşleri de dikkate alınarak İçişleri Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.

Bu kararda, günün şartları ve gelişen teknolojik imkânlar gözönüne alınarak, koruma ve güvenliğin sağlanmasında aşağıdaki usullerden hangisinin tercih edileceği belirtilir :

a) Sadece özel güvenlik önlemleri aldırılması,
b) Kuruluş bünyesinde özel güvenlik teşkilatı kurdurulması,
c) Kuruluşun önemine ve özelliğine binaen her iki yöntemin birlikte uygulanması.

(a) bendinde belirtilen özel güvenlik önlemlerinin neler olacağı yönetmelikte gösterilir. Bunlardan hangilerinin uygulanacağı; ilgili kuruluşun görüşü de alınmak suretiyle, kuruluşa en az mali yük getirmesi ve yeterince etkili olması gibi hususlar dikkate alınarak, İçişleri Bakanlığınca tespit edilir."

MADDE 4. — 2495 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Özel Güvenlik Teşkilatının Kaldırılması veya Personel ve Silah Sayısının İndirilmesi

"Madde 6. — Kurulmuş olan özel güvenlik teşkilatı; İçişleri Bakanlığı, özel güvenlik teşkilatı il koordinasyon kurulları ve ilgili kuruluşlarca, mümkün olan tasarrufları sağlamak amacıyla, devamlı ve periyodik olarak incelemeye tabi tutulur. Bu inceleme sonucunda;

a) Mahalli güvenlik şartlarında veya ilgili kuruluşun tesis ve yapısında meydana gelen gelişme ve değişiklikler dikkate alınarak, daha önce tespit ve kabul edilmiş özel güvenlik teşkilatındaki personel ve silah miktarında, İçişleri Bakanlığınca indirim yapılabilir.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

b) Görev konusunun ve maksadının ortadan kalkması, beklenen faydayı sağlayamaması, ortaya çıkan şartlar nedeni ile veya koruma görevinin kolluk kuvvetlerince yürütülmesinin daha tasarruflu ve yararlı görülmesi hallerinde, özel güvenlik teşkilatları kuruluşlarında uygulanan usulle ortadan kaldırılabilir.

Bu hallerde özel güvenlik teşkilatı personelinin durumu, kuruluş ile aralarında mevcut statüye göre tayin olunur."

MADDE 5. — 2495 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "o ilde kuruluşu varsa MİT temsilcisi" ibaresi maddeden çıkarılmıştır.

MADDE 6. — 2495 sayılı Kanunun 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 11. — Özel güvenlik teşkilatının görev alanı, ilgili kuruluşun faaliyet sahasıdır. Lüzumu halinde bu alan, görevin devamlılığı ve maksadı dikkate alınarak, o kuruluşun bulunduğu ilin özel güvenlik teşkilatı il koordinasyon kurulu tarafından genişletilebilir veya daraltılabilir.

Kuruluşun faaliyet alanı dışında görevlendirdiği ve 1 inci maddede belirtilen tehdit, tehlike ve tecavüzlere karşı hassasiyet arzeden unsurları da görev alanı içinde mütalaa edilir ve bunların korunması için özel güvenlik teşkilatı personeli görevlendirilebilir."

MADDE 7. — 2495 sayılı Kanunun 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"İçişleri Bakanlığınca tesbit edilecek kuruluşlarda özel kıyafet giyilmeyebilir."

MADDE 8. — 2495 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 14. — Her kuruluşun özel güvenlik teşkilatında çalıştırılacak personel ve bulundurulacak silah sayısı; azami tasarrufa riayet edilmek ve ilgili kuruluşun görüşü de dikkate alınmak suretiyle, o kuruluşun bulunduğu ilin özel güvenlik teşkilatı il koordinasyon kurulu tarafından belirlenir ve İçişleri Bakanlığının onayına sunulur.

Bu belirleme sırasında kuruluşun;

a) Ürettiği madde ve gördüğü hizmetin cins ve niteliği bakımından önemi ve özelliği,

b) 1 inci maddede belirtilen tehdit, tehlike ve tecavüzlere karşı hassasiyeti, hassas yerleri ve yönleri,

c) Bulunduğu yerin coğrafi ve topoğrafik şartları, bulunduğu bölgenin saldırılara karşı hassasiyeti,

d) Bir saldırı halinde yardım alabilmek bakımından mahalli kolluk kuvvetlerine yakınlığı, haberleşme ve ulaşım imkânları,

gibi hususlar gözönünde bulundurulur."

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 9. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Y. Akbulut
Başbakan

Devlet Bakanı
M. Keçeciler

Devlet Bakanı
K. İnan

Devlet Bakanı
G. Taner

Devlet Bakanı
C. Çiçek

Devlet Bakanı
I. Çelebi

Devlet Bakanı
V. Dinçerler

Devlet Bakanı
M. Yazar

Devlet Bakanı
İ. Özarslan

Devlet Bakanı
E. Konukman

Devlet Bakanı
İ. Özdemir

Devlet Bakanı
M. Taşar

Devlet Bakanı
K. Akkaya

Devlet Bakanı
H. Örüç

Adalet Bakanı
M. O. Sungurlu

Millî Savunma Bakanı
H. Doğan

İçişleri Bakanı
A. Aksu

Dışişleri Bakanı V.
H. Doğan

Maliye ve Gümrük Bakanı
A. Kahveci

Millî Eğitim Bakanı
A. Akyol

Bayındırlık ve İskân Bakanı
C. Altınkaya

Sağlık Bakanı
H. Sıvgın

Ulaştırma Bakanı
C. Tuncer

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı
L. Kayalar

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
İ. Aykut

Sanayi ve Ticaret Bakanı
Ş. Yürür

Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı
F. Kurt

Kültür Bakanı
N. K. Zeybek

Turizm Bakanı
İ. Aküzüm

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

T. B. M. M. (S. Sayısı : 119)

Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/393)

T.C.
Başbakanlık *1.5.1992*
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG/101-268/04104

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 27.4.1992 tarihinde kararlaştırılan "Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Erdal İnönü
Başbakan V.

GENEL GEREKÇE

Gelecek yıllara sari taahhütlere girişme yetkisi 25 Ocak 1965 tarih ve 527 sayılı Kanunla düzenlenmiştir. Bu Kanunun 1 inci maddesine göre, kalkınma planının yıllık programlarında öngörülen yatırım projeleri için bu yetkinin kullanılması mümkün olmaktadır.

Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait yatırımların bir bölümü, özelliği itibariyle, kalkınma planı yıllık programlarında yer almayan ve Devlet Planlama Teşkilatının vizesine tabi olmayan yatırımlardır. Bu durum karşısında savunma yatırımları için 527 sayılı Kanunun "Gelecek yıllara sari taahhütlere girişme yetkisi"nden yararlanılamamaktadır.

Öte yandan, bir silah sisteminin tedarik işleminin Silahlı Kuvvetlerin güçlenmesine etkisi ne ise, bir savaş eğitim tesisinin veya atış alanının ya da harekât alarm amaçlı binanın yapımı da aynı düzeyde önemli ve gerekli bir faaliyettir. Yalnız silah, araç ve gereç alımı ile sınırlı tedarik faaliyetine girişme, eksik güçlenmeye neden olabilecektir.

Bu gereklilik sonucunda, 23 Haziran 1972 tarih ve 1601 sayılı Kanunla Türk Silahlı Kuvvetlerinin Yeniden Teşkilatlanması, Silah, Araç ve Gereçlerinin Yenileştirilmesi Amacıyla Millî Savunma Bakanlığına Gelecek Yıllara Geçici Yüklenmelere Girişme Yetkisi verilmiş ve modernizasyonun gerektirdiği ödenekler ise anılan Bakanlık bütçesinde "Savunma araç, gereç ve hizmetlerinin alımı" adı altında bir tertipte yılları itibariyle bütçelenmiştir. Bu Kanunla getirilen düzenleme Reorganizasyon- Modernizasyon (Re-Mo) olarak adlandırılmaktadır.

Benzer bir Re-Mo düzenlemesi de 23 Kasım 1972 tarih ve 1632 sayılı Kanunla Jandarma Genel Komutanlığı için öngörülmüştür.

1601 sayılı Kanunun yürürlük süresi 1979, 1632 sayılı Kanunun ise 1987 yılları sonu itibariyle tamamlanmıştır.

Ancak, askerî ve güvenlik amaçlı tedarik işlemlerinin uzun dönemli olması ve silah sistemleri ile ilgili projelerin tamamlanabilmesi için yılları bütçe kanunlarına konulan hükümler ile söz konusu Re-Mo Kanunlarının yürürlük süreleri uzatılmıştır.

Bu uygulama ile bir bütçe yılı içinde kullanılamayan ödeneklerin izleyen yıllara devredilmesi imkânı sağlanmış, ancak bütçenin yıllık olma prensibi de zedelenmiştir.

Diğer taraftan, bu konuların doğrudan bütçe kanunları ile düzenleme altına alınması bütçe tekniğine de uygun düşmemektedir.

Bu nedenlerle, 1601 ve 1632 sayılı Kanunların öngördüğü hükümler günün değişen şartlarına göre yeniden ele alınarak ayrı bir Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

Tasarının kabulü halinde, sadece ve bir defaya mahsus olmak üzere 1992 malî yılına ödenek devri yapılacak, sonraki yıllar için ihtiyaç duyulan ödenekler ait olduğu yılın bütçesinde yer alacaktır. Bu durumda, ödeneklerin ertesi yıla devri söz konusu olmadığından, bütçenin yıllık olma ilkesi de gerçekleşmiş ve bütçe tekniğine de uygun bir düzenleme yapılmış olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonu için ihtiyaç duyulan silah sistemlerini bir yıllık süre içiresinde tedarik etmek mümkün olamamaktadır. Bu sistemlerin satınalınması, genellikle 5-10 yıllık bir zaman periyodunu kapsadığından, bu madde ile, projelerin toplam maliyetleri ve tedarik süreleri dikkate alınarak ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığına veya Jandarma Genel komutanlığı için İçişleri Bakanlığına Bakanlar Kurulu Kararı alınmak suretiyle, gelecek yıllara sari taahhütlere girişme yetkisi verilmektedir.

Bu madde hükmü çerçevesinde Bakanlar Kurulunca projelerin revize edilmesi ve revize yetkisinin belli bir limite kadar olan kısmının Millî Savunma Bakanlığına devredilmesi de mümkün bulunmaktadır.

Madde 2. — Bu madde ile, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Stratejik Hedef Planında yer alan projelerinin gerçekleştirilmesi ve hizmetin devamlılığının sağlanması amacıyla, Millî Savunma Bakanlığının veya Jandarma Genel Komutanlığının her carî malî yıl bütçesinin ilgili harcama kalemi ve ayrıntı kodlarına yeterli ödeneğin konulması amaçlanmaktadır.

Madde 3. — Yurtdışından avans ve kredi yolu ile tedarik yapıldığında; açılan avans ve kredilerin, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununda belirtilen süreler içerisinde kapatılması mümkün olamamaktadır. Bu nedenle, kanun kapsamındaki işlerle ilgili avans ve kredi işlemlerinin, 1050 sayılı Kanun hükümlerine tâbi olmaması; bu işlemlerle ilgili olarak izlenecek esas ve usullerin, ilgili bakanlıklarca müştereken çıkarılacak bir Yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

Madde 4. — Yurtdışından sağlanacak silah sistemleri, mühimmat ve malzemelerin tedarikinde geç kalınmaması amacıyla, bu sistemlere ilişkin projelere öncelikle döviz tahsisi yapılması öngörülmüş ve 1992 Malî Yılı Bütçe Kanununun "Vergi Bağışıklığı" başlığı altında yer

alan hükmü ile paralellik sağlayacak şekilde bu sistemlerin her türlü vergi, resim, harç, zam, ardiye ücreti ve fon kesintilerinden istisna tutulması amaçlanmıştır.

Madde 5. — Bu maddeyle her yıl bütçe kanunlarında yer alan bir hüküm Tasarı bütünlüğü içinde değerlendirilmiştir. Buna göre, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatının ihtiyacı olan petrol ve petrol ürünlerinin dışalımları ve bunlardan yurtiçinde üretilenlerinin teslimi, her türlü vergi (Katma Değer Vergisi hariç) resim, harç, zam ve ardiye ücretlerinden müstesna tutulmaktadır.

Madde 6. — 1904 ve 2020 sayılı Kanunlarla değişik 1601 sayılı Kanunun yürürlük süresi 1979, 2300 sayılı Kanunla değişik 1632 sayılı Kanunun yürürlük süresi de 1987 yılında sona ermiştir. Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerini sürekli gelişme gösteren silah sistemleri ile donatabilmek ve bu yolla modernizasyonu sağlayabilmek için yılları bütçe kanunlarına konulan hükümler ile RE-MO Kanunlarının yürürlük süresini uzatma zorunluluğu gerekmiştir. Tasarı, 1601 ve 1632 sayılı RE-MO Kanunlarının yerini doldurmak amacıyla hazırlanmış olduğundan, kabulü halinde, sözkonusu RE-MO Kanunlarının yürürlükten kaldırılması uygun olacaktır.

Geçici Madde — Bu madde ile Kanunun yayımı tarihinden önce, 1601 ve 1632 sayılı Kanunlara göre başlanmış işlemlerin aynı Kanunlar hükümlerine göre bitirilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, RE-MO Kanunları ile sağlanan ödeneklerden, yılı içerisinde kullanılmayan kısmının bir defaya mahsus olmak üzere 1992 yılına devredilmesi, ancak 1992 yılı sonundan itibaren ödeneklerin devredilmesine ilişkin uygulamaya son verilerek her yıl için ihtiyaç duyulan ödenek tutarının ait olduğu yıl bütçesine konulması ve bu suretle bütçenin yıllık olma ilkesine bağlı kalınması öngörülmüştür.

Madde 7. — Yürürlük maddesidir.

Madde 8. — Yürütme maddesidir.

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Milli Savunma Komisyonu *21.5.1992*
Esas No. : 1/393
Karar No. : 24

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 21.5.1992 tarihli 10 uncu Birleşiminde Millî Savunma Bakanı ve Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle incelenip görüşüldü.

Tasarı ile; Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonu için ihtiyaç duyulan silah sistemlerinin tedarikinde, projelerin toplam maliyetleri ve tedarik süreleri dikkate alınarak ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığına veya Jandarma Genel Komutanlığı için İçişleri Bakanlığına, Bakanlar Kurulu kararı alınmak suretiyle, gelecek yıllara sari taahhütlere girişme yetkisi verilmesi, ayrıca RE-MO kanunları ile sağlanan ödeneklerden, yılı içerisinde kullanılmayan kısmının

bir defaya mahsus olmak üzere 1992 yılına devredilmesi ve 1992 yılı sonundan itibaren ödeneklerin ertesi yıllara devredilmesine ilişkin uygulamaya son verilmesi amaçlanmıştır.

Tümü üzerinde yapılan görüşmelerden sonra; gerekçede ileri sürülen hususlar ve Bakan tarafından yapılan tamamlayıcı açıklamalar da dikkate alınarak, Tasarının tümü Komisyonumuzca uygun bulunmuş ve maddelerinin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarının 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8 inci maddeleri aynen, geçici maddesi ise geçici 1 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, havalesi gereği Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
A. Baki Tuğ	*Ural Köklü*
Ankara	Uşak
Sözcü	Kâtip
Mustafa Kaçmaz	*M. Sabri Güner*
Van	Kars
Üye	Üye
Muhammet Kaymak	*Celal Kürkoğlu*
Adana	Adıyaman
Üye	Üye
Abuzer Tanrıverdi	*Ethem Kelekçi*
Adıyaman	Afyon
Üye	Üye
Gurhan Çelebican	*Nevzat Çobanoğlu*
İstanbul	İzmir
Üye	Üye
Tevfik Diker	*Cevat Ayhan*
Manisa	Sakarya

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu *22.6.1992*
Esas No. : 1/393
Karar No. : 59

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunca 4.5.1992 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve önhavalesi uyarınca Millî Savunma Komisyonunda görüşüldükten sonra 22.5.1992 tarihinde Komisyonumuza havale edilen "Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 18.6.1992 tarihinde yaptığı 41 inci birleşiminde Hükümeti temsilen Turizm Bakanının Başkanlığında Millî Savunma Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği üzere; Gelecek yıllara sari taahhütlere girişme yetkisi 25.1.1965 tarih ve 527 sayılı Kanunla düzenlenmiştir. Bu Kanunun 1 inci maddesine göre, kalkınma planının yıllık programlarında öngörülen yatırım projeleri için bu yetkinin kullanılması mümkün olmamaktadır. Ancak, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait yatırımların bir bölümü, özelliği itibariyle, kalkınma Planı yıllık programlarında yer almayan ve Devlet Planlama Teşkilatı vizesine tabi olmayan yatırımlardır. Bu nedenle savunma yatırımları için 527 sayılı Kanunun "Gelecek yıllara sari taahhütlere girişme yetkisi"nden yararlanılamamaktadır.

Bu durumu ortadan kaldırmak amacıyla, 23.6.1972 tarih ve 1601 sayılı Kanunla Millî Savunma Bakanlığı'na, 23.11.1972 tarih ve 1632 sayılı Kanunla da Jandarma Genel Komutanlığı'na gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişme yetkisi verilmiş ve modernizasyonun gerektirdiği ödenekler ise anılan Bakanlıkların bütçelerinde "Savunma araç, gereç ve hizmetlerinin alımı" adı altında bir tertipde yılları itibariyle bütçelenmiş ve bu kanunla getirilen düzenleme de Reorganizasyon-Modernizasyon (RE-MO) olarak adlandırılmıştır. Ancak askerî ve güvenlik amaçlı tedarik işlemlerinin uzun dönemli olması nedeniyle yılları bütçe kanunlarına konulan hükümler ile sözkonusu RE-MO Kanunlarının yürürlük süreleri uzatılmıştır. Bu uygulama ile bir bütçe yılı içinde kullanılamayan ödeneklerin izleyen yıllara devredilmesi imkânı sağlanmış, ancak bütçenin yıllık olma prensibi de zedelenmiştir. Aynı zamanda, bu konuların doğrudan bütçe kanunları ile düzenleme altına alınması bütçe tekniğine de uygun düşmemektedir.

Tasarı ile;

— İhtiyacı duyulan savunma araç ve gereçlerinin alımının genellikle uzun bir süreyi kapsaması nedeniyle, Millî Savunma Bakanlığına veya Jandarma Genel Komutanlığı için İçişleri Bakanlığına Bakanlar Kurulu Kararı alınmak suretiyle, gelecek yıllara sari taahhütlere girişme yetkisi verilmesi,

— Türk Silahlı Kuvvetlerinin Stratejik Hedef Planında yer alan projelerinin gerçekleştirilmesi için Millî Savunma Bakanlığının veya Jandarma Genel Komutanlığının her cari malî yıl bütçesinin ilgili harcama kalemine yeterli ödeneğin konulması,

— Tasarı kapsamındaki işlerle ilgili avans ve kredi işlemlerinin, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu hükümlerine tabi olmaması; bu işlemlerle ilgili olarak izlenecek esas ve usullerin, ilgili Bakanlıklarca müştereken çıkarılacak bir Yönetmelikle düzenlenmesi,

— Yurtdışından sağlanacak savunma araç ve gereçlerin tedarikinde geç kalınmaması amacıyla, bu alımlara ilişkin olarak öncelikle döviz tahsisi yapılması ve bunların her türlü vergi, resim, harç, zam, ardiye ücreti ve fon kesintilerinden istisna tutulması,

— Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan petrol ve petrol ürünlerinin dışalımları ve bunlardan yurtiçinde üretilenlerinin tesliminin her türlü vergi (KDV hariç) resim, harç, zam ve ardiye ücretlerinden müstesna tutulması,

— 1601 ve 1632 sayılı sözkonusu RE-MO Kanunlarının, tasarının kapsamı içerisinde yer almasından dolayı yürürlükten kaldırılması,

— Kanunun yayımı tarihinden önce 1601 ve 1632 sayılı Kanunlara göre başlanmış işlemlerin aynı kanunlar hükümlerine göre bitirilmesi,

— RE-MO Kanunları ile sağlanan ödeneklerden, yılı içerisinde kullanılmayan kısmının bir defaya mahsus olmak üzere 1992 yılına devredilmesi, ancak 1992 yılı sonundan itibaren ödeneklerin devredilmesine ilişkin uygulamaya son verilerek her yıl için ihtiyaç duyulan ödenek tutarının ait olduğu yıl bütçesine konulması ve bu suretle bütçenin yıllık olma ilkesine bağlı kalınması,

Amaçlanmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

— Türk Silahlı Kuvvetlerinin yıllardan beri süren dışa bağımlılığından kurtarılması gerektiği, tasarıda yeralan petrol ürünleri ile ilgili bir takım muafiyetlerin kaldırılarak ihtiyaçların yerli firmalardan karşılanması, ithal mecburiyeti olan malzemenin ise gümrük vergisi ödenerek alınması gerektiği,

— Ekonominin genel durumu gözönüne alınmadan getirilen bu istisnaların uygulanmasında 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye kanunu yerine yönetmeliğ bağlı kalınacak olmasının suiistimallere açık olduğu bu yolla ithal edilen malzemenin piyasada satılması uygulamasına geçmişte de rastlanıldığı, 34.05 pozisyonunda yeralan malzemenin ithaliyle zaten devlet bütçesine girecek olan gümrük vergisine muafiyet tanınmaması gerektiği,

— Bu tür bir düzenlemenin neden daha önce gündeme gelen bütçe kanununda yer alan bazı hükümlerin ilgili kanunlarında düzenlenmesi ile ilgili tasarı içinde yapılmadığı,

— Pozisyonlarda yeralan malzemeleri ithal eden aracı firmaların hangi kriterlere göre seçildiği, Millî Savunma Bakanlığının içlerinde stratejik kalem bulunmayan bu malzemenin dışa kapalı alımları içinde nasıl takip edileceği,

— Konu daha kapsamlı düşünüldüğünde bir çok ülkede rantabl olmayan yatırımların Silahlı Kuvvetler ihaleleriyle vücut bulduğu, ancak akreditif teminatı ile finansman sağlanmaması ve ihale bedelinin düyuna kalması gibi nedenlerle devlet ihalelerinde yerli firmaların yabancı firmalar karşısında zaten ikinci sınıf muamele gördüğü, bu nedenle ihale bedellerinin ödenmesinde Savunma Sanayii Destekleme Fonundan yararlanılabileceği, iyi niyetle hazırlanan tasarının bugünkü bürokratik ortamda uygulanma olanağı bulamayacağı,

— Konunun tarihi gelişimi incelendiğinde gümrüklü malzeme ithalatının, Millî Savunma Bakanlığı Bütçesini dışarıya karşı büyük göstermesinin bu muafiyetlerin esasını teşkil ettiği, ancak günümüzde ulaşılan teknolojik ve enformatik gelişmenin bu tarz uygulamalara mahal bırakmadığı,

gibi eleştiri ve görüşleri takiben,

Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

— Tasarıyla getirilen Türk Silahlı Kuvvetleri'nin RE-MO çabalarına karşı çıkmadan önce değişen dünya koşulları ve Türkiye'nin Jeopolitik durumunun gözönüne alınarak Türk Silahlı Kuvvetleri'nin stratejik hedef planının desteklenmesi gerektiği,

— Tasarı metninde açıkca yurtiçinden sağlanamayan malzemenin ithali yoluna gidileceği, ihtiyaçların büyük bölümünün yurtiçinden sağlanacağından ifade edildiği,

— Tasarının Anayasa Mahkemesinin iptal kararı gerekçesinde yeralan "bütçe kanununu ilgilendirmeyen düzenlemelerin ilgili kanunlarda düzenlenmesi" şartı gözönüne alınarak hazırlandığı,

— Savunma sanayinde dışa bağımlılıktan kurtulmak amacıyla gerekli çalışmaların sürdürüldüğü,

— 1050 Sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu dışına çıkılarak malzeme alımının sürat ve esneklik sağladığı, ithal edilen malzemenin Millî Savunma Bakanlığı ihaleleriyle temin edildiği ve aracı firma bulunmadığı,

— Tasarının uygulamadaki tereddüt ve gecikmeleri gidermeye yönelik olarak hazırlandığı,

— Yabancı firmalara sağlanan olanakların yerli firmalara da sağlanacağı,

ifade edilmiştir.

Yapılan bu görüşmelerden sonra tasarı Komisyonumuzca da benimsenerek Millî Savunma Komisyonu metni esas alınmak suretiyle maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Millî Savunma Komisyonu metninin; 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve Geçici 1 inci maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 7 ve 8 inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip ve bu raporun sözcüsü
İlyas Aktaş	*Haydar Oymak*
Samsun	Amasya
Üye	Üye
Veli Andaç Durak	*Timurçin Savaş*
Adana	Adana
Üye	Üye
Halil Demir	*Veysel Atasoy*
Aksaray	Antalya
Üye	Üye
Hüseyin Balyalı	*Melih Pabuççuoğlu*
Balıkesir	Balıkesir

Üye
Zeki Ergezen
Bitlis
5 inci maddeye muhalif

Üye
Necmi Hoşver
Bolu

Üye
Yılmaz Ovalı
Bursa

Üye
Nevfel Şahin
Çanakkale

Üye
Adnan Keskin
Denizli

Üye
M. Halûk Müftüler
Denizli

Üye
Mehmet Dönen
Hatay

Üye
Nihat Matkap
Hatay

Üye
Rüştü Kâzım Yücelen
İçel
Muhalefet şerhim eklidir.

Üye
Nami Çağan
İstanbul

Üye
Adnan Kahveci
İstanbul
Muhalefet şerhim eklidir.

Üye
Z. Selçuk Maruflu
İstanbul
Muhalefet şerhim eklidir.

Üye
Işın Çelebi
İzmir

Üye
Rıfat Serdaroğlu
İzmir

Üye
Abdullah Gül
Kayseri
Muhalefet şerhim eklidir

Üye
Alaettin Kurt
Kocaeli

Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya

Üye
Ekrem Pakdemirli
Manisa

Üye
Refaiddin Şahin
Ordu

Üye
Hasan Peker
Tekirdağ

Üye
Koray Aydın
Trabzon

Üye
Kamer Genç
Tunceli

MUHALEFET ŞERHİ

Yasa tasarısına aşağıdaki sebeplerden dolayı muhalifiz.

Tasarının 5 inci maddesi Türk sanayisinin "ölüm fermanı" niteliğindedir. Çünkü bu madde kapsamına giren mamulleri üreten;

GTİP : 27.09, 27.10, 34.02, 34.03, 34.05, 38.11, 38.19, 38.23, 39.03, 39.10, 27.10 yerli firmaların girdiklerini gümrüksüz temin etmeleri gerekecektir. Örneğin, Millî Savunma Bakanlığının bir ihalesine giren ve üretiminin yüzde 20'sini Millî Savunma Bakanlığına satacak bir firmanın başına gelecek sorunlar şunlardır.

1. Bu üretimi için gerekli girdileri gümrüksüz temin etmesi için çok uzun ve yoğun bir kırtasiyecilik işlemine maruz kalacaktır. Bu bürokrasinin maliyeti sağlayacağı avantajı aşabilir. Millî Savunma, Sanayi Odaları, D.P.T. Teşvik Uygulama Başkanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Maliye Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü arasında gidip gelecektir.

2. Eğer girdisini başka bir yerli firma üretiyorsa, bu muafiyetleri sağlaması pratik olarak mümkün değildir. Dolayısıyla yabancı imalatcıya karşı yerli imalatcı yenik duruma düşecektir.

Yasa tasarısı bu şekliyle kanunlaşırsa Türk Sanayisinin resmen çökmesine sebep olacaktır.

Adnan Kahveci — İstanbul

Rüştü Kâzım Yücelen — İçel

Abdullah Gül — Kayseri

Z. Selçuk Maruflu — İstanbul

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

Sarî Taahhütlere Girişme Yetkisi

MADDE 1. — Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının, ilgili yıl genel ekonomik büyüklükleri ile bütçe büyüklükleri dikkate alınmak suretiyle Bakanlar Kurulunca onaylanan yıllık programlarında yer verilen mal ve hizmet alımı, üretimi ve yenileştirme, yapım, ana silah ve malzeme sistemleri ile mühimmat tedarikine ilişkin projeler için sonraki yıllara ait giderleri tutarında gelecek yıllara sari taahhütlere girişmeye ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

Yıllık programlarda her projenin toplam maliyeti, başlama ve bitiş tarihi, önceki yıllar harcama tutarı ile cari ve gelecek yıllar tahmini gider toplamının gösterilmesi zorunludur.

Bakanlar Kurulu, projeleri revize etmeye ve revize yetkisinin belli bir limite kadar olan kısmını ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığına veya İçişleri Bakanlığına devretmeye yetkilidir.

Bütçeye Ödenek Konulması

MADDE 2. — Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının yıllık programlarının gerektirdiği ödenekler ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya Jandarma Genel Komutanlığı yılları bütçelerinin ilgili tertibinde yer alır.

Avans ve Kredi İşlemleri

MADDE 3. — Yurtiçinden sağlanamayan ihtiyaçlar, yurtdışından peşin veya kredili olarak sağlanır. Bu Kanun kapsamındaki işlerle ilgili avans ve kredi işlemlerinde 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu hükümleri uygulanmaz. Bu işlemlere ilişkin esas ve usuller Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Maliye ve Gümrük Bakanlığınca müştereken çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Silah ve Benzeri Malzemelerle İlgili İstisnalar

MADDE 4. — 1 inci madde gereğince uygulanacak hizmetlerin yürütülmesi için yurtdışından sağlanacak her çeşit silah sistemi, silah, mühimmat, araç, gereç, malzeme ve hizmetler için öncelikle döviz tahsisi yapılır. Bu silah sistemleri, silah, mühimmat, araç, gereç ve malzemelerin dışalımları her türlü vergi, resim, harç, zam, ardiye ücreti ve fon kesintilerinden müstesnadır.

Petrol Ürünleriyle İlgili İstisnalar

MADDE 5. — a) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatının ihtiyacı için Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin aşağıda belirtilen pozisyonlarında yer alan maddelerin dışalımı ve bunların yurt içinde üretilenlerinin teslimi, gümrük vergisi, belediye hissesi, ithalde alınan damga resmi, ulaştırma alt yapıları resmi ve akaryakıt tüketim vergisi ile Hazineye, katma bütçeli idarelere, özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi, resim, harç, zam ve ardiye ücretlerinden (katma değer vergisi hariç) müstesnadır.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı	**Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı**
MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	*Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi* MADDE 1. — Millî Savunma Komisyonu metninin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	*Bütçeye Ödenek Konulması* MADDE 2. — Millî Savunma Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	*Avans ve Kredi İşlemleri* MADDE 3. — Millî Savunma Komisyonu metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	*Silah ve Benzeri Malzemelerle İlgili İstisnalar* MADDE 4. — Millî Savunma Komisyonu metninin 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	*Petrol Ürünleriyle İlgili İstisnalar* MADDE 5. — Millî Savunma Komisyonu metninin 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

1. (27.09) pozisyonundaki, petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham),

2. (27.10) pozisyonundaki petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham yağlar hariç); esas unsur olarak, ağırlık itibariyle % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içeren ve tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yeralmayan müstahzarlar,

3. (34.02) pozisyonundaki, yüzeyaktif organik maddeler (sabunlar hariç); yüzeyaktif müstahzarlar, yıkama müstahzarları (yardımcı yıkama müstahzarları dahil) ve temizleme müstahzarları (sabun içersin içermesin) (34.01 pozisyonundakiler hariç),

4. (34.03) pozisyonundaki yağlama müstahzarları (kesici aletleri yağlamaya mahsus, esası yağ olan yağlama müstahzarları, civata veya somun gevşetme müstahzarları, pas veya korozyonu önleyici müstahzarlar ve döküm kalıplarına mahsus yağlama müstahzarı dahil) ve dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin katı ve sıvı yağlarla yağlanmasına mahsus müstahzarlar (esas madde olarak içinde ağırlık itibariyle % 70 veya daha fazla petrol yağı veya bitümenli minerallerden elde edilen yağ içeren müstahzarlar hariç),

5. (34.05) pozisyonundaki, ayakkabı, mobilya, döşeme, otomobil karoseri, cam veya metal boya ve cilaları, temizleme pat veya tozları ve benzeri müstahzarlar (bu müstahzarlar emdirilmiş, sıvanmış veya kaplanmış kâğıt, vatka, keçe, dokunmamış mensucat, gözenekli plastik veya gözenekli kauçuk şeklinde olsun olmasın) (34.04 pozisyonundaki mumlar hariç),

6. (38.11) pozisyonundaki, ateşlemeyi önleyici müstahzarlar, oksidasyonu durdurucu maddeler, peptizan katkılar, akışkanlığı düzenleyici maddeler, aşınmayı önleyici katkılar ve mineral yağlar (benzin dahil) veya mineral yağlar gibi aynı amaçla kullanılan diğer sıvı yağlar için diğer müstahzar katkılar,

7. (38.19) pozisyonundaki, hidrolik fren sıvıları ve hidrolik transmisyonlar için petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içermeyen veya ağırlık itibariyle % 70 den az oranda içeren müstahzar sıvılar,

8. (38.23) pozisyonundaki, dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar; tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan kimya sanayii veya kimya sanayiine bağlı sanayilerde kullanılan kimyasal ürünler ve müstahzarlar (tabiî ürünlerin karışımlarından oluşanlar dahil), tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan kimya sanayii ve kimya sanayiine bağlı sanayilere mahsus artık ürünler,

9. (39.03) pozisyonundaki stiren polimerleri (ilk şekillerde) ve (39.10) pozisyonundaki silikonlar (ilk şekillerde),

b) (27.10) pozisyonuna giren petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar (ham yağlar hariç); esas unsur olarak, ağırlık itibariyle % 70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içeren ve tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan müstahzarlar, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatı ihtiyaçları için adı geçen kuruluşlara veya onların gerek göstermesi üzerine akaryakıt ikmalini yapan müesseselere (a) fıkrasındaki istisna esasları çerçevesinde teslim edilir.

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Ancak, Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatı ihtiyaçları için vergi bağışıklığı uygulanarak ithal olunan ham petrolden elde edilen ürünlerin bunlara tahsis olunmayan kısmı yukarıdaki istisnadan faydalanamaz.

c) Bu Kanunda yer alan hükümlerde çeşitli mallar için Gümrük Tarifelerindeki Eşya Tasnif Nomanklatürü esas alınarak belirtilmiş bulunan tarife pozisyon numaraları yerine, aynı mallar için "Armonize Sistem Nomanklatüründe" yer alan tarife pozisyonu numaralarını tatbike ve bu konudaki düzenlemeleri yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Yürürlükten Kaldırılan Kanunlar

MADDE 6. — 27.6.1972 tarihli ve 1601 sayılı, 23.11.1972 tarihli ve 1632 sayılı kanunlar ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 1601 ve 1632 sayılı Kanunlara göre sağlanan ödeneklerden yapılan harcamalar mahsup edilerek, bakiyesi ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya Jandarma Genel Komutanlığı 1992 yılı bütçesine devredilir ve başlamış olan işlerin bu yılın sonuna kadar 1601 ve 1632 sayılı Kanunlara göre yürütülmesine devam edilir. 1992 yılı sonunda bu ödeneklerden kullanılmayanlar iptal edilir.

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
	Yürürlükten Kaldırılan Kanunlar
MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 6. — Millî Savunma Komisyonu metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.
GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının geçici maddesi geçici 1 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	GEÇİCİ MADDE 1. — Millî Savunma Komisyonu metninin Geçici 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 7. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

E. İnönü
Başbakan V.

Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.
Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı V.
Ş. Ercan

Devlet Bakanı
İ. Tez

Devlet Bakanı
Prof. T. Akyol

Devlet Bakanı
O. Kilercioğlu

Devlet Bakanı
Ö. Barutçu

Devlet Bakanı
E. Şahin

Devlet Bakanı
M. Batallı

Millî Savunma Bakanı
N. Ayaz

Dışişleri Bakanı V.
Prof. O. Kumbaracıbaşı

Millî Eğitim Bakanı
K. Töptan

Sağlık Bakanı
Y. Aktuna

Tarım ve Köyişleri Bakanı
N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı
M. T. Köse

Kültür Bakanı
D. F. Sağlar

Orman Bakanı
V. Tanır

Devlet Bakanı Y.
A. Gönen

Devlet Bakanı
E. Ceyhun

Devlet Bakanı
A. Gönen

Devlet Bakanı
G. Ergenekon

Devlet Bakanı
M. Kahraman

Devlet Bakanı
M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı
Ş. Ercan

Adalet Bakanı
M. S. Oktay

İçişleri Bakanı
İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı
S. Oral

Bay. ve İskan Bakanı
Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı
Y. Töpçu

Çal. ve Sos. Güv. Bakanı
M. Moğultay

Enerji ve Tabiî Kay. Bakanı
E. Faralyalı

Turizm Bakanı Y.
D. F. Sağlar

Çevre Bakanı
B. D. Akyürek

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 7. — Millî Savunma Komisyonu metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 8. — Millî Savunma Komisyonu metninin 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

T. B. M. M. (S. Sayısı : 117)

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve 17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 294 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (1/388, 1/106)

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG/101-313/03827

27.4.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 21.4.1992 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Türkiye'de müspet bilimler alanındaki araştırma faaliyetini geliştirmek, teşvik etmek, düzenlemek ve koordine etmek amacıyla 1963 yılında kurulmuş bulunan Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun Kuruluş Kanunu, 21.10.1987 tarihli ve 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değiştirilmiştir.

Söz konusu Kanun Hükmünde Kararnamenin gerekçesinde, yapılan bu değişikliğin amacı, "Kurumun araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin daha etkin bir şekilde yürütülebilmesi, organizasyonunun günün ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde yeniden düzenlenmesi, Kuruma dinamizm kazandırılması" olarak ifade edilmiştir. Oysa, gerçekte bu değişikliği yapan siyasal iktidarın amacı, Kanunda öngörülen seçime dayalı atama yöntemi dolayısıyla yeterince güdümüne alamadığı Kurumun karar ve yürütme organlarını görevden uzaklaştırarak, Kurumu bilimsel bir kuruluştan çok ticarî bir işletmeye yaraşır bir örgütlenme modeline göre oluşturacağı yeni yönetime teslim etmek, böylece Kurum yönetimini tümüyle güdümüne almaktı. Bu amaç, mezkûr 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girmesinden önceki aylarda, Kanuna uygun biçimde yapılan seçimlerle göreve getirilmesi gereken kişilerin, görevlendirilme işlemleri siyasal iktidar tarafından bir türlü sonuçlandırılamayarak, Kurumu

karar ve yürütme organlarından yoksun bırakmak biçiminde, zaten açıkça belli edilmişti. Bu Kanun Hükmünde Kararname, bir bilimsel araştırma kurumunda vazgeçilemez bir organ olması gereken Bilim Kurulunu "modern teşkilat yapısına uymadığı ve kurumun işleyişinde verimi düşürdüğü" gerekçesiyle kaldırıp, daha etkin olduğu iddia edilen bir sistem, "Yönetim Kurulu ve Başkan" modelini getirmişti.

Aradan geçen süre içinde, yapılan değişikliğin yanlışlığı ve yol açtığı başarısızlık açık bir biçimde ortaya çıkmıştır. Bu Tasarı, bir yanlışı düzeltmek, TÜBİTAK'ı yeniden özerk bir yönetim biçimine kavuşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Yapılan değişikliklerde, Kurumun 278 sayılı Kanundaki organları, görevleri ve yetkileri bazı değişiklikler dışında aynen alınmış ve yeniden bilimsel özerkliğe kavuşturulmasına çalışılmıştır. Bilim Kurulu, Kurumun karar organı olarak yeniden oluşturulmakta, gereğinden fazla yetkiyle donatılmış ve bu yüzden Kurumda "tek adam" yönetimine yol açan "Başkanlık" sistemi kaldırılarak, yeniden, Bilim Kuruluna karşı sorumlu "Genel Sekreter" modeline dönülmüştür.

Ayrıca 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kaldırılan "Danışma Kurulu" yeniden kurulmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu maddede, TÜBİTAK'ın kuruluş amacı belirtilmektedir.

Madde 2. — Bu maddede, TÜBİTAK'ın görevleri sayılmaktadır.

Madde 3. — Bu maddede yapılan değişikliklerle, TÜBİTAK'ın ilk kuruluşunda yer alan organlardan Bilim Kurulu, Danışma Kurulu ve Genel sekreterlik yeniden kurulmaktadır.

Madde 4. — Yeniden oluşturulması öngörülen Bilim Kurulunun kuruluşu, görev ve yetkileri bu madde ile düzenlenmektedir.

Bilim Kurulunun; beşi temel bilimlerden dördü uygulamalı bilimler alanlarında eser, araştırma ve buluşlarıyla tanınmış, ikisi sanayide üstün mahiyetteki araştırmalarıyla kendini göstermiş kişiler arasından seçilen onbir üye ile Genel Sekreterden oluşacağı öngörülmekte, ayrıca Bilim Kurulu üyesi seçimlerinin, Başbakanca onaylanacağı hükme bağlanmaktadır.

Diğer taraftan, Bilim Kurulu üyeliği süresi dört yılla sınırlı tutulmakta, ancak süresi biten üyenin bir dönem daha seçilmesine olanak tanınmakta ve Bilim Kurulunun görevleri sayılmaktadır.

Madde 5. — Bu madde ile, 294 sayılı KHK ile kaldırılan Danışma Kurulu yeniden kurulmakta ve görevleri belirlenmektedir.

Madde 6. — 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile TÜBİTAK'da Bilim Kurulu ve Genel Sekreterlik kaldırılarak yerine Yönetim Kurulu ve Başkanlık getirilmiş idi. Yapılan bu değişiklikle, Başkan aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanı olarak Kurumun en üst amiri konumuna sokulmuş, gereğinden fazla yetkilerle donatılarak tek adam yönetimine yol açılmıştı.

Bu nedenle, Kurumun bilimsel özerkliğine uygun bir yapılanma biçimi saptanırken, Yönetim Kurulunun kaldırılarak yerine eskiden olduğu gibi Genel Sekreterliğin yeniden kurulması düşünülmüştür.

Maddede, ayrıca yeniden kurulması öngörülen Genel Sekterliğin oluşumu ve görevleri ile Genel Sekreterin atanma biçimi, yetki ve sorumlulukları düzenlenmektedir.

Madde 7. — Bu madde ile, araştırma gruplarının sayısı ve hangi alanlarda faaliyet göstereceği hususu düzenlenmekte, ayrıca, Bilim Kurulunca gerek görülen alanlarda yeni grupların kurulabileceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 8, 9. — Bu maddelerde, araştırma gruplarının oluşumu, görevleri, çalışma usul ve esasları ile Kurumun gelir kaynakları düzenlenmektedir. Ayrıca, 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile getirilmiş olan, Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığı alınan ücretlerin % 40'ının, projede görevli personele dağıtılacağına ilişkin hükmün, Kurumun bilimsel yapısı ile bağdaştırılamaması sebebiyle kaldırılarak bu gelirlerin Kurum gelirleri arasına alınması öngörülmektedir.

Madde 10. — 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan 16 ncı madde yeniden düzenlenerek, eskiden olduğu gibi Bilim Kurulu üyeliği, yürütme komitesi üyeliği ve sekreterliğinin bir kişide birleşemeyeceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 11. — Bu madde, metinde yer alan ve halen yürürlükte bulunmayan bazı kanunların yerine geçen kanunlara atıf yapılmak maksadıyla yeniden düzenlenmiştir. Bu suretle, Kurum personeline uygulanmayacak olan kanun ve kanun hükmünde kararname hükümleri açıkça belirtilmiştir.

Madde 12. — Bu maddede, Bilim Kurulu üyeleri ile Yürütme Komitesi üyelerinin huzur hakları ve ücretlerinin belirlenme usul ve esasları düzenlenmektedir.

Madde 13. — Bu maddede, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunda görevlendirilecek araştırıcı ve danışmanların özlük haklarının saklı tutulması ve bunlar hakkında 1475 sayılı İş Kanunu hükümlerinin uygulanmaması hükme bağlanmaktadır.

Madde 14. — Bu maddede, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunca bizzat yönetilen projelerin gerçekleştirilmesi sonucunda bir ihtira meydana geldiği takdirde, bu ihtiranın Kuruma ait olacağı, Kurumun bu ihtiradan dolayı usulüne uygun olarak istihsal edeceği patentini satmak yahut kiralamak suretiyle elde edeceği satış bedeli veya kiranın en az % 30'unun ihtira yapana verileceği, bir özel veya kamu kuruluşunun desteği ile Kurumda ele alınacak projelerden kaynaklanan patent hakkının o kuruluşa ait olacağı, öngörülmektedir. Geri kalan hakların, yönetmelikler ve anlaşmalar ile belirtileceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 15. — 278 sayılı Kanunda bu tasarı ile yapılması öngörülen değişiklik sebebiyle, bazı ibarelerin yerine geçen deyimlerden ne anlaşılması gerektiği bu maddede açıklanmakta, ayırca 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 16. — Herhangi bir kurumdan TÜBİTAK bursu almak suretiyle yurt dışına çıkan bilim adamları yurda döndüklerinde, izinli gitmiş olduğu kuruma karşı mecburî hizmetle yükümlü tutulmaktadırlar. Ancak, yurda dönen bilim adamlarının izinli gittikleri kurumlarında çalışma alanlarıyla ilgili yapabilecekleri bir aktivite yoksa, bunlar, alanları dışında görevlerde çalışmakla karşı karşıya kalmaktadırlar. Böylesine durumlarda yurt dışından gelen cazip teklifler, bilim adamlarının yurt dışına gitmelerine neden olmaktadır. Bu durumun önlenmesi amacıyla getirilen değişiklikle, mecburî hizmetin TÜBİTAK'a devredilmesi mümkün kılınmaktadır.

Madde 17. — 21.20.1987 tarihli ve 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmaktadır.

Geçici Madde 1, 5. — Geçici maddelerle, Bilim Kurulunun, kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde kurulması, ilk kuruluşunda yer alacak olan beş üyenin tasarının 4 üncü maddesinde yer alan niteliklere haiz olanlar arasından Başbakan tarafından seçilen üyelerce belirlenmesi öngörülmektedir.

Ayrıca, Bilim Kurulunun ilk kuruluşunu takip eden ikinci yıl sonunda bir defaya mahsus olmak üzere ad çekme suretiyle ayrılacak olan beş üyenin yerine Kurulun diğer üyeleri tarafından yeniden beş üyenin seçilmesi hükmü getirilerek, Kurulun dinamik bir yapıya kavuşturulması amaçlanmaktadır.

Öte yandan, 278 sayılı Kanunda yapılan önemli değişikliklerden sonra uygulamada karşılaşılması muhtemel boşluklara meydan vermemek için, yenileri çıkarılıncaya kadar eski yönetmeliklerin uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlanmaktadır.

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü *11.11.1987*
Sayı : K. K. Gn. Md. 18/101-1/317/05976

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" bugünkü Resmî Gazete'de yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bu Kanun Hükmünde Kararname, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin daha etkin bir şekilde yürütülebilmesi, Kuruma daha fazla kaynak ayrılması, organizasyonunun günün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeniden düzenlenmesi, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde özel sektör kuruluşlarından da yararlanması, ayrıca kalkınma planlarına göre çalışmalarını sürdürmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Yeni düzenleme ile, Kuruma dinamizm kazandırmak ve kanunla verilen görevleri daha etkin bir tarzda yerine getirebilmek gayesiyle; geçmiş uygulamada fonksiyonlarını gereği gibi yerine getiremediği anlaşılan ve kararları tavsiye niteliğinde olan Danışma Kurulu ile modern teşkilat yapısına uymayan ve Kurumun işleyişinde verimi düşüren Bilim Kurulu kaldırılmış, bunların yerine az sayıda üyeden oluşan ve fakat daha etkin bir yapıya sahip Yönetim Kurulu ile Başkanlık kurulmuştur.

Araştırma grupları da yeniden düzenlenmiş, araştırma çalışmalarının teşviki ve başarıların ödüllendirilmesi maksadıyla, araştırma gruplarının Kurum dışına verilen hizmetleri karşılığında elde edilecek gelirlerden projede görevlendirilenlerin pay almasını sağlayacak bir düzenlemeye gidilmiştir.

Bu düzenlemelerle, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde, özel sektör kuruluşlarından da yararlanması mümkün olacak ve bu suretle bilimsel ve teknik araştırma alanlarında duyulan yetenekli ve kaliteli personel ihtiyacı karşılanmış olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Türkiye'de müsbet bilimler ve kalkınma planları doğrultusunda araştırma ve geliştirme yapmak, yapılmasını sağlamak, koordine etmek ve herhangi bir yerde bu alanlarda mevcut olan bilgilere erişmek ve erişilmesini sağlamak amacıyla tüzel kişiliği haiz, idarî ve malî özerkliği olan, Başbakana bağlı, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu kurulması öngörülmektedir.

Başbakan, Kurumun yönetimi ile ilgili yetkilerini, gerekli gördüğü takdirde bir bakan vasıtası ile de kullanabilecektir.

Madde 2. — Bu madde ile Kurumun, görevlerini millî kalkınma hedeflerine uygun olarak yerine getirmek, amacına uygun her türlü faaliyette bulunmak veya bu faaliyetleri aynî ve malî destek sağlamak suretiyle rekabete açık şekilde yaptırması mümkün kılınmaktadır.

Madde 3. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun Başkan, Yönetim Kurulu, Araştırma grupları, enstitüler, araştırma merkezleri ve benzeri organ ve birimlerden oluşacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 4. — Kurumun en yüksek seviyede yönetim ve karar organının Yönetim Kurulu olduğu belirtilmekte ve Yönetim Kurulunun teşekkülü, görevleri ve görev süresi açıklığa kavuşturulmaktadır.

Yönetim Kuruluna atanacakların bilim ve teknoloji alanlarında tecrübeye sahip olmaları, ayrıca her daldan en az birinin matematik, fizik ve biyolojik bilimler alanlarında eser, araştırma ve buluşlarıyla tanınmış olmaları şartı getirilmektedir.

Ayrıca, Yönetim Kurulu toplantılarına bilgi ve tecrübelerinden faydalanmak amacıyla üniversiteler ve diğer kuruluşlardan uzman kişilerin de katılabilmesi sağlanmıştır.

Madde 5. — Kurumun, bir Başkan tarafından Yönetim Kurulunun kararları doğrultusunda yönetilip temsil edileceği, Başkana yardımcı olmak üzere üç başkan yardımcısının atanacağı ve başkanın görevleri belirtilmektedir.

Madde 6. — Araştırma gruplarının kuruluş ve çalışma esasları ile organları belirtilmekte, araştırma grupları, yürütme komiteleri, enstitüler ve diğer birimlerin çalışma esaslarının yönetmelikte düzenlenmesi öngörülmektedir.

Madde 7. — Bu madde ile her araştırma grubunun, araştırmanın gerektirdiği disiplindeki personel ile yardımcı personelden teşekkül edeceği ve o araştırmaya mahsus olarak Kurum dışından da aynı nitelikli personelin görevlendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Kamu kurum ve kuruluşları ile özel idare, belediye ve diğer gerçek ve tüzelkişilerin bilimsel ve teknik araştırma alanındaki taleplerini karşılayan Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun, bu hizmetleri karşılığında alacağı ücretin, hizmeti en iyi şekilde değerlendirebilecek durumda olan araştırma grubunca tespit edilmesi öngörülmektedir.

Ayrıca araştırma çalışmalarını teşvik etmek ve verimi artırmak maksadıyla, hizmet karşılığında elde edilen gelirlerin % 40'ının bir hesapta toplanarak belli bir miktarının bu geliri sağlayan araştırma grubu elemanlarına dağıtılması hükme bağlanmaktadır.

Madde 8. — Kuruma yaptırılacak olan araştırma ve başka her türlü hizmetler karşılığında alınacak paraların % 60'ının Kurum bütçesine gelir kaydedilmesi öngörülmekte, ayrıca danışma hizmetlerinden sağlanacak gelirler de Kurumun gelirleri arasında sayılmaktadır.

Madde 9. — Sözleşmeli olarak çalışan personelin toplu iş sözleşmesi kapsamına alınmayacağı ve bunlara toplu iş sözleşmeleri ile hiçbir menfaat sağlanamayacağı hükme bağlanarak hizmetlerin grev veya lokavtla aksatılmaması sağlanmaktadır.

Madde 10. — Yönetim Kurulu üyelerine verilecek huzur hakları ve ücretlerin, Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Başbakan tarafından belirlenmesi öngörülmektedir.

Madde 11. — 278 sayılı Kanunda ve çeşitli kanunlarda geçen "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Genel Sekreteri" deyimi, "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Başkanı"; "Bilim Kurulu" deyimi ise "Yönetim Kurulu" olarak değiştirilmekte ve Kanunun 4 üncü ve 16 ncı maddeleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

Geçici Madde 1. — Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinde Kurumda çalışmakta olan Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Bilim Kurulu üyeleri ve Başkanı ile Genel Sekreterin görevlerinin, Kurum Yönetim Kurulunun teşkiline kadar devam edeceği belirtilmiştir.

Geçici Madde 2. — Kanun Hükmünde Kararnamenin öngördüğü yönetmelikler çıkarılıncaya kadar, mevcut yönetmeliklerin Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 12. — Yürürlük maddesidir.

Madde 13. — Yürütme maddesidir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ 294 SAYILI KHK.

17.7.1963 Tarihli ve 287 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi; 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulu'nca 21.10.1987 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 1. — Türkiye'de müsbet bilimler ve kalkınma planları doğrultusunda araştırma ve geliştirme yapmak, yapılmasını sağlamak, koordine etmek, bu alanlarda mevcut olan bilgilere erişmek ve erişilmesini sağlamak amacıyla tüzel kişiliğe, idarî ve malî özerkliğe sahip Başbakana bağlı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu kurulmuştur.

Kurumun merkezi Ankara'dadır.

Başbakan, bu Kurumun yönetimi ile ilgili yetkilerini, gerekli gördüğü takdirde bir bakan vasıtası ile kullanabilir.

Kurum, bu Kanunda belirtilmeyen hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir."

MADDE 2. — 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 2. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, aşağıda belirtilen görevlerini millî kalkınma hedeflerine uygun olarak yerine getirir.

a) Müsbet bilimler ve kalkınma planları doğrultusunda araştırma ve geliştirme yapmak veya aynî ve malî destek sağlamak suretiyle rekabete açık şekilde yaptırmak,

b) Bilim ve Teknoloji Yüksek Kuruluna sekreterya görevi yapmak,

c) Kamu idare ve kurumları ile özel idare, belediye ve diğer gerçek ve tüzel kişilerin bilimsel ve teknik araştırma alanındaki taleplerini karşılamak, faaliyetleri ile ilgili bilgi akımını sağlamak,

d) Kuruluş amacına uygun olarak bilim adamlarının, araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkanlar sağlamak, öğrenme ve öğretme teknolojilerine ait çalışmalar yapmak ve ilgili kuruluşlara tavsiyelerde bulunmak,

Öğrenim ve sonrasında üstün kabiliyet ve başarılarıyla kendini gösteren gençleri izleyerek onların yetişme ve gelişmelerine yardım etmek, bu maksatla yurt içinde ve dışında burslar sağlamak, yarışmalar tertip etmek ve yayınlar yapmak,

e) Kurumun görevleriyle ilgili konularda yapılacak milletlerarası anlaşmaların hazırlanması ve müzakeresi için lüzumlu bilgileri Hükümete vermek ve anlaşmaların onaylanmasından sonra ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak,

f) Çalışma alanına giren faaliyetlerle ilgili yerli ve yabancı kurumlar ve kişilerle işbirliği yapmak, bunların çalışmalarını yakından izlemek,

g) Bilim ve teknoloji kavramları hakkında milli bir şuur yaratılması maksadıyla seminerler, konferanslar, kurslar tertip etmek ve ettirmek,

h) Kurumun çalışma alanı ile ilgili konularda yayınlar yapmak, yaptırmak, dokumantasyon merkezleri kurmak, uygulamaya dönük olarak kütüphane ve dokümantasyon hizmetlerini geliştirmek,

i) Araştırma ve geliştirme çalışması yapan kamu ve özel sektör kuruluşlarının faaliyetlerini takip etmek, mükerrerlikleri önlemek amacıyla veri temelleri ve bunlara dayalı raporlama sistemini kurmak ve ilgili kuruluşlara tavsiyelerde bulunmak,

j) Teknolojik buluşların kullanım alanına aktarılmasını sağlayacak projeleri inceleyip görüş bildirmek."

MADDE 3. — 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 3. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu aşağıdaki organ ve birimlerden meydana gelir :

a) Başkan,

b) Yönetim Kurulu,

c) Araştırma grupları, enstitüler, araştırma merkezleri ve benzeri birimler."

MADDE 4. — 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 5. — Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu, Kurumun en yüksek seviyede yönetim ve karar orğanıdır.

a) Kuruluş ve Atama

Yönetim Kurulu, biri Başkan sekizi üye olmak üzere dokuz kişiden teşekkül eder. Yönetim Kurulu üyeleri, müşterek kararla atanırlar.

Başkanın bulunmadığı hallerde, Başkanın Yönetim Kurulu üyeleri arasından görevlendireceği bir kişi, Yönetim Kuruluna başkanlık eder.

Yönetim Kurulu toplantılarına, üniversite ve diğer kuruluşlardan uzman kişiler de çağırılabilir.

Yönetim Kurulu üyeleliklerine atanacakların, Devlet memurluğuna atanabilme genel şartlarını haiz, yüksek öğrenim yapmış ve bilim ve teknoloji alanlarından tecrübeye sahip bulunmaları ayrıca enaz üçünün matematik, fizik ve biyolojik bilimler alanlarında eser, araştırma ve buluşlarıyla tanınmış olmaları şarttır.

b) Üyelik süresi

Yönetim Kurulu üyelik süresi üç yıldır. Süresi biten üye, bir dönem daha seçilebilir. Herhangi bir sebeple üyeliğin boşalması halinde, aynı usulle atama yapılır ve atanan kişi kalan süreyi tamamlar.

c) Görevleri

1. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun tespit edeceği bilim politikası doğrultusunda kararlar almak,

2. Kalkınma planı ve yıllık programlar doğrultusunda Başkanlıkça hazırlanacak bütçe, yıllık ve uzun vadeli çalışma programlarına uygun olarak düzenlenen yönetmelikleri ve faaliyet programlarını onaylamak,

3. Kurumun çalışma plan ve programlarını onaylamak,

4. Araştırma grupları, enstitüler, araştırma merkezleri ve benzeri birimleri kurmak ve bunlarla ilgili diğer hususları tespit etmek,

5. Başkanlıkça hazırlanan bilim adamı ve araştırmacı yetiştirmek üzere eğitim ve programlarını onaylamak,

6. Başkanlık çalışmalarını takip etmek ve gerekli tavsiyelerde bulunmak,

7. Kanun, tüzük ve yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak.''

MADDE 5. — 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.'

''Madde 6. — Kurum, bir Başkan tarafından Yönetim Kurulunun kararları doğrultusunda yönetilip temsil edilir. Başkan müşterek kararla atanır. Kurum Başkanına yardımcı olmak üzere üç başkan yardımcısı başkanın teklifi üzerine Başbakan tarafından atanır.

Kurum Başkanı Yönetim Kurulunun da Başkanıdır.

Kurum Başkanı aşağıda belirtilen görevleri yapar.

1. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun tespit edeceği bilim politikası doğrultusunda Yönetim Kurulunca alınmış olan kararları uygulamak,

2. a) Bilim ve teknoloji politikası uyarınca yapılması gereken; araştırma-geliştirme, bilgiye erişme, mevcut kişi ve kuruluşlar ile Türkiye'deki ilgili noktalar arasındaki bilgi akımının sağlanması gibi faaliyetleri planlamak; bunları uygulama programlarına dönüştürmek,

b) Yeni bilgilerin uygulamaya aktarılmasını sağlayıcı plan ve programlar hazırlamak,

c) Kurum hizmetlerinin pazarlanmasını temin etmek,

d) Kurum personelini atamak,

e) Bütçe ve yönetmelikleri hazırlamak,

f) Kurumun çalışma plan ve programlarını hazırlamak,

g) Tespit edilen eğitim ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla gerekli tedbirleri almak,

h) Temel ve uygulamalı bilim alanlarında bilim adamlarının ve araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkânlar sağlamak, buna ait plan ve programlar hazırlamak, ve Yönetim Kurulunun onayına sunmak,

3. Araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan kamu ve özel kesime ait kuruluşların faaliyetlerini takip etmek, mükerrerlikleri önlemek amacıyla rapor sistemi kurmak ve tavsiyeler geliştirmek,

4. Kamu idare ve kurumları ile özel idare, belediye ve diğer gerçek ve tüzel kişilerin bilimsel ve teknik araştırma alanındaki taleplerini değerlendirmek, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren talepler arasındaki koordinasyonu temin etmek,

5. Kurum hizmetlerinin yürütülmesi için gerekli olan hertürlü idarî ve malî hizmetleri icra etmek,

6. Yönetim Kurulunca alınan diğer kararları uygulamak, mevzuatla verilen sair görevleri yürütmek,

7. Yeni teknolojileri ilgili kurum ve kuruluşların kullanımına sunmak,

8. Kurum faaliyetleriyle ilgili olarak Başbakan ve Yönetim Kuruluna bilgi vermek."

MADDE 6. — 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun 7 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 7. — Araştırma Grupları

a) Kuruluş ve Çalışma Esasları;

Araştırma grupları, alanlarındaki bilimsel ve teknik faaliyetlerin programlandığı, yönlendirilip, yönetildiği organlardır.

Araştırma gruplarının çalışma esasları bir yönetmelikle düzenlenir.

b) Organları;

Araştırma grupları beş kişilik yürütme komitesi, yürütme komitesi sekreterliği, gereken sayıda enstitüler ve diğer birimlerden meydana gelir.

Yürütme Komitesi üyeleri ve sekreteri, çalışacağı alanda yetkili kimseler arasından Başkan tarafından seçilir. Bunların çalışma süre ve şartları Yönetim Kurulunca tayin ve tespit olunur. Yürütme komiteleri, araştırma projelerini inceler veya inceletir. Yönetim Kurulu tarafından incelenmesi istenen konular hakkında fikir bildirir. Enstitülerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesini, bağımsız araştırmacıların görevlendirilmesini Başkanlığa teklif eder.

Yürütme komiteleri enstitüler ve diğer birimlerin çalışma esasları yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 7. — 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 8. — Her araştırma grubu, o araştırmanın gerektirdiği disiplinlerdeki personel ile yardımcı personelden teşekkül eder. O araştırmaya mahsus olarak Kurum dışından da personel görevlendirilebilir.

Kurum dışına verilen hizmetlerin ücreti, araştırma grubunca tespit edilir. Bu çeşit hizmet karşılığı her grubun sağladığı gelirin % 40'ı, millî bir bankada açılacak bir hesapta toplanır; bu miktardan projede görevli personele ne oranda ve hangi usul ve esaslara göre ödeme yapılacağı, bir yönetmelikle tespit edilir."

MADDE 8. — 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun 9 uncu maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye (f) bendi eklenmiştir.

"c) Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığında alınacak olan paraların % 60'ı (Bu ücretlerin bağlı olacağı esaslar bir yönetmelikle belirlenir,"

"f) Danışma hizmeti karşılığı elde edilecek gelirler."

MADDE 9. — 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun 17 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Ancak, sözleşmeli olarak çalışan personel toplu iş sözleşmesi kapsamına alınmaz ve bunlara toplu iş sözleşmeleri ile hiçbir menfaat sağlanamaz."

MADDE 10. — 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 18. — Yönetim Kurulu üyelerine verilecek huzur hakları ve ücretler, kurumlarındaki her türlü hakları saklı kalmak kaydıyla Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Başbakan tarafından belirlenir."

Değiştirilen ve Kaldırılan Hükümler

MADDE 11. — 278 sayılı Kanunda ve çeşitli kanunlarda geçen "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Genel Sekreteri" deyimi, "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Başkanı"; "Bilim Kurulu" deyimi ise "Yönetim Kurulu" olarak değiştirilmiş ve Kanunun 4 üncü ve 16 ncı maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinde Kurumda çalışmakta olan Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Bilim Kurulu üyeleri ve Başkanı ile Genel Sekreterinin görevi, Kurum Yönetim Kurulunun teşkiline kadar devam eder.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin öngördüğü yönetmelikler çıkarılıncaya kadar, mevcut yönetmeliklerin bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

MADDE 12. — Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 13. — Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kenan Evren
Cumhurbaşkanı

T. Özal
Başbakan

Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.
İ. K. Erdem

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
H. C. Güzel

Devlet Bakanı
M. V. Dinçerler

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Devlet Bakanı
M. T. Titiz

Devlet Bakanı
A. Karaevli

Devlet Bakanı
A. Bozer

Adalet Bakanı
H. Ertem

Millî Savunma Bakanı
Z. Yavuztürk

İçişleri Bakanı
A. Selçuk

Dışişleri Bakanı
V. Halefoğlu

Maliye ve Gümrük Bakanı
A. K. Alptemoçin

Millî Eğitim Bakanı
M. Emiroğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı
İ. S. Giray

Sağlık Bakanı
M. Kalemli

Ulaştırma Bakanı
İ. Pekel

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı
H. H. Doğan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
M. M. Taşçıoğlu

Sanayi ve Ticaret Bakanı
H. C. Aral

Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı
S. N. Türel

Kültür ve Turizm Bakanı
A. M. Yılmaz

Millî Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu *19.6.1992*
Esas No. : 1/388 - 1/106
Karar No. : 17

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı (1/388) ile 17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/106, KHK No. : 294) Komisyonumuzun 18.6.1992 tarihli 10 uncu Birleşiminde Hükümetin temsilcilerinin de iştirakiyle incelenip görüşüldü.

Türkiye'de müspet bilimler alanındaki araştırma faaliyetlerini geliştirmek, teşvik etmek, düzenlemek ve koordinasyonunu sağlamak amacıyla 1963 yılında kurulmuş bulunan Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun (TÜBİTAK) Kuruluş Kanunu 1987 yılında yayımlanan 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değiştirilerek uygulamaya konulmuştur.

(1/388) esas sayılı Kanun Tasarısı ile Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmakta ve TÜBİTAK esas itibariyle 1963 yılındaki eski statüsüne oturtulmaktadır.

Böylece Kurumun karar organı olan "Yönetim Kurulu" kaldırılmakta yerine "Bilim Kurulu" getirilmekte, "Başkanlık" yerine "Genel Sekreterlik" ihdas edilmekte ve yine "Danışma Kurulu" tekrar oluşturulmaktadır.

Yukarıdaki değişiklerin ışığında kurum gerek yönetim ve gerekse Bilimsel Araştırma bakımından daha özerk ve etkin bir yapıya kavuşturulmaktadır.

Komisyonumuz Kanun tasarısı ile Kanun Hükmünde Kararnameyi birleştirerek ve Kanun Tasarısını görüşmelere esas almayı kararlaştırmıştır.

Komisyonumuzca Tasarının gerekçesi ve tümü benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının, 1, 2 ve 3 üncü maddeleri komisyonumuzca da uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 4 üncü maddesi; Bilim Kurulu üyeliğine seçilecek üyelerden, "Sanayide üstün nitelikteki araştırmalarıyla" cümlesinden sonra "veya uygulamalarıyla" ibaresinin eklenmesi şeklinde yapılan değişiklikle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 5 inci maddesi; Danışma Kurulu üyeliğine seçilecek üyeler arasında "PTT'den bir üye ve KOSGEB'den bir üye"nin ilavesi şeklinde ve bu kurulun "senede en az bir defa toplanır" yerine "senede en az iki defa toplanır" şeklinde yapılan değişiklikle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ve 17 nci maddeleri ile Geçici 1, 2, 3, 4 ve 5 inci maddeleri Komisyonumuzca da uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Tasarının başlığı Kanun Tekniğine uygun olarak yeniden düzenlenerek Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 18 ve 19 uncu maddeleri Komisyonumuzca da uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Rapurumuz Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili
Nahit Menteşe	*Ural Köklü*
Aydın	Uşak
Kâtip	Üye
Ahmet Kabil	*İbrahim Özdiş*
Rize	Adana
Üye	Üye
Ahmet Şanal	*Baki Durmaz*
Adana	Afyon
Üye	Üye
Ayvaz Gökdemir	*Melike Tugay Hasefe*
Gaziantep	İstanbul
Üye	Üye
İsmail Kalkandelen	*İsmail Karakuyu*
Kocaeli	Kütahya

Üye
Rıfat Yüzbaşıoğlu
Niğde

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 17.7.1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 1. — Türkiye'de müsbet bilimlerde, temel ve uygulamalı araştırma ve geliştirme faaliyetlerini ülke kalkınmasındaki önceliklere göre geliştirmek, özendirmek, düzenlemek ve koordine etmek amacıyla, tüzel kişiliğe, idarî ve malî özerkliğe sahip, Başbakana bağlı "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu" kurulmuştur.

Başbakan, bu Kurumun yönetimi ile ilgili yetkilerini, gerekli gördüğü takdirde bir bakan eliyle kullanabilir.

Kurum, bu Kanunda belirtilmeyen hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir.

Kurumun merkezi Ankara'dadır."

MADDE 2. — 278 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 2. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun görevleri şunlardır:

a) Müsbet bilimler alanında temel ve uygulamalı araştırmalar yapmak, yaptırmak, teşvik etmek ve bu alanda çalışmak maksadıyla merkezler ve enstitüler kurmak,

b) Müsbet bilimlerde, temel ve uygulamalı araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde izlenecek millî politikanın tespitinde Hükümete yardımcı olmak; Bilim ve Teknoloji Yüksek Kuruluna sekreterya görevi yapmak,

c) Müsbet bilimler ve araştırma alanında yapılacak öğretime temel olacak prensip ve yolları tespit etmek ve ilgili kurumlara tavsiyelerde bulunmak,

d) Kamu idare ve kurumları ile özel idare, belediye ve diğer gerçek ve tüzel kişilerin bilimsel ve teknik araştırma alanındaki talepleri hakkında fikir bildirmek,

e) Temel ve uygulamalı bilim alanlarında, bilim adamlarının, araştırıcıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkânlar sağlamak; öğrenim, öğrenim sonrası ve meslek hayatında üstün kabiliyet ve başarısıyla kendini gösteren gençleri izleyerek onların yetişme ve gelişmelerine yardım etmek ve bu maksatla yurt içinden ve dışından burslar sağlamak, yarışmalar tertiplemek ve yayınlar yapmak,

f) Kurumun görevleriyle ilgili konularda yapılacak milletlerarası anlaşmaların hazırlanması ve müzakeresi için lüzumlu bilgileri Hükümete vermek,

g) Araştırma alanında yerli ve yabancı kurumlar ve kişilerle işbirliği yapmak ve bunların çalışmalarını yakından izlemek,

h) Bilimsel seminerler, konferanslar, kurslar düzenlemek veya düzenlettirmek,

i) Kurumun çalışmaları ile ilgili alanlarda yayınlar yapmak veya bu gibi yayınları desteklemek ve bir dokümantasyon merkezi kurmak,

j) Yukarıda belirtilen amacın gerçekleştirilmesi ve görevlerin yerine getirilebilmesi ile ilgili her türlü faaliyetlerde bulunmak."

MADDE 3. — 278 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 3. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu aşağıdaki organ ve kuruluşlardan meydana gelir.

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

(11.11.1987 Tarihli ve 294 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Yürürlükten Kaldırılması ile 17.7.1963 Tarihli ve 278 Sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı)

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

a) Bilim Kurulu,

b) Danışma Kurulu,

c) Genel Sekreterlik,

d) Araştırma grupları,

e) Enstitüler, araştırma merkezleri ve benzeri birimler."

MADDE 4. — 278 sayılı Kanunun 21.10.1987 tarihli ve 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Bilim Kurulu;

Madde 4. — Bilim Kurulu;

a) Kuruluş

Bilim Kurulu, onbir üye ve Genel Sekreterden meydana gelir. Üyelerden beşi temel bilimler, dördü uygulamalı bilimler alanlarında eser, araştırma ve buluşlarıyla tanınmış kişiler arasından; kalan iki üye, sanayide üstün nitelikteki araştırmalarıyla kendilerini göstermiş kişiler arasından seçilir.

Kurul, kendi üyeleri arasından iki yıl için bir Başkan ve bir Başkanvekili seçer. Başkan ve Başkanvekilinin görev ve yetkileri yönetmelikte belirtilir.

b) Üyelik Süresi

Bilim Kurulu üyelik süresi dört yıldır. Açılacak üyelikler için Kurul tarafından gizli oyla ve üye tamsayısının çoğunluğu ile seçim yapılır. İlk iki turda salt çoğunluk sağlanamadığı takdirde, en çok oyu alanlar üye seçilmiş olurlar. Süresi biten üye, ancak bir dönem daha seçilebilir. İstifa veya ölüm gibi sebeplerle boşalan üyelikler için, aynı bilim alanından yukarıdaki esaslara göre yeni üye seçilir. Ancak, bu suretle seçilen üye, yerine seçildiği üyenin süresini tamamlar. Bilim Kurulu üyesi seçimleri, Başbakan tarafından onaylanır ve Resmi Gazetede yayımlanır.

c) Görevleri

1. Kurumun çalışma ilkelerini tespit etmek ve çalışma programlarını hazırlamak,
2. Merkezler, enstitüler ve diğer birimler kurmak,
3. Araştırma gruplarının yürütme komiteleri üyeleri ve sekreterleri ile merkez başkanları ve enstitü müdürlerini Genel Sekreterin önerisi üzerine seçmek,
4. Tanınmış bilim adamları arasından, Bilim Kurulu içinden veya dışından Genel Sekreteri üye tamsayısının salt çoğunluğu ile seçerek teklif etmek,
5. Kurumun ve Kuruma bağlı organların çalışmalarını izlemek, kalkınma planı ve yıllık programlar doğrultusunda hazırlanacak bütçe ile yıllık ve uzun vadeli çalışma programlarına uygun olarak düzenlenen yönetmelikleri ve faaliyet programlarını onaylamak,
6. Bilim ve teknoloji politikalarının hazırlanmasında yardımcı olmak,
7. Bilim adamı ve araştırmacı yetiştirmek üzere hazırlanan eğitim programlarını onaylamak,
8. Mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak."

MADDE 5. — 278 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Danışma Kurulu

Madde 5. — Danışma Kurulu;

a) Kuruluş

Danışma Kurul üyeleri aşağıdaki şekilde tespit edilir:

(Millî Eğitim Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. — 278 sayılı Kanunun 21.10.1987 tarihli ve 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Bilim Kurulu;

Madde 4. — Bilim Kurulu;

a) Kuruluş

Bilim kurulu, onbir üye ve Genel Sekreterden meydana gelir. Üyelerden beşi temel bilimler, dördü uygulamalı bilimler alanlarında eser, araştırma ve buluşlarıyla tanınmış kişiler arasından; kalan iki üye, sanayide üstün nitelikteki araştırma veya uygulamalarıyla, kendilerini göstermiş kişiler arasından seçilir.

Kurul, kendi üyeleri arasından iki yıl için bir Başkan ve bir Başkanvekili seçer. Başkan ve Başkanvekilinin görev ve yetkileri yönetmelikte belirtilir.

b) Üyelik Süresi

Bilim kurulu üyelik süresi dört yıldır. Açılacak üyelikler için Kurul tarafından gizli oyla ve üye tamsayısının çoğunluğu ile seçim yapılır. İlk iki turda salt çoğunluk sağlanamadığı takdirde, en çok oyu alanlar üye seçilmiş olurlar. Süresi biten üye, ancak bir dönem daha seçilebilir. İstifa veya ölüm gibi sebeplerle boşalan üyelikler için, aynı bilim alanından yukardaki esaslara göre yeni üye seçilir. Ancak, bu suretle seçilen üye, yerine seçildiği üyenin süresini tamamlar. Bilim Kurulu üyesi seçimleri, Başbakan tarafından onaylanır ve Resmî Gazete'de yayımlanır.

c) Görevleri

1. Kurumun çalışma ilkelerini tespit etmek ve çalışma programlarını hazırlamak,

2. Merkezler, enstitüler ve diğer birimler kurmak,

3. Araştırma gruplarının yürütme komiteleri üyeleri ve sekreterleri ile merkez başkanları ve enstitü müdürlerini Genel Sekreterin önerisi üzerine seçmek,

4. Tanınmış bilim adamları arasından, Bilim Kurulu içinden veya dışından Genel Sekreteri üye tamsayısının salt çoğunluğu ile seçerek teklif etmek,

5. Kurumun ve Kuruma bağlı organların çalışmalarını izlemek, kalkınma planı ve yıllık programlar doğrultusunda hazırlanacak bütçe ile yıllık ve uzun vadeli çalışma programlarına uygun olarak düzenlenen yönetmelikleri ve faaliyet programlarını onaylamak,

6. Bilim ve teknoloji politikalarının hazırlanmasında yardımcı olmak,

7. Bilim adamı ve araştırmacı yetiştirmek üzere hazırlanan eğitim programlarını onaylamak,

8. Mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak."

MADDE 5. — 278 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Danışma Kurulu

Madde 5. — Danışma Kurulu;

a) Kuruluş

Danışma Kurulu üyeleri aşağıdaki şekilde tespit edilir;

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Millî Savunma, Dışişleri, Maliye ve Gümrük, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, Orman, Enerji ve Tabiî Kaynaklar, Ulaştırma, Çevre, Sanayi ve Ticaret bakanlıklarından birer üye, Devlet Planlama Teşkilatından bir üye, Devlet İstatistik Enstitüsünden bir üye, Sayıştay Başkanlığından bir üye, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulundan bir üye, en fazla üyeye sahip işçi ve işveren sendikalarından birer üye, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığından bir üye, üniversitelerden birer üye, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünden bir üye, Türkiye Elektrik Kurumundan bir üye, Elektrik İşleri Etüd İdaresinden bir üye, Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan bir üye, Millî Prodüktivite Merkezinden bir üye, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünden bir üye, Karayolları Genel Müdürlüğünden bir üye, Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinden bir üye, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden bir üye, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyinden bir üye, Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyetinden bir üye, Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyinden bir üye.

Bilim Kurulu, ihtiyaca göre yeni üyelikler ihdas edebilir.

Bilim Kurulu üyeleri Danışma Kuruluna katılır, fakat oy kullanamazlar.

Danışma Kurulu üyeliklerinin süresi iki yıl olup, nitelikleri ve seçimleri yönetmelikle düzenlenir.

b) Görevleri

1. Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun çalışma ilkeleri hakkında tavsiyelerde bulunmak,

2. Faaliyet raporu, bütçe ve çalışma programları hakkında düşünce bildirmek,

c) Çalışma Esasları

Danışma Kurulu, yılda en az bir defa toplanır. Toplantılara, Bilim Kurulu Başkanı başkanlık eder."

MADDE 6. — 278 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Genel Sekreterlik

Madde 6. — Genel Sekreterlik;

a) Kuruluşu

Genel Sekreterlik, Genel Sekreter, Genel Sekreter yardımcıları ve yeterli sayıda personelden meydana gelir.

Genel Sekreterlik personeli, Genel Sekreter tarafından atanır. Atama yetkisi, Bilim Kurulunun uygun görüşü üzerine devredilebilir.

b) Genel Sekreterliğin Görevleri

Genel Sekreterlik, Kurumun yürütme organıdır. Bilim Kurulunca ve yürütme komitelerince verilen kararların uygulanması için gerekli tedbirleri alır. Kurumun çalışmalarını sağlayacak her türlü yönetmelik tasarılarını hazırlar, bütçe hazırlıklarını yapar. Programların ve bütçenin uygulanmasından Bilim Kuruluna bilgi verir. Bilim Kurulu ile Kurumun diğer birimleri arasında bağlantıyı sağlar.

Genel Sekreter, Kurumun hertürlü yönetim hizmetlerinin yapılması ve ihtiyaçlarının giderilmesinden sorumludur.

c) Genel Sekreter

Genel Sekreter, Bilim Kurulunun teklifi üzerine Başbakan tarafından atanır. Genel Sek-

(Millî Eğitim Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Millî Savunma, Dışişleri, Maliye ve Gümrük, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, Orman, Enerji ve Tabiî Kaynaklar, Ulaştırma, Çevre, Sanayi ve Ticaret Bakanlıklarından birer üye, Devlet Planlama Teşkilatından bir üye, Devlet İstatistik Enstitüsünden bir üye, Sayıştay Başkanlığından bir üye, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulundan bir üye, en fazla üyeye sahip işçi ve işveren sendikalarından birer üye, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığından bir üye, üniversitelerden birer üye, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünden bir üye, Türkiye Elektrik Kurumundan bir üye, Elektrik İşleri Etüd İdaresinden bir üye, Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan bir üye, Millî Prodüktivite Merkezinden bir üye, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünden bir üye, Karayolları Genel Müdürlüğünden bir üye, Posta, Telefon ve Telgraf (PTT) Genel Müdürlüğünden bir üye, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayii Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığından (KOSGEB) bir üye, Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğinden bir üye, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden bir üye, Türk Tabipleri Birliği Merkez konseyinden bir üye, Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyetinden bir üye, Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyinden bir üye,

Bilim Kurulu, ihtiyaca göre yeni üyelikler ihdas edebilir.

Bilim Kurulu üyeleri Danışma Kuruluna katılır, fakat oy kullanamazlar.

Danışma Kurulu üyeliklerinin süresi iki yıl olup, nitelikleri ve seçimleri yönetmelikle düzenlenir.

b) Görevleri

1. Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun çalışma ilkeleri hakkında tavsiyelerde bulunmak,

2. Faaliyet raporu, bütçe ve çalışma programları hakkında düşünce bildirmek,

c) Çalışma Esasları

Danışma Kurulu, yılda enaz iki defa toplanır. Toplantılara, Bilim Kurulu Başkanı başkanlık eder.''

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

retere yardımcı olmak üzere, Bilim Kurulunca belirlenen sayıda Genel Sekreter yardımcısı bulunur. Genel Sekreter yardımcıları, Genel Sekreterin teklifi üzerine Bilim Kurulu tarafından atanır.

Genel Sekreter ve Genel Sekreter yardımcılarının, Devlet memuriyetine atanabilme genel şartlarını taşımaları, ayrıca Kurumun görevlerini yürütecek nitelikte olmaları gerekir.

Genel Sekreter ve yardımcılarının nitelikleri, görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 7. — 278 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Araştırma Grupları

Madde 7. — Araştırma grupları;

Araştırma grupları, alanlarındaki bilimsel ve teknik faaliyetlerin programlandığı, yönlendirilip yönetildiği organlardır.

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, aşağıdaki grupları içine alır;

a) Temel bilimler (Matematik, fizik, kimya, biyoloji, yer ve uzay bilimleri ve alt bilimleri),
b) Mühendislik,
c) Tıp,
d) Veterinerlik ve hayvancılık,
e) Tarım ve ormancılık,
f) Çevre ve deniz bilimleri,
g) Bilim adamı yetiştirme.

Bilim Kurulu, gerektiğinde yeni araştırma grupları kurabilir ve mevcut grupları ayrı gruplar şeklinde oluşturabilir."

MADDE 8. — 278 sayılı Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 8. — Araştırma grupları; beş kişilik yürütme komitesi, yürütme komitesi sekreterliği, enstitüler ve diğer birimlerden meydana gelir.

Yürütme Komitesi üyeleri ve sekreteri, grubun çalışma alanında yetkili kişiler arasından Bilim Kurulunca seçilir.

Bunların çalışma süre ve şartları Bilim Kurulunca belirlenir. Yürütme komiteleri, araştırma projelerini inceler veya inceletir, kabul veya reddeder. Bilim Kurulu tarafından incelenmesi istenen konular hakkında görüş bildirir. Enstitülerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesini, bağımsız araştırıcıların atamalarını Bilim Kuruluna teklif eder. Yürütme Komitelerinin emrinde devamlı veya geçici olarak yerli veya yabancı danışmanlar görevlendirilebilir.

Yürütme Komiteleri, merkezler, enstitüler ve diğer birimlerin çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 9. — 278 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 9. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun gelir kaynakları şunlardır :

a) Her yıl Başbakanlık bütçesine konulacak ödenek,

b) Kuruma yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler,

c) Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığında alınacak olan paralar (Bu ücretlerin bağlı olacağı esaslar bir yönetmelikle belirlenir).

(Millî Eğitim Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

d) Yayın gelirleri,

e) Kuruma ait taşınır veya taşınmaz malların gelirleri,

f) Danışma hizmeti karşılığı elde edilecek gelirler.

Bu gelirlerden hesap yılı sonuna kadar harcanmayan paralar, Kurumun ertesi yıl gelir hesabına aktarılır."

MADDE 10. — 278 sayılı Kanunun 21.10.1987 tarihli ve 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Madde 16. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma kurumunda Bilim Kurulu Üyeliği, Yürütme Komistesi üyeliği ve Sekreterlik görevleri bir kişide birleşemez."

MADDE 11. — 278 sayılı Kanunun 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 17. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun Genel Sekreteri, danışmanları, araştırmacıları, yöneticileri ve her türlü personeli özel hukuk hükümlerine bağlı olup, bu kişiler hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 233 ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ve bunların ek ve değişiklikleri uygulanmaz.

Kurum, ihtiyaca uygun kuruluş ve kadro statülerinin düzenlenmesinde serbesttir."

MADDE 12. — 278 sayılı Kanunun 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 18. — Bilim Kurulu üyeleriyle Yürütme Komiteleri üyelerine verilecek huzur hakları ve ücretleri, kurumlarındaki her türlü hakları saklı kalmak kaydıyla Bilim Kurulunun teklifi üzerine Başbakan tarafından belirlenir."

MADDE 13. — 278 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 19. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu anlaşmalı araştırıcı ve danışman çalıştırabilir. Sürekli veya anlaşmalı araştırıcılar ve danışmanlar yabancılar arasından da seçilebilir.

Anlaşmalı araştırıcılar ve danışmanlar üniversitelerde, genel ve katma bütçeli dairelerle özel idare ve belediyelerde ve kamu iktisadî teşebbüslerinde çalışan personel arasından da seçilebilirler. Bu şekilde seçilen personelin esas görevlerine ait bütün hakları saklı kalır ve her türlü tazminatlarına halel gelmez. Bunların hangi görevlerde çalıştırılacakları ve verilecek ücretler Bilim Kurulunca tespit olunur. Bunlar hakkında 1475 sayılı İş Kanunu hükümleri uygulanmaz."

MADDE 14. — 278 sayılı Kanunun 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 21. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunca bizzat yönetilen projelerin gerçekleştirilmesi sonucunda bir ihtira meydana geldiği takdirde, bu ihtira Kuruma ait olur. Ancak, Kurumun bu ihtiradan dolayı usulüne uygun olarak istihsal edeceği patentini satmak yahut kiralamak suretiyle elde edeceği satış bedeli veya kiranın en az % 30'u ihtira yapana verilir. Bir özel veya kamu kuruluşunun desteği ile Kurumda ele alınacak projelerden kaynaklanan patent hakkı, o kuruluşa aittir. Geri kalan haklar, yönetmelikler ve anlaşmalar ile belirlenir.

(Millî Eğitim Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 10. — Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 15. — 278 sayılı Kanunda ve çeşitli mevzuatta geçen "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Yönetim Kurulu" ve "Yönetim Kurulu" deyimleri, "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Bilim Kurulu" ve "Bilim Kurulu"; "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Başkanı" veya "Başkan" deyimleri, "Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Genel Sekreteri" ve "Genel Sekreter" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 16. — 278 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunca sağlanan tüm burslardan doğan zorunlu hizmet yükümlülükleri, yükümlünün istemi, Türkiye Bilimsel Teknik Araştırma Kurumunun talebi ve yükümlünün bağlı olduğu Bakanın onayı ile Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumuna devredilebilir."

MADDE 17. — 21.10.1987 tarihli ve 294 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bilim Kurulu, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 ay içinde kurulur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun 4 üncü maddesinde öngörülen Bilim Kurulunun ilk kuruluşu aşağıdaki şekilde yapılır.

Başbakan, bir defaya mahsus olmak üzere, bu Kanunun 4 üncü maddesinde yeralan niteliklere uygun kişiler arasından beş üye seçer. Bilim Kurulunun diğer üyeleri, aynı nitelikleri taşımak şartı ile Başbakan tarafından seçilen üyelerce gizli oyla seçilir.

Bu maddeye göre yapılacak Bilim Kurulu üyesi seçimleri hakkında, bu Kanunun 4 üncü maddesi hükümleri uygulanır."

GEÇİCİ MADDE 3. — Bilim Kurulunun ilk kuruluşunu takip eden ikinci yıl sonunda, bir defaya mahsus olmak üzere ad çekme yolu ile ayrılacak beş üyenin yerine, kurulun geri kalan üyeleri tarafından yeniden beş üye seçilir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu Kanunun yayımı tarihinde görev başında bulunan Yönetim Kurulu üyeleri ve Kurum Başkanının görevleri, Bilim Kurulunun kurulması ile sona erer."

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu Kanunun öngördüğü yönetmelikler altı ay içinde yürürlüğe konulur. Yeni yönetmelikler çıkarılıncaya kadar, mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(Millî Eğitim Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 15. — Tasarının 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Tasarının 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17. — Tasarının 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının Geçici 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının Geçici 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Tasarının Geçici 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Tasarının Geçici 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Tasarının Geçici 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 18. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

S. Demirel
Başbakan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.
Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı
Prof. T. Çiller

Devlet Bakanı
İ. Tez

Devlet Bakanı
Prof. T. Akyol

Devlet Bakanı
O. Kilercioğlu

Devlet Bakanı
Ö. Barutçu

Devlet Bakanı
E. Şahin

Devlet Bakanı V.
Ö. Barutçu

Millî Savunma Bakanı
N. Ayaz

Dışişleri Bakanı
H. Çetin

Millî Eğitim Bakanı
K. Töptan

Sağlık Bakanı V.
V. Tanır

Tarım ve Köyişleri Bakanı
N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı
M. T. Köse

Kültür Bakanı V.
M. Moğultay

Orman Bakanı
V. Tanır

Devlet Bakanı
C. Çağlar

Devlet Bakanı V.
Ş. Ercan

Devlet Bakanı
A. Gönen

Devlet Bakanı
G. Ergenekon

Devlet Bakanı
M. Kahraman

Devlet Bakanı
M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı
Ş. Ercan

Adalet Bakanı
M. S. Oktay

İçişleri Bakanı
İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı
S. Oral

Bayındırlık ve İskân Bakanı
Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı
Y. Töpçu

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı
M. Moğultay

Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı
E. Faralyalı

Turizm Bakanı
Prof. A. Ateş

Çevre Bakanı
B. D. Akyürek

(Millî Eğitim Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 18. — Tasarının 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19. — Tasarının 19 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

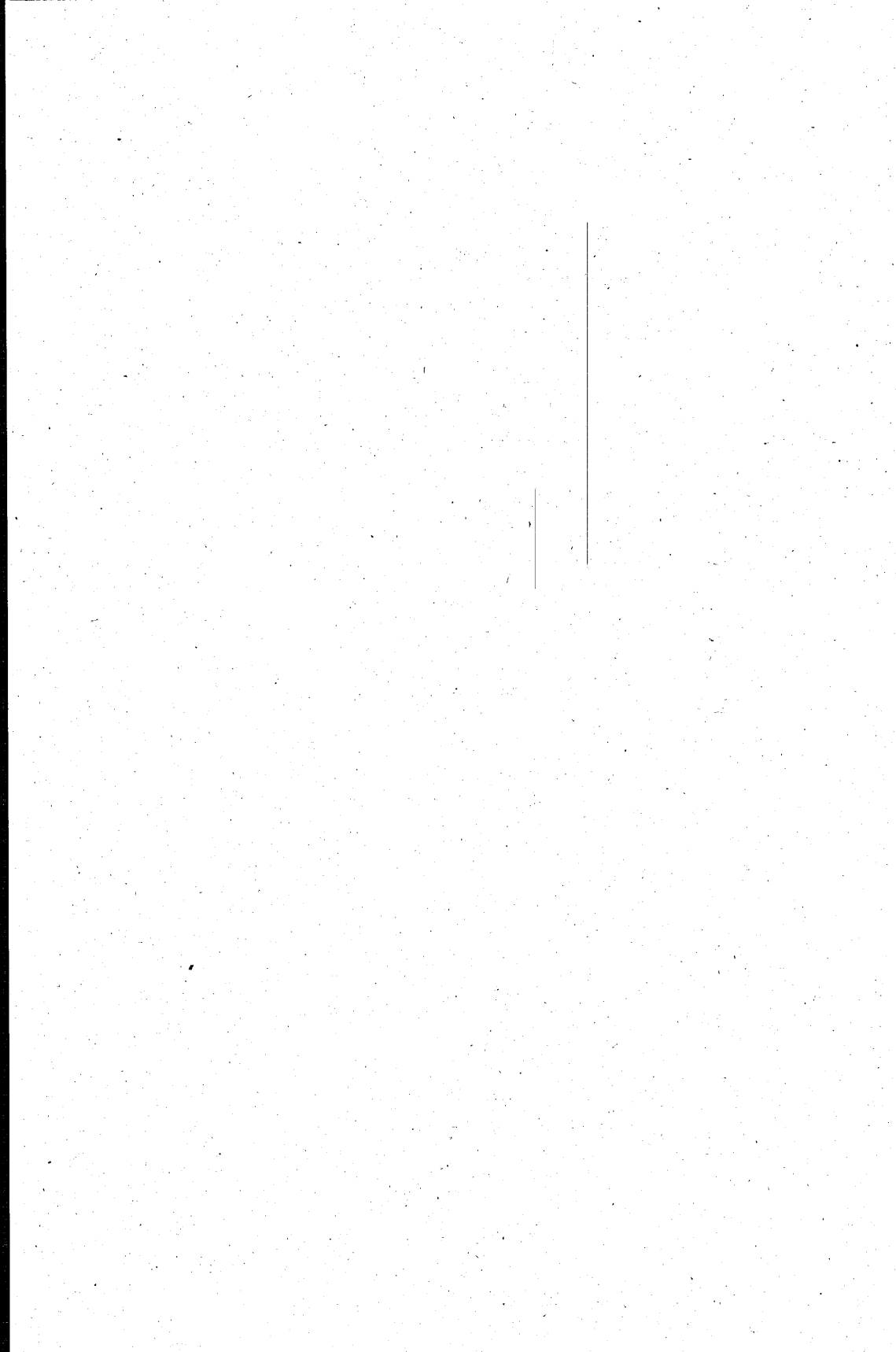

T. B. M. M. (S. Sayısı : 146)

Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe Komisyon Raporları (1/408)

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG/101-340/04462

22.5.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 20.5.1992 tarihinde kararlaştırılan "Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Eski Sovyetler Birliğini oluşturan cumhuriyetlerde dağınık halde yaşayan ve "Ahıska-Mesket" Türkleri olarak adlandırılan soydaşlarımız, Gürcistan'ın güney batısında Türkiye sınırına 12-25 Km. mesafede Ahıska ve Ahılkelek çevrelerinde oturmakta iken, Stalin tarafından II. Dünya Savaşında "Komşu ve hasım bir ülkenin istihbarat kuvvetleriyle temaslarda bulunmakla" suçlanarak Kasım 1944'de Özbekistan Cumhuriyetine sürülmüştür. 1956 yılında sürgün kararı kaldırılmışsa da, soydaşlarımızın geçmişte oturdukları alanların hudut bölgesi olarak ilan edilmeleri nedeniyle, yurtlarına dönmeleri mümkün olamamıştır.

Ahıska-Mesket Türklerinin durumu, 1989 Mayıs-Haziran aylarında Fergana'da meydana gelen ve 300 kişinin ölümüyle sonuçlanan olaylarla güncellik kazanmış, bunların son iki yıl içinde Türkiye'ye göç etmelerine izin verilmesi hususunda Moskova Büyükelçiliğimize çeşitli başvuruları olmuştur.

SSCB'nin dağılması ve cumhuriyetlerin bağımsız devletler olarak ortaya çıkmasının Ahıska Türklerinin durumuna bir iyileştirme getirmemiş olması, gerek Orta Asya Türk cumhuriyetleri ile süratle gelişen ilişkilerimiz, gerekse insanî mülahazalar, bunların göç taleplerine olumlu yaklaşılmasına neden olmuştur.

Toplu bir göç izlenimi yaratılmaması amacı ile, göçün Bakanlar Kurulunun koyacağı yıllık tavan dahilinde planlanması düşünülmüştür.

Göç sırasında yaşanacak güçlüklerin kolayca aşılması ve soydaşlarımızın iaşe, ibate, barınma ve iskân sorunlarına çözüm getirilmesi amacıyla, üst ve alt komisyonlar oluşturulacaktır.

Türkiye'de göçmen işleri 2510 sayılı İskân Kanununa göre yürütülmektedir. Ancak, 2510 sayılı İskân Kanununun bu şekildeki bir göçün gerçekleştirilmesinin sağlanmasında yetersiz bulunması dolayısıyla, Ahıska-Mesket Türklerinin kabulü ve iskânı ile ilgili ayrı bir düzenleme yapılması zorunluluğu doğmuştur.

Tasarı, bu amaçla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Ahıska-Mesket Türklerinin serbest veya iskânlı göçmen olarak kabul edilmeleri, anılan göçün "toplu göç" izlenimini yaratmaması için Bakanlar Kurulunun koyacağı yıllık tavan dahilinde yapılması ve bu hususta bu Kanun ile 2510 sayılı İskân Kanunu hükümlerinin uygulanması amaçlanmıştır.

Madde 2. — Göç sırasında yaşanacak güçlüklerin kolayca aşılması, koordineli hareket edilmesi amacı ile, konu ile ilgili bakanlık ve kuruluş temsilcilerinden meydana gelen bir üst komisyon, illerde de alt komisyonlar oluşturulması ve üst komisyon kararlarının, illerde kurulacak alt komisyonlar marifetiyle uygulamaya konulması öngörülmüştür.

Madde 3. — Göçle ilgili olarak kabul şartları, iskân yerleri, bunları üretici duruma getirmek üzere alınması gerekli tedbirler, oluşturulacak ön heyet ve harcamalarla ilgili olarak üst komisyona tevdi edilen görevler sayılmıştır. Üst komisyonun alacağı kararların, görevlendirilen Devlet Bakanının onayı ile kesinleşmesi hükme bağlanmaktadır.

Madde 4. — Göçmenlerin eşyalarına her türlü vergi, resim ve harç muafiyeti tanınması kolaylığı getirilmiştir.

Madde 5. — Göçmenlerin nakil ve iskân masrafları ile diğer giderlerini karşılamak için gerekli olan ödeneklerin öncelikle sağlanacağı, bunu teminen ilgili bakanlık ve kuruluş bütçelerinde mevcut veya yeniden açılacak tertiplere aktarma yapılması hususunda Maliye ve Gümrük Bakanlığının yetkili olduğu vurgulanmıştır.

Madde 6. — Yürürlük maddesidir.

Madde 7. — Yürütme maddesidir.

Bayındırlık, İmar Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar Ulaştırma
ve Turizm Komisyonu
Esas No. : 1/408 *24.6.1992*
Karar No. : 16

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca Komisyonumuza havale edilen "Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24.6.1992 tarihli 7 nci Birleşiminde ilgili Devlet Bakanı Orhan Kilercioğlu ve Bayındırlık ve İskân, Dışişleri, Maliye ve Gümrük Bakanlıkları temsilcilerinin de iştirakiyle incelenip görüşüldü.

Eski Sovyetler Birliğini oluşturan Cumhuriyetlerde dağınık halde yaşayan "Ahıska Mesket" Türkleri 1944 yılının Kasım ayında Özbekistan Cumhuriyetine sürülmüş, 1956 yılında sürgün kararı kaldırılmışsa da yurtları hudut bölgesi ilan edildiğinden eski yerleşim bölgelerine dönememişlerdir.

1989 Mayıs-Haziran aylarında Fergana'da 300 kişinin ölümü ile sonuçlanan olaylardan sonra bunların Türkiye'ye göç etmelerine izin verilmesi hususunda Moskova Büyükelçiliğimize çeşitli başvurular olmuştur.

Halen "Ahıska Mesket" Türklerinin durumu iyi değildir. Hükümetimiz bunların göç taleplerini olumlu karşılamakta, ancak göçün planlı bir şekilde yapılmasını istemektedir. 2510 Sayılı İskân Kanunu da bu konuda yetersizdir. Bu gerekçelerde hazırlanan Kanun Tasarısı Komisyonumuzca da uygun görülerek maddelerinin müzakeresine geçildi.

Tasarının 1, 2, 3, 4 ve 5 inci maddeleri aynen kabul edilmiş, Tasarıya 5 inci maddeden sonra, Ahıska Mesket Türklerinden Bakanlar Kurulunca tespit edileceklere çifte vatandaşlık verilmesini öngören 6 ncı madde eklenmesine ilişkin önerge Komisyonumuzca kabul edilerek, Tasarıya 6 ncı madde olarak eklenmiş, müteakiben yürürlükle ilgili 6 ncı madde 7 nci madde olarak, yürütme ile ilgili 7 nci madde de 8 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz havalesi gereği Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere, Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü
Latif Sakıcı	*Muhammet Kaymak*
Muğla	Adana
Kâtip	Üye
Abdürrezzak Yavuz	*Turgut Tekin*
Şanlıurfa	Adana
Üye	Üye
Hayri Doğan	*Ömer Lütfi Coşkun*
Antalya	Balıkesir

Üye
Bahattin Şeker
Bilecik

Üye
Haydar Baylaz
Bingöl

Üye
Şükrü Erdem
Bursa

Üye
Abdulillah Fırat
Erzurum

Üye
İbrahim Yaşar Dedelek
Eskişehir

Üye
Yusuf Namoğlu
İstanbul

Üye
Sabri Öztürk
İstanbul

Üye
İsmail Sancak
İstanbul

Üye
Gürol Soylu
İstanbul

Üye
Cengiz Bulut
İzmir

Üye
İbrahim Özdiş
Adana

Üye
Atilla Hun
Kars

Üye
Hüseyin Erdal
Yozgat

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu
Esas No. : 1/408 *1.7.1992*
Karar No. : 63

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 22.5.1992 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve ön havalesi uyarınca Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda görüşüldükten sonra 25.6.1992 tarihinde Komisyonumuza havale edilen "Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskanına Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 1.7.1992 tarihinde yaptığı 44 üncü birleşiminde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Orhan Kilercioğlu Başkanlığında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği üzere; eski Sovyetler Birliğini oluşturan Cumhuriyetlerde dağınık halde yaşayan "Ahıska-Mesket" Türkleri, Stalin tarafından 1944 yılında kendi anayurtları olan Ahıska ve Ahılkelek çevrelerinden alınarak Özbekistan Cumhuriyetine sürülmüşlerdir. Herne kadar 1956 yılında sürgün kararı kaldırılmışsa da, soydaşlarımızın geçmişte oturdukları alanların hudut bölgesi olarak ilan edilmeleri nedeniyle, yurtlarına dönmeleri mümkün olamamıştır. 1989 yılında Fergana'da meydana gelen ve 300 kişinin ölümüyle sonuçlanan şiddet olayları sonucu Ahıska Mesket Türklerinin durumu güncellik kazanmış ve bunlar Türkiye'ye göç edebilmeleri için Moskova Büyükelçiliğimiz nezdinde çeşitli başvurularda bulunmuşlardır. Gerek insanî nedenler gerekse Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile süratle gelişen ilişkilerimiz göç taleplerine olumlu yaklaşılmasına neden olmuştur.

Tasarı ile;

Ahıska-Mesket Türklerinin serbest veya iskanlı göçmen olarak kabul edilmeleri, anılan göçün "toplu göç" izlenimini yaratmaması için göçmen adedinin Bakanlar Kurulunun belirleyeceği miktarlarda yapılması,

Göç sırasında yaşanacak güçlüklerin kolayca aşılması için gerekli komisyonlar oluşturulması,

Göçmenlerin eşyalarına her türlü vergi, resim ve harç muafiyeti tanınması,

Nakil ve iskan masrafları ile diğer giderleri karşılamak için gerekli olan ödeneklerin önceikle sağlanması, bunu teminen ilgili Bakanlık ve Kuruluş bütçelerinde mevcut veya yeniden açılacak tertiplere aktarma yapılması hususunda Maliye ve Gümrük Bakanlığının yetkili olması,

Amaçlanmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

Getirilen tasarının uluslararası kamuoyu nezdinde yanlış yorumlara yol açabileceği,

Tasarının ileride kötü emsaller yaratabileceği, dolayısıyla asıl yapılması gerekenin Ahıska Türklerinin anayurtları olan Gürcistan'a yerleştirilmeleri Hususunda çalışmalar yapılmasının daha yararlı olacağı,

şeklinde eleştiri ve görüşleri takiben,

Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

İkinci Dünya Savaşı sırasında Stalin tarafından yurtlarından sürülen Ahıska-Mesket Türklerinin büyük çapta şiddet olaylarına sahne olan Don ve Özbek bölgesinde yoğun olarak bulunmaları nedeniyle tasarının bu insanlara kucak açmak amacıyla hazırlandığı,

Tasarının insanî mülahazaları öncelikli olarak gözönüne alan acil bir durum gereği getirildiği fakat Dışişleri Bakanlığınca bu türlü muamelelere muhatap kalan soydaşlarımızın anayurtlarında iskan edilmeleri için ilgili Cumhuriyetler nezdinde girişimlerde bulunulduğu ve göç politikasının da bu temel prensip üzerine şekillendirildiği,

Ayrıca bu yıl için Bakanlar Kurulunca 150 ailenin Iğdır ve Ardah illeri çevresinde yerleştirilmelerinin düşünüldüğü,

ifade edilmiştir.

Yapılan bu görüşmelerden sonra tasarı Komisyonumuzca da benimsenerek Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu metninin; 1, 2, 3, 4, 5, 6 ncı maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 7 ve 8 inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü
İlyas Aktaş	*Mahmut Öztürk*
Samsun	Aksaray
Üye	Üye
Veli Andaç Durak	*Timurçin Savaş*
Adana	Adana
Üye	Üye
Halil Demir	*Melih Pabuççuoğlu*
Aksaray	Balıkesir
Üye	Üye
Zeki Ergezen	*Necmi Hoşver*
Bitlis	Bolu
Üye	Üye
Yılmaz Ovalı	*Nevfel Şahin*
Bursa	Çanakkale
Üye	Üye
M. Halûk Müftüler	*Bahattin Alagöz*
Denizli	*Gaziantep*
Üye	*Üye*
Nihat Matkap	*Adnan Kahveci*
Hatay	İstanbul
	(Muhalifim. Şerhim eklidir)
Üye	Üye
Işın Çelebi	*Alaettin Kurt*
İzmir	Kocaeli
(Muhalefet şerhim eklidir)	

Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya

Üye
Hasan Peker
Tekirdağ

Üye
İbrahim Kumaş
Tokat
(İmzada bulunamadı)

Üye
Koray Aydın
Trabzon

Üye
Kamer Genç
Tunceli

AHISKA MESKET TÜRKLERİNİN TÜRKİYE'YE KABULÜ VE İSKÂNINA DAİR KANUN TASARISINA MUHALEFET ŞERHİMDİR

Stalin döneminde sürgün edilen, pek çok yaralı ve ölü vererek anayurtlarından koparılan Mesket Türklerinin en önemli sorunu eski topraklarına iskân edilmeleridir.

Sovyetler Birliği dağıldığına göre, Türkiye'nin Gürcistan Cumhuriyeti ile olan iyi ilişkilerini de göz önünde bulundurarak, 7 - 8 cumhuriyete dağıtılan Ahıska Mesket Türkleri, tekrar Gürcistan'da iskân edilebilir. Hudut bölgesi ilan edilen toprakları tekrar iskâna açılabilir.

Bunların Türkiye'ye iskân ettirilmesi Stalin'in yaptırdığı mezalimi unutturmak demektir. Diğer ülkelerde yaşayan Türklere de kötü muamele yapılmasına sebep olabilir. Bu yasa kanunlaşırsa, Türkleri ezenler "Türkiye nasılsa hiçbir şey takip etmiyor, affediyor" düşüncesiyle ülkelerindeki Türk ve Müslüman azınlığa işkence edebilirler.

Mesket Türklerinin iskânı ile Bulgar Türklerinin iskânı aynı değildir. Bulgar Türklerine kapıların açılma nedeni Bulgaristan'ın ekonomisini çökertmekti. Ve nitekim Bulgar ekonomisi çöktü. Şimdi göç edenlerin kamulaştırılmış topraklarını geri alma yasası da Bulgaristan'da çıkarıldı. İsterlerse geri dönebilirler. Ama Mesket Türklerinin topraklarının iadesi için bir somut girişim ve ümit ışığı yoktur. Hükümet bu yönde çalışmalarını yoğunlaştırmalıdır. Gerekirse Gürcistan'a ekonomik yardım yaparak, Mesket Türklerinin eski topraklarına yerleşmelerini sağlamalıdır.

Esas önemli nokta, Stalin döneminde Türklere yapılan tüm mezalimin ortaya en ince detaylarıyla çıkarılması ve toprakları kaybettirilenlere topraklarının verilmesi için gayret göstermektir. Dağılan totaliter Sovyetler Birliği yerine gelen Bağımsız Devletler Topluluğu ile bu sorunlar iyi ilişkiler bünyesinde çözülebilir.

Işın Çelebi
İzmir

Adnan Kahveci
İstanbul

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskanına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Eski Sovyetler Birliğini oluşturan cumhuriyetlerde dağınık halde yaşayan ve "Ahıska-Mesket" Türkleri olarak adlandırılan soydaşlarımızdan Türkiye'ye gelmek isteyenler, en zor durumda bulunanlardan başlamak üzere, Bakanlar Kurulunca belirlenecek yıllık sayıyı aşmamak kaydıyla, serbest veya iskânlı göçmen olarak kabul olunabilirler. Bunların kabulleri ve iskânları, bu Kanun ile 2510 sayılı İskân Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Gayrimenkul verilerek yapılacak iskânda vali ve kaymakamlar temlikle yetkilidir. Temlik cetvelinde, ailenin bütün fertleri eşit hisselerde belirtilir ve tapuya da temlikteki gibi tescil edilir.

MADDE 2. — 3 üncü maddede belirtilen görevleri yapmak üzere, Başbakanın görevlendireceği bir Devlet bakanının koordinatörlüğünde; İçişleri, Dışişleri, Maliye ve Gümrük, Millî Eğitim, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Ulaştırma, Tarım ve Köyişleri, Orman bakanlıkları, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığı, Türkiye Kızılay Derneği Genel Başkanlığı ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu yetkililerinden oluşan bir üst komisyon kurulur.

Üst komisyona bağlı olarak, Devlet Bakanlığınca belirlenen illerde valinin veya görevlendireceği kişinin başkanlığında ve konunun özelliği dikkate alınarak, birinci fıkrada yazılı bakanlıkların ve kuruluşların o ildeki şube ve kurum başkanlarının iştirak edeceği alt komisyonlar kurulur. İllerde kurulacak alt komisyonlar, üst komisyonun vereceği görevleri yapar.

MADDE 3. — Üst komisyonun görevleri şunlardır :

a) Türkiye'ye göçmen olarak gelecek Ahıska-Mesket Türklerinin kabul şartlarını, geçici ve kati iskân yerlerini belirlemek,

b) Yerleştirme ve İskân programlarını hazırlamak,

c) Göçmenleri üretici duruma getirmek için gerekli tedbirleri almak,

d) Ahıska-Mesket Türklerinden Türkiye'ye gelmek isteyenleri tespit ve bulundukları yerler ile Türkiye'ye hareket edecekleri bölgelerden toplanmalarını temin etmek, hareket sırasında iaşe, ibate ve sağlık konularında yapılacak işlemleri planlamak, bulundukları yer ülke yetkilileri ile koordinasyonu sağlayacak ön heyet oluşturmak,

e) Ön heyetin yapacağı giderler ile göçmenlerin bulundukları yerlerden nakil, barındırma ve iskân masrafları için sağlanan ödeneğin miktarını belirlemek,

f) Başbakanlık ve Bakanlar Kurulunca verilecek diğer görevleri yapmak.

Üst komisyonun kararları görevli Devlet Bakanının onayı ile kesinleşir.

MADDE 4. — Göçmenlerin kendilerine ait zati ve ev eşyalarının tamamı ile mülkiyetinin kendilerine ait olduğu belgelenen her türlü eşya ve damızlık hayvan, bir defada Türkiye'ye getirilmek koşuluyla her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

MADDE 5. — Göçmenlerin nakil ve iskân masrafları ile diğer giderleri için gerekli ödenekler öncelikle sağlanır. Bu ihtiyaçları karşılamak için, ilgili bakanlık ve kuruluş bütçelerinde mevcut veya yeniden açılacak tertiplere Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinden aktarma veya Kızılay'a ödeme yapmaya ve bunlarla ilgili diğer işlemleri yürütmeye, üst komisyonun alacağı kararlar doğrultusunda Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı	**Ahıska Mesket Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun Tasarısı**
MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu metninin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 4. — Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu metninin 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 5. — Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu metninin 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

S. Demirel
Başbakan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.
Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı V.
E. Faralyalı

Devlet Bakanı
İ. Tez

Devlet Bakanı
Prof. T. Akyol

Devlet Bakanı
O. Kilercioğlu

Devlet Bakanı
Ö. Barutçu

Devlet Bakanı
E. Şahin

Devlet Bakanı
M. Batallı

Millî Savunma Bakanı
N. Ayaz

Dışişleri Bakanı
H. Çetin

Millî Eğitim Bakanı
K. Töptan

Sağlık Bakanı
Y. Aktuna

Tarım ve Köyişleri Bakanı
N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı V.
İ. Tez

Kültür Bakanı V.
Prof. T. Akyol

Orman Bakanı
V. Tanır

Devlet Bakanı V.
E. Ceyhun

Devlet Bakanı
E. Ceyhun

Devlet Bakanı
A. Gönen

Devlet Bakanı
G. Ergenekon

Devlet Bakanı
M. Kahraman

Devlet Bakanı
M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı
Ş. Ercan

Adalet Bakanı
M. S. Oktay

İçişleri Bakanı
İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı
S. Oral

Bayındırlık ve İskân Bakanı
Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı
Y. Töpçu

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı Y.
M. Kahraman

Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı
E. Faralyalı

Turizm Bakanı Y.
M. S. Oktay

Çevre Bakanı
B. D. Akyürek

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
MADDE 6. — Gerek Türkiye'de iskân edilecek ve gerekse Türkiye dışında, eski Sovyetler hudutları dahilinde halen bulundukları yeni devletlerde kalacak "Ahıska-Mesket" Türklerinden Bakanlar Kurulunca tespit edileceklere çifte vatandaşlık statüsü sağlanır.	MADDE 6. — Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 7. — Tasarının 6 ncı maddesi, 7 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 7. — Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 8. — Tasarının 7 nci maddesi, 8 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 8. — Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu metninin 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

T. B. M. M. (S. Sayısı : 115)

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında 7.5.1992 Tarih ve 3799 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/411)

Türkiye
Cumhurbaşkanlığı *27.5.1992*
B.01.0.KKB.0.00.00.00.
Kan.Kar. : 39.18/A-5-92-367-1208
Konu : 3799 Sayılı Kanun

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12 Mayıs 1992 tarih ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02/525-2470 sayılı yazınız.

İlgideki yazınıza ekli olarak gönderilen ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca 7.5.1992 tarihinde kabul edilen 3799 sayılı "Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkkında Kanun" incelenmiştir.

1. Kabul edilen Kanunla yapılan düzenlemeler aşağıda yazılı olduğu biçimde özetlenebilir.

a) Kanun kapsamına giren tüm kurum ve kuruluşların 31.12.1991 tarihi itibariyle birbirlerine olan ana para, faiz, gecikmeye ilişkin cezalar dahil 55.2 trilyon TL. civarında bulunduğu tahmin edilen borç-alacak ilişkisinin tasfiyesi yoluna gidilmiş,

b) Hükümetin sevkettiği Kanun Tasarısında bulunmamakla beraber Meclis Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan değişiklikle; belediyelerin İller Bankasına olan kısa vadeli borçlarının da, kanun kapsamından çıkarılması ve 31.12.1991 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında, bu Kanunla tahkim edilen borçlara mahsuben yapılmış kesintilerin ilgili belediyelere iadesi kabul edilmiş,

c) Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda yapılan değişiklikle de, keza Hükümet Tasarısında özellikle Hazinenin Merkez Bankasına olan (kısa vadeli avansı hariç) takas ve mahsup yolu ile tasfiye işlemi dışında tutulurken, bu husus dahi Kanun kapsamına dahil edilmiş, ayrıca Kanun kapsamına alınan kurum ve kuruluşların listesine; Türkiye Emlak Bankası, Türkiye Halk Bankası A.Ş., Denizcilik Bankası T.A.Ş., Türkiye Öğretmenler Bankası T.A.Ş., Etibank, Sümerbank ve Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. ile Arsa Ofisi ve katma bütçeli kuruluşlar ilave edilmiştir.

2. İncelenen Kanunda görülen başlıca aksaklıklar şunlardır.

a) Tabloda gösterildiği üzere bu Kanun kapsamına giren önemli kamu kurumlarının tahmini borç-alacak ilişkisi incelendiğinde; sadece 6.5 trilyon TL.nin tasfiye edilebileceği, bakiyenin ise;

— Hazinenin Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasından kullandığı kısa vadeli avansın kapsamı dışında olması halinde 35 trilyon TL.lik,

— Kapsam içinde kalması halinde ise, 48.6 trilyon TL.lik, Hazine tahvili ile kapatılabileceği anlaşılmaktadır.

Diğer bir deyimle verimsiz çalışan ve başarısız KİT'lerin, Belediyelerin ve Birliklerin borçları af edilmektedir.

KAMU KURUMLARI ARASINDAKİ BORÇ-ALACAK İLİŞKİSİ (TAHMİNİ)

Borçlar		Alacaklar	
KİT'lerin borçları	33.623	KİT'lerin Hazineden alacağı (Görev zararı)	6.546
Belediyelerin borçları	4.226	Hazine tahvili	35.025
Birliklerin borçları	3.722		
Ara toplam	**41.571**		**41.571**
Hazine'nin borcu (T.C.Merkez Bankası kısa vadeli avans)	13.600	Hazine tahvili	13.600
TOPLAM	**55.171**	**TOPLAM**	**55.171**

b) Kamu kurum ve kuruluşları arasında borç-alacak ilişkisinin tasfiyesi gerekli görülmekle beraber, bu işlem için uygulanacak yöntemin ek bütçe veya tahkim müessesesi olması gerektiği düşünülmektedir.

Tahkim yönteminin seçimi halinde ise, Kanun kapsamı avans ve kısa vadeli kredilerin dışında kalan, kronik hale gelmiş, tahkim tarifine uygun gerçek borçları içerecek şekilde düzenlenmesi daha uygun olacaktır.

Dolayısı ile Hükümet Tasarısında yeralmayan, Plan ve Bütçe Komisyonunun önerileri arasında bulunmayan, avans ve kısa vadeli kredilerin tahkim kapsamına alınması son derece sakıncalı sonuçlar yaratacaktır.

c) Bu Kanun kapsamına alınan kamu kurum ve kuruluşları listesinde ise T.C. Ziraat Bankası ve Merkez Bankasının hangi borçlarının tahkim kapsamına alınacağı, Kanun içinde tadat edilmesine rağmen, listeye ilave edilen diğer kamu bankalarının hangi borç ve alacaklarının tahkim kapsamına alınacağı belirtilmemiştir.

Bilindiği üzere, bankaların birbirlerine olduğu gibi, kamu kurum ve kuruluşlara farklı borçları ve alacakları olabilir. Bu borç ve alacakların hangilerinin tahkim kapsamına alınacağına Kanun hükmü ile açıklık getirilmesine veya ticarî nitelikli bankaların tahkim listesinden çıkarılmasında fayda mülahaza edilmektedir.

d) Kanunun 2 nci maddesine ekli cetvelde 12 ve 13 üncü sıralarda yeralan Tarım Satış Kooperatifleri Birliği ile Tarım Kredi Kooperatifleri kamu niteliğinde olmasına rağmen, özel mülkiyeti olan kurumlardır. Bu birlik ve kooperatiflerin kamu kurumlarına ve bilhassa T.C. Ziraat Bankasına olan 5 Trilyon TL. civarındaki borçlarının tahkim edilmesi, bir başka deyimle kamu alacaklarının affı şeklinde mütalaa edilebilir.

Bilindiği üzere, bu birliklere ve kooperatiflere Hükümet tarafından verilen görevin gereği yapılan faaliyet zararları "görev zararı" olarak karşılanmaktadır.

Tahkim kapsamına alınan borçları ise, kurmuş oldukları sanayi tesislerinin finansman girdileridir. Dolayısı ile bu birlik ve kooperatiflerin kendi borçlarının affı yerine, sahip oldukları sanayi tesislerinin hisselerinin alacaklı bankalara veya kamu ortaklığına devrinin yapılıp, borsada satılması kaydı ile tahkim kapsamına alınmasının daha yararlı sonuçlar vereceği düşünülmektedir.

e) 31.1.1984 tarih ve 2974 sayılı "Bazı Kurum ve Kuruluşların Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun" kabul edilmiş ve buna göre işlem yapılmıştır.

Kesinlikle bu Kanunda Hazinenin T.C. Merkez Bankasına olan kısa vadeli borçları Kanun Kapsamı dışında tutulmuştur.

Bilindiği üzere 14.1.1970 tarih, 1211 sayılı "Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanunu'nun 50 nci Maddesine göre; banka, miktarı cari yıl genel bütçe ödenekleri toplamının % 15'ini geçmemek üzere Hazineye kısa vadeli bir avans hesabı açmaktadır.

Bu avans hesabına uygulanacak faiz haddi ile ekonomik durum göz önünde tutularak, kullanılacak avans nispeti Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile banka arasında kararlaştırılmaktadır.

Sözü edilen maddenin gerekçe bölümünde de ifade edildiği üzere, bütçe gelirlerinin tahsilatı Devlet harcamalarına paralel bir seyir takip etmemektedir. Modern Devlet maliyesinde önce bütçe tahsilatını yapmak, sonra harcamalara girişmek mümkün değildir. 1 Ocakta başlayan malî yılda Devlet vergi tahsilatını beklemeden birtakım yatırımlara girişmek, cari masraflarda bulunmak mecburiyetindedir. Bu işlemin finansmanı için en önemli kaynak Merkez Bankası avansıdır.

Hazineye kısa vadeli avans hesabı açılmasıyla ilgili 50 nci madde yürürlükten kaldırılan 1715 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin ikinci fıkrasına tekabül etmektedir. Bu fıkra bir kaç defa değişikliğe uğramıştır.

3492 sayılı Kanunla 34 üncü maddeye ilave olunan fıkranın ilk şeklinde, "Bankanın, miktarı sermayesiyle ihtiyat akçeleri mecmuunun % 50'si nispetinde olmak üzere Hazineye kısa vadeli avans hesabı" açacağı belirtilmekte idi.

27.4.1955 tarihli ve 6544 sayılı Kanunla bu oran cari yıl masraf bütçeleri toplamının % 15'i seviyesine çıkarılmış, bilahara 24.2.1961 tarih ve 260 sayılı Kanunla bu oran % 5'e indirilmiş ise de, 29.4.1965 tarih ve 583 sayılı Kanunla oran % 10'a, 1969 yılı bütçe kanunu ile % 12'ye ve nihayet halen yürürlükte bulunan 14.1.1970 tarih ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanunu ile de % 15'e yükseltilmiştir.

"% 15 oranı", açılacak avans hesabının azamî limiti olup bu oran, ekonomik durum göz önünde tutularak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Merkez Bankası arasında kararlaştırılmaktadır.

Genel olarak, hemen hemen her memleket mevzuatında Merkez Bankasının kısa vadeli ihtiyaçlarını karşılamak üzere Devlete kredi vermesi, Hazine bonoları alıp satması hakkında hükümler mevcuttur. Muhtelif memleketler arasında farklılık, bu kredinin tavanı, veriliş zamanı, tasfiye şekli, faiz gibi konulardır.

Örneğin Almanya, Fransa, İtalya, Hollanda, İngiltere, Kanada ve Japonya'da bu konu ile ilgili düzenlemeler tespit edilmiştir.

Asıl olan Merkez Bankasından alınan kısa vadeli bu avansın belirlenen süre içinde Hazinece Bankaya kesintisiz iadesidir.

Sonuç olarak avans ve kısa vadeli kredilerin kanun kapsamı içerisine alınması, tahkim kapsamına giren kurum ve kuruluşların arasına ticarî nitelikteki kamu bankalarının dahil edilmesi, özel niteliği bulunan Tarım Satış Kooperatifleri Birliği ile Tarım Kredi Kooperatiflerinin tahkim kapsamına alınmasının yasalara aykırı bir mahiyet taşıdığı düşünülmektedir.

Aynı zamanda, bazı belediyelerin borçlarını affetmekle, başarısız belediyeler ödüllendirilirken, başarılı belediyeler cezalandırılmaktadır. Bundan sonra, belediyelerin vergi, sigorta ve elektrik bedeli gibi kamu borçlarını ödememeleri teşvik edilmiş olacaktır.

Bu sebeple 7.5.1992 tarih ve 3799 sayılı "Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun" Anayasanın 89 uncu Maddesi gereğince bir defa daha görüşülmek üzere iade edilmiştir.

Arz ederim.

Turgut Özal
Cumhurbaşkanı

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu *19.6.1992*
Esas No. : 1/411, 3/481
Karar No. : 57

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülerek kabul edilen ve onaylanmak üzere Cumhurbaşkanlığına sunulan 7.5.1992 tarih ve 3799 sayılı "Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun", Cumhurbaşkanı tarfından Anayasanın 89 uncu maddesi uyarınca bir defa daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına geri gönderilmiş ve Başkanlıkça, gerekçeli geri gönderme tezkeresi ile birlikte 27.5.1992 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Söz konusu Kanun ile gerekçeli geri gönderme tezkeresi Komisyonumuzun 17.6.1992 tarihinde yaptığı 41 inci birleşiminde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Tansu Çiller'in başkanlığında Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Geri gönderme tezkeresinde;

Avans ve kısa vadeli kredilerin tahkim kapsamına alınmasının sakıncalı sonuçlar yaratacağı,

— Verimsiz çalışan ve başarısız KİT'ler ile belediye ve birliklerin borçlarının af edildiği,

— T. C. Ziraat Bankası ile Merkez Bankasının hangi borçlarının tahkim kapsamına alınacağının Kanun içinde tadat edilmiş olmasına rağmen, diğer kamu bankalarının hangi borç ve alacaklarının tahkim kapsamına alınacağının belirtilmediği,

— Kamu kurum ve kuruluşları niteliğinde olmasına rağmen özel mülkiyeti olan Tarım Satış Kooperatifleri Birliği ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin tahkim kapsamına alınan borçlarının kurmuş oldukları sanayi tesislerinin finansman girdilerinden kaynaklandığı, dolayısıyla bu birlik ve kooperatiflerin kendi borçlarının affı yerine sahip oldukları sanayi tesislerinin hisselerinin alacaklı bankalara veya kamu ortaklığına devrinin yapılıp, borsada satılması kaydıyla tahkim kapsamına alınmasının daha yararlı sonuçlar vereceği ifade edilmektedir.

Sonuç olarak, 7.5.1992 tarih ve 3799 sayılı "Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun"un, Anayasanın 89 uncu maddesi gereğince bir defa daha görüşülmek üzere iade edildiği belirtilmektedir.

Kanun ve geri gönderme tezkeresinin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Anayasanın 89 uncu maddesinde belirtilen 15 günlük sürenin, Kanunun kabul edildiği tarihten mi yoksa Cumhurbaşkanlığına sunulduğu tarihten mi geçerli olarak başlayacağı konusunda çeşitli görüşler öne sürülmüş,

— Tarım Satış Kooperatifleri Birliği ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin Özel Kuruluşlar niteliğinde olmasına rağmen, Hükümetin direktifine bağlı olarak destekleme alımlarından kaynaklanan görev zararlarının hükümet tarafından karşılandığı, sözkonusu kooperatif ve birliklerin T. C. Ziraat Bankasına olan kredi borçlarının ise kurmuş oldukları Sanayi tesislerinin finansman girdilerinden kaynaklandığı, bu nedenle anılan kuruluşların borçlarının tahkim kapsamına alınmasının bir nevi borç affı mahiyeti taşıdığı, bunun ise tüm çiftçi kesimine yansımayacağı için bir takım haksız rekabete yol açacağı,

— 1983 sonundan itibaren Hükümetlerin serbest piyasa ekonomisini benimseyerek buna yönelmeleri sonucunda, o güne kadar kapalı ekonomi içerisinde başarılı olarak görev yapan KİT'lerde de liberasyona gidilmesi zaruretinin ortaya çıktığı, bunun sonucunda ise, doğal olarak sözkonusu KİT'lerin modernizasyon ve hizmet amaçlı borçlarının arttığı, ancak bu borçların uzun vadeli borca dönüştürüleceğinin beyan edilmesine rağmen bugün yine kısa vadeli borçlanmaya gidildiği,

— Ocak ayı başında açıklanan 1992 yılı Kamu Finansmanı açığının daha yılın yarısına gelinmeden geçildiği, bunun siyasal tercihlerin bir sonucu olabileceği, ancak ekonomideki bu tıkanıklığın Anayasada öngörüldüğü gibi kaynağı gösterilmek kaydıyla ek bütçe ile yapılmasının daha doğru olacağı,

gibi eleştiriler yanında,

— Geçmişte de Hükümetlerin kamu kurumu ve kuruluşları arasında bozulan borç alacak ilişkisini yeniden düzenlemek amacıyla tahkim yasaları çıkarttığı,

— Yıllardan beri yapılan yanlış uygulamalar sonucunda kamu kurum ve kuruluşlarının borçlarının biriktiği ve hükümetin, bu kanun ile eski dönemlerdeki uygulamadan doğan borçları tahkim ederek daha sağlıklı bir ekonomik sistem oluşturmaya çalıştığı,

— Kanunun biran önce yürürlüğe girmesinin ekonomiyi düzeltme yönünde hükümetin çalışmalarına yardımcı olacağı,

gibi olumlu görüşler dile getirilmiştir.

Hükümet adına yapılan açıklamada ise,

— Kamu kesiminin ekonomik açıdan kilitlendiği bir noktada devletin borç alacak düzenini yeniden disiplin altına alarak daha sağlıklı bir ekonomik sistem getirmek arzusunda olduğu,

— Kısa vadeli avansın % 15 limitinin aşılmadığı, ancak 13.6 trilyonluk ek bir imkân sağlanacağı ve hazinenin bu avansı ciddi ve dikkatli bir şekilde kullanacağı,

— Enflasyonun gerçek nedeninin kamu açığı olduğu, kısa vadeli avans ile iç borcun enflasyon bakımından aynı etkide bulunduğu, Hükümetin asıl amacının kamu açığının kapatılması olduğu, bu sebeple Fonların bütçe içerisinde toplandığı, Destekleme fiyat alımlarında yeni uygulamalara gidildiği, toplu sözleşmelerin yeni bir anlayışla götürüldüğü ve bütün bunların sonucunda da enflasyonun daha aşağılara çekilmesinin mümkün olabileceği,

—Kanunda öngörülen yetki çerçevesinde birlik ve kooperatiflerin sanayileşme faaliyeti ile desteklemeden kaynaklanan borçlarının birbirinden kesinlikle ayrılacağı, Sanayi tesislerinin finansman ve faaliyetlerinden kaynaklanan borçlarının tahkim kapsamına alınmayacağı,

Belirtilmiştir.

Yapılan bu açıklamalar ve verilen tamamlayıcı bilgilerden sonra Kanunun tümü Komisyonumuzca benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Kanunun 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 5 ve 6 ncı maddeleri ile 2 nci maddeye bağlı cetvel Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
İlyas Aktaş
Samsun

Kâtip ve Bu Raporun Sözcüsü
Haydar Oymak
Amasya

Üye
Veli Andaç Durak
Adana

Üye
Timurçin Savaş
Adana

Üye
Halil Demir
Aksaray

Üye
Mehmet Nedim Budak
Ankara

Üye
Veysel Atasoy
Antalya

Üye
Hüseyin Balyalı
Balıkesir

Üye
Melih Pabuççuoğlu
Balıkesir
Muh. Şerhim eklidir.

Üye
Zeki Ergezen
Bitlis

Üye
Necmi Hoşver
Bolu

Üye
Mustafa Çiloğlu
Burdur

Üye
Yılmaz Ovalı
Bursa
Muh. Şerhim eklidir.

Üye
Nevfel Şahin
Çanakkale

Üye
Adnan Keskin
Denizli

Üye
M. Halûk Müftüler
Denizli

Üye
Mehmet Dönen
Hatay

Üye
Nihat Matkap
Hatay

Üye
Rüştü Kâzım Yücelen
İçel
Muh. Şerhim eklidir.

Üye
Nami Çağan
İstanbul

Üye
Adnan Kahveci
İstanbul
Muh. Şerhim eklidir.

Üye
Z. Selçuk Maruflu
İstanbul
Muh. Şerhim eklidir.

Üye
Işın Çelebi
İzmir
Muhalafet Şerhim ektedir.

Üye
Rıfat Serdaroğlu
İzmir

Üye
Abdullah Gül
Kayseri

Üye
Alaettin Kurt
Kocaeli

Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya

Üye
Ekrem Pakdemirli
Manisa
Muh. Şerhim eklidir.

Üye
Refaiddin Şahin
Ordu

Üye
Hasan Peker
Tekirdağ

Üye
Koray Aydın
Trabzon

Üye
Kamer Genç
Tunceli
Muh. Şerhim eklidir.

MUHALEFET ŞERHİ

Tahkim yasalarına, yapısal değişikliklerin ekonomiye sokulduğunda müracaat edilmişlerdir. Bugün yapısal bir değişiklik gündemde ise Tahkim Yasasının,

1. Hazinenin kendi borcunu, Merkez Bankasında konsolide etmesi bir kimsenin kendine olan borcunu yine kendi cebinde dondurması gibi gülünç bir şeydir. Hazine 1961 yılında kendi borcunu tahkim edildiği iddia edilsede, o günün askerî rejiminde müracaat edilmiş ve kısa vadeli avans limitinin % 15'ten % 5'e düşürüldüğü bir dönümde yapılmış olabilir. Bugün limit düşürülmüyor ki, kendi borcunu, konsolide etme gereği ortaya çıksın.

2. Birliklerin borçları, birliklere ortak olan kooperatif üyelerinin olup bu üyelerin sayısı toplam köylü nüfusumuzun çok küçük bir bölümünü meydana getirmektedir. Küçük bir zümreye büyük bir atifet yapılmaktadır.

3. Belediye borçlarının tahkim edilmesi belediyeler arasında haksız bir uygulama meydana getirecektir. Hesabını bilen belediye ile hesabını bilmeyen belediyeler arasındaki farkı ortadan kaldırmaktadır. Bundan sonra belediyeler ne prim ve ne de vergi borçlarını öder.

Bu sebeplerden ötürü Kanunun tümüne karşıyız.

Ekrem Pakdemirli
Manisa

Rüştü Kâzım Yücelen
İçel

Selçuk Maruflu
İstanbul

Işın Çelebi
İzmir

Adnan Kahveci
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

3799 Sayılı Kanun Türkiye Büyük Millet Meclisince 7.5.1992 tarihinde kabul edilmiştir.

Anayasanın 89 uncu maddesi gereğince Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları 15 gün içinde yayınlar veya bir daha görüşülmek üzere aynı süre içinde geriye gönderir.

Kanunun Cumhurbaşkanınca iadesi 27.5.1992 tarihinde vaki olmuştur. Kabul tarihi ile iade tarihi günleri haricinde geçen gün sayısı 19 gündür.

O halde, 15 günlük süre geçtikten sonra Cumhurbaşkanının Kanunu geriye göndermesi Anayasanın 89 uncu maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Bu sebeple yayınlanmış sayılması gereken 3799 sayılı Kanunun yeniden görüşülmesine muhalifiz. 18.6.1992

Melih Papuççuoğlu
Balıkesir

Yılmaz Ovalı
Bursa

MUHALEFET ŞERHİ

Anayasanın 89 uncu maddesine göre, Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen yasaları kabul tarihinden itibaren 15 günlük süre içinde ya imzalayarak yayımlaması veya bu süre içinde bir daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri göndermesi gerekmektedir.

Olayda 7.5.1992 günü Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen yasanın Cumhurbaşkanınca en geç 21.5.1992 tarihine kadar ya yayımlanmasına veya geri gönderilmesine karar vermesi gerekmekteydi.

Olayda ise, Cumhurbaşkanı 15 günlük süre geçtikten beş gün sonra yasayı geri göndermiştir. Bu durum Anayasaya açıkça aykırıdır. 15 gün geçtikten sonra artık Cumhurbaşkanının bu yasa üzerindeki tasarruf yetkisi kalkmıştır. Yasa otomatikman yürürlüğe girmiştir.

Bu itibarla bu yasanın Türkiye Büyük Millet Meclisince tekrar ele alınması Anayasaya aykırıdır.

Bu düşüncelerle Kanunun yeniden ele alınmasına karşıyım.

Kamer Genç
Tunceli

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun

Kanun No. 3799 **Kabul Tarihi : 7.5.1992**

Amaç ve Kapsam

MADDE 1. — Ekonomide malî istikrarın sağlanması amacıyla bu Kanun kapsamına giren tüm kurum ve kuruluşların birbirlerine olan borçları (anapara, faiz, gecikmeye ilişkin cezalar dahil) bu Kanun esasları çerçevesinde tahkim olunur.

Banka hüviyetindeki kuruluşların; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na olan borçlarından yalnız bu Kanun kapsamına giren kurum ve kuruluşlarla ilgili olanları tahkime tabi tutulur.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Borçları

MADDE 2. — Bu Kanuna ekli cetveldeki fon, daire, idare, teşekkül, banka, kurum, kuruluş ve birliklerin 31.12.1991 tarihinde birbirlerine olan birinci maddedeki söz konusu borçları ile Toprak Mahsulleri Ofisi ve Birliklerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki Merkez Bankası ve Ziraat Bankası borçları (Belediyelerin İller Bankasına olan kısa vadeli borçları hariç) takas ve mahsup yoluyla tasfiye edildikten sonra Hazinece devir alınarak tahkime tabi tutulur ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bilançosunda aktifleştirilir.

Takas ve mahsuba, itfaya, devire ve aktifleştirilmeye tabi tutulacak borç miktarları ilgili kuruluş, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığı tarafından müştereken bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde tespit edilir.

Borç tutarlarının belirleneceği 31.12.1991 tarihi itibariyle tahakkuk etmiş borç bakiyelerine ilişkin olarak daha sonraki tarihte yapılacak borç ödemeleri geri talep edilemez.

Belediyelerin, İller Bankasına olan yatırım kredisi borçları ile ilgili olarak, Bankaca 31.12.1991 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında bu borçlara karşılık yapılan kesintiler belediyelere iade edilir.

Tahvil Çıkarma ve Bütçelendirme Yetkisi

MADDE 3. — Bu Kanunun uygulanması nedeniyle işlemlerin gerektirdiği miktarı aşmamak kaydıyla; özel tertip tahvil çıkarmaya ve tahvil şartlarını tespit etmeye, Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine Başbakan; yılı bütçesinde mevcut veya açılacak yeni tertiplere gereğine göre ödenek, gelir ve gider kaydetmeye Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

Bu Kanun kapsamına giren kuruluşların tahkime tabi tutulacak borç ve alacaklarını nitelikleri itibariyle değerlendirmeye ve uygulama konusunda doğacak sorunları çözmeye Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

Vergi Muafiyeti

MADDE 4. — Bu Kanun uyarınca yapılacak işlemler her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Yürürlük

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun

Amaç ve Kapsam

MADDE 1. — Kanunun 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Borçları

MADDE 2. — Kanunun 2 nci maddesi bağlı cetvel ile birlikte aynen kabul edilmiştir.

Tahvil Çıkarma ve Bütçelendirme Yetkisi

MADDE 3. — Kanunun 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Vergi Muafiyeti

MADDE 4. — Kanunun 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 5. — Kanunun 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 6. — Kanunun 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

KANUNA BAĞLI CETVEL

İkinci Maddeye Ekli Cetvel

1. Hazine
2. T.C. Merkez Bankası
3. Kamu Bankaları (T.C. Ziraat Bankası, İller Bankası, T. Emlak Bankası, T. Halk Bankası A.Ş., Denizcilik Bankası T.A.Ş., T. Öğretmenler Bankası T.A.Ş., Etibank, Sümerbank ve T. İhracat Kredi Bankası A.Ş.)
4. Sosyal Sigortalar Kurumu
5. T.C. Emekli Sandığı
6. BAĞ-KUR
7. Belediyeler
8. İSKİ, İETT, EGO, ASKİ
9. 1991 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programında yeralan Kamu İktisadî Teşebbüsleri ve bunların Bağlı Ortaklıkları
10. Kamu Ortaklığı İdaresi
11. Toplu Konut İdaresi
12. Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri
13. Tarım Kredi Kooperatifleri
14. Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü
15. Katma Bütçeli Kuruluşlar
16. Özelleştirme kapsamındaki Kamu İktisadî Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklar

Plan ve Bütçe Komisyonunca 2 nci maddeye bağlı cetvel aynen kabul edilmiştir.